

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Møteinnkalling Kontrollutvalget Fredrikstad

Møtested: Fredrikstad Rådhus, møterom Østfold

Tidspunkt: 06.05.2026 kl. 14:00

Eventuelle forfall meldes til Bjørn Gulbrandsen, telefon 452 55 251, e-post bjgu@fredrikstad.kommune.no eller til postkontrollutvalg@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Dersom du ønsker å få vurdert din habilitet, send nødvendig informasjon til sekretariatet postkontrollutvalg@fredrikstad.kommune.no

Fredrikstad, 24.04 2026

Victor Kristiansen
Leder av kontrollutvalget

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
PS 26/14	Valg av representant til å signere protokoll	
PS 26/15	Informasjon fra kommunedirektør om avlastningstjenester	
PS 26/16	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsrapport 2025 for FREVAR KF	
PS 26/17	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2025 - Fredrikstad kommune	
PS 26/18	Revisjonsbrev nr. 1/2026 til FREVAR KF - Kontrollutvalgets oppfølging	
PS 26/19	Revisjonsbrev nr. 7/2026 - Kontrollutvalgets oppfølging	
PS 26/20	Forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitet i hjemmetjenesten	
PS 26/21	Oppfølgingsrapport - Isegran Eiendom AS	
PS 26/22	Oppfølgingsrapport - Barnevernsreformen	
PS 26/23	Prosjektplan - Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger	
PS 26/24	Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor	
PS 26/25	Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen	
PS 26/26	Referater og meldinger	
PS 26/27	Eventuelt	

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/78
Dokumentnr.: 20
Løpenr.: 66836/2026
Klassering: 3004-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Fredrikstad	06.05.2026	26/14

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å godkjenne og signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Rune Grundekjøn og Annette Lindahl Raakil

Fredrikstad, 03.03.2026

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 30.11.2023 skal det ved hvert møte settes opp en sak om «Valg av en representant til signering av protokoll». Den som leder møtet skal alltid signere protokollen sammen med nestleder Rune Grundekjøn og Annette Lindahl Raakil.

Vurdering

Sekretariatet viser til sak 23/56 «Rutine for valg av representanter til å godkjenne og signere protokoll».

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/79
Dokumentnr.: 15
Løpenr.: 117803/2026
Klassering: 3004-192
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/15
---	-------------------------------	--------------------------------

Informasjon fra kommunedirektør om avlastningstjenester

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar informasjonen til orientering

Fredrikstad, 20.04.2026

Vedlegg

Ingen.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen.

Saksopplysninger

Kontrollutvalgsleder har bedt kommunedirektøren om en ny orientering om kommunens avlastningstjenester. Kontrollutvalgsleder viser til kontrollutvalgssak den 27.08 2025 i sak 25/26, der det ble orientert om situasjonen. Fra saken 27.08.2025 ble følgende saksopplysninger gitt:

«Kontrollutvalgsleder har fått en henvendelse. Med bakgrunn i det har kontrollutvalgsleder bedt om en orientering fra kommunedirektøren om avlastningstjenestene for barn og unge. Orienteringen skal ta for seg kvalitet i tjenestene og hvorvidt det leveres faglig forsvarlige tjenester. Institusjonene Kieråsen 1-3, Borge 1-2 og Begby skal inkluderes i orienteringen. Kommunedirektør stiller i møtet ved direktør for oppvekst, for å gi en informasjon.»

Det vises også til artikkel i Fredriksstad Blad:

[Oppvekst, Helse | Når avlastning blir en belastning: – Jeg håper han dør før meg](#)

I møtet ble det blant annet gitt informasjon fra kommunedirektøren at foreldre må tas ut av jobb og inn i omsorgslønn fordi det ikke var plass på avlastning. Denne saken viser jo at det er tilfelle, men her står det også at kommunen skjerper inn nettopp omsorgstjenesten. Kontrollutvalget vil stille en del spørsmål rundt hvordan dette henger sammen.

Direktør for oppvekst stille i møte for å gi en orientering.

Vurdering

Siden dette er en muntlig orientering, må kontrollutvalget avgjøre om saken skal undersøkes nærmere basert på den informasjon som foreligger. Hvis kontrollutvalget ønsker å gå videre med saken, kan de eksempelvis be om at dette tas med i rulleringen av risiko- og vesentlighetsvurdering som skal være høsten 2026, samt rullering av plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028. Ellers kan kontrollutvalget ta informasjonen til orientering.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/75
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 66178/2026
Klassering: 3004-187
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Fredrikstad	06.05.2026	26/16

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsrapport 2025 for FREVAR KF

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsrapport for 2025 for FREVAR KF slik det fremkommer i vedlegg 1
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsrapport 2025 for FREVAR KF sendes bystyret med kopi til formannskapet

Fredrikstad, 15.04.2026

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til FREVAR KF for 2025
2. Årsrapport 2025, inkludert årsregnskap og uavhengig revisors beretning for FREVAR KF, datert 24.03 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83)
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FOR-2019-06-17-904)
- Forum for kontroll og Tilsyn: *Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning*
- NKRF- kontroll og revisjon i kommunen: *Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning*

Saksopplysninger

Ifølge kommuneloven kapittel 9 skal foretaket for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskriftens kapittel 7, om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 07.06 2019, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I årsrapporten skal det blant annet gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme foretakets stilling og resultat.

Gjeldende tidsfrister for avleggelse av årsregnskapet og årsberetningen er:

- kommunale foretak årsregnskap skal være avlagt innen 22. februar etter regnskapsåret
- kommunale foretak årsberetning utarbeides innen 31. mars

Ifølge kommuneloven § 24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning til kommunestyret. I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringer og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik

Gjeldende tidsfrist for avleggelse av revisjonsberetning er 15 april.

I henhold til kommunelovens § 14-3 skal kontrollutvalget uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Jmfør forskrift om revisjon og kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 3 - 2. ledd.

Kontrollutvalget har i sitt arbeid med uttalelsen støttet seg på de to veilederne om «*Kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning*» som er utgitt av henholdsvis Forum for Kontroll og Tilsyn og NKRF- kontroll og revisjon i kommunen.

Vurdering

I kontrollutvalgets forslag til uttalelse har sekretariatet med bakgrunn i avlagte årsregnskap og årsrapport for 2025, innarbeidet tallstørrelser knyttet til foretakets regnskapsresultat for både selvkostområdet og næringsdelen. Forhold av betydning i revisjonsberetning innarbeides i forslaget til uttalelsen.

Sekretariatet viser i sin helhet til kontrollutvalgets forslag til uttalelse til årsregnskap og årsrapport for 2025 for FREVAR KF i vedlegg 1.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet og årsrapport 2025 for FREVAR KF som vist i vedlegg 1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsrapport 2025 sendes bystyret med kopi til formannskapet.

Bystyret i Fredrikstad kommune**Deres referanse****Vår referanse**
2026/75-6 (BJGU)**Dato**
14.04.2026**Kontrollutvalgets uttalelse til årsrapport- og årsregnskap 2025 for FREVAR KF**

I henhold til kommunelovens § 14-3 skal kontrollutvalget uttale seg til bystyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Jmfør forskrift om revisjon og kontrollutvalg § 3 - 2. ledd. Kopi av kontrollutvalgets uttalelse sendes formannskapet.

Kontrollutvalget har den 6. mai 2026 behandlet årsregnskap og årsrapport for 2025 for FREVAR KF. Til kontrollutvalgets behandling forelå årsregnskapet, årsrapporten og uavhengig revisors beretning. Representanter for foretakets administrasjon og ansvarlig revisor var tilstede i møte og presenterte årsregnskap og revisjonsberetning.

Kontrollutvalget avgir følgende uttalelse til bystyret:

- Avleggelsen av årsregnskap, årsrapport og revisors beretning er avlagt rettidig i samsvar med lov og forskrifter.
- Foretakets samlede regnskapsmessige overskudd etter skatt for 2025 viser et resultat på kr. 21 251 057.-.
- Foretakets selvkostaktiviteter som ytes til Fredrikstad kommune har i 2025 hatt et samlet merforbruk på 12 mill. kroner enn budsjettet. Selvkostområdene er gjort opp mot teknisk drift innenfor regnskapsåret.

Revisor konkluderer med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til foretaket per 31.12 2025. Regnskapsåret samsvarer med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk. Årsberetningen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet. Under andre forhold i revisjonsberetningen har revisjonen opplyst om følgende:

«I 2025 har foretaket tatt opp lån på kr. 816 559 000, mens lånerammen som bystyret vedtok i sak 250/24 er kr. 694 684 000. I samme sak vedtok bystyret i punkt 4 å utvide lånerammen for 2024 med kr. 122 875 000. Det foreligger ikke et nytt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak.

Den delen av låneopptaket som overstiger budsjettrammen for 2025, knytter seg til denne utvidede lånerammen for 2024, og er derfor i strid med kommunelovens krav til årsbudsjett.

- Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader ved årsskifte 2025/26.

- Kontrollutvalget har ingen ytterligere bemerkninger til regnskapet for FREVAR KF for 2025, og slutter seg til revisors beretning av 24. mars 2026.

Fredrikstad 06.05 2026

Victor Kristiansen (s)
leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

FREVAR KF

Årsrapport

Innovative løsninger for miljøets beste

2025

Innhold

Direktøren	3
Avfallshåndteringen	4
Gjenvinningsstasjonen	5
Vannverket	6
Energigjenvinning	9
Avløpsrensaneanleggene	11
Biogassanlegget	13
Forretningsområder	14
Åpne FREVAR	15
Styret	19
Beretning	20
Regnskap	21
Noter til regnskap	23

FREVAR er en av de mest spennende miljøbedriftene i Norge. Vi produserer prosessdamp til lokal industri, biogass til busser og andre transportmidler, fjernvarme til næring og private, rent drikkevann til hele Fredrikstad og Hvaler, renser avløpet for hele Fredrikstad og Hvaler, tar miljøgifter ut av kretsløpet, løser avfallsproblemer for private og næring, håndterer forurensede masser for utbyggere, tar imot grovavfall fra private husholdninger, har vært ISO sertifisert på miljø siden 2000, er en god nabo til et naturreservat og er en del av Fredrikstad Kommune.

Direktøren

FREVAR KF eier, driver, vedlikeholder og utvikler kommunens anlegg innen behandling av avfall, rensing av avløp og produksjon av drikkevann. Gjennom vår samlede kompetanse sikrer vi god drift og utvikling.

FREVAR har over tid opplevd det krevende å konkurrere i avfallsmarkedet grunnet svært høy CO2-beskatning. Dette skyldes en særnorsk CO2-avgift på avfallsforbrenning, kombinert med at vi er klassifisert som kvotepliktig anlegg. Dette har gitt oss høyere beskatning enn konkurrentene i både Norge og Sverige.

Igjennom behandling i EFTA-domstolen i juni 2025 fikk vi bekreftet at Miljødirektoratets vedtak om kvoteplikt er fattet på feil grunnlag. Det er dermed håp om at FREVAR etter dette vil bli likebehandlet med andre forbrenningsanlegg fra 2026.

Ved utløpet av 2025, så har FREVAR avtaler med Fredrikstad fjernvarme, Denofa, Kemira og Polynt om avtak av energi fra forbrenningsanlegget. Forhandlingene med Kronos Titan vil bli tatt opp igjen på nyåret, men FREVAR er igjennom avtalene sikret god avsetning på energien til konkurransedyktige priser.

FARA-prosjektet nærmer seg ferdigstilling ved utgangen av året. Samtlige entrepriser er mer enn 95% ferdig ved inngang til det nye året. Det vil bli satt vann på anlegget i mai 2026, men anleggets prøvedrift er ikke ferdig før 2027. Ved utgangen av året er FARA-prosjektet i rute på fremdrift og økonomi. Du kan følge prosjektet på:

<https://frevar.no/fara-nytt-renseanlegg-for-fredrikstad-og-hvaler/>

Dagens anlegg som snart skal fases ut, har dessverre opplevd utfordringer med å opprettholde ønsket renseseffekt også i 2025. Dette skyldes i hovedsak at anlegget overbelastes av fremmedvann ved nedbør. Problemene med fremmedvann må følges opp tett fremover, for å sikre ønsket effekt av FARA. Det er etablert tett samarbeid med Teknisk i Fredrikstad kommune for oppfølging av dette.

Vannverket på Råbekken har levert vann av god kvalitet gjennom hele året, selv om råvannskvaliteten forverret seg med høyt fargetall og turbiditet mot slutten av året. Anlegget håndterer godt slike svingninger, men kjemikalie- og energiforbruket ønsker som følge av dårlig råvannskvalitet.

I september i år rapporterte vi for første gang til styret på status i forhold til ny strategisk plan. De fleste aktivitetene i planen er i god rute, i forhold til den tidsplanen som er lagt. Vi vil gjøre opp status for delmålene for 2025 ved neste rapportering høsten 2026.

Prosjektet som Teknisk og FREVAR har kjørt sammen på grovavfall har fortsatt i 2025. Nå er også Sarpsborg kommune invitert, slik at vi kan se på felles utfordringer og løsninger på tvers av kommunegrensene. Det er gjennomført flere møter, og en befaring til Renovasjonsetaten i Oslo for felles læring.

Selv om rammebetingelsene for forbrenningsanlegget fortsatt er krevende, og bidrar til underskudd også i 2025, er underskuddet lavere enn budsjett. Det er fortsatt tro på bedring i situasjonen i 2026. Biogassanlegget leverer overskudd for første gang, og det forventes ytterligere bedring når nytt oppgraderingsanlegg kommer i drift. Totalt sett avsluttes 2025 med et overskudd på næring før skatt på 10,8 mill., noe som er ca. 8 mill. bedre enn budsjett. Igjen er det deponivirksomheten som er viktigste bidragsyter til et godt resultat.

Jeg ser frem til å videreføre samarbeidet for innbyggernes og kundenes beste, sammen med styret, eier og ikke minst våre dyktige ansatte.

Fredrikstad, 10.2.2026

Johnny Sundby, direktør

Avfallshåndtering - deponi

Avdelingen har ansvaret for FREVAR sine deponiområder og utgjør en betydelig del av vår næringsvirksomhet.

Året som har gått er preget av hovedsakelig to store faktorer.

Lav aktivitet i byggemarkedet førte til lite inntak av lettere forurensede masser til deponi. Det har tok seg opp på slutten av året, og vi endte på 22 000 tonn. Dette er 8000 tonn mindre enn i 2024 da vi mottok 30 000 tonn.

Arbeidet med utløpsledningen ble sluttført i mars 2025, og har vært en stor aktivitet på områdene i denne forbindelse. Nå ser vi fram til å starte arbeidet med lukking av de fullførte områdene.

Ellers er det tatt imot 10 781 tonn avfall til permanent deponi, 693 tonn farlig avfall er tatt ut av sirkulasjon og sikret, 10 872 tonn bunnaske fra forbrenningsanlegget og 12 740 tonn slam fra renseanlegget er mottatt til mellomlagring. 11 456 tonn avløpslam er også kjørt ut som jordforbedring til bønder i Østfold.

11 813 tonn restavfall fra gjenvinningsstasjonen er kvernet og levert til energigjenvinning på forbrenningsanlegget. Det er tatt en strategisk beslutning om at kverningen av avfall skal avsluttes og oppdraget settes ut på anbud.

Fugletårnet.

26 mars 2025 ble Fugletårnet flyttet til en midlertidig lokasjon for å kunne fullføre avrettingsarbeidet i skråningen på deponiet. Operasjonen gikk knirkefritt, og tårnet ble åpnet etter kort tid. Etter planen skal tårnet flyttes til permanent lokasjon i løpet av Q1 2026

Kiæråsen.

Det er lagt ned betydelige ressurser i utredning og utviklingen av ideen om deponering av masser i Kiæråsen. Dette er nå overlatt mye til egen prosjektleder i FREVAR, og alle i avdelingen bidrar til framdriften.

Kommende prosjekter:

Avslutningsplan for deponi

Oppdatering av deponiplan

Oppstart av arbeid med ny tillatelse

Forsøk på sedimentering av sigevann, og planlegging for renseteknologi og fasiliteter på renseanlegget.

Gjenvinningsstasjonen

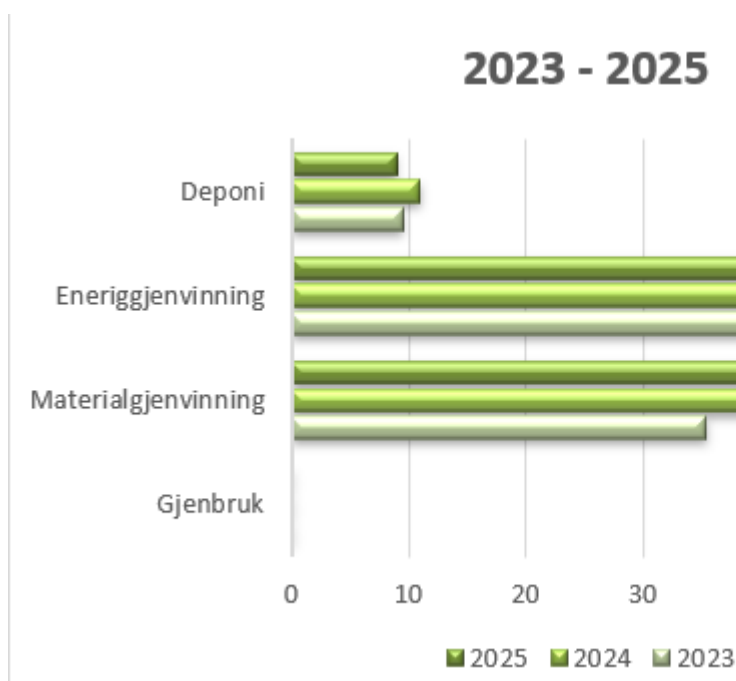
FREVARs gjenvinningsstasjon tar imot grovavfall fra husholdningene i Fredrikstad kommune og drives etter selvkostprinsippet.

Gjenvinningsstasjonen tar imot grovavfall fra private husholdninger og hytter i Fredrikstad kommune. Driften finansieres av innbyggerne i Fredrikstad kommune gjennom renovasjonsavgiften, og en mindre egenandel for hengerlass på 200 kr.

Mengden mottatt avfall har økt noe fra 2024 til 2025, og i år havner vi på 18 065 tonn totalt, 2 587 tonn mer enn i fjor. Det er ingen spesiell post som har økt, men mer en generell økning i avfallsfraksjonene. Det kan være en sammenheng med «avfallsturisme» fra andre kommuner, som har vært en utfordring over lengre tid, blant annet på grunn av korte avstander og ulik prising av tjenestene.. En annen påvirkning fra i fjor er at vi i 2024 kvernet et stort lass med kvist på nyåret, noe som nå kommer på 2025-tallene.

Materialgjenvinning

Tabellen under viser nedstrømsbehandling fordelt på materialgjenvinning, energigjenvinning og deponering de tre siste årene.

Samtidig skyter prisene for materialgjenvinning i været, og det må vurderes hvor mye innbyggerne skal belastes gjennom renovasjonsgebyret for å oppnå kravene til materialgjenvinning.

Adgangsapp

Det ble startet opp med adgangsapp fra 01.01.2026 på gjenvinningsstasjonen. Dette er et svært spennende prosjekt, og vil gi oss flere gevinster. Forventningen er at vi kvitter oss med en god del avfallsturister fra omliggende kommuner. Samtidig vil vi få bedre oversikt over våre kunder, og kan også se om det er større andeler av næringsavfall i mengdene som leveres til FREVAR. Ute appen har det kun vært mulig å kontrollere om bilen som kommer på rampen er registrert på firma eller privatperson, mens nå er appen og tilgangen knyttet til kommunale registre for privatpersoner. Vi ser at det allikevel ikke vil kunne utelukkes misbruk av ordningen, og vil jobbe for å få satt nye regler og begrensninger for å hindre næringsavfallet å bli belastet byens innbyggere.

Tabellen viser at vi har et godt resultat i år, med en økning fra 41% til 47% fra i fjor. Utfordringene vi ser, er at vi ikke klarte å nå målet om 55% for 2025, og det er vanskelig å se for seg et resultat på 65% i 2035 dersom ikke markedet endrer seg. Vi har tatt ut de største fraksjonene allerede, nå er det detaljsortering og småfraksjoner som må ut for å kunne øke materialgjenvinningsgraden.

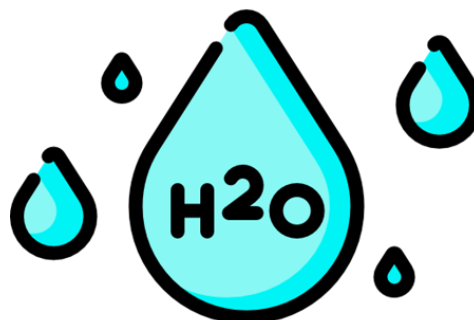
Vannverket

Drikkevannet er vårt viktigste næringsmiddel. FREVAR skal til enhver tid levere hygienisk betryggende drikkevann til abonnentene.

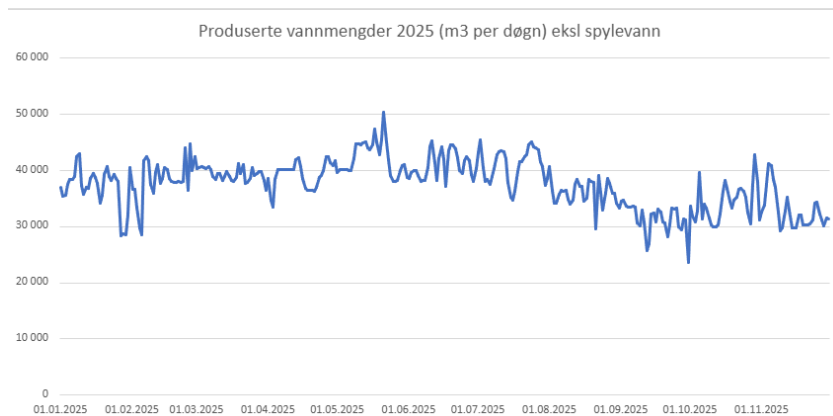
Vannproduksjon

Vannverket produserer drikkevann til ca. 90 000 mennesker og til industrikunder i Fredrikstad og Hvaler kommune, og er en del av et reservevannssamarbeid med Sarpsborg og Moss. Vannproduksjonen varierer over året, med en maks kapasitet på 2750 m³/t. Anlegget ble bygget i 1963 og senere modernisert.

Vannverket er et fullrenseanlegg med kjemisk felling (koagulering/sedimentering/filtrering), og benytter aluminiumsulfat som fellingskjemikalie. Til desinfeksjon benyttes klor og UV.

Vannforbruket har blitt lavere de siste årene (tabell 1). Ledningsnettet utbedres, lekkasjer oppdages tidligere, private abonnenter bruker mindre vann samt at industrien bruker en del mindre vann. Ferdig renset vann benyttes til spyling av to-mediafiltrene.

Tabell 1: Oversikt over produserte vannmengder i perioden 2019-2025
Vann til høydebassengene: Produsert vannmengde minus mengde spylevann

Vannproduksjon

Tabell 1: Oversikt over produserte vannmengder i perioden 2019-2025

Årstall & Vannmengder	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Produsert vannmengde (m ³)	15 275 551	14 801 653	16 193 493	14 320 538	13 587 220	13 262 012	13 870 099
Spylevann – Internt (m ³)	407 783	449 316	554 412	530 549	404 045	384 495	385 779

Vann til høydebassengene: Produsert vannmengde minus mengde spylevann

Vannkvalitet og kontroll

Vannkvaliteten, både på råvannet, gjennom renseprosessen og ferdig produsert vann overvåkes kontinuerlig via driftskontrollsystemet. Operatørene tar også interne prøver på eget driftslaboratorium. Årlig er det en gjennomgang av prøvetakingsplanen i samarbeid med Teknisk drift i Fredrikstad kommune. Her gjennomgås fareanalyser av råvannskilden, leveringssikkerhet og vannforsyningen, og på bakgrunn av dette fastsettes prøvfrekvensen og hva som skal analyseres. Det tas prøver i henhold til prøvetakingsplanen som godkjennes av Mattilsynet. Antall prøver som analyseres ligger langt over hva som er minstekravet. Samtlige analyser utføres av et eksternt akkreditert laboratorium. I tillegg analyserer operatørene interne prøver på eget driftslaboratorium.

Kvaliteten på ferdigprodusert vann i 2025 ligger langt under kravene som drikkevannsforskriften krever, og vannverket produserer trygt og godt drikkevann til befolkningen.

Utdrag av analyseresultater på ferdigprodusert drikkevann i 2025 (gjennomsnittsverdier)

Reservevannforsyning

Fredrikstad kommune, Sarpsborg kommune og Moss kommune (MOVAR IKS) har inngått et samarbeid om en felles alternativ drikkevannsforsyning (reservevannssamarbeid). Ved større vedlikehold eller uforutsette hendelser kan Fredrikstad kommune få reservevann fra Sarpsborg og/eller MOVAR. Reservevannet har drikkevannskvalitet, og blir fulgt opp og kontrollert av de respektive eierne. Reservevannledningen er koblet sammen med ring-ledningen i Fredrikstad kommune. I 2025 var vannbalansen mellom vannverkene jevnt fordelt. Anleggene leverte cirka 33% hver til reservevann-systemet,

Kullfilter

Det pågår utskifting av topplaget i to- media filterne. Filtermassen erstattes med granulert aktivt kull (GAC) fra kokos-skall.

Det har vært kjørt et pilot- forsøk siden august 2023 hvor GAC har vært tilsatt som topplag i ett av de åtte filterne. Resultatene fra forsøket var lovende, og på bakgrunn av dette ble det bestemt at GAC tilsettes som topplag i resterende filter.

Kull har evnen til å fange opp organiske forbindelser. Noen av disse stoffene kan påvirke lukt og smak i drikkevannet. I tillegg blir det stadig villere og våtere vær, noe som gjør at råvannskvaliteten kan variere. For å være i forkant av disse utfordringene vil kull være en viktig faktor i renseprosessen.

Pågående og gjennomførte prosjekter i 2025 - utdrag

Oppgaver	Kommentar
Forsterkning av dammer i Borredalen	Ferdig mars-25
Ny varmepumpe	Ferdig februar-25
Utskifting av rør og ventiler ved høydebassengene	Forprosjekt pågår
Optimalisering av slamanlegget	Ferdig mars-25
Kullfiltrering i to-mediafilter	Pågår, forventet ferdig sommeren-26

pH	7,8
Turbiditet (FTU)	<0,10
Fargetall	2,3
Totalt organisk karbon (mg/l)	1,7
Klor (mg/l)	<0,05
E-coli (ant per 100 ml)	Ikke påvist
Koliforme bakterier (ant per 100 ml)	Ikke påvist

Energigjenvinningsanlegget

Energigjenvinningsanlegget er blant Norges mest effektive avfallsforbrenningsanlegg.

Drift og vedlikehold

FREVAR sitt forbrenningsanlegg har som hovedoppgave å brenne kommunalt avfall og leverer i tillegg energi i form av varme til deler av kommunens innbyggere via fjernvarmenettet til Fredrikstad Fjernvarme og via dampnettet til industrikunder som ligger på ØRA.

Fjernvarmenettet har mellom 75° Celsius og 105°C på vannet som sendes til husstandene og dampnettet har mellom 250°C og 300°C på dampen til fabrikkene.

I 2025 klarte vi å holde en høy utnyttelsesgrad for energien som produseres i våre forbrenningsovner. Med 99,7 % utnyttelse av produsert energi er det ikke mye som går til spille. Vi fokuserer på holdbare løsninger og vektlegger gode ideer i våre forbedringsprosesser.

De siste årene har vi hatt flere livstidsoppgraderinger «End of life» på utstyr til forbrenningsanlegget og 2025 er ikke noe unntak. Vi har installert nytt renseanlegg for matevannet til forbrenningsanlegget. Matevannet er vann som skal bli damp og i prosessen med å lage damp er det viktig at vannet er helt rent. Derfor fjernes salter fra vannet og vi får det vi kaller kjelevann som er renere enn vanlig drikkevann.

Samfunnsansvar

FREVAR KF v/Forbrenningsanlegget har deltatt på utdanningsmesser og hatt ingeniørstudenter innen termodynamikk fra Høyskolen i Østfold på omvisning og innføring i energigjenvinningen vår. En student som studerer driftsteknikk på høyskolen, har hatt praksisplass hos Forbrenningsanlegget høsten 2025 og kommer tilbake for del 2 i 2026. Fra FREVAR sin strategiplan er det en prioritert oppgave å stille opp i nærmiljøet og knytte til seg langsiktige samarbeidspartnere.

År	Mengde avfall (tonn)	Produsert energi (GWh)	Energiutnyttelsesgrad (Gjenvinningsprosent)
2025	68357	216	99,7
2024	70 231	217	99,3
2023	71 498	220	98,8
2022	72 260	210	98,9
2021	68 937	216	99,5
2020	72 792	238,5	99,0
2019	65 186	224	98,8
2018	83 657	235	97,8
2017	81 666	228	98,2
2016	84 822	231	97,2
2015	88 624	232	96,6
2014	86 234	230	98,6
2013	88 776	226	98,6
2012	87 886	207	96,7
2011	89 893	217	96,3

Arbeidet med karbonfangst og lagring (CCUS) hos FREVAR

FREVAR KF engasjerte Norsk Energi til å gjennomføre en mulighetsstudie i perioden 2024/2025, for å se på mulighetene til FREVAR for å etablere karbonfangst og dermed redusere CO₂-utslipp. Tidlig i 2025 ble mulighetsstudien ferdigstilt. Studiet ble begrenset hovedsakelig til leverandører med aminteknologi, og som kunne levere et karbonfangstanlegg som en tjeneste (CCaaS – Carbon Capture as a Service). Resultatet av studien bestod bl.a. av en designbasis, forslag til fremdriftsplan, utkast til søknad om tilknytning til strømmettet, oversikt over myndighetsforhold, nødvendige tillatelser, forslag til forretningsmodeller og en sluttrapport. Et bredt utvalg av leverandører ble kontaktet for å se om de kan levere et CCaaS-anlegg til FREVAR, og for å vurdere modenheten til leverandøren med hensikt å forberede FREVAR på å inngå en intensjonsavtale før prosjektet går videre. Det ble sett på muligheter rundt energi, samt lønnsomhetsmodeller.

I 2025 har FREVAR vært aktivt med i KAN (Klimakur for Avfallsforbrenning i Norge). KAN har utarbeidet en rapport som viser hva som skal til for å sikre CDR (Carbon Dioxide Removals) for salg i markedet. Det har også blitt utarbeidet en fullstendig LCA (Life Cycle Assessment/livsløpsvurdering) for et referanseanlegg. Denne rapporten viser hva kjøpere av karbonkreditter setter som krav til LCA. Videre har KAN fått bistand til å kartlegge hvordan en serie med omvendte auksjoner bør utformes, med spesielt fokus på avfallsforbrenning. KAN har sett på og presentert hva som skal til for å lykkes med CO₂-fangst og lagring for avfallsforbrenningsanlegg sett i lys av rammevilkår i andre land, og dette er oppsummert i KAN sin posisjon. KAN har levert flere skriftlige og muntlige innspill til myndigheter, CCUS Norge, Gassnova og Zero rundt hva som er viktig for avfallsforbrenningsanlegg med tanke på en norsk verdikjede for transport og lagring av CO₂ fra avfallsforbrenning. Kan har også jobbet aktivt opp mot CO₂-klyngene i Norge.

FREVAR var i 2025 med på å stifte Oslo Carbon Cluster. Stiftet foregikk 6. mars i Oslo Rådhus, med mål om å bidra til storskala klimatiltak og gjøre CCUS til en lønnsom industri. Fokus områder er CO₂ logistikk, karbonfjerning og standarder/politiske rammeverk. CO₂ terminal i Fredrikstad er første ønske til FREVAR. Det ville gi byen nye og viktige muligheter for fremtiden. Frem til terminal på Øra er på plass, jobbes det med flere alternativer blant annet en terminal i Oslo og løsninger i Østfold.

Det er gjennom året brukt mye tid på innledende dialog med mulig karbonfangst, men også injeksjon/lageraktør. Det er gjennomført betydelig arbeid på prosjektplanlegging og budsjettmuligheter både for studier, men også for overordnet prosjekt.

I høst arrangerte FREVAR CCUS-studietur til Northern Lights og TCM. Northern Lights i Øygarden er en banebrytende CO₂-hub – et effektivt knutepunkt som mottar flytende CO₂, oppbevarer den midlertidig, og transporterer den til sikker offshore lagring. Prosjektet viser at Norge kan tilby industrialisert CO₂-lagring på kommersielle vilkår, og fungerer som et knutepunkt for europeisk utslippsreduksjon. Technology Centre Mongstad (TCM), er et ledende testsenter for CO₂-fangst. På TCM Mongstad fikk vi innsikt fra et av verdens største og mest avanserte testsentre for CO₂-fangst. Her utvikles, forbedres og demonstreres teknologiene som industrien tar i bruk i full skala. Vi lærte direkte fra ekspertene som jobber med løsninger som kutter utslipp – i praksis, ikke bare i teorien.

FREVAR opprettet egen nettside for karbonfangst i 2025. Den finnes her: [Karbonfangst - FREVAR KF](#)

Avløpsrenseanleggene

Avløpsvann er en bærekraftig ressurs. I 2025 begynte innspurten i prosjekt FARA, hvor FREVAR bygger Fredrikstad kommune sitt nye renseanlegg som skal stå ferdig i 2026. Anlegget vil være dimensjonert for nye strengere rensekrav, og vil være et bidrag til en friskere og mer bærekraftig Oslofjord. Det nye anlegget skal i stor grad være selvforsynt med energi. Eksisterende anlegg skal frem til 2026 strebe etter å overholde dagens rensekrav.

Renseprosessen

Det har vært et krevende år for avløpsrensingen ved Øra renseanlegg. Fredrikstad kommune har store problemer med fremmedvann. Dette medfører at det i nedbørsrike perioder tilføres vesentlig mer vann til anlegget enn det er kapasitet til å behandle. Avløpsvannet blir også sterkt fortennet, og med det mer krevende å rense. Det jobbes kontinuerlig med å optimalisere prosess og forbedre ytelse, men det ligger begrensninger både i hydraulisk kapasitet og teknologi. Øra renseanlegg har kun primærrensing, dvs. mekanisk og kjemisk rensetrinn. I forbehandlingen (mekanisk rensetrinn) fjernes dopapir, grove partikler, sand, kaffegrut, fett og flyteslam. Til kjemisk rensing benyttes jernklorid som fellingskjemikalie. Prosessen er designet for rensing av fosfor og partikulært organisk stoff, og det rensede vannet ledes ut til Glomma. Slam fra sedimenteringsbassengene fortykkes før det varmebehandles for å oppnå en tilfredsstillende hygienisk kvalitet (under pasteuriseringen drepes sykdomsfremkallende bakterier). Deretter foretas en utråtning (anaerob stabilisering), der mengden blir redusert med ca. 25 %. Under stabiliseringen produseres metangass, samtidig som luktulempene reduseres. Til slutt avvannes slammene til et tørrstoffinnhold på ca. 30 % og distribueres til bl.a. landbruket.

Bygging av nye Fredrikstad avløpsrenseanlegg har pågått for fullt gjennom året. Bygget har blitt ferdigstilt i 2025, og det meste av prosessmontasje er gjennomført. I tillegg til mekanisk og kjemisk rensing vil det nye anlegget også omfatte et biologisk rensetrinn. Det biologiske rensetrinnet baseres på MBBR-teknologi (moving bed bio reactor), og det er i dette trinnet nitrogenfjerningen vil skje. I tillegg vil biologien sørge for en vesentlig forbedret rensing av organisk stoff. De store variasjonene i volum og konsentrasjon som følge av fremmedvann er spesielt hensyntatt i form av et stormanlegg med svært høy hydraulisk kapasitet.

Dette er basert på hurtigfelling med magnetitt, og vil benyttes til å behandle vannmengder utover kapasiteten i det biologiske trinnet. Prosjektet er på plan både med hensyn til fremdrift og økonomi.

Tilbakemelding i klagesaken knyttet til utslippstillatelsen for Fredrikstad kommune foreligger ikke ved utgangen av 2025. Fredrikstad nye avløpsrenseanlegg er stort både i areal og kapasitet. Anlegget er dimensjonert for byens utvikling og befolkningsvekst frem til 2050.

Vannkvalitet og kontroll

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Vannmengde tilført (m ³)	13 646 314	11 624 704	11 907 641	12 634 420	14 856 605	14 155 422
Til kjemisk trinn (m ³)	12 862 078	11 307 536	11 453 037	12 157 240	13 898 634	12 991 952
Overløp (m ³)	784 236	317 168	454 604	477 180	957 971	1 163 470
Forbruk av JKL (tonn)	6528	6394	5869	6528	6702	6703

Spesifikk forbruk av JKL (g/m ³)	549	566	508	536	482	516
--	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Vannmengder og forbruk av fellingskjemikalie. Kilo belastning pr. år 2025

	Tot P	KOF	BOF	Tot N	TOC	LOC	SS
Urenset, kg	39,4	3960	1380	338	1022	410	2585
Renset, kg	33,5	2636	890	-73	562	60	2031
Rensegrad, %	84,9	66,6	64,5	-21,7	55	14,6	85,4
Krav, %	90	40	60				

Det rensede vannet som går ut i Glomma blir jevnlig overvåket iht. forurensningsforskriften. Den organiske maksbelastningen på anlegget var 98211 PE i 2025. Krav til rensing av fosfor ble ikke nådd i 2025, i hovedsak grunnet at det i deler av året har vært svært fortynnet avløpsvann, en god del overløp, samt en periode med industripåslipp som forstyrret renseprosessen. Anleggets ytelse er svært god når det er tørrvær eller moderat med nedbør innenfor anleggets hydrauliske kapasitet. I perioder med kraftig nedbør fører mengden fremmedvann til at anleggets kapasitet overskrides, og overskytende mengde vil gå urensset i overløp. I tillegg vil rensegraden bli dårligere når innløpskonsentrasjonen synker.

FREVAR drifter også et naturbasert rensenanlegg ved Kvernhuset ungdomsskole og sigevannsnettet på deponiet med tilhørende pumpestasjoner.

Kvernhuset rensenanlegg

Kvernhuset RA er et naturbasert rensenanlegg som renser avløpsvann fra Kvernhuset skole og 6 eneboliger. Kvernhuset rensenanlegg består kort fortalt av slamavskiller og innløpskum, etterfulgt av et biofilter og to fosforfilter. I tillegg er det et barkfilter for luktfjerning. FREVAR har hatt driftsansvar for anlegget siden oppstart. Den organiske maksbelastningen på anlegget var 91 PE i 2025. Etter oppgradering av Stordammen er vannføringen i Kvernhusbekken vesentlig redusert, og er ikke lenger noen akseptabel resipient for det rensede avløpsvannet. Da det i tillegg er behov for vesentlig oppgradering av anlegget, jobbes det mot en nedleggelse av Kvernhuset rensenanlegg i 2026, med overføring av abonnentene til Fredrikstad avløpsrenseanlegg på Øra.

Vannmengder

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Renset vannmengde (m ³)	7095	5825	9107	9616	6028	11737
Overløp (timer)	0	0	0	0	0	0
Slamtømming (m ³)	30			50		60,3

Kilo belastning pr. år 2025

	Tot P	KOF	BOF	Tot N	TOC	LOC	SS
Urenset, kg	39	1294	388	342	297	156	728
Renset, kg	38	1169	362	227	254	113	708
Rensegrad, %	98,1	90,3	93,3	66,4	85,5	72,4	97,2
Krav, %	90	40	60				

Luktreduksjonsfilteret blir sjekket 2 ganger per år av leverandør.

Luktreduksjonsfilteret fungerer bra og det er registrert noen lukt klager i 2025.

Biogassanlegget

Biogass er grønn energi som finnes naturlig i kretsløpet. Fra matavfall til drivstoff og jordforbedringsmiddel i landbruket.

Forbehandling / oppgradering

I et biogassanlegg forbehandles matavfall til flytende substrat. Substratet varmebehandles for å drepe sykdomsfremkallende bakterier, før det organiske innholdet omdannes til biogass i en anaerob utråtningsprosess (uten tilgang på oksygen). Ved FREVAR hygieniseres substratet ved oppvarming til 70 °C, og med en holdetid på 1 time. Biogass er en blanding av metan og karbondioksid, og i tillegg dannes mindre mengder med hydrogensulfid. Biogassen blir oppgradert ved hjelp av en aminprosess hvor CO₂ blir fjernet. Kvaliteten på biogassen øker fra ca. 65 % metaninnhold til 97 % ± 2 %.

Substrat

Substratene som inngår i biogassproduksjonen, består i hovedsak av ulike organiske restprodukter fra næringsmiddelproduksjon, samt matavfall fra husholdninger. Innsamlet matavfall fra husholdningene i Fredrikstad har økt gjennom året, og kvaliteten viser at sorteringsgraden er god.

Biogass som drivstoff

Oppgradert biogass brukes til miljøvennlig drivstoff for busser, renovasjonsbiler og andre kjøretøy, samt til industriformål med samme bruksområder som naturgass.

Jordforbedringsmiddel

Restproduktet fra utråtningsprosessen kalles biorest, og blir avvannet før den transporteres ut og benyttes i landbruket som jordforbedringsmiddel. I 2025 har 11 av 12 månedsbatcher med slam fra FREVAR KF vært i tilstandsklasse I, mens 1 havnet i tilstandsklasse II. Det viser at slammene er av god kvalitet, og kan benyttes som jordforbedringsmiddel. Nytt gjødselvareregelverk medfører en del usikkerhet rundt videre muligheter for avsetning, da krav til mellomlagring, spredetidsrom og mengder er vesentlig skjerpet.

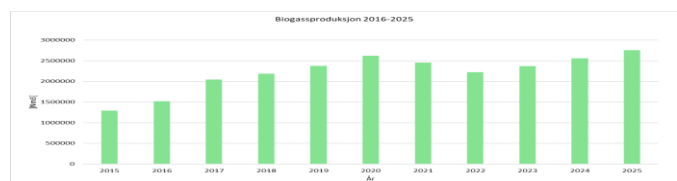
Gassproduksjon

2025 var et driftsmessig meget godt år for biogassanlegget. Både driftsregularitet og kapasitetsutnyttelse har vært stabilt høy gjennom størstedelen av året. Årsproduksjonen endte på 2,75 mill. m³ oppgradert gass, som er høyeste årsproduksjon i anleggets levetid.

Prosjektering av nytt oppgraderingsanlegg har pågått gjennom 2025. Ved årets slutt er detaljprosjekteringen inne i slutfasen, og det inngått kontrakter med leverandører på prosess, mens kontrahering av byggentreprise gjenstår. Økt volum oppgradert gass vil forbedre anleggets økonomiske potensiale vesentlig.

Rammebetingelser

Til tross for biogassens positive miljø- og klimaeffekter er rammebetingelsene krevende i Norge, og politisk er det gjort lite for å effektivisere vedtaket om at biogass skal sidestilles med energibærere definert som nullutslipp. Sett opp mot nabolandene Sverige og Danmark, som har gode støtteordninger i de fleste leddene i verdikjeden, har Norge kun investeringsstøtte, med relativt krevende kvalifisering. Eksempelvis kvalifiserte ikke pågående prosjekt for økt oppgraderingskapasitet ved FREVAR til støtte. Dette til tross for at anlegget frem til 2025 aldri har hatt positivt driftsresultat. En av de store fordelene med biogass er at den kan produseres og utnyttes lokalt, basert på avfall og sidestrømmer som er tilgjengelig til enhver tid. Derfor kan biogass være en viktig brikke i egenberedskapen lokalt i perioder hvor det internasjonalt er politisk ustabil.

Forretningsområder

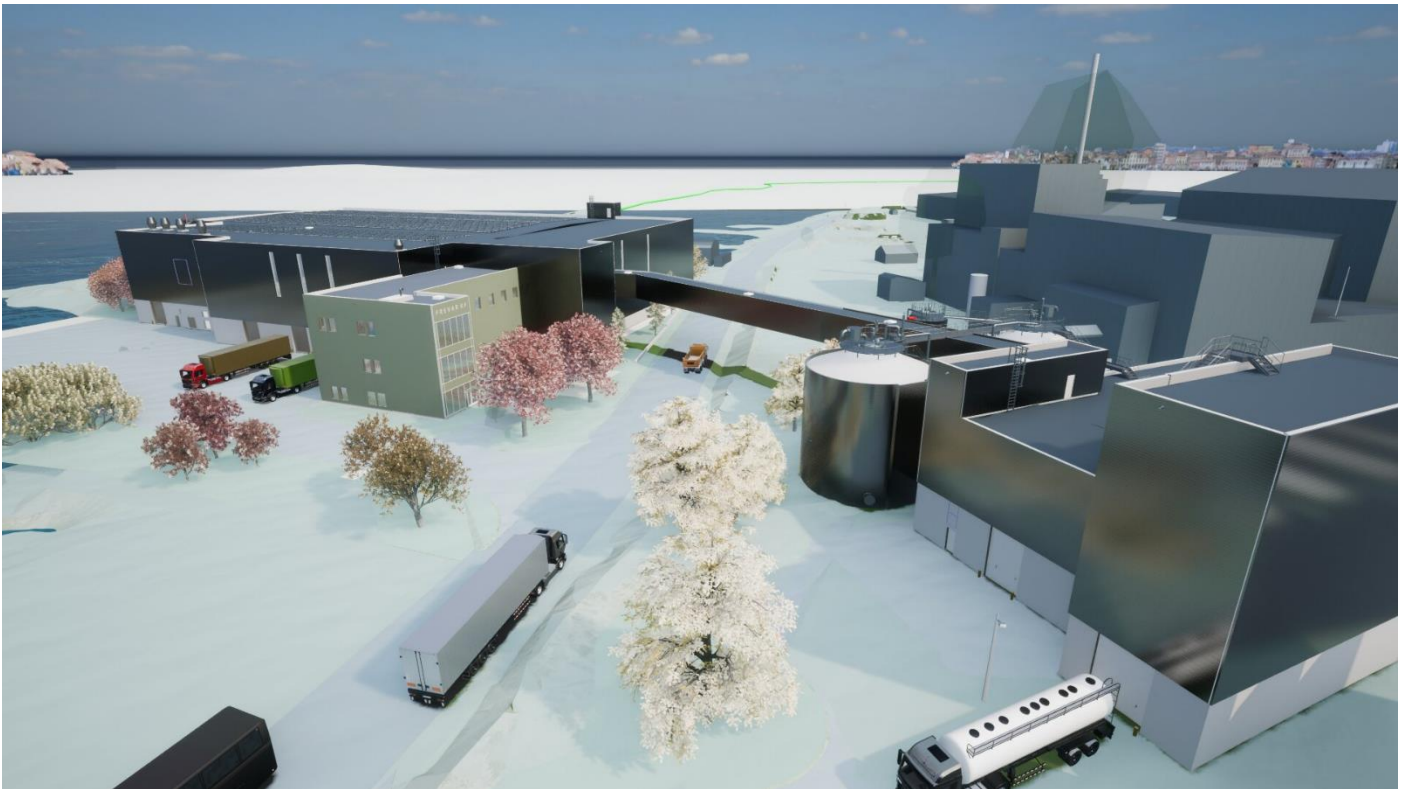
Alt forretningsengasjement bygger på foretakets verdier, vedtekter og vedtak i våre styrende organer. Det fokuseres på positive synergier, kvalitet og kompetanse.

Fredrikstad Fjernvarme AS – FFAS (eierskap 43,1 %)

FREVAR eier FFAS sammen med Oslofjord Varme Holding AS. Tidligere eier, Fredrikstad Energi AS, solgte seg ut av selskapet tidlig i 2019. FREVAR valgte da å øke sin eierandel fra 32,5 % til 43,1 %. Siden 2004 har FREVAR hatt driftsansvaret for selskapets varmesentraler. Hovedvarmekilde for FFAS er Saren Energy BIO-EL AS, som kom i drift i 2008. FREVAR er reservevarmekilde for FFAS.

Saren Energy Bio-El AS – Bio-El (25-års operatøravtale)

BIO-EL Fredrikstad AS bygde i 2007 et energigjenvinningsanlegg i tilknytning til FREVARs eget anlegg på Øra. Anlegget har vært i drift fra midten av 2008, og samdriftes med FREVARs anlegg iht. operatør- og samarbeidsavtaler. Anlegget er hovedleverandør av energi til FFAS. Selskapet ble solgt til Saren Energy i 2023, og byttet samtidig navn.

Bildet viser det nye avløpsrensninganlegget, FARA, som tas i bruk i løpet av 2026.

Åpne FREVAR

Åpenhet ved alle sider av driften av anleggene gir trygghet for oss – og trygghet for våre naboer og eiere i Fredrikstad kommune.

FREVAR KF er en del av Fredrikstad kommune, noe som betyr at offentleglova og lov om offentlige anskaffelser gjelder for oss. FREVAR tilbyr full åpenhet, og hvis noen ønsker å se oss i kortene, er det selvfølgelig mulighet til det. Vi vet at offentlig eierskap av samfunnsmessig viktig infrastruktur sikrer allmennhetens innflytelse på samfunnsutviklingen. Driften av våre anlegg har stor innvirkning på både miljø, økonomi og samfunn her i distriktet. Vi tror at åpenhet bidrar til at denne påvirkningen blir positiv.

Miljø, kvalitet og klima

FREVAR har siden 27.11.2000 vært sertifisert i henhold til miljøstandard ISO 14001. I tillegg ble vannverket sertifisert etter ISO 9001. Fra 9.12.2025 ble all FREVAR sin virksomhet også sertifisert til kvalitetsstandard ISO 9001.

Virksomheten påvirker miljøet når det gjelder utslipp til luft og vann, støy og lukt. FREVAR slipper ut totalt ca. 40 000 tonn fossil CO₂ per år fra skorsteinen. Energiutnyttelse av 1 tonn avfall gir cirka 1 tonn CO₂. Dersom avfallet lå på deponi, ville det frigjort metan tilsvarende 4 tonn CO₂ per tonn avfall.

Klimakrisen krever handling. Det er viktig at vi alle reduserer mengden avfall, og at vi deretter tenker ombruk og gjenvinning. Det som til slutt ikke har blitt ombrukt eller gjenvunnet, kan bli til energi i form av damp, som industrien på Øra benytter.

FREVAR, sammen med nabobedriften Saren Energy BIO-EL AS, har et av de største punktutslippet av klimagasser i Fredrikstad kommune. FREVAR har sterke intensjoner om å komme i gang med karbonfangst, og bidra til utslippsreduksjoner frem mot lavutslippssamfunnet i 2050. Målet er oppstart med karbonfangst i 2030. Arbeid med rammebetingelser og det økonomiske er krevende, men pågår.

FREVAR er aktivt med i industrisamarbeidet KAN (Klimakur for avfallsforbrenning i Norge). I 2025 har avfallsforbrenningsanlegg i Norge samarbeidet gjennom KAN for å kartlegge hva som skal til for å få på plass karbonfangst på våre anlegg.

FREVAR er medlem av Klimapartnere Viken, og utarbeider klimaregnskap med Klimakost. Klimaregnskapet er basert på direkte og indirekte utslipp knyttet til FREVARs aktiviteter.

FREVAR har en viktig miljørolle fordi vi:

- Produserer drikkevann for Fredrikstad og Hvaler kommuner.
- Renser og reduserer næringsstoffer og forurensning i avløpsvann fra Fredrikstad og Hvaler.
- På forbrenningsanlegget omdanner 68 350 tonn avfallsfraksjoner til termisk energi, og fjerner/reduserer ca. 6 600 tonn miljøgifter fra kretsløpet.
- Leverer høytrykksdamp til nærliggende prosessindustri slik at 12 000 tonn naturgass erstattes av klimanøytral avfallsbasert brenselbærer.
- Leverer damp til fjernvarmenett som tilsvarer 1 350 tonn naturgass.
- Mottar 30 000 tonn substrat/matavfall til biogassproduksjon slik at 2,5 millioner liter diesel erstattes av klimanøytral biogass. Utslipp av NOx og partikler reduseres vesentlig på busstrafikken i Østfold.
- Omdanner slam fra avløpsrensing og biogassproduksjon til jordforbedring.
- Kverner 3 300 tonn kvist og hageavfall som går til kompostproduksjon.
- Tar forurensede masser ut av kretsløpet og sluttdeponerer dette på FREVARs deponi.
- Mottar grovavfall fra husholdningene til sortering og gjenvinning.

HMS

FREVAR har etablerte rutiner og instruksjoner for å ivareta helse og sikkerhet for både ansatte,

innleide og besøkende. Vi jobber kontinuerlig for å forbedre våre prestasjoner, forhindre og forebygge uønskede hendelser, og for å sikre trygge og helsefremmende arbeidsforhold.

Statistikk over HMS-resultater siste år:

	2021	2022	2023	2024	2025
Skader m/fravær	2	0	1	2	2
Skader u/fravær	4	2	2	2	4
Brann/-tilløp	2	4	2	3	9

Læringer

FREVAR tar samfunnsansvar og ønsker å medvirke til at mennesker får mulighet til utvikling og utdanning. Gjennom året har vi hatt lærlinger i fagene:

- Gjenvinning
- Kjemi-prosess faget
- Industrimekaniker

I gjenvinningsfaget samarbeider vi med lærlinger i Fredrikstad kommune. På denne måten kan vi tilby en variasjon i lærlingtiden slik at de oppnår målene i lærlingsplanen. FREVAR har som mål å fortsette dette samfunnsansvaret ved å opprettholde inntak av lærlinger. Foretaket har også hatt praksisplasser gjennom året.

Sykefravær og trivsel

FREVAR jobber for helsefremmende arbeidsplasser og forholder seg til nasjonal IA-avtale. Dette ivaretas blant annet i arbeidsmiljøutvalget, ved HMS-tiltak, tett oppfølging og tilrettelegging innenfor de rammene vi har til rådighet.

Sykefraværet for 2025 endte på 7,06 %, en økning fra 2024, som var 4,47 %. Dette er en økning fra året før og vi ser at langtidsfraværet har økt, mens korttidsfraværet er redusert. Langtidsfraværet består av kjente tilfeller, hvor det har blitt tilrettelagt, når mulig.

Bedriftshelsetjenesten har gjennomført arbeidsundersøkelser ved flere avdelinger i 2025, og dette er rapportert til arbeidsmiljøutvalget (AMU).

FREVAR gjennomfører medarbeiderundersøkelser jevnlig. Siste fulle undersøkelse ble gjennomført i 2024, mens det ble foretatt en mindre omfattende PULS-undersøkelse i

2025. Undersøkelsene har en svarfrekvens på over 90 %.

Det gjennomføres også medarbeidersamtaler med alle fast ansatte årlig. Foretaket har i tillegg en velferdskomité som inviterer til ulike arrangement og administrerer firmahytte for de ansatte. Sammen med andre engasjerte og initiativrike medarbeidere bidrar dette til et godt arbeidsmiljø ved bedriften.

FREVAR oppfordrer til at det sies ifra om kritikkverdige forhold og har egne varslingsrutiner. FREVAR har knyttet seg til BDO som ekstern leverandør i denne sammenheng.

Kommunikasjon og samhandling

Vi har tro på et åpent samarbeid i foretaket, og regelmessige oppfølgingsmøter. Foretaket har flere faste samhandlingsarenaer, blant annet samhandlingsmøte mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte (SMAT), arbeidsmiljøutvalg (AMU), forhandlingsutvalget (FU) og fellesmøter. I AMU deltar også representanter fra bedriftshelsetjenesten. Samhandlingsmøtene er viktige og nyttige for saker som omfatter de ansatte og deres arbeidshverdag og vilkår.

Likestillingsredegjørelse

FREVAR KF etterstreber en inkluderende arbeidskultur med mangfold, likestilling, like rettigheter og å forhindre diskriminering. Foretaket hadde ved utgangen av 2025, 94 ansatte. Vi vil aldri møte to mennesker som er helt like hverandre. Mangfold handler om det som skaper forskjeller mellom oss mennesker. Samtidig handler mangfold også om å møte forskjellene med åpenhet, respekt og inkludering

Kjønnslikestilling

Tabellene nedenfor viser kjønnsfordeling totalt og i den øverste ledelsen og styret. I tillegg vises kjønnsfordeling på deltidsarbeid, midlertidighet, foreldrepermisjon og ufrivillig deltidsarbeid. Tallene viser en liten nedgang i kvinneandelen fra 2024 med 1,62 %, og en økning blant menn med 1,61 %.

2025	Ansatte		Lederguppen		Styret	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Kvinner	27	28,72	3	50	3	43
Menn	67	71,27	3	50	4	57
Totalt	94		6		7	
2025	Deltid	Midlertidighet	Uttak av foreldreperm.		Ufrivillig deltid	

Kvinner	4	0	0	0
Menn	2	2 lærlinger	0	1

Den ene ansatte i ufrivillig deltid startet i hel stilling på nyåret i 2026.

Lønnskartlegging

Kartleggingen for 2025 viser at lønsmessig fordeling på kjønnene er som følger:
 Øverste ledelse, inkludert direktør: Mennene tjener i snitt 12.81 % mer enn kvinnene.
 Mellomledere med personalansvar: Mennene tjener i snitt 0,73 % mer enn kvinnene
 Stab og støttefunksjoner: Mennene tjener i snitt 4,58 % mindre enn kvinnene.
 De øvrige: Mennene tjener i snitt 0,22 % mer enn kvinnene.

Tallgrunnlaget viser ingen lønnsforskjeller basert på kjønn ved foretaket. De forskjellene man finner kan forklares ut fra ansvar og stilling. Vi ser ingen risiko for systematisk forskjellsbehandling basert på kjønn i tallmaterialet, og dermed ingen hinder for et likestilt arbeidsmiljø på FREVAR.

FREVARs arbeid for likestilling og mot diskriminering

Foretaket er bevisst i rekrutteringsprosesser for å få et mangfoldig i arbeidsmiljø. Når det gjelder kjønnsforskjeller er det i mange tilfeller lav kvinnelig søkerandel, og dette påvirker muligheten for å velge mangfold, da kompetanse alltid er vesentlig.

Arbeidsgiver – lønnspolitikk

FREVAR legger følgende prinsipper til grunn for sin arbeidsgiver- og lønnspolitikk. Vår lønnspolitikk er utarbeidet i samarbeid med de tillitsvalgte.

- Likelønnsprinsippet gjelder, lov om likestilling og forbud mot diskriminering
- Ufravikelighetsprinsippet
- Likebehandlingsprinsippet
- Differensieres på faglærte og ufaglærte
- Ansiennitetsprinsippet gjelder, men kan fravikes der hvor det er vanskelig å rekruttere og beholde

Viktige satsningsområder for videre utvikling

Personalpolitiske områder som er styrende i vårt arbeid for likestilling og mot diskriminering er:

- Rekruttering
- Utviklingsmuligheter
- Lønns- og arbeidsvilkår

Uttalelse om aktsomhetsvurderinger 2025

Aktsomhetsvurderinger utføres i henhold til rutine for innkjøp. Det er utarbeidet egen skjematikk for gjennomføring. Rutine og skjematikk er tilgjengelig i foretakets IK-system.

I 2025 har det i alle anskaffelser som faller inn under reglene i åpenhetsloven blitt foretatt aktsomhetsvurderinger. Det har blitt hentet inn 45 aktsomhetsvurderinger i 2025, og det har ikke blitt avdekket avvik i året. Foretakets påseplikt etter Allmenngjøringsloven følges opp løpende innenfor de bransjene som er aktuelle. Det er gjennomført 6 kontroller i 2025, og det er ikke avdekket avvik i året.

I FARA-prosjektet følges ovenstående regelverk opp av egen byggherreorganisasjon.

Risikovurdering

Fra åpenhetsloven trådte i kraft, 01.07.23, har det i forbindelse med alle anskaffelser over terskelverdi blitt utført aktsomhetsvurderinger, med hensyn til sosial- og miljømessig påvirkning. Vi har ikke avdekket faktiske negative konsekvenser, eller på annen måte fått kjennskap til slike.

Tiltak

I tråd med våre innkjøpsbetingelser, inneholder alle avtaler som inngås, bl.a. krav til overholdelse av menneskerettigheter, og forbud mot sosial dumping.

Brudd på disse bestemmelsene vil medføre pålegg om å snarlig rette opp i forholdet, eller i alvorlige tilfeller terminering av avtaleforholdet.

Status mål

Mål: Ingen avvik.

Status: Det er ikke avdekket avvik.

Foretakets rutiner for anskaffelser er innrettet slik at aktsomhetsvurderinger gjennomføres løpende gjennom året.

Styret

FREVAR er et kommunalt foretak – en del av kommunen. Styret rapporterer til bystyret i Fredrikstad kommune.

Styrets sammensetning

Dagens styre tiltrådte 1. november 2023. Alle styremedlemmene, 5 valgt av bystyret og 2 valgt av de ansatte ved foretaket, er likeverdige medlemmer.

Direktøren er direkte underlagt styret.

De prinsippene som ligger til grunn for organisering i et kommunalt foretak gir styret stor selvstendighet, uten å svekke den kommunale styringen av virksomheten. Til forskjell fra kommunalt eide aksjeselskap, som er rettslig og økonomisk adskilt fra kommunen, er kommunale foretak en juridisk del av kommunen.

Styrets arbeid

I løpet av 2025 har styret avholdt 7 styremøter. Det har blitt behandlet 22 saker. Tre av sakene (årsregnskap 2024, budsjett 26 og handlingsplan 2026-2029 samt utredning av tiltak for å redusere gebyrer) har blitt endelig vedtatt av bystyret som fungerer som foretakets representantskap.

Foretaket driver for det meste tunge industrielle prosesser, som er kraftkrevende og til dels konkurranseutsatt. Mens priser på kraft og andre innsatsfaktorer er i ferd med å stabilisere seg, er rentenivået fortsatt svært belastende i en tid med store investeringer. Resultatene innen næringsvirksomheten viser en positiv utvikling, og 2025 er det første året med positivt næringsresultat for biogassanlegget.

Styret er tilfreds med at anleggene, som for en stor del er samfunnskritiske, har vært i drift hele året, og levert de tjenestene som utgjør foretakets kjerneoppgaver. FREVAR har levert godt på både miljø- og samfunnsprestasjoner i året som gikk.

Gjennom året har styret på alle styremøter fulgt opp byggingen av det nye avløpsrensaneanlegget (FARA), som er det største byggeprosjektet hittil i Fredrikstad kommune. Prosjektet gjennomføres i henhold til vedtatt budsjett og framdrift, noe som vitner om kvalitet i hele prosessen. God medvirkning og styring fra ansatte og ledelse fra forprosjekt til anskaffelse og gjennomføring av selve byggeprosessen.

Styret takker for godt samarbeid med ledelse og ansatte ved foretaket i året som har gått. God innsats gjennom året gir gode resultater for foretaket og Fredrikstad kommune.

Leif
Eriksen
styreleder

Tor
Prøitz
nestleder

Eva C.
Fredheim

Kristian
Flodin

Kristine Lind
Andreassen

Rino
Oshaug

Caroline M.
Hermansen

Johnny
Sundby
direktør

Ann-Kristin
Stedjeberg
Sekretær

Beretning – regnskap

FREVAR er organisert som et kommunalt foretak og fører regnskap etter regnskapsloven. Foretaket framstår som en sterk og konkurransedyktig aktør i markedet.

Resultatet

I 2025 kom ca. 46 % av omsetningen fra konkurranseutsatt næringsvirksomhet, mens ca. 54 % av omsetningen er hovedsakelig avgiftsfinansiert og drives etter selvkostprinsippet.

Hvilke deler som skal drives etter forretningsmessige prinsipper, er spesifisert i stiftelsesgrunnlaget til foretaket.

Forutsetningen for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet for 2025 er satt opp under denne forutsetningen. Regnskapet er revidert iht. regnskapsloven.

2025 har vært et år hvor avfallstilgangen har bedret seg noe sammenlignet med de foregående årene. Det er også en forbedring på prisbildet, men det er likevel et stykke igjen til at avfallsbesitterne tar kostnaden for avfallet sitt. Dette er utfordringer som hele bransjen har. På den lysere siden har driftstilgjengeligheten på biogassanlegget vært mer stabil enn noen gang. 2025 er det første året anlegget går med næringsoverskudd siden oppstarten i 2013.

Ellers har organisasjonen vært preget av flere store investeringsprosjekter samtidig, noe som er krevende for en driftsorganisasjon. Det nye avløpsrensaneanlegget (FARA) er det største, og det forventes ferdigstilt i tråd med vedtatt budsjett og framdriftsplan, i 2026.

Deponiaktiviteten ved foretaket har bidratt til at næringsvirksomheten totalt sett ender med overskudd.

Det arbeides målrettet med å tilpasse anleggenes drift til samfunn og markeder. Økt fokus på forebyggende vedlikehold og oppfølging av anlegg gir resultater i form av mer stabil drift og høyere produksjon ved anleggene.

Foretaket driver samfunnskritiske anlegg, og det følger av dette at anleggene må holdes i drift uavhengig av svingninger i priser og markeder. Det fokuseres imidlertid sterkt på hele tiden å gjøre de mest effektive grepene.

Som det framgår av tabellen nedenfor, er det totale regnskapsmessige overskuddet for 2025 på kr 21,2 mill. Av dette utgjør resultatet av kalkulatoriske renter i selvkostoppgjøret et overskudd på 13,7 mill., som ikke er en del av næringsoverskuddet.

Årets selvkostvirksomhet, som er tjenestene som ytes til Fredrikstad kommune, er gjort opp med Teknisk drift innenfor året. Dette fordi det er Teknisk drift som krever inn avgifter fra befolkningen, og administrerer kommunens selvkostfonds. Årets samlede merforbruk innenfor vann, avløp og renovasjon ble kr 12 mill.

Resultatdisponering

Resultatet av årets næringsvirksomhet er et overskudd på kr 7,5 mill. etter skatt.

Resultatet av årets kalkulatoriske renteendringer ble et overskudd på kr 13,7 mill.

Beslutning om disponering av næringsoverskuddet treffes av bystyret i Fredrikstad kommune.

Tabellen nedenfor viser årets regnskapsmessige resultater:

Avdeling	Resultat drift	Selvkost	Kalkulatorisk renteendring	Næring før skatt	Resultat kalk.renter	Skatt	Næring etter skatt
06 Adm & Ledelse	-	-	-13 759	-13 759	-13 759	-	-13 759
11 RA - avløpsrensaneanlegget	7 995	-22 545	13 853	-697	-	-	-697
12 FA - energigjenvinningsanlegget	11 759	-1 321	-188	10 251	-	-	10 251
13 AH avfallshåndteringen/deponiet	-18 457	-	-	-18 457	-	2 709	-15 748
14 VA - vannverket	-10 184	9 602	164	-418	-	-	-418
15 GVS - gjenvinningsstasjonen	-2 284	2 459	-175	-	-	-	-
38 BA - biogassanlegget	-1 322	-218	106	-1 435	-	555	-880
	-12 493	-12 023	0	-24 515	-13 759	3 264	-21 251

Resultatregnskap pr. 01.01. – 31.12

	Note	2025	2024
Salgsinntekt	9	470 321 770	391 036 077
Annen driftsinntekt		17 535 291	15 696 113
Sum driftsinntekt		487 857 061	406 732 190
Varekostnad		-59 092 493	-52 697 541
Lønnskostnad	4,5	-95 960 357	-87 926 929
Avskrivning	1	-46 060 907	-41 265 433
Nedskrivning		-2 123 817	-996 972
Annen driftskostnad		-169 343 759	-167 300 723
Sum driftskostnad		-372 581 334	-350 187 598
Driftsresultat		115 275 727	56 544 592
Inntekt fra investering i aksjeselskap	7	1 720 348	1 288 431
Renteinntekter		13 537 892	16 399 055
Andre finansinntekter		604 933	277 751
Rentekostnader		-106 282 488	-78 907 898
Andre finanskostnader		-341 122	-238 790
Resultat før selvkostavregning		24 515 290	-4 636 860
Ordinært resultat før skattekostnad		24 515 290	-4 636 860
Skattekostnad	14	-3 264 233	-3 991 530
Årsresultat		21 251 057	-8 628 389

Balanse pr. 01.01. – 31.12.

EIENDELER	Note	2025	2024
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	14	32 113 057	30 654 020
Sum immaterielle eiendeler		32 113 057	30 654 020
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	1	463 304 508	419 650 797
Anlegg under oppføring	1	1 877 178 316	1 287 591 222
Maskiner, anlegg, inventar ol.	1	50 121 620	55 092 944
Sum varige driftsmidler		2 390 604 444	1 762 334 963
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	7	28 451 781	28 460 781
Sum finansielle anleggsmidler		28 451 781	28 460 781
Sum anleggsmidler		2 451 169 282	1 821 449 764
Omløpsmidler			
Varelager		20 465 128	21 235 580
Fordringer			
Kundefordringer		88 220 949	49 693 417
Andre fordringer		3 878 006	16 065 045
Sum fordringer		92 098 954	65 758 462
Bankinnskudd, kontanter o.l.	8	369 287 662	207 158 018
Sum omløpsmidler		481 851 744	294 152 061
Sum eiendeler		2 933 021 026	2 115 601 825

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2025	2024
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	226 991 049	243 647 051
Sum opptjent egenkapital		226 991 049	243 647 051
Over- underskudd forretningsdrift	11	21 251 057	-8 628 389
Sum egenkapital		248 242 106	235 018 662
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	3 106 059	3 106 059
Andre avsetninger for forpliktelser	2,13	41 266 894	32 843 141
Sum avsetninger for forpliktelser		44 372 953	35 949 200
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	3	2 527 371 358	1 755 750 920
Sum annen langsiktig gjeld		2 527 371 358	1 755 750 920
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		73 807 142	95 035 423
Betalbar skatt	14	4 723 269	5 097 913
Skyldige offentlige avgifter		-402 247	-29 807 972
Annen kortsiktig gjeld		34 906 445	18 557 682
Sum kortsiktig gjeld		113 034 609	88 883 045
Sum gjeld		2 684 778 921	1 880 583 165
Sum egenkapital og gjeld		2 933 021 027	2 115 601 827

Fredrikstad, 20.02.2026

Leif Eriksen
styreleder

Tor Preiz
nestleder

Eva Charlotte Fredheim
styremedlem

Kristian Flodin
styremedlem

Kristine Lind Andreassen
styremedlem

Caroline Hermansen
styremedlem

Rino Oshaug
styremedlem

Johnny Sundby
direktør

Noter til regnskapet

Regnskapsprinsipper

Regnskapet er satt opp etter regnskapslovens regler.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet. Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende.

Lager

Lagerbeholdningen er verdsatt til inngående verdier.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over 3 år og har en kostpris som overstiger kr 50 000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Note 1 Varige driftsmidler

(Alle tall i 1000)

Varige driftsmidler

	<u>Kjøretøy/ Inventar/</u>				<u>Ledninger/</u>
	<u>anl.mask.</u>	<u>utstyr</u>	<u>Maskiner</u>	<u>Bygninger</u>	<u>dammer</u>
Anskaffelseskost 1.1.2025	29 315	17 427	256 733	636 822	119 172
Tilgang driftsmidler	1 327	567	5 963	79 407	-
Avgang / nedskrivning	398	-	2 124	-	-
Anskaffelseskost 31.12.2025	30 244	17 994	260 573	716 229	119 172
Avskrivninger 2025	1 593	1 795	6 919	33 593	2 161
Akkumulerte avskrivninger	23 255	10 105	225 330	318 164	53 933
Balanseført verdi pr. 31.12.2025	6 990	7 889	35 243	398 065	65 239

* Nedskrivning av rister på energigjenvinningsanlegget for at restbeholdningen skal gjenspeile reell verdi.

Pensjoner

Foretakets pensjonsansvar i forhold til den ordinære tariffestede pensjonsordningen er dekket gjennom pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse. Denne ordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Foretaket følger NRS6 ved regnskapsføring av pensjon.

I tillegg til den ordinære tariffestede tjenstepensjonsordningen kommer ytelser i form av avtalefestet pensjon til aldersgruppen 62 til 64 år. Forpliktelsen knyttet til arbeidsgivers egenandel ved ansattes faktiske bruk av ordningen er balanseført.

Skatter

Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt/skattefordel er beregnet på alle forskjeller mellom regnskapsmessig og skattemessig verdi på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier, samt skattemessig underskudd til framføring ved utgangen av regnskapsåret. Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort. Betalbar skatt og utsatt skatt er regnskapsført direkte mot egenkapitalen i den grad skattepostene relaterer seg til egenkapitaltransaksjoner.

Transaksjoner i utenlandsk valuta

Fakturaer i utenlandsk valuta bokføres med valutakurs på tidspunktet for fakturamottak. Valutakursdifferanser som oppstår fram til fakturaen blir betalt bokføres som finansinntekter eller -kostnader.

Varige driftsmidler avskrives lineært over den antatte økonomiske levetiden for de enkelte driftsmidlene.

Følgende økonomiske levetider er benyttet:

* Bygninger og annen fast eiendom	10-80 år
* Biler og maskiner	7-20 år
* Inventar og kontormaskiner	5-15 år
* Tomter, utearealer	0 år

Spesifikasjon av anlegg under oppførelse

Navn	Prosjekt	Avd.	Totalt UB 1130	Budsjett ramme
FARA	5140	11	1 834 500	2 338 139
Miljøundersøkelser grunn i forbindelse med FARA-prosjektet	5148	11	326	1 000
Scrubber RA	5149	11	17	1 000
Reparasjon av tak og oppgradering av bygninger	5150	11	553	4 000
Ny brannsentral og varslingsystem	5151	11	827	1 500
FA Oppgradere AC450 CPUer forprosjekt	5261	12	172	200
FA ny PLS	5269	12	1 651	11 000
Sikring av areal og områdekontroll FREVAR	5309	13	96	1 500
Forberedelse Kiæråsen	5312	13	706	2 000
Nytt rensetrinn VA	5434	14	3 979	51 000
Rehab dammer Borredalsen og Tvetervann - utarbeidelse av tekniske planer	5438	14	9 285	13 000
Oppgradering av rør og ventiler mellom Høyfjell og UV-anlegg	5439	14	1 896	3 000
Utskifting av slamskraper vannverket	5440	14	1 121	8 000
Diverse investeringer BA	5810	38	73	2 000
Nytt oppgraderingsanlegg	5812	38	21 203	90 000
Diverse oppgraderinger biogassanlegget 2025	5813	38	773	3 000
			1 877 178	2 530 339

Note 2 Avsetninger og forpliktelser

(Alle tall i 1000)

Andre avsetninger for forpliktelser består av:	2025	2024
Regnskapsmessig frie avsetninger:		
Utsatt inntekt knyttet til igangværende deponi	25 594	19 042
Omstillings- og omsstruktureringfond	3 754	3 341
Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser	11 919	13 153
Sum	41 267	35 949

Utsatt inntekt er en måte å periodisere regnskapet på. Dersom man mottar inntekter et år, men forventer at hele eller deler av de tilhørende kostnadene kommer et senere år, kan man utsette inntektsføring av hele eller deler av beløpet for å sikre regnskapsføring i samme år.

Utsatt inntekt knyttet til igangværende deponiområde, kommer av lovkrav om avslutning og etterdrift av deponier. Det er i året foretatt en ekstra avsetning i forbindelse med kjente utfordringer med Øraspissen.

Vedvarende utfordringer med drift av energigjenvinningsanlegget har gjort at styret har vedtatt bruk av omstillingsfondet for optimalisering av drift med tanke på miljø og økonomi.

Utsatt inntekt knyttet til andre forpliktelser inneholder bl.a. en avsetning på 3 mill. til mulige framtidige miljøbøter pålagt av statsforvalteren i forbindelse med tidsfrister ved bygging av nytt avløpsrensaneanlegg, kr 3,3 mill. til utredninger etc. rundt deponi og gjenvinningsstasjon.

Note 3 Langsiktig gjeld

(Alle tall i 1000)

Langsiktig gjeld med forfall senere enn 5 år	2025	2024
Gjeld til kreditinstitusjoner	2 077 303	1 525 345
Sum	2 077 303	1 525 345

Spesifikasjon av lånekapital

	Saldo 31.12.24	Avdrag 2025	Renter 2025	Saldo 31.12.25	Gj.sn. rentesats
Norges Kommunalbank*	15 900	3 180	713	12 720	4,98 %
	15 000	2 000	742	13 000	5,30 %
	23 663	3 155	1 174	20 508	5,32 %
	153 675	8 538	7 738	145 137	5,18 %
	440 632		22 373	440 632	5,08 %
	400 000		20 310	400 000	5,08 %
	227 868		8 787	230 569	3,83 %
	252 200	12 610	12 696	239 590	5,16 %
			18 787	522 875	4,71 %
			420	74 000	4,96 %
			1 222	219 684	4,86 %
	1 528 938	29 483	94 962	2 318 715	4,94 %
Kommunekreditt Norge	14 876	1 700	742	13 176	5,29 %
	15 300	1 700	742	13 600	5,14 %
	108 405	8 673	5 432	99 733	5,22 %
	88 232	6 085	4 413	82 147	5,18 %
	226 813	18 158	11 329	208 656	5,20 %
Sum total lånekapital	1 755 751	47 641	106 291	2 527 371	4,96 %

* Kr 122,9 mill. av årets låneopptak ble vedtatt som en justering av budsjettet for 2024.

Note 4 Pensjoner

(Alle tall i 1000)

Foretaket har en usikret pensjonsordning i form av tariffestet avtalefestet førtidspensjonsordning (AFP) innen KLP. Denne forpliktelsen omfatter 89 aktive.

Pensjonskostnader inkl. AGA	2025	2024
Nåverdi av årets oppføring	8 838	10 789
Rentekostnad	7 245	6 288
Brutto pensjonskostnad	16 083	17 077
Forvetet avkastning	-11 249	-8 947
Administrasjonskostnad/Rentegaranti	339	300
Netto pensjonskostnad inkl. adm.kost.	5 173	8 430
AGA netto pensjonskostnad inkl. adm.kost.	729	1 189
Resultatført aktuariat tap (gevinst)	-	1 038
Resultatført planendring	-14 211	
Resultatført pensjonskostnad	-8 309	10 656

Pensjonsforpliktelser	2025	2024
	Estimat	Estimat
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	204 957	204 957
Pensjonsmidler	185 254	185 254
Netto forpliktelse før AGA	19 703	19 703
AGA	2 778	2 778
Netto forpliktelse inkl. AGA	22 481	22 481
Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap)	-16 981	-16 981
Ikke resultatført aktuarielt gevinst (tap) AGA	-2 394	-2 394
Balanseført netto forpliktelse etter AGA	3 106	3 106

Aktuærberegning utført av KLP viser at pensjonsordningen pr. 31.12.25 er overfinansiert. Det vurderes at det ikke kan sannsynliggjøres at foretaket vil oppnå en framtidig økonomisk fordel av overfinansieringen. Det gjøres dermed ikke endringer i den inngående balanseverdien på pensjonsforpliktelsen. Dette i tråd med NRS 6 - Pensjonskostnader, pkt. 47.

Ved beregningen er følgende forutsetninger lagt til grunn:

	2025	2024
Årlig avkastning	5,90 %	5,40 %
Diskonteringsrente	3,90 %	3,30 %
Lønnsvekst	4,00 %	3,50 %
G-regulering	3,75 %	3,25 %
Forventet frivillig avgang:		
Under 20 år	20 %	
20-23 år	8 %	
24-25 år	6 %	
26-30 år	6 % Med fradrag av 0,4% for hvert år over 25 år	
31-45 år	4 % Med fradrag av 0,2% for hvert år over 30 år	
46-50 år	1 % Med fradrag av 0,1% for hvert år over 45 år	
over 50 år	0 %	
Forventet uttaksandel:		
62 år	25 %	
63 år	35 %	
64 år	41 %	
65 år	55 %	
66 år	65 %	

Note 5 Lønnskostnader, antall ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte mm.

(Alle tall i 1000)

Lønnskostnader	2025	2024
Lønninger	74 866	67 706
Arbeidsgiveravgift	11 937	11 007
Pensjonskostnader	7 955	8 140
Andre ytelser*	2 494	2 275
Sum	97 252	89 128

*Andre ytelser Inneholder kr 1,3 mill. andre fordeler i arbeidsforhold som vises som annen driftskostnad i resultatregnskapet. Sum lønnskostnader er derfor kr 1,3 mill. høyere enn lønnskostnadene i resultatregnskapet. Antall årsverk i 2025 har vært 100,25

Ytelser til ledende perso	2025	2024
Daglig leder Lønn	1 656	1 539
Annen godt	186	179
Pensjonskost	238	199
Styret Styrehonorar	348	356
Møtegodtgj	5	

Godtgjøring til styret ble endret fra 01.01.24, etter vedtak i bystyret. Hele styret godtgjøres nå med styrehonorar, mot en blanding av lønn og møtegodtgjørelse tidligere. Møtende vararepresentanter godtgjøres fortsatt med møtegodtgjørelse.

Revisor	2025	2024
Revisjonshonorar utgjorde:	161	185

Note 6 Miljøforpliktelser

Foretakets drift er underlagt konsesjonsvilkår mht.:

- Drift av forbrenningsanlegg, avfallsbehandling
- Avløpsrensing
- Drikkevannsforskrifter

I tillegg følger selskapet bestemmelsene i internkontrollforskriften, og er sertifisert etter miljøstandarden ISO 14001. Jæmfør øvrig omtale i årsrapporten.

Note 7 Finansielle anleggsmidler

Selskap/forening	Balanseført verdi	Eierandel
Fredrikstad Fjernvarme AS	28 450 781	43,10 %
Norsk Vann	1 000	Medlemsand
Aksjepost til en verdi av kr 9 000,- (9 % eierandel) i Borg CO2, er overdratt til Borg Havn IKS.		

Note 8 Bundne midler

Av foretakets bankinnskudd er kr 4.194.227- bundne skattetreksmidler.

Note 9 Spesifisering av salg

(Alle tall i 1000)

Fordeling salgssinntekter 2025

Avdeling	Brutto		Netto	
	Salgsinntekter	Utsatt inntekt	Salgsinntekter	
Adm.bygget	kr	-	kr	-
Administrasjon	kr	16	kr	16
Avløpsreanseanlegg	kr	165 960	kr	120 165 840
Forbrenningsanlegg*	kr	156 466	kr	22 821 133 645
Avfallshåndtering	kr	31 877	kr	-6 552 38 429
Vannverket	kr	50 945	kr	50 945
Gjenvinningsstasjonen	kr	28 001	kr	28 001
Miljøavdelingen	kr	2 035	kr	2 035 -
Forr.område avløp	kr	35 021	kr	-2 000 37 021
Forr.områd avfall			kr	-
Totale salgssinntekter	kr	470 321	kr	16 424 453 897

*Utsatt inntekt gjelder hovedsakelig klimavoter for 2025, som ikke er endelig avregnet.

Note 10 Fordringer og gjeld til eierkommunen

(Alle tall i 1000)

		2025		2024
Fordringer	kr	52 228	kr	21 730
Gjeld	kr	631	kr	242

Note 11 Endring av egenkapitalen

(Alle tall i 1000)

Oversikt EK 2025

Konto	Navn	UB	Res.disp.	Resultat	UB
		2024	2024	2025	2025
2050	EK FA	-102 935	-	-	-102 935
2051	EK RA	-65 723	-	-	-65 723
2052	EK VA	-30 303	-	-	-30 303
2053	EK AH	-38 553	-	-	-38 553
2054	EK BA	4 210	-	-	4 210
2060	Kalk.rente	-10 342	16 656	-	6 314
	Sum	-243 647	16 656	-	-226 991
Resultat FA		17 026	-	10 251	10 251
næring AH		-24 738	-	-15 748	-15 748
RA		-421	-	-697	-697
VA		-439	-	-418	-418
Res. kalk.rente		16 656	-	-13 759	-13 759
Forretn.dr. avløp		-	-	-880	-880
Overført Fredrikstad kommune		545	-5 028	-	-
Avsatt til finansiering klimaarbeid		-	-3 000	-	-
		8 628	-8 028	-21 251	-21 251
		-	-	-	-
Sum egenkapital i regnskapet		-235 019	8 628	-21 251	-248 242

Note 12 Selvkostavregning Fredrikstad kommune

(Alle tall i 1000)

Avregning for 2025	Vann	Avløp	Renovasjon	Totalt
Avskrivninger	6 907	4 819	8 206	19 931
Renter	4 441	87 387	3 015	94 843
Korreksjon kalk. rente*	164	13 853	-258	13 759
Personalkostnader	9 677	16 601	13 269	39 547
Driftskostnader	27 250	38 997	18 756	85 003
Herav indirekte kostnader	3 554	7 080	6 437	17 070
Totalt	48 438	161 656	42 988	253 083
Selvkost FK	48 438	161 656	42 988	253 083
Fakturert FK gjennom året	48 438	161 656	29 946	240 041
Innbet. andre	0	0	7 261	7 261
Andre inntekter	0	0	5 781	5 781
Tot inntekter	48 438	161 656	42 988	253 083

*Korreksjon kalkulatorisk rente er differansen mellom den faktiske rentekostnaden foretaket har i forbindelse med selvkostaktivitetene i 2025, og beregnet kalkulatorisk rentekostnad iht. selvkostforskriften. Kalkulert rentekostnad beregnes av alle anskaffelser, uavhengig av finansieringsform.

Note 13 Oversikt over finansiering av nyanskaffelser

(Alle tall i 1000)

Anl.nr.	Navn	Avdeling	2025	Lån	Drift
731	Behandlingsanlegg for rejejt	11	747	747	-
748	1. etg. adminbygget/	35	149	149	-
751	Internvarme til admin.bygget	35	1 768	1 768	-
752	Oppgradering gml.admin	35	1 201	1 201	-
753	Nye dampør til RA	11	10 779	10 779	-
754	Nytt vannbeh.anlegg FA	12	13 762	13 762	-
755	Inkonell kjele 2	12	2 904	2 904	-
756	Inconell fra HT-Eco	12	2 909	2 909	-
757	Utbytt. av kjelerør	12	2 028	2 028	-
758	Oppgradering kjeler	12	7 330	7 330	-
759	Ny vektstasjon	36	32 763	32 763	-
760	Plate- og sveiseverksted	20	1 858	1 858	-
761	Omlastingsrampe matavfall	38	1 211	1 211	-
232	Volumcontainere GVS	15	284	-	284
233	Krokcontainere 3 stk GVS	15	284	-	284
157	Truck GVS - EP EFL3535	15	601	-	601
158	Firmabil	6	726	-	726
602	Ristdeler FA	12	1 837	-	1 837
631	Endre vinkel sekundærdyser	12	772	772	-
632	Oppgradering HT-Eco linje 1	12	1 582	1 582	-
633	Ny varmpumpe VA	14	1 772	1 772	-
			87 265	83 533	3 731

Note 14 Skatt

Årets skattekostnad fordeler seg på:	2025	2024
Betalbar skatt	4 723 270	5 097 913
Endring utsatt skatt	-1 459 037	-1 106 383
Årets totale skattekostnad	<u>3 264 233</u>	<u>3 991 530</u>
Beregning av årets skattegrunnlag:	2025	2024
Ordinært resultat før skattekostnad	24 515 290	-4 636 860
Permanente forskjeller	-9 677 868	22 780 177
Endring i midlertidige forskjeller	6 631 985	5 029 013
Årets skattegrunnlag	<u>21 469 407</u>	<u>23 172 330</u>
Betalbar skatt (22%) av årets skattegrunnlag	4 723 270	5 097 913
Oversikt over midlertidige forskjeller	2025	2024
Driftsmidler	-144 811 039	-138 179 054
Netto pensjonsforpliktelse som er ført i balansen	-1 157 400	-1 157 400
Netto midlertidige forskjeller pr 31.12	<u>-145 968 439</u>	<u>-139 336 454</u>
Utsatt skattefordel (-)/Utsatt skatt (+) (22%)	-32 113 057	-30 654 020

De permanente forskjeller i beregningen ovenfor er knyttet til de deler av foretakets resultat som ikke omfattes av skattereglene.

Kontantstrømoppstilling

	Note	2025	2024
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat		24 515 290	-4 636 860
Periodens betalte skatt		-5 097 913	-3 059 273
Tap/ gevinst ved salg av anleggsmidler		136 754	-
Ordinære avskrivninger		47 519 944	42 371 815
Nedskrivning anleggsmidler		2 521 371	996 972
Endring i varelager		770 452	-1 616 011
Endring i kundefordringer		-38 527 532	49 895 137
Endring i leverandørgjeld		-21 228 281	4 449 389
Endring i andre tidsavgrensingsposter		57 941 527	-26 239 024
Endring balanseført pensjonsforpliktelse		0	701 703
Endring andre avsetninger for forpliktelser		6 964 717	1 196 784
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		<u>75 516 329</u>	<u>64 060 632</u>
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		-136 754	-
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler		-676 851 761	-756 289 452
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak		9 000	-
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		<u>-676 979 515</u>	<u>-756 289 452</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter			
Innbetalinger ved opptak av ny langsiktig gjeld		819 260 438	880 068 000
Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld		-47 640 000	-35 030 000
Overskudd disponert til biogass- og energigjenvinning		-3 000 000	-3 000 000
Utbetalinger av konsernbidrag		-5 027 613	-2 889 917
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		<u>763 592 825</u>	<u>839 148 083</u>
Netto kontantstrøm for perioden		<u>162 129 639</u>	<u>146 919 263</u>
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		207 158 018	60 238 759
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		<u>369 287 657</u>	<u>207 158 022</u>
Denne består av:			
Bankinnskudd m.v.	note 8	369 287 662	207 158 018
		-5	4

Til bystyret i Fredrikstad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
FREVAR KF

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for FREVAR KF som viser et overskudd på kr 21251 057. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettvise bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Styret og daglig leder er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen datert 20.02.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon.

Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Former informasjon om revisors oppgaver, se

www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav**Konklusjon om registrering og dokumentasjon**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjøre/se for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med ABC KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For nærmere informasjon om revisors oppgaver i forbindelse med budsjettavvik, se

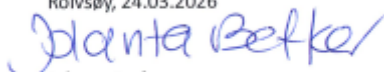
www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Andre forhold

Kommuneloven § 14-5 fastslår at årsbudsjettet er bindende for kommunens økonomiske disposisjoner.

I 2025 har foretaket tatt opp lån på kr 816 559 000, mens lånerammen som bystyret vedtok i sak 250/24 er kr 694 684 000. I samme sak vedtok bystyret i punkt 4 å utvide lånerammen for 2024 med kr 122 875 000. Det foreligger ikke et nytt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak. Den delen av låneopptaket som overstiger budsjettammen for 2025, knytter seg til denne utvidede lånerammen for 2024, og er derfor i strid med kommunelovens krav til årsbudsjettet.

Rolvøy, 24.03.2026

Jolanta Betker
oppdragsansvarlig revisor

FREVAR KF

WWW.FREVAR.NO
Design og trykk: AKRS og MADHUT
Vedtatt av bystyret: xx.xx.26

intertek

intertek

Til bystyret i Fredrikstad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren
FREVAR KF

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for FREVAR KF som viser et overskudd på kr 21 251 057. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av foretakets finansielle stilling per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av foretaket i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Styret og daglig leder er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen datert 20.02.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler, tilleggsbestemmelser i kommuneloven og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som gir uttrykk for vår mening. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For mer informasjon om revisors oppgaver, se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av foretakets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Abc KFs redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For nærmere informasjon om revisors oppgaver i forbindelse med budsjettavvik, se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 3

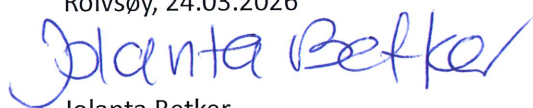
Andre forhold

Kommuneloven § 14-5 fastslår at årsbudsjettet er bindende for kommunens økonomiske disposisjoner.

I 2025 har foretaket tatt opp lån på kr 816 559 000, mens lånerammen som bystyret vedtok i sak 250/24 er kr 694 684 000. I samme sak vedtok bystyret i punkt 4 å utvide lånerammen for 2024 med kr 122 875 000. Det foreligger ikke et nytt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak.

Den delen av låneopptaket som overstiger budsjettrammen for 2025, knytter seg til denne utvidede lånerammen for 2024 ,og er derfor i strid med kommunelovens krav til årsbudsjettet.

Rolvsøy, 24.03.2026

Jolanta Betker
oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/74
Dokumentnr.: 1
Løpenr.: 66157/2026
Klassering: 3004-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Fredrikstad	06.05.2026	26/17

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2025 - Fredrikstad kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Fredrikstad kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2025 sendes bystyret med kopi til formannskapet

Fredrikstad, 24.04.2026

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2025 for Fredrikstad kommune.
2. Sekretariatets underdokumentasjon til forslag til uttalelsen til årsregnskap og årsberetningen 2025 for Fredrikstad kommune
3. Revisjonsberetning for 2025 – Fredrikstad kommune, datert 15.04 2026.
4. Fredrikstad kommune årsregnskapet og årsberetning for 2025
5. Fredrikstad kommune konsoliderte årsregnskap og årsberetning for 2025

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83)
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FOR-2019-06-17-904)
- Forum for Kontroll og Tilsyn – Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning
- NKRF – kontroll og revisjon i kommunene - Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning
- Tallanalyse av økonomien - Excel arbeidsdokument for ØKUS KOF

Saksopplysninger

I følge kommuneloven § 14-6 skal kommunen for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskriftens kapittel 5, om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 07.06 2019, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I henhold til kommunelovens § 14-7 skal kommunen utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. I årsberetning fra kommunen

skal det blant annet skal gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme foretakets stilling og resultat m.m.

Gjeldende tidsfrister for avleggelse av årsregnskapet og årsberetningen er:

- kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 22. februar etter regnskapsåret
- kommunens årsberetning utarbeides innen 31. mars

Ifølge kommuneloven § 24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning til bystyret. I

revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik

Gjeldende tidsfrist for avleggelse av revisjonsberetning er 15 april.

I henhold til kommunelovens § 14-3 skal kontrollutvalget uttale seg til bystyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Jmfør forskrift om revisjon og kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 3 - 2. ledd.

Kontrollutvalget har i sitt arbeid med uttalelsen støttet seg på de to veilederne om «*Kontrollutvalget uttalelse til kommunen årsregnskap og årsberetningen*» som er utgitt av henholdsvis Forum for Kontroll og Tilsyn og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene.

Vurdering

I kontrollutvalgets forslag til uttalelse har sekretariatet med bakgrunn i avlagte årsregnskap og årsberetning for 2025 for kommunen og for det konsoliderte regnskap, innarbeidet ulike tallstørrelser knyttet til kommunes og for det konsoliderte regnskapsresultat og om forhold som påvirker årets resultat.

Til orientering føres kommuneregnskapet etter kommunale regnskapsprinsipper, mens FREVAR KF føres etter regnskapsloven. Med krav om å vise et konsolidert regnskap har det vært nødvendig å omarbeide regnskapet til FREVAR KF til å følge kommunale prinsipper. Dette vil alltid føre til at resultatet fra FREVAR KF i det konsoliderte regnskapet vil avvike fra det ordinære resultatet i foretaket. Det vises nærmere til Årsberetningen 2025 Fredrikstad kommune – konsolidert om *Økonomiske vurderinger av det konsoliderte regnskapet*.

Videre har enkelte sentrale nøkkeltall som netto driftsresultat, gjeldsgrad, størrelse på fond og likviditetstall tatt inn i uttalelsen. Forhold av betydning i revisjonsberetning innarbeides i forslaget til uttalelsen. Sekretariatet har gitt en oppsummering av sine observasjoner i vedlegg 2 i saken og denne er kun ment til å understøtte kontrollutvalgets utarbeidelse for forslag til uttalelsen.

Sekretariatet viser i sin helhet til kontrollutvalgets forslag til uttalelse til årsregnskapet 2025 i vedlegg 1.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2025 for Fredrikstad kommune som vist i vedlegg 1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetningen 2025 sendes bystyret med kopi til formannskapet.

Bystyret i Fredrikstad kommune**Deres referanse****Vår referanse**
2026/74-8 (BJGU)**Dato**
20.04.2026**Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning for 2025
- Fredrikstad kommune**

I henhold til forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3, avgir kontrollutvalget sin uttalelse til kommunens årsregnskap, konsoliderte årsregnskap samt årsberetning for året 2025 til bystyret.

Kontrollutvalget har den 06.05 2026 behandlet årsregnskapet, konsolidert årsregnskap og årsberetning for 2025 for Fredrikstad kommune som er avgitt av kommunedirektør. Revisjonsselskapet Østre Viken kommunerevisjon IKS har avgitt tilhørende revisjonsberetning, datert 15.04 2026.

Årsregnskap, årsberetning og revisjonsberetningen for 2025 er avlagt innen gjeldende tidsfrister.

Kommunen har i 2025 et positivt netto driftsresultat på kr. 229 075 804,-. Konsolidert årsregnskap viser et positivt netto driftsresultat på kr. 126 026 570,-. Drifts- og investeringsregnskap er begge avsluttet i henhold til bestemmelsene i lov og forskrift.

Kontrollutvalget viser til årsberetningens omtale om de ulike forhold som påvirker resultatet, og side 2 i årsberetningen for de vesentlige resultatkomponenter og avvik i resultatregnskapet for 2025.

Kontrollutvalget viser til følgende sentrale nøkkeltall fra kommunes konsoliderte regnskap og kommunekassa for 2025, sett opp mot kommunens egne vedtatte måltall og anbefalte måltall fra tekniske beregninger i offentlig sektor (TBU).

- Fredrikstad kommunes netto driftsresultat tilsvarer + 2,5 % av driftsinntekter. For det konsoliderte regnskapet er tilsvarende tall + 1,3 %. Etter kommunens egne vedtatte måltall og TBU anbefaling bør netto driftsresultat over tid være minimum + 1,75 % av driftsinntektene for å opprettholde kommunens formue.
- Kommunens netto langsiktige lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser, ubrukte lånemidler og formidlingslån) er 83 % sett i forhold til sum driftsinntekter per 31.12. Tilsvarende tall for det konsoliderte regnskapet viser 107 %. TBU anbefaler at nivået ligger i intervallet 60 – 90 %.
For kommunens netto langsiktige lånegjeld som belaster driften i % av brutto driftsinntekter per 31.12, ligger denne på 49 %.

- Fredrikstad kommunes disposisjonsfond per 31.12 utgjør 4,2 % av brutto driftsinntekter. For det konsoliderte regnskapet er tilsvarende tall 6,2 %. Kommunens egne vedtatte måltall er 5 % og TBU anbefaling ligger i intervallet 5 -10 % for å ha et godt økonomisk handlingsrom.
- Kommunens likviditetsgrad 1 og 2 (betalingsevne) ligger på et tilfredsstillende nivå per 31.12 i henhold til anerkjent regnskapsteori.

Revisor har konkludert med at Fredrikstad kommunes årsregnskap og det konsoliderte årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde per 31.12 2025. Årsberetningen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsrapporten stemmer overens med årsregnskapet. Revisor påpeker under andre forhold følgende:

«Offentlige anskaffelser

Revisjonen har ved revisjon av årsregnskapet konstatert at kommunen har foretatt flere vesentlige anskaffelser av varer og tjenester hvor anskaffelsen ikke har vært gjenstand for anbudskonkurranse. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Moms – bygg (flerbruksbygg)

Kommunen har flerbruksbygg som benyttes både i avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet. For flere bygg mangler det tilstrekkelige fordelingsnøkler for merverdiavgift. Etter merverdiavgiftsloven § 8-2 skal inngående merverdiavgift fordeles etter faktisk bruk. Mangelfull dokumentasjon av fordelingsgrunnlaget innebærer risiko for feil i både fradragsført merverdiavgift og krav om momskompensasjon. Dette kan også få konsekvenser etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven kapittel 9.

Selvkost

I henhold til selvkostforskriften § 8 skal overskudd avsatt til selvkostfond tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. En andel av fondsmidlene knyttet til slam er ikke tilbakeført innen fristen. Beløpet er imidlertid ikke vesentlig, og forholdet er derfor uten betydning for vår konklusjon om årsregnskapet.»

Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, påsett at det ikke foreligger åpne revisjonsmerknader ved årsskifte 2025/26.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse. Kontrollutvalget anbefaler at bystyret fastsetter kommunens årsregnskap og årsberetning for 2025.

Fredrikstad 06.05 2026

Victor Kristiansen
Leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

Underdokumentasjon til saksfremlegg og forslag til uttalelsen til årsregnskap og det konsolidert årsregnskap samt årsberetning for 2025 - Fredrikstad kommune.

1. Innledning.

Kontrollutvalget har i møte 06.05 2026 behandlet utvalgets sin uttalelse til Fredrikstad kommune sitt årsregnskap (kommunekassa), konsolidert årsregnskap og årsberetning for 2025

Representanter for kommunens administrasjon og ansvarlig revisor var tilstede i møte og presenterte årsregnskapet, årsberetning og revisjonsberetningen. Spørsmål fra kontrollutvalget ble besvart i møte.

2. Ansvarlig for økonomiforvaltningen.

Det er kommunestyret sitt ansvar å forvalte kommunes sin økonomi, derunder vedta årsregnskap og årsberetning, jfr. Kommunelovens § 14-2. Det er videre kommunestyret sitt ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne interne reglement. Kommunestyret sitt ansvar for forvaltningen av den økonomiske internkontrollen og økonomiforvaltningen er forsterket gjennom ny kommunelov jfr. §§ 14-1 og 25-1 og 2.

Med grunnlag i finansielle måltall, skal årsberetningen gi vurdering av om den økonomiske utviklingen og stillingen slik den går frem av årsregnskapet, er forsvarlig og tar vare på handleevnen over tid, jfr. Kommuneloven § 14-7 a-b. Det er ikke lenger tilstrekkelig at årsberetning bare gjør rede for sentrale resultater i årsregnskapet.

3. Formål med kontrollutvalgets sin uttalelse.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) definerer formålet med uttalelsen til å være at kommunestyret skal få oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskapet og årsmeldingen, er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne reglement, jfr. Kommuneloven §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

4. Grunnlag for uttalelsen.

Grunnlag for uttalelsen er dokumentene og behandlinger som ligger til grunn for utarbeidelsen av denne saken, slik som:

- Avlagt årsregnskap (kommunekassa) og konsolidert årsregnskap fra kommunedirektøren, datert 22.02 2026
- Kommunedirektørens sin årsberetning, datert 31.03 2026
- Revisjonsberetningen, datert 15.04 2026.
- Revisjonsuttalelse om etterlevelsesk kontroll av bestemmelser og vedtak i økonomiforvaltningen 2024, datert 13.05 2025
- Forvaltningsrevisjoner med tema innen økonomiforvaltningen.
- Revisors sine orienteringer til kontrollutvalget om:
 - Revisjonsplan-/strategier
 - Oppsummering av interims revisjon
 - Oppsummering av årsoppgjørsrevisjon

- Gjennomførte påseansvar ovenfor revisjonen
- Statlige tilsyn

5. Vurdering av årsregnskapet og årsberetning

5.1 Revisjonsberetningen.

Revisor har konkludert med at Fredrikstad kommunes årsregnskap og det konsoliderte årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde per 31.12 2023. Årsberetning inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetning stemmer overens med årsregnskapet. Revisor påpeker under andre forhold følgende:

«Offentlige anskaffelser

Revisjonen har ved revisjon av årsregnskapet konstatert at kommunen har foretatt flere vesentlige anskaffelser av varer og tjenester hvor anskaffelsen ikke har vært gjenstand for anbudskonkurranse. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Moms – bygg (flerbruksbygg)

Kommunen har flerbruksbygg som benyttes både i avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet. For flere bygg mangler det tilstrekkelige fordelingsnøkler for merverdiavgift.

Etter merverdiavgiftsloven § 8-2 skal inngående merverdiavgift fordeles etter faktisk bruk. Mangelfull dokumentasjon av fordelingsgrunnlaget innebærer risiko for feil i både fradragsført merverdiavgift og krav om momskompensasjon. Dette kan også få konsekvenser etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven kapittel 9.

Selvkost

I henhold til selvkostforskriften § 8 skal overskudd avsatt til selvkostfond tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. En andel av fondsmidlene knyttet til slam er ikke tilbakeført innen fristen. Beløpet er imidlertid ikke vesentlig, og forholdet er derfor uten betydning for vår konklusjon om årsregnskapet.»

5.2 Årsregnskapet – nøkkeltall

Netto driftsresultat i %:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommune	2,5	- 1,18	-0,31	0,40	-0,04	0,12	0,33
Konsolidert	1,3	-1,84	-0,43	0,14	-0,11	-0,2	

Anbefalt nøkkeltall: + 1,75 (Teknisk beregningsutvalg -TBU)

Bystyrets vedtatte måltall: + 1,75 %

Utvikling av gjeldsgrad i %:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommune	83	81	86	88	87	88	86
Konsolidert	107	98	94	90	89	92	

Anbefalt nøkkeltall: 60 - 90 % (Teknisk beregningsutvalg –TBU)

Bystyrets vedtatte måltall: 90%

Utvikling i brutto lånegjeld i % - rammefinansiert:

	2025	2024	2023	2022	2021
Rammefinansiert	51	51	52	51	51
Selvfinitansiert (selvkost)	49	49	48	49	49

Bystyrets vedtatte måltall for rammefinansiert: 50%

Utviklingen av disposisjonsfond i % av driftsinntekter:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommune	4,2	2,2	3,7	4,5	4,2	4,3	4,2
Konsolidert	6,2	3,5	4,2	6,1	5,5	6,2	

Anbefalt nøkkeltall: 5-10 % (Teknisk beregningsutvalg –TBU)

Bystyrets vedtatte måltall: 5 %

Utvikling av likviditetsgrad 1:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommune	3,0	2,7	2,1	2,3	2,4	2,5	2,4
Konsolidert	2,9	2,7	2,1	2,4	2,5	2,6	

Anbefalt nøkkeltall: >2 (regnskapsteori)

Utvikling av likviditetsgrad 2:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Kommune	1,7	1,6	1,0	1,4	1,9	2	1,5
Konsolidert	1,5	1,7	1,1	1,5	2,0	2,1	

Anbefalt nøkkeltall: >1 (regnskapsteori)

5.3 Særskilte forhold som påvirker årets årsresultat.

Kontrollutvalget viser til årsberetningens omtale (side 1-7) om de ulike forhold som påvirker resultatet for 2025, og side 2 om spesifikke vesentlige resultatkomponenter og avvik i resultatregnskapet for 2025

5.4 Økonomiforvaltning og internkontroll

Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontroll bygger på rapporter fra regnskapsrevisor, forvaltningsrevisjon, statlige tilsyn og informasjon fra kommunen. Følgende vurderinger er gjort:

- Det er ikke avdekket vesentlige svakheter med den økonomiske interkontrollen verken i revisors sine rapporteringer gjennom året eller i deres orienteringer til kontrollutvalget.
- Budsjettavvik og avvik fra budsjettpremissene er tilfredsstillende forklart i årsmeldingen. Dette er også bekreftet fra revisor.
- Revisor har bekreftet at bokføringen er i tråd med bokføringsregelverket. Ingen avvik er avdekket eller rapportert.
- Det er i regnskapsåret 2025 gjennomført etterlevelsekontroll med «Tilskudd for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester i kommunene». Der var ikke avdekket avvik.
- Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjonsrapport i løpet av 2025 som var rettet mot økonomiforvaltningen. Forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført gjaldt kontroll med følgende områder:
 - Vold/trusler/mobbing i grunnskole

- Brukerstyrt personlig assistanse (BPA)
- Der er / er ikke gjennomført statlige tilsyn med som har betydning med økonomiforvaltningen.

6. Vurdering av ikke økonomiske krav i årsberetningen

<i>Tekst</i>		<i>Henvising</i>
Er tiltak som er sett i verk og tiltak som er planlagt ser i verk for å sikre en høy etisk standard omtalt i årsmeldingen?	✓	Årsmeldingen side 40
Er den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling omtalt i årsmeldingen?	✓	Årsmeldingen side 40

7. Vurdering av revisjonen sitt arbeid

Kontrollutvalgets påseansvar at regnskapet er revidert på en trygg måte:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Kvalifikasjons/oppdateringskrav	✓	Revisjonsselskapet håndterer dette internt i selskapet og oppdateringskrav følger Finanstilsynets regler.
Vandel	✓	Fremskaffes ved autorisering av revisorer
Uavhengighetserklæring	✓	Fremlagt i KU- møte 14.05 2025, sak 25/21 Fremlagt i KU – møte 24.09 2025, sak 25/41
Kvalitetskontroll - NKRF	✓	Det ble i 2023 gjennomført en oppfølgingskontroll av kvalitetskontrollen i 2022. Konklusjonen av oppfølgingskontrollen var - Godkjent.

Kontrollutvalget ansvar for å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Engasjement brev	✓	Sist fremlagt i KU- møte 15.02 2023, sak 23/13
Planleggingsfasen	✓	Fremlagt i KU- møte 24.09 2025, sak 25/40
Interims revisjon (2024)	✓	Fremlagt i KU- møte 27.08 2025, sak 25/30
Årsoppgjøret (2024)	✓	Fremlagt i KU- møte 27.08 2025, sak 25/30
Etterlevelseskontroll	✓	Fremlagt i KU- møte 27.08 2025, sak 25/28
Status om utført FR-revisjon	✓	Fremlagt i KU- møte 19.03 2025, sak 25/14

Til bystyret i Fredrikstad kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Fredrikstad kommune som viser et netto positivt driftsresultat på kr 229 075 804 i kommunekassen, og et netto positivt driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på kr 126 026 570. Årsregnskapet består av:

- kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2025, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, og
- konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2025, driftsregnskap, investeringsregnskap, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og noter.

Etter vår mening:

- oppfyller kommunekassens årsregnskap gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av kommunekassens finansielle stilling per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- oppfyller det konsoliderte årsregnskapet gjeldende lovkrav og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Fredrikstad kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen datert 31.3.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Fredrikstad kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Se www.nkrf.no/revisjonsberetninger - revisjonsberetning nr. 1

Andre forhold

Offentlige anskaffelser

Revisjonen har ved revisjon av årsregnskapet konstatert at kommunen har foretatt flere vesentlige anskaffelser av varer og tjenester hvor anskaffelsen ikke har vært gjenstand for anbudskonkurranse. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Moms – bygg (flerbruksbygg)

Kommunen har flerbruksbygg som benyttes både i avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet. For flere bygg mangler det tilstrekkelige fordelingsnøkler for merverdiavgift.

Etter merverdiavgiftsloven § 8-2 skal inngående merverdiavgift fordeles etter faktisk bruk. Mangelfull dokumentasjon av fordelingsgrunnlaget innebærer risiko for feil i både fradragsført merverdiavgift og krav om momskompensasjon. Dette kan også få konsekvenser etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven kapittel 9.

Selvkost

I henhold til selvkostforskriften § 8 skal overskudd avsatt til selvkostfond tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. En andel av fondsmidlene knyttet til slam er ikke tilbakeført innen fristen. Beløpet er imidlertid ikke vesentlig og forholdet er derfor uten betydning for vår konklusjon om årsregnskapet.

Rolvsøy, 15.4.2026

Jolanta Betker
Oppdragsansvarlig revisor

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

FREDRIKSTAD KOMMUNE

REGNSKAP 2025

Avlagt 22.02.2026

Revidert 15.04.2026

INNHALDSFORTEGNELSE

Hovedoversikter

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd	1
Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd	2
Foreløpig regnskapsmessig merforbruk, årsavslutningsdisposisjoner og endelig regnskapsavslutning	2
Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd	4
Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd	5
Foreløpig regnskapsmessig udisponert, årsavslutningsdisposisjoner og endelig regnskapsavslutning	6
Økonomisk oversikt etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6	8
Balanseregnskapet § 5-8	9
Anskaffelse og anvendelse av midler	10
Detaljert balanse	11

Noter

Arbeidskapitalen - § 5-10 a)	17
Kapitalkonto - § 5-10 b)	18
Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimer og korrigeringer av tidligere års feil - § 5-10 c)	19
Varige driftsmidler - § 5-11 a)	20
Aksjer og andeler - § 5-11 b)	23
Utlån - § 5-11 c)	25
Markedsbaserte finansielle omløpsmidler - § 5-11 d)	26
Sikring av finansielle eiendeler - § 5-11 e)	28
Langsiktig gjeld - § 5-12 a)	29
Minimumsavdrag - § 5-12 b)	34
Pensjon - § 5-12 c)	36
Garantiansvar - § 5-12 d)	44
Bundne fond - § 5-13 a)	45
Selvkost - § 5-13 b)	46
Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler - § 5-13 c)	49
Ytelser til ledende personer - § 5-13 d)	49
Godtgjørelse til revisor - § 5-13 e)	49
Separat resultatoppstilling for maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs - § 5-14	49
Samlet organisering av kommunens virksomhet	51
Anvendte regnskapsprinsipper og vurderingsregler	52
Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet	54
Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner og vesentlige forpliktelser i regnskapet	54
Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall samt hendelser etter balansedagen	55
Regnskap og beretning for interkommunalt samarbeid	56
Restanser Fredrikstad kommune	57

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 første ledd

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
1 Rammetilskudd	3 285 680 388,00	3 246 644 000,00	3 150 604 000,00	2 923 019 011,00
2 Inntekts- og formueskatt	2 994 106 398,06	3 020 292 000,00	3 026 039 000,00	2 752 768 572,38
3 Eiendomsskatt	343 900 394,57	340 000 000,00	340 000 000,00	337 255 607,18
4 Andre generelle driftsinntekter	30 846 449,25	9 000 000,00	9 000 000,00	27 706 157,00
5 Sum generelle driftsinntekter	6 654 533 629,88	6 615 936 000,00	6 525 643 000,00	6 040 749 347,56
6 Sum bevilgninger drift, netto	5 911 488 700,35	5 948 393 680,00	5 840 445 680,00	5 620 077 737,94
7 Avskrivninger	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
8 Sum netto driftsutgifter	6 374 980 012,28	5 948 393 680,00	5 840 445 680,00	6 066 787 587,94
9 Brutto driftsresultat	279 553 617,60	667 542 320,00	685 197 320,00	-26 038 240,38
10 Renteinntekter	74 674 205,82	70 810 000,00	70 810 000,00	82 942 074,04
11 Utbytter	40 456 894,00	15 000 000,00	15 000 000,00	21 899 975,00
12 Gevinster og tap på finansielle Omløpsmidler	122 162 652,27	116 565 000,00	116 565 000,00	74 347 539,33
13 Renteutgifter	387 231 316,48	380 249 000,00	380 249 000,00	354 354 888,44
14 Avdrag på lån	364 031 561,00	382 993 000,00	383 643 000,00	345 031 560,00
15 Netto finansutgifter	-513 969 125,39	-560 867 000,00	-561 517 000,00	-520 196 860,07
16 Motpost avskrivninger	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
17 Netto driftsresultat	229 075 804,14	106 675 320,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
18 Overføring til investering	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00
19 Avsetninger til bundne driftsfond	134 954 680,54	27 714 427,00	27 714 427,00	76 423 847,54
20 Bruk av bundne driftsfond	-105 066 476,22	-29 937 107,00	-29 937 107,00	-60 344 238,02
21 Avsetninger til disposisjonsfond	193 187 599,82	120 903 000,00	125 903 000,00	0,00
22 Bruk av disposisjonsfond	0,00	-18 005 000,00	-6 000 000,00	-115 604 859,97
23 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	229 075 804,14	106 675 320,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

Bevilgningsoversikt drift etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-4 andre ledd

Seksjoner/tjenesteområder	Regnskap	Reg. budsjett	Oppr. budsjett	Regnskap
	2025	2025	2025	2024
Kommunedirektørens sentrale staber	248 679 595,51	265 230 062,00	259 263 000,00	241 309 063,56
Byutvikling	46 090 650,17	45 446 801,00	48 293 000,00	199 317 685,24
Teknisk drift	474 833 765,46	463 944 512,00	447 698 680,00	437 473 437,32
Oppvekst	2 503 329 994,68	2 475 917 471,00	2 402 774 000,00	2 231 973 911,36
Samfunn	465 845 006,56	471 277 214,00	464 322 000,00	66 082,00
Helse	2 411 870 119,13	2 420 326 047,00	2 155 944 000,00	2 660 463 600,61
Søndre Østfold IPR	913 770,00	310 000,00	0,00	0,00
Tall Ships Races	196 658,41	0,00	0,00	115 061,77
Kirketjenester inkl. andre trossamfunn	51 867 000,00	51 867 000,00	49 867 000,00	51 746 000,00
Felles ansvar regnskap (899001)+Over/underskuddsansvar	-292 137 859,57	-247 610 767,00	12 284 000,00	-202 387 103,92
6 Sum bevilgninger drift, netto	5 911 488 700,35	5 946 708 340,00	5 840 445 680,00	5 620 077 737,94

Foreløpig regnskapsmessig merforbruk, årsavslutningsdisposisjoner og endelig regnskapsavslutning

Foreløpig regnskapsavslutning regnskapsmessig mindreforbruk

	Foreløpig regnskap	Vedtatt budsjett
Netto driftsresultat	229 075 804,14	110 512 660,00
Overføring til investeringsregnskapet, kommunestyret (570)	6 000 000,00	6 000 000,00
Overføring til investeringsregnskapet, underordnet organ (570)	0,00	0,00
Avsetning til bundne driftsfond (550)	134 954 680,54	57 261 427,00
Bruk av bundne driftsfond (950)	-105 066 476,22	-50 913 767,00
Avsetning til disposisjonsfond (540)	120 903 000,00	120 903 000,00
Bruk av disposisjonsfond (940)	-22 738 000,00	-22 738 000,00
Inndekking av tidligere merforbruk (530)	0,00	0,00
Bruk av tidligere mindreforbruk (930)	0,00	0,00
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	134 053 204,32	110 512 660,00
Merforbruk	0,00	0,00
Mindreforbruk	95 022 599,82	0,00

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

1	Netto driftsresultat	-229 075 804,14
2	Avsetning til bundne driftsfond	134 954 680,54
3	Bruk av bundne driftsfond	-105 066 476,22
4	Overføring til investering i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	6 000 000,00
5	Avsetning til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	120 903 000,00
6	Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjett og fullmakter	-22 738 000,00
7	Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0,00
8	Årets budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	-95 022 599,82
9	Strykning av overføring til investering	0,00
10	Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0,00
11	Strykning av dekning av tidligere års merforbruk	0,00
12	Strykning av bruk av disposisjonsfond (Forskrift § 4-3 1. ledd)	-22 738 000,00
13	Mer(+) eller mindreforbruk (-) etter strykninger	-72 284 599,82
14	Bruk av disposisjonsfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykninger	0,00
15	Bruk av disposisjonsfond for inndekning av tidligere års merforbruk	0,00
16	Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekning av tidligere års merforbruk	0,00
17	Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	72 284 599,82
18	Fremført til inndekning senere år (merforbruk)	0,00

Mindreforbruk før strykninger er 72 284 599,82 kroner og i sin helhet avsatt til disposisjonsfond.

Endelig regnskapsavslutning

	Endelig regnskap	Vedtatt budsjett
Netto driftsresultat	229 075 804,14	110 512 660,00
Overføring til investeringsregnskapet, kommunestyret (570)	6 000 000,00	6 000 000,00
Overføring til investeringsregnskapet, underordnet organ (570)	0,00	0,00
Avsetning til bundne driftsfond (550)	134 954 680,54	57 261 427,00
Bruk av bundne driftsfond (950)	-105 066 476,22	-50 913 767,00
Avsetning til disposisjonsfond (540)	193 187 599,82	120 903 000,00
Bruk av disposisjonsfond (940)	0,00	-22 738 000,00
Inndekning av tidligere merforbruk (530)	0,00	0,00
Bruk av tidligere mindreforbruk (930)	0,00	0,00
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	229 075 804,14	110 512 660,00
Merforbruk	0,00	0,00
Mindreforbruk	0,00	0,00

Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 første ledd

	Note	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
1 Investeringer i varige driftsmidler		961 402 015,66	974 621 735,00	849 125 000,00	874 013 402,78
2 Tilskudd til andres investeringer		13 846 006,60	138 701 000,00	10 000 000,00	31 720 832,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	18 139 074,00	18 140 000,00	15 700 000,00	16 677 302,00
4 Utlån av egne midler		0,00	0,00	0,00	0,00
5 Avdrag på lån		0,00	0,00	0,00	0,00
6 Sum investeringsutgifter		993 387 096,26	1 131 462 735,00	874 825 000,00	922 411 536,78
7 Kompensasjon for merverdiavgift		103 146 262,62	116 291 146,00	102 462 400,00	89 342 112,04
8 Tilskudd fra andre		191 062 246,14	195 383 115,00	9 100 000,00	65 611 229,07
9 Salg av varige driftsmidler	4	33 880 782,99	47 765 380,00	4 500 000,00	27 553 974,81
10 Salg av finansielle anleggsmidler	15	0,00	0,00	0,00	1 100 000 000,00
11 Utdeling fra selskaper		0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		0,00	0,00	0,00	0,00
13 Bruk av lån		668 243 405,63	774 884 274,00	688 832 600,00	734 075 361,19
14 Sum investeringsinntekter		996 332 697,38	1 134 323 915,00	804 895 000,00	2 016 582 677,11
15 Videreutlån		200 246 777,52	204 325 500,00	170 000 000,00	200 848 452,27
16 Bruk av lån til videreutlån		200 246 777,52	204 325 500,00	170 000 000,00	200 848 452,27
17 Avdrag på lån til videreutlån	10	101 223 773,00	105 102 000,00	54 327 000,00	107 207 198,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	10	110 608 141,37	113 588 000,00	54 327 000,00	88 985 711,89
19 Netto utgifter videreutlån		-9 384 368,37	-8 486 000,00	0,00	18 221 486,11
20 Overføring fra drift		-6 000 000,00	-6 000 000,00	-6 000 000,00	0,00
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	13	60 242 831,46	59 261 000,00	0,00	50 859 982,30
22 Bruk av bundne investeringsfond	13	-50 774 041,97	-50 775 000,00	0,00	-68 995 528,08
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		33 731 080,00	33 731 080,00	3 450 000,00	1 115 161 400,00
24 Bruk av ubundet investeringsfond		-24 869 900,00	-24 869 900,00	-67 380 000,00	-21 076 200,00
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		0,00	0,00	0,00	0,00
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		12 329 969,49	11 347 180,00	-69 930 000,00	1 075 949 654,22
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0,00	0,00	0,00	0,00

Bevilgningsoversikt investering etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-5 andre ledd

	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
<i>Investering i varige driftsmidler</i>				
Administrasjon og fellesutgifter	37 803 389,40	119 181 555,00	27 801 000,00	28 334 753,89
Oppveksttjenester	302 329 346,37	309 916 356,00	261 400 000,00	272 214 005,38
Omsorgstjenester	44 834 034,51	50 424 756,00	83 900 000,00	43 999 313,86
Helse- og sosialtjenester	15 026 991,10	28 211 115,00	10 000 000,00	7 536 256,39
Næringsområder og miljø	69 275,00	- 323 000,00	1 500 000,00	637 025,00
Boligområder	107 125,00	3 099 200,00	3 550 000,00	66 471,88
Kultur	70 924 209,51	72 217 328,00	75 000 000,00	75 597 766,50
Vann, avløp og renovasjon	350 228 291,17	264 442 180,00	289 500 000,00	309 292 678,46
Samferdsel og andre tekniske tjenester	140 079 353,60	127 452 245,00	96 474 000,00	136 335 131,42
Sum investering i varige driftsmidler	961 402 015,66	974 621 735,00	849 125 000,00	874 013 402,78
<i>Tilskudd til andres investeringer</i>				
Investeringstilskudd Fredrikstad kirkelige fellesråd	10 000 000,00	10 000 000,00	10 000 000,00	30 600 000,00
Justeringsmodell – overføringer til utbyggere	3 731 006,60	128 701 000,00	0,00	688 339,00
Overføring til staten og statlige institusjoner	0,00	0,00	0,00	0,00
Overføring private (erstatninger)	115 000,00	0,00	0,00	432 493,00
<i>Investeringer i aksjer og andeler i selskaper</i>				
Egenkapitalinnskudd KLP	18 139 074,00	18 140 000,00	15 700 000,00	16 677 302,00
Innskudd egenkapital UNIKOM AS	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Utlån av egne midler</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
<i>Avdrag på lån</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
Sum bevilgninger til investering	993 387 096,26	1 131 462 735,00	874 825 000,00	922 411 536,78

Foreløpig regnskapsmessig udisponert, årsavslutningsdisposisjoner og endelig regnskapsavslutning

Foreløpig regnskapsavslutning regnskapsmessig udisponert

	Foreløpig regnskap	Vedtatt budsjett
Sum investeringsutgifter	993 387 096,26	1 131 462 735,00
Sum investeringsinntekter ekskl. bruk av lån	-328 089 291,75	-359 439 641,00
Bruk av lån (910)	-774 884 274,00	-774 884 274,00
Bruk av lån (912)	-204 325 500,00	-204 325 500,00
Netto utgifter til videreutlån ekskl. bruk av lån	190 862 409,15	195 839 500,00
Netto til intern finansiering og disponering (ikke egne regnskapslinjer)	-123 049 560,34	-11 347 180,00
Overføring fra driftsregnskapet, bystyret (970)	-6 000 000,00	-6 000 000,00
Overføring fra driftsregnskapet, underordnet organ (970)	0,00	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond (550)	60 242 831,46	59 261 000,00
Bruk av bundne investeringsfond (950)	-50 774 041,97	-50 775 000,00
Avsetning til ubundne investeringsfond (540)	33 731 080,00	33 731 080,00
Bruk av ubundne investeringsfond (940)	-24 869 900,00	-24 869 900,00
Dekning av tidligere års udekket (530)	0,00	0,00
Sum overføringer fra driftsregnskapet og avsetninger	12 329 969,49	11 347 180,00
Udekket		
Udisponert	-110 719 590,85	0,00

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Sum investeringsutgifter	993 387 096,26
Videreutlån (utgift)	200 246 777,52
Investeringsinntekter	-328 089 291,75
Netto låneordningen	-9 384 368,37
1 Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	856 160 213,66
2 Avsetning til bundne investeringsfond	60 242 831,46
3 Bruk av bundet investeringsfond	-50 774 041,97
4 Budsjettert bruk av lån	-979 209 774,00
5 Overføring fra drift i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-6 000 000,00
6 Avsetning til ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	33 731 080,00
7 Bruk av ubundne investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-24 869 900,00
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00
9 Årets budsjettavvik (udekket eller udisponert beløp før strykninger)	-110 719 590,85
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	0,00
11 Strykning av bruk av lån	110 719 590,85
12 Strykning av overføring fra drift	0,00
13 Strykning av bruk av ubundne investeringsfond	0,00
14 Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	0,00
15 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	0,00
16 Fremført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	0,00

Udisponert beløp før strykninger er 110 719 590,85 kroner. Følgende strykninger er gjort:

- Bruk av lån knyttet til utlån av startlån
Da andre investeringer ikke kan finansieres med bruk av lån fra videreutlån må bruk av lån til videreutlån strykes slik at det ikke overstiger beløpet som er lånt ut.
- Bruk av lån
Resterende strykning etter de to overnevnte punktene tas mot bruk av lån.

Strykningene er gjennomført med følgende beløp:

	Beløp
Bruk av lån knyttet til utlån av startlån	4 078 722,48
Bruk av lån	106 640 868,37
SUM	110 719 590,85

Endelig regnskapsavslutning

	Endelig regnskap	Vedtatt budsjett
Sum investeringsutgifter	993 387 096,26	1 131 462 735,00
Sum investeringsinntekter ekskl. bruk av lån	-328 089 291,75	-359 439 641,00
Bruk av lån (910)	-668 243 405,63	-774 884 274,00
Bruk av lån (912)	-200 246 777,52	-204 325 500,00
Netto utgifter til videreutlån ekskl. bruk av lån	190 862 409,15	195 839 500,00
Netto til intern finansiering og disponering (ikke egne regnskapslinjer)	-12 329 969,49	-11 347 180,00
Overføring fra driftsregnskapet, bystyret (970)	-6 000 000,00	-6 000 000,00
Overføring fra driftsregnskapet, underordnet organ (970)	0,00	0,00
Avsetning til bundne investeringsfond (550)	60 242 831,46	59 261 000,00
Bruk av bundne investeringsfond (950)	-50 774 041,97	-50 775 000,00
Avsetning til ubundne investeringsfond (540)	33 731 080,00	33 731 080,00
Bruk av ubundne investeringsfond (940)	-24 869 900,00	-24 869 900,00
Dekning av tidligere års udekket (530)	0,00	0,00
Sum overføring fra driftsregnskapet og avsetninger	12 329 969,49	11 347 180,00
Udekket		
Udisponert	0,00	0,00

Økonomisk oversikt etter budsjett- og regnskapsforskriften § 5-6

	Note	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
<i>Driftsinntekter</i>					
1 Rammetilskudd		3 285 680 388,00	3 246 644 000,00	3 150 604 000,00	2 923 019 011,00
2 Inntekts- og formuesskatt		2 994 106 398,06	3 020 292 000,00	3 026 039 000,00	2 752 768 572,38
3 Eiendomsskatt		343 900 394,57	340 000 000,00	340 000 000,00	337 255 607,18
4 Andre skatteinntekter		0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		317 363 379,42	256 924 000,00	256 924 000,00	329 053 915,44
6 Overføringer og tilskudd fra andre		857 414 413,01	771 960 580,00	776 960 580,00	893 718 050,50
7 Brukerbetalinger		212 301 965,29	219 773 000,00	219 773 000,00	218 313 255,89
8 Salgs- og leieinntekter		1 063 366 578,40	1 110 959 085,00	1 110 959 085,00	1 009 555 618,82
9 Sum driftsinntekter		9 074 133 516,75	8 966 552 665,00	8 881 259 665,00	8 463 684 031,21
<i>Driftsutgifter</i>					
10 Lønnsutgifter		4 321 483 190,10	4 189 992 778,00	4 187 420 778,00	4 224 234 267,04
11 Sosiale utgifter		1 222 478 382,30	1 319 928 955,00	1 262 865 955,00	1 099 893 212,62
12 Kjøp av varer og tjenester		2 140 470 245,91	2 217 393 726,00	2 176 724 726,00	2 070 294 962,05
13 Overføringer og tilskudd til andre		649 915 273,65	572 339 000,00	569 695 000,00	649 582 317,54
14 Avskrivninger	2,4,10	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
15 Sum driftsutgifter		8 797 838 403,89	8 299 654 459,00	8 196 706 459,00	8 490 714 609,25
16 Brutto driftsresultat		276 295 112,86	666 898 206,00	684 553 206,00	-27 030 578,04
<i>Finansinntekter</i>					
17 Renteinntekter		78 137 292,27	72 699 917,00	72 699 917,00	85 115 804,70
18 Utbytter		40 472 427,00	15 010 000,00	15 010 000,00	21 914 284,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	7	122 162 652,27	116 565 000,00	116 565 000,00	74 347 539,33
20 Renteutgifter		387 451 431,19	381 504 803,00	381 504 803,00	355 550 590,44
21 Avdrag på lån	10	364 031 561,00	382 993 000,00	383 643 000,00	345 031 560,00
22 Netto finansutgifter		-510 710 620,65	-560 222 886,00	-560 872 886,00	-519 204 522,41
23 Motpost avskrivninger	2,4,10	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
24 Netto driftsresultat		229 075 804,14	106 675 320,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:					
25 Overføring til investering		6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00
26 Avsetninger til bundne driftsfond	13,14	134 954 680,54	27 714 427,00	27 714 427,00	76 423 847,54
27 Bruk av bundne driftsfond	13,14	-105 066 476,22	-29 937 107,00	-29 937 107,00	-60 344 238,02
28 Avsetninger til disposisjonsfond		193 187 599,82	120 903 000,00	125 903 000,00	0,00
29 Bruk av disposisjonsfond		0,00	-18 005 000,00	-6 000 000,00	-115 604 859,97
30 Dekning av tidligere års merforbruk		0,00	0,00	0,00	0,00
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		229 075 804,14	106 675 320,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0,00	0,00	0,00	0,00

Balanseregnskapet § 5-8

	Note	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER			
A. Anleggsmidler		23 537 470 859,94	21 446 533 429,30
I. Varige driftsmidler	4	10 488 429 571,99	9 903 607 240,29
1. Faste eiendommer og anlegg		10 037 756 468,19	9 412 783 477,74
2. Utstyr, maskiner og transportmidler		450 673 103,80	490 823 762,55
II. Finansielle anleggsmidler		2 311 443 910,95	2 204 496 562,01
1. Aksjer og andeler	5	692 404 865,87	674 265 791,87
2. Obligasjoner		0,00	0,00
3. Utlån	6	1 619 039 045,08	1 530 230 770,14
III. Immaterielle eiendeler		0,00	0,00
IV. Pensjonsmidler	11	10 737 597 377,00	9 338 429 627,00
B. Omløpsmidler		3 663 688 408,35	3 409 037 258,98
I. Bankinnskudd og kontanter		277 471 163,80	916 403 230,35
II. Finansielle omløpsmidler	7	1 776 691 714,65	1 019 729 159,57
1. Aksjer og andeler		379 894 337,83	213 400 078,04
2. Obligasjoner		1 063 055 292,65	601 730 920,67
3. Sertifikater		333 742 084,17	204 598 160,86
4. Derivater		0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer		1 609 525 529,90	1 472 904 869,06
1. Kundefordringer		428 770 383,90	405 407 034,06
2. Andre kortsiktige fordringer		0,00	0,00
3. Premieavvik	11	1 180 755 146,00	1 067 497 835,00
SUM EIENDELER		27 201 159 268,29	24 855 570 688,28
EGENKAPITAL OG GJELD			
C. Egenkapital		6 104 475 209,30	5 409 557 741,18
I. Egenkapital drift		541 661 142,80	318 587 980,33
1. Disposisjonsfond		376 519 766,53	183 332 166,71
2. Bundne driftsfond	13	165 144 017,94	135 255 813,62
3. Merforbruk i driftsregnskapet		0,00	0,00
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet		0,00	0,00
II. Egenkapital investering		1 680 763 833,94	1 662 433 864,45
1. Ubundet investeringsfond		1 598 816 176,26	1 589 954 996,26
2. Bundne investeringsfond	13	81 947 657,68	72 478 868,19
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet		0,00	0,00
III. Annen egenkapital		3 882 047 590,89	3 428 535 896,40
1. Kapitalkonto	2	3 897 370 999,11	3 443 859 304,62
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		-15 323 408,22	-15 323 408,22
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		0,00	0,00
D. Langsiktig gjeld		19 892 362 167,00	18 203 426 614,00
I. Lån	9	9 419 393 671,00	8 964 649 005,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner		5 717 393 671,00	5 872 649 005,00
2. Obligasjonslån		2 482 000 000,00	2 382 000 000,00
3. Sertifikatlån		1 220 000 000,00	710 000 000,00
II. Pensjonsforpliktelse	11	10 472 968 496,00	9 238 777 609,00
E. Kortsiktig gjeld		1 204 321 891,99	1 242 586 333,10
I. Kortsiktig gjeld		1 204 321 891,99	1 242 586 333,10
1. Leverandørgjeld		319 736 572,98	336 979 944,19
2. Likviditetslån		0,00	0,00
3. Derivater		0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld		877 127 973,01	901 902 994,91
5. Premieavvik	11	7 457 346,00	3 703 394,00
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		27 201 159 268,29	24 855 570 688,28
F. Memoriakonti		0,00	0,00
I. Ubrukte lånemidler		250 318 374,71	198 808 557,86
II. Andre memoriakonti		33 242 702,52	27 421 772,55
III. Motkonto for memoriakontiene		-283 561 077,23	-226 230 330,41

Anskaffelse og anvendelse av midler

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
Anskaffelse av midler				
Inntekter driftsdel (kontoklasse 1)	9 073 985 085,64	8 979 827 498,00	8 881 052 665,00	8 463 508 375,75
Inntekter investeringsdel (kontoklasse 0)	328 004 870,63	359 439 641,00	116 062 400,00	182 421 375,59
Innbetalinger ved eksterne finanstransaksjoner	1 235 476 518,48	1 297 279 691,00	1 117 641 517,00	2 305 548 749,17
Sum anskaffelse av midler	10 637 466 474,75	10 636 546 830,00	10 114 756 582,00	10 951 478 500,51
Anvendelse av midler				
Utgifter driftsdel (kontoklasse 1)	8 332 660 850,08	8 309 298 952,00	8 196 706 459,00	8 043 364 939,25
Utgifter investeringsdel (kontoklasse 0)	975 248 022,26	1 113 322 735,00	859 125 000,00	905 734 234,78
Utbetaling ved eksterne finanstransaksjoner	1 088 151 828,78	1 092 065 303,00	1 005 174 803,00	1 025 954 922,71
Sum anvendelse av midler	10 396 060 701,12	10 514 686 990,00	10 061 006 262,00	9 975 054 096,74
Anskaffelse - anvendelse av midler				
	241 405 773,63	121 859 840,00	53 750 320,00	976 424 403,77
Endring i ubrukte lånemidler	51 509 816,85	0,00	0,00	-184 923 813,46
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Drift	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i regnskapspr. som påvirker AK Inv.	0,00	0,00	0,00	0,00
Endring i arbeidskapital	292 915 590,48	121 859 840,00	53 750 320,00	791 500 590,31
Avsetninger og bruk av avsetninger				
Avsetninger	422 116 191,82	271 156 507,00	157 067 427,00	1 242 445 229,84
Bruk av avsetninger	180 710 418,19	149 296 667,00	103 317 107,00	266 020 826,07
Til avsetning senere år	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto avsetninger	241 405 773,63	121 859 840,00	53 750 320,00	976 424 403,77
Int. overføringer og fordelinger				
Interne inntekter mv	469 491 311,93	6 000 000,00	6 000 000,00	446 709 850,00
Interne utgifter mv	469 491 311,93	6 000 000,00	6 000 000,00	446 709 850,00
Netto interne overføringer	0,00	0,00	0,00	0,00

Detaljert balanse

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	23.537.470.859,94	21.446.533.429,30
I. Varige driftsmidler	10.488.429.571,99	9.903.607.240,29
1. Faste eiendommer og anlegg	10.037.756.468,19	9.412.783.477,74
227080010 KOMMUNALE GRUNNEIENDOMMER K1	275.160.000,00	191.750.000,00
227080020 KOMMUNEN GRUNNEIER FESTER BORT	104.270.000,00	104.100.000,00
227080040 AM - SKOLER, BARNEHAGER	3.007.418.571,97	2.779.358.911,34
227080045 AM - IDRETTSHALLER	713.461.871,65	682.162.406,80
227080047 AM - KULTURBYGG	136.045.688,06	132.432.897,25
227080050 AM - ADMINISTRASJONSBYGG M.V.	468.425.153,63	435.413.254,97
227080055 AM - ALDERSHJEM OG INSTITUSJONER	1.196.858.484,58	1.224.895.073,52
227080060 AM - TEKNISKE ANLEGG - VAR	119.666.156,31	105.774.849,14
227080061 TEKNISKE ANLEGG INSTALLASJONER VAR 20 ÅR	616.503.603,34	655.804.136,95
227080062 TEKNISKE ANLEGG LEDN.NETT VAR 40ÅR	1.982.730.175,95	1.727.983.374,88
227080065 AM - VEGER	917.712.695,18	859.221.294,97
227080070 AM - PARKERINGSPLASSER OG TRAFIKKLYS	152.851.826,71	165.958.425,83
227080090 AM - PARKER OG FRIAREALER	230.435.344,93	231.895.731,21
227080095 AM - TOMTER	116.216.895,88	116.033.120,88
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	450.673.103,80	490.823.762,55
224080010 AM-PERSON,VARE OG LASTEBILER(NY 2001)	137.320.573,79	152.194.278,93
224080015 AM-ANLEGGSMASKINER (NY 2001)	34.843.503,60	31.911.465,68
224080020 AM-BRANNBILER (NY 2001)	2.902.733,88	3.223.457,16
224080025 AM-MASKINER OG VERKTØY (NY 2001)	8.151.166,80	11.718.697,44
224080030 AM-INVENTAR OG UTSTYR (NY 2001)	218.112.213,16	241.423.015,71
224080035 AM-EDB-UTSTYR OG KONTORMASKINER	49.342.912,57	50.352.847,63
II. Finansielle anleggsmidler	2.311.443.910,95	2.204.496.562,01
1. Aksjer og andeler	692.404.865,87	674.265.791,87
221200010 KOMMUNEFORETAK	393.224.652,00	393.224.652,00
221200020 PRIVATE SELSKAPER OG ANDRE	19.550.081,87	19.550.081,87
221550010 AKSJER/ANDELER I KLP	279.630.132,00	261.491.058,00
2. Obligasjoner	0,00	0,00
3. Utlån	1.619.039.045,08	1.530.230.770,14
222890001 HUSHOLDNINGER	2.867.132,70	2.867.132,70
222890500 UTLÅN AV VIDEREFORMLINGSLÅN	1.610.528.770,32	1.523.258.306,15
222890560 BORGE SOSIALLÅN FELIX	161.719,15	161.719,15
222890562 LÅN FELIX SENTRUM	613.626,02	598.826,02
222890566 LÅN FELIX ONSØY	103.691,83	103.691,83
222890568 LÅN FELIX ROLVSØY	23.508,09	23.508,09
222890569 LÅN FELIX NAV (NY OPPSTART NAV)	4.740.596,97	3.217.586,20
III. Immaterielle eiendeler	0,00	0,00
IV. Pensjonsmidler	10.737.597.377,00	9.338.429.627,00
220550100 PENSJONSMIDLER KLP	10.089.539.560,00	8.890.226.831,00
220550101 PENSJONSMIDLER SPK	648.057.817,00	448.202.796,00
B. Omløpsmidler	3.663.688.408,35	3.409.037.258,98
I. Bankinnskudd og kontanter	277.468.522,13	916.403.230,35
210000020 VEKSELKASSE KONGSTENHALLEN	26.301,00	47.396,00
210000021 VEKSELKASSE GAUSTADHALLEN	2.715,00	2.560,00
210000022 VEKSELKASSE KINO	128.100,00	170.841,69
210000023 VEKSELKASSE KAFE ONSØYHEIMEN	-200,00	3.348,00
210000028 VEKSELKASSE CAFE BENDIK	-126,00	-126,00
210000029 VEKSELKASSE ØSTSIDEN KJØKKEN	300,00	4.819,00
210000035 VEKSELKASSE HOLMEN KJØKKEN	1.000,00	34.307,00
210000036 VEKSELKASSE LEGEVAKT	2.936,00	5.331,00
210000037 VEKSELKASSE BIBLIOTEKET	-1,00	163,00
210000038 VEKSELKASSE BLÅ GROTT/BAR (KINO)	9.000,00	18.360,00
210000039 VEKSELKASSE ST.CROIX	2.000,00	2.000,00
210000040 VEKSELKASSE LISLEBY FRITIDSKLUBB	700,00	700,00
210000041 VEKSELKASSE GRESSVIK FRITIDSKLUBB	600,00	2.314,00
210000042 VEKSELKASSE ØSTSIDEN FRITIDSKLUBB	800,00	800,00
210000043 VEKSELKASSE AMBJØRNRØD FRITIDSKLUBB	600,00	600,00
210000045 VEKSELKASSE TORSNES FRITIDSKLUBB	-10.200,00	600,00

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
210000046 VEKSELKASSE LITTFRI FRITID	400,00	400,00
210000047 VEKSELKASSE SKATEKLUBBEN	300,00	655,00
210000049 VEKSELKASSE KANTINE CICIGNON	1.462,00	2.457,00
210000054 VEKSELKASSE BAREN ST.CROIXHuset	5.000,00	5.000,00
210000057 VEKSELKASSE GRESSVIK UNGDOMSSKOLE	2.750,00	550,00
210000066 VEKSELKASSE KAFE KONGSTEN	3.970,00	4.953,00
210070010 DNB 5122.05.77159 SKATT	543.467,86	-25.707.136.251,64
210070011 DNB 5122.05.77221 TILFUKTSROMKONTO (2102073)	1.841.384,26	1.756.963,14
210320010 DNB 5082.08.18846, OCR-PROCASSO	12.684.294,54	141.817.717,94
210320012 DNB 1503.12.66669 KRONEKORT NAV	587.150,33	315.271,49
210320013 DNB 5122.05.77175 PARKERINGSAUTOMAT	1.967.526,71	45.979.381,69
210320014 DNB 5122.05.77264	22.155.028,15	-1.043.847.487,21
210320015 DNB 5122.05.77000 HOVEDKONTO	48.624.510,42	2.398.721.033,39
210320016 DNB 5122.05.77140 SKATTER OG AVGIFTER	2.809.003,77	45.112.548.969,95
210320017 DNB 5122.05.77183 REF.SYKEPENGER	27.779.110,32	4.142.000.582,32
210320018 DNB 5122.05.77019 NAV	7.026.044,53	-2.165.904.943,24
210320019 DNB 5122.05.77027 NAV - UTLAN	2.146.317,25	-22.932.428,73
210320020 DNB 5122.05.77205 FREDRIKSTAD KINO	35.416.633,34	1.087.347.071,52
210320021 DNB 5122.05.77213 LØNN	18.465.795,29	-46.224.206.945,44
210320022 DNB 5122.05.77191 OCRKONTO	43.721.803,87	23.760.510.669,20
210320031 DNB 5122.05.77248 SKATT/INNFORDRING	8.240.916,17	119.062.325,39
210320026 DNB 7058.06.94525 BARNEVERN	1.407.660,39	-938.855.870,44
210320027 DNB 7050.05.78392 KONGSTENHALLEN	6.396.635,11	86.371.122,92
210320029 AON GRIEG 7058.05.02065	953.853,70	345.093,64
210320031 DNB 1503.95.99934 BETALINGSTERMINALER	21.118.679,22	111.598.910,85
210320032 DNB 1503.99.67542 PARKA OCR	553.738,43	518.719,72
210320034 GRIEG INVESTOR 1520.15.25265 KLIENTKONTO SKOLEFOND	766.880,47	0,00
210320035 AON GRIEG 1251.04.01261 Generation	2.702,65	0,00
210320044 DNB 1503.73.61086 VIPPS KONTO	12.028.297,71	10.048.545,83
210320045 DNB 1506.85.88240 KRONEKORT BARNEVERN	55.322,31	36.749,37
II. Finansielle omløpsmidler	1.776.691.714,65	1.019.729.159,57
1. Aksjer og andeler	379.894.337,83	213.400.078,04
218430000 AKSJEFOND NORGE	138.958.967,17	73.540.373,74
218430500 AKSJEFOND UTLAND	240.935.370,66	139.859.704,30
2. Obligasjoner	1.063.055.292,65	601.730.920,67
211430000 OBLIGASJONSFOND NORSKE	424.672.954,46	229.638.252,29
211430500 OBLIGASJONSFOND UTLAND	638.382.338,19	372.092.668,38
3. Sertifikater	333.742.084,17	204.598.160,86
212430000 PENGEMARKEDSFOND	333.742.084,17	204.598.160,86
4. Derivater	0,00	0,00
III. Kortsiktige fordringer	1.609.525.529,90	1.472.904.869,06
1. Kundefordringer	428.770.383,90	405.407.034,06
213080099 INTERIMSKONTO	-1.246.054,80	-3.632.222,09
213610000 KOMP. FOR BETALT MVA HØY SATS DRIFT	19,80	19,80
213610099 KOMP. FOR BETALT MVA OPPGJØRSKONTO	50.878.982,00	50.962.670,00
213610100 MANUELT STATEN INKL. TRYGDEFORVALTNING	175.248.673,89	183.266.219,05
213610110 TRYGDEFORVALTNINGEN, REFUSJON SYKELØNN	41.118.965,00	39.295.668,00
213640105 GRUNNLAG, EKS.MVA, BETALT MVA HØY SATS - DRIFT	79,20	79,20
213640140 JUSTERING - TILSKUDD FRA ANDRE MOMSKOMPENSASJON	2.573.331,00	463.386,00
213640141 JUSTERING - MVA	2.652.768,00	200.965,00
213640490 OPPGJØRSKONTO TILGODE MVA (NY 2022)	25.138.966,00	24.108.024,00
213640998 MOTKONTO FOR KOMPENSASJON FOR BETALT MVA	-79,20	-79,20
213890102 NEGATIV LØNN	843.630,74	889.485,53
213890105 AVTALER OM TREKK I LØNN (NY 2024)	43.318,19	31.635,61
213890106 FOR MYE UTBETALT LØNN	-377.840,98	-270.114,68
213890108 RETTET LØNN, DIREKTE UTBETALT	134.020,44	45.075,44
213890151 TERMINVARSEL BORGE (FELIX)	49.342,42	49.342,42
213890152 TERMINVARSEL SENTRUM (FELIX)	313.157,79	307.657,79
213890153 TERMINVARSEL KRÅKERØY (FELIX)	13.731,70	13.731,70
213890154 TERMINVARSEL ONSØY (FELIX)	28.748,60	28.748,60
213890155 TERMINVARSEL ROLVSØY (FELIX)	473,00	473,00
213890157 TERMINVARSEL NAV (FELIX)	1.257.319,17	1.105.029,45
213890160 MOTKONTO TERMINVARSEL (FELIX)	-405.453,51	-399.953,51

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
213890161 MOTKONTO TERMINVARSEL NAV (NY OPPSTART)	-1.257.319,17	-1.105.029,45
213890220 PARKERINGSavgift	1.821.268,39	1.773.711,50
213890300 KOMMUNALE avgIFTER	16.048.951,90	14.590.242,24
213890305 HUSLEIER	5.393.146,67	3.942.250,20
213890310 BARNEHAGER	1.349.733,02	1.441.771,37
213890315 PLEIE OG OMSORG	9.736.932,52	8.228.892,89
213890316 LEGEVAKTEN FAKTURERING	0,00	21.484,00
213890320 DIVERSE TILFELDIG FAKTURERING	97.281.840,24	79.919.773,20
213890321 FAKTURA MARI (DRIFT VEDLIKEHOLD) EKSTERN	-5.265,00	-5.265,00
213890360 FAKTURAER UTEN RENTEBEREGNING	136.478,00	134.740,00
213890361 INTERIMSKONTO RESTANSER OVERFØRT NESTE FAKTURA	-1.481,12	-1.378,00
2. Andre kortsiktige fordringer	0,00	0,00
3. Premieavvik	1.180.755.146,00	1.067.497.835,00
219080000 KLP POSITIVT PREMIEAVVIK	1.011.161.837,00	906.240.535,00
219080001 KLP ARB.G.AVG. POS. PREMIEAVVIK	142.573.819,00	127.779.917,00
219080010 SPK POSITIVT PREMIEAVVIK	23.680.535,00	29.340.389,00
219080011 SPK ARB.G.AVG. POS. PREMIEAVVIK	3.338.955,00	4.136.994,00
Sum eiendeler	27.201.159.268,29	24.855.570.688,28

EGENKAPITAL OG GJELD

C. Egenkapital	6.104.472.567,63	5.409.557.741,18
I. Egenkapital drift	541.661.142,80	318.587.980,33
1. Disposisjonsfond	376.519.766,53	183.332.166,71
256080100 SEKTOROVERGRIPENDE	-376.519.766,53	-183.332.166,71
2. Bundne driftsfond	165.144.017,94	135.255.813,62
251080100 SEKTOROVERGRIPENDE	-7.420.557,40	-17.307.209,96
251080110 SENTRALDELEN	-17.021.283,69	-15.426.717,57
251080120 OPPVEKST	-57.718.339,20	-46.120.713,16
251080130 PLEIE OG OMSORG	-15.085.416,14	-25.466.497,30
251080140 BOLIG/TILTAK	-2.967.833,03	-5.501.214,28
251080150 KULTUR	-2.801.015,67	-4.063.214,44
251080160 TEKNISK	-50.541.427,47	-21.370.246,91
251080180 SAMFUNN	-11.588.145,34	0,00
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0,00	0,00
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0,00	0,00
II. Egenkapital investering	1.680.763.833,94	1.662.433.864,45
1. Ubundet investeringsfond	1.598.816.176,26	1.589.954.996,26
253080100 SEKTOROVERGRIPENDE	-1.556.131.607,26	-463.071.937,43
253080120 OPPVEKST	0,00	-1.084.198.489,83
253080130 OMSORG	-27.106.722,00	-27.106.722,00
253080140 BOLIG/TILTAK	-15.097.500,00	-15.097.500,00
253080160 TEKNISK	-480.347,00	-480.347,00
2. Bundne investeringsfond	81.947.657,68	72.478.868,19
255080100 SEKTOROVERGRIPENDE	-64.168.124,83	-54.783.756,46
255080120 OPPVEKST	-8.215.507,30	-8.215.507,30
255080130 OMSORG	-2.800.000,00	-2.800.000,00
255080160 TEKNISK	-6.693.098,11	-6.608.676,99
255080170 SAMFERDSEL	-70.927,44	-70.927,44
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0,00	0,00
III. Annen egenkapital	3.882.047.590,89	3.428.535.896,40
1. Kapitalkonto	3.897.370.999,11	3.443.859.304,62
2599008000 KAPITALKONTO	-3.443.859.304,62	-3.443.859.304,62
2599008002 SALG AV ANLEGG	2,00	0,00
2599008003 SALG AV FAST EIENDOM/BYGG	514.374,68	0,00
2599008005 AV/NEDSKRIVING VEIER/ANLEGG	189.831.711,33	0,00
2599008006 AV/NEDSKRIVINGER EIENDOMMER/BYGG	176.123.726,48	0,00
2599008008 SALG AV BILER/MASKINER	4,20	0,00
2599008010 AV/NEDSKRIVING AV UTSTYR	63.308.140,68	0,00
2599008011 AV/NEDSKRIVING MASKINER/BILER	34.227.733,44	0,00
2599008012 NEDSKRIVING STARTLÅN	2.931.835,53	0,00
2599008017 MOTTATTE AVDRAG ETABLERINGSLÅN	627.285,58	0,00
2599008019 MOTTATTE AVDRAG STARTLÅN	109.980.855,79	0,00
2599008025 BRUK AV MIDLER EKSTERNE LÅN	868.490.183,15	0,00
2599008026 AKTIVERING AV SKOLER OG BARNEHAGER	-331.130.095,15	0,00

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
2599008027 AKTIVERING AV IDRETTSHALLER	-53.442.222,69	0,00
2599008028 AKTIVERING AV KULTURBYGG	-7.730.073,61	0,00
2599008029 AKTIVERING AV ADM.BYGG,LAGER,BRANNSTASJON	-48.049.771,82	0,00
2599008031 AKTIVERING AV ALDERSHJEM OG INSTITUSJON	-4.233.163,90	0,00
2599008032 AKTIVERING AV VAR-ANLEGG	-348.453.207,08	0,00
2599008033 AKTIVERING AV VEGER	-94.829.214,21	0,00
2599008034 AKTIVERING AV PARKERINGSPLASSER	-1.778.368,24	0,00
2599008035 AKTIVERING AV PARKER OG FRIAREALER	-18.032.913,24	0,00
2599008036 AKTIVERING AV TOMTER	-183.775,00	0,00
2599008037 AKTIVERING AV PERSON,VARE-OG LASTEBILER	-10.696.816,50	0,00
2599008038 AKTIVERING AV ANLEGGSMASKINER	-7.701.000,00	0,00
2599008041 AKTIVERING AV INVENTAR OG UTSTYR	-22.313.495,85	0,00
2599008042 AKTIVERING AV EDB-UTSTYR OG KONTORMASKIN	-16.673.907,22	0,00
2599008049 AVDRAG SOSIALE LÅN, OSKAR	148.431,11	0,00
2599008051 AKTIVERING AV TOMTER ETC.	-83.580.000,00	0,00
2599008060 KLP PENSJONSFORPLIKTELSE OG PENSJONSM.	52.571.254,00	0,00
2599008061 SPK PENSJONSFORPL. OG PENSJONSMIDLER	-217.548.117,00	0,00
2599008062 KLP - EGENKAPITALINNSKUDD	-18.139.074,00	0,00
2599008069 UTLÅN - STARTLÅN	-200.246.777,52	0,00
2599008074 OPPSKRIVING AV STARTLÅN	-563.663,55	0,00
2599008075 AVDRAG PÅ EKSTERNE LÅN	-465.255.334,00	0,00
2599008099 SOSIALE UTLÅN, OSKAR	-1.686.241,88	0,00
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	-15.323.408,22	-15.323.408,22
2581080010 PRINSIPPENDRINGER, DRIFT	15.323.408,22	15.323.408,22
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0,00	0,00
D. Langsiktig gjeld	19.892.362.167,00	18.203.426.614,00
I. Lån	9.419.393.671,00	8.964.649.005,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	5.717.393.671,00	5.872.649.005,00
2451355000 LÅN I KREDITTFORETAK MED AVDRAGSPROFIL	-52.410.289,00	-56.441.850,00
2451395000 LÅN I STATLIGE LÅNEINSTITUSJONER MED AVDRAGSPROFIL	-1.967.958.382,00	-1.899.182.155,00
2452355000 AVDRAGSFRIE LÅN KREDITINSTITUSJON FORFALL SENERE REGNSKAPSÅR	-3.695.000.000,00	-3.095.000.000,00
2452890000 AVDRAGSFRIE LÅN PRIVATE FORFALL SENERE REGNSKAPSÅR	-2.025.000,00	-2.025.000,00
2453355000 AVDRAGSFRIE LÅN KREDITINSTITUSJONER FORFALL NESTE REGNSKAPSÅR	0,00	-820.000.000,00
2. Obligasjonslån	2.482.000.000,00	2.382.000.000,00
2411080000 OBLIGASJONSLÅN FORFALL SENERE REGNSKAPSÅR	-1.505.000.000,00	-1.732.000.000,00
2412080000 OBLIGASJONSLÅN FORFALL NESTE REGNSKAPSÅR	-977.000.000,00	-650.000.000,00
3. Sertifikatlån	1.220.000.000,00	710.000.000,00
2431080000 SERTIFIKATLÅN	-1.220.000.000,00	-710.000.000,00
II. Pensjonsforpliktelse	10.472.968.496,00	9.238.777.609,00
240080100 KLP PENSJONSFORPLIKTELSER	-9.773.821.371,00	-8.521.937.388,00
240080101 SPK PENSJONSFORPLIKTELSER	-692.833.722,00	-683.643.133,00
240080106 SPK ARB.G.AVG. NETTO PENSJONSFORPLIKTELSE	-6.313.403,00	-33.197.088,00
E. Kortsiktig gjeld	1.204.321.891,99	1.242.586.333,10
I. Kortsiktig gjeld	1.204.321.891,99	1.242.586.333,10
1. Leverandørgjeld	319.736.572,98	336.979.944,19
235080919 LEVERANDØRER FELLES (NY 2021)	-316.095.783,38	-336.415.325,19
235890100 JUSTERINGSKRAV UTBYGGER	-3.640.789,60	-564.619,00
2. Likviditetlån	0,00	0,00
3. Derivat	0,00	0,00
4. Annen kortsiktig gjeld	877.127.973,01	901.902.994,91
232080002 INNTEKT I ÅR MOTTATT NESTE ÅR	20.918.981,00	23.012.165,13
232080100 STATS BANKER (2004)	-20.227.970,00	-19.936.695,00
232080200 SPARE- OG FORRETNINGSBANKER (2004)	-153.891.052,08	-128.027.423,58
232080915 PROCASSO - INTERIM KASSE	-4.132,75	-5.905,00
232080918 PROCASSO - INTERIM SOS.LÅN	39.050,48	75.721,68
232080921 KANTINEKORT FIX KAFE	-16.344,70	-16.344,70
232080924 KANTINEKORT BENDIK	-4.549,00	-4.549,00
232080926 OPPGJØR MELIN MEDICAL	453.446,70	453.446,70
232080927 UOPPGJORT MVA KOMPENSASJON 2021	5.257,00	589.257,00
232080930 EL-SYKKELAVTALE NR. 1 OG 8	-798.545,43	-265.289,43
232080931 EL-SYKKELAVTALE NR. 2	-31.082,04	-14.954,04

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
232080932 EL-SYKKELAVTALE NR. 3	-19.174,34	547,66
232080933 EL-SYKKELAVTALE NR. 4	-182.690,16	-50.298,00
232080934 EL-SYKKELAVTALE NR. 5	-117.060,00	-11.363,00
232080935 EL-SYKKELAVTALE NR. 6	-230.948,07	-34.524,07
232080936 EL-SYKKELAVTALE NR. 7	-594.528,00	-331.294,00
232080937 EL-SYKKELAVTALE NR. 11	477.858,08	298.210,32
232080938 EL-SYKKELAVTALE NR. 9	359.660,00	215.588,00
232080939 EL-SYKKELAVTALE NR. 10	1.109.765,90	233.393,00
232080983 INTERIM PILEN (PARKERING)	1.390.872,92	1.480.229,32
232080985 INTERIMSKONTO KOMM.FAKT	72.611,21	85.784,93
232080990 INNTEKT NESTE ÅR - MOTTATT I ÅR	-5.323.052,00	-3.869.556,00
232080993 UTGIFT I ÅR - BELASTES NESTE ÅR	-23.476.141,11	-25.647.544,41
232080994 INTERIMSKONTO - PERIODISERING	100.933.902,13	53.476.669,28
232080995 INTERIMSKONTO - NAV	19.618,73	28.755,78
232080996 INTERIMSKONTO - SKATT	48.271.323,48	42.890.206,63
232080999 INTERIMSKONTO	-269.372.626,00	0,00
232610401 UTLEGGSTREKK	0,00	-518.091,00
232640312 AVGIFTSKONTO (NETTOBEREGNING TJENESTER UTL. MVA) (NY 2022)	-6.508,14	-6.508,14
232640400 SKATTETREKK	506.348,00	-147.528.503,00
232640402 ARBEIDSGIVERAVGIFT	323.019,02	-110.801.521,41
232640403 BIDRAGSTREKK	112.844,00	0,00
232640404 SKATTETREKK/ARB.GIVERAVG. KORRIGERINGE3R	-789.000,37	-122.259,37
232640441 GRUNNLAG MVA HØY SATS	288,00	288,00
232640442 UTGÅENDE MVA HØY SATS	72,00	72,00
232640445 INNGÅENDE MVA HØY SATS	-19,80	-19,80
232640447 GRUNNLAG MVA MIDDELS SATS	44.324,96	44.324,96
232640448 UTGÅENDE MVA MIDDELS SATS	6.648,74	6.648,74
232640449 MOTKONTO MVA (40)	-44.612,96	-44.612,96
232640460 AVGIFTSFRITT	-22.325.506,82	-22.325.506,82
232640469 MOTKONTO MVA (10)	22.351.539,30	22.351.539,30
232640490 OPPGJØRSKONTO SKYLDIG MVA	-1.976.217,00	-2.163.066,00
232640932 GRUNNLAG (NETTOBEREGNING TJENESTER UTL.MVA) (NY 2022)	-26.032,48	-26.032,48
232890000 NETTO LØNN	-39.415,06	-22.714,79
232890001 FERIEPENGER OPPTJENT 2025, UTBETALES 2026	-446.487.702,14	0,00
232890518 ANORDNING VARIABEL LØNN	-65.602.283,40	-93.351.494,15
232890521 AVSATTE FERIEPENGER 2024, UTBETALT 2025	-10.802,61	-431.247.918,01
232890523 ARB.G.AVG AV FERIELØNN	-62.928.382,06	-60.772.829,04
232900400 SKATT UTENLANDS	973,86	973,86
5. Premieavvik	7.457.346,00	3.703.394,00
239080010 SPK NEGATIVT PREMIEAVVIK	-6.535.799,00	-3.245.745,00
239080011 SPK ARB.G.AVG. NEGATIVT PREMIEAVVIK	-921.547,00	-457.649,00
Sum egenkapital og gjeld	27.201.159.268,29	24.855.570.688,28

F. Memoriakonti	0,00	0,00
-----------------	------	------

I. Ubrukte lånemidler	250.318.374,71	198.808.557,86
2910008001 UBRUKTE LÅNEMIDLER EGNE INVESTERINGER	180.367.055,77	98.610.461,40
2910008009 UBRUKTE LÅNEMIDLER STARTLÅN	69.951.318,94	100.198.096,46
II. Andre memoriakonti	33.242.702,52	27.421.772,55
2920008010 GLEMMENGT. 6	309.106,00	309.106,00
2920008026 SELVKOST MERFORBRUK VANN 2023	0,00	4.074.163,09
2920008028 SELVKOST MERFORBRUK FEIING 2024	0,00	95.182,70
2920008029 SELVKOST MERFORBRUK FORURENSNINGSMYNDIGHET 2024	565.949,90	1.071.971,76
2920008030 SELVKOST MERFORBRUK RENOVASJON 2025	4.004.536,00	0,00
2920008031 SELVKOST MERFORBRUK AVLØP 2025	9.402.656,62	0,00
2920008099 GARANTI HUSLEIE 2021, INNTIL 3 ÅR	0,00	38.700,00
2920008100 GARANTI HUSLEIE 2022, INNTIL 3 ÅR	73.500,00	3.197.976,00
2920008101 GARANTI HUSLEIE 2023, INNTIL 3 ÅR	4.214.976,00	4.921.703,00
2920008102 GARANTI HUSLEIE 2024, INNTIL 3 ÅR	4.250.067,00	13.712.970,00
2920008103 GARANTI HUSLEIE 2025, INNTIL 3 ÅR	10.421.911,00	0,00
III. Motkonto for memoriakontiene	-283.561.077,23	-226.230.330,41
2999908000 UBRUKTE LÅNEMIDLER	-250.318.374,71	-198.808.557,86
2999908010 MOTKONTO GLEMMENGT.6	-309.106,00	-309.106,00
2999908026 MOTKONTO MERFORBRUK VANN 2023	0,00	-4.074.163,09
2999908028 MOTKONTO MERFORBRUK FEIING 2024	0,00	-95.182,70
2999908029 MOTKONTO MERFORBRUK FORURENSNINGSMYNDIGHET 2024	-565.949,90	-1.071.971,76
2999908030 MOTKONTO MERFORBRUK RENOVASJON 2025	-4.004.536,00	0,00
2999908031 MOTKONTO MERFORBRUK AVLØP 2025	-9.402.656,62	0,00
2999908080 MOTKONTO HUSLEIEGARANTI SOSIALK	-18.960.454,00	-21.871.349,00

NOTER

Arbeidskapitalen - § 5-10 a)

I tilknytning til hovedoversikten for balanseregnskapet skal det gis en spesifikasjon av endringer i de kapitler som inngår i arbeidskapitalen. Endringer i arbeidskapital i balansen fra en periode til en annen skal tilsvare differansen mellom tilgang og bruk av midler i obligatorisk oppstilling på postnivå for samme periode, når det tas hensyn til endring i ubrukte lånemidler. Endring i arbeidskapitalen framkommer i hovedoversikt balanseregnskapet og egen rapport "Avstemming av arbeidskapital".

		2025	2024
1000 - 1529	Driftsregnskapet	9 335 300 782,63	9 047 947 152,00
3000 - 3529	Investeringsregnskapet	1 294 857 646,78	1 230 467 187,05
	Sum anvendelse av midler	10 630 158 426,41	10 278 414 339,05
1600 - 1929	Driftsregnskapet	9 564 376 586,77	8 948 421 901,55
3600 - 3929	Investeringsregnskapet	1 307 187 616,27	2 306 416 841,27
	Sum anskaffelse av midler	10 871 564 203,04	11 254 838 742,82
A)	Anskaffelse - anvendelse av midler	241 405 773,63	976 424 403,77
B)	Endring i ubrukte midler av eksterne memoria 2910008001-2910008999	51 509 816,85	-184 923 813,46
A+B	Endring i arbeidskapital bevilgningsregnskap	292 915 590,48	791 500 590,31
	Endring i arbeidskapital i rapport økonomiske oversikter	292 915 590,48	791 500 590,31
	Differanse	0,00	0,00

Note 2

Kapitalkonto - § 5-10 b)

DEBET	2.5990	KREDIT
<p>01.01.2025 BALANSE (Underskudd i kapital) kr _____</p> <p>Debetposter i året:</p> <p>Salg av fast eiendom og anlegg kr <u>514 376,68</u></p> <p>Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg kr <u>365 955 437,81</u></p> <p>Salg av utstyr, maskiner og transportmidler kr <u>4,20</u></p> <p>Av- og nedskrivning av utstyr, maskiner og transportmidler kr <u>97 535 874,12</u></p> <p>Salg av aksjer og andeler kr <u>0,00</u> Deaktivering av aksjer og andeler kr <u>0,00</u></p> <p>Avdrag på utlån kr <u>110 756 572,48</u> Avskrivning på utlån kr <u>2 931 835,53</u> kr <u>0,00</u></p> <p>Bruk av midler fra eksterne lån kr <u>868 490 183,15</u></p> <p>31.12.2025 BALANSE (Kapital) kr <u>3 897 370 999,11</u></p>	<p>01.01.2025 BALANSE (Kapital) kr <u>3 443 859 304,62</u></p> <p>Kreditposter i året:</p> <p>Aktivering av fast eiendom og anlegg kr <u>907 862 804,94</u></p> <p>Aktivering av tomter kr <u>83 580 000,00</u></p> <p>Aktivering av utstyr, maskiner og transportmidler kr <u>57 385 219,57</u></p> <p>KLP egenkapitalinnskudd kr <u>18 139 074,00</u></p> <p>Kjøp av aksjer og andeler kr _____ Oppskrivning av aksjer og andeler kr _____</p> <p>Utlån kr <u>201 933 019,40</u> Oppskrivning av utlån kr <u>563 663,55</u></p> <p>Avdrag på eksterne lån kr <u>465 255 334,00</u> kr _____</p> <p>Urealisert kursgevinst utenlandslån kr _____</p> <p>KLP pensjonsmidler og forpliktelse kr <u>-52 571 254,00</u> SPK pensjonsmidler og forpliktelse kr <u>217 548 117,00</u></p> <p>31.12.2025 BALANSE (Underskudd i kapital) kr <u>0,00</u></p>	
<p>SUM DEBET kr 5 343 555 283,08</p>	<p>SUM KREDIT kr 5 343 555 283,08</p>	

Fredrikstad 22.02.2026 / 31. desember 2025

Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimer og korrigeringer av tidligere års feil - § 5-10 c)**Justeringsrett fra utbygger**

Fredrikstad kommune har overtatt justeringsrett fra 14 nye avtaler rundt Værste og Bruket brygge. Det er selskapene Værste Utvikling AS, Bjølstad Utvikling AS, Bygarasjen Værstetorget AS og SPG Bakke Bolig Gressvik AS det er inngått avtaler med.

Utbygger får 80 % og FK beholder 20% av berettiget kompensasjon.

Ressurskrevende tjenester

Det er inntektsført et statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester som er estimert til 175,0 millioner kroner. Beløpet er ført til inntekt, men det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2025 er avsluttet.

Skatt på næringsavfall

Kommunens skattepliktige virksomhet knyttet til næringsavfall omfatter to enheter: FREVAR KF og virksomhet renovasjon.

FREVAR KF fører et særregnskap etter regnskapsloven og avlegger eget årsregnskap med noter og årsberetning hvor andel betalbar skatt av årets beregnede skattekostnad fremkommer. Regnskapet til virksomhet renovasjon knyttet til næringsavfall føres etter kommuneloven og andel betalbar skatt framkommer direkte i kommuneregnskapet.

Fredrikstad kommune leverer en skattemelding for den samlede skattepliktige næringsvirksomheten til virksomhet renovasjon og FREVAR KF. FREVAR KF ikke er en selvstendig juridisk enhet, men en driftsenhet i Fredrikstad kommune. Skattekostnaden er beregnet for 2025, men ikke fastsatt før levert skattemelding 2025 er behandlet.

For 2025 er det postert et estimat i driftsregnskapet på skatt på 1,2 millioner kroner. Skattemeldingen for 2025 er ikke ferdigstilt når regnskapet for 2025 utarbeides.

Note 4

Varige driftsmidler - § 5-11 a)

UB balansekonti 2.24080010 - 2.27080100	10 488 429 571,99	
IB balansekonti 2.24080010 - 2.27080100	9 903 607 240,29	
Årets bevegelse på anleggsmidler for "Faste eiendommer og anlegg"	584 822 331,70	
Netto anlegg		584 822 331,70
Avstemmes mot investeringsregnskapets utgiftsføringer på artene 3000-3509:		975 248 022,26
Avskrivninger 1599/1990	463 491 311,93	
Salg av biler/maskiner	4,20	
Salg av eiendom/bygg	514 374,68	
Verdiendring grunnet kjøp/salg grunneiendommer	-83 580 000,00	
		380 425 690,81
Årets netto bevegelser som fremkommer fra investeringsregnskapet og kapitalkonto		594 822 331,45
Differanse anlegg og årets bevegelser fra investeringsregnskapet		9 999 999,75
Differansen består av følgende forhold:		
Ikke aktiverte anlegg - overføring til kirken		-10 000 000,00
Avrunding		-0,25
2599008001-11	464 005 692,81	
2599008026-42 + 51	-1 048 828 024,51	
	-584 822 331,70	
2.24080010-2.27080100 bevegelse	584 822 331,70	
Differanse	0,00	

Avskrivningstid anleggsmiddel

5 år	IKT-utstyr, kontormaskiner og lignende
10 år	Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner, kjøretøy, og lignende
15 år	Programvare
20 år	Brannbiler og andre større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, og lignende
40 år	Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veier og parkeringsplasser, terminalbygninger, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, og lignende.
50 år	Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, og lignende

Anleggsgrupper	IB 2025	Avskrevet	Tilgang	Salg	UB 2025	Avsk. tid
Person-, vare- og lastebiler	152 194 279	-25 570 517	10 696 817	-4	137 320 574	8
Anleggsmaskiner	31 911 466	-4 768 962	7 701 000		34 843 504	10
Brannbiler	3 223 457	-320 723	-		2 902 734	20
Maskiner og verktøy	11 718 697	-3 567 531			8 151 167	10
Inventar og utstyr	241 423 016	-45 624 298	22 313 496		218 112 213	10
EDB-utstyr og kontormaskiner	50 352 848	-17 683 842	16 673 907		49 342 913	5
Skoler og barnehager	2 779 358 911	-103 070 435	331 130 095		3 007 418 572	40
Ildrettshaller	682 162 407	-22 142 758	53 442 223		713 461 872	40
Kulturbygg	132 432 897	-4 117 283	7 730 074		136 045 688	50
Adm.bygg ol.	435 413 255	-14 523 498	48 049 772	-514 375	468 425 154	50
Aldershjem og institusjoner	1 224 895 074	-32 269 753	4 233 164		1 196 858 485	50
Tekniske anlegg - VAR	105 774 849	-8 845 666	22 736 973		119 666 156	20
Tekniske anl. Installasjoner VAR	655 804 137	-48 773 281	9 472 747		616 503 603	20
Tekniske anl. ledn.nett VAR	1 727 983 375	-61 496 685	316 243 486		1 982 730 176	40
Veier	859 221 295	-36 337 814	94 829 214		917 712 695	40
Parkeringsplasser og trafikklys	165 958 426	-14 884 965	1 778 368	-2	152 851 827	20
Parker og friarealer	231 895 731	-19 493 300	18 032 913		230 435 345	20
Tomter	116 033 121		183 775		116 216 896	
Kommunale grunneiendommer K1	191 750 000		83 410 000		275 160 000	
Kommunale gr.eiend. festet bort K2	104 100 000		170 000,00		104 270 000	
Sum	9 903 607 240	-463 491 312	1 048 828 025	-514 381	10 488 429 572	

Salg av anleggsmidler 2025

	Salgssum	Deaktivering
<i>Biler og maskiner</i>		
SU30302 MI5401	18 375,00	-3,00
EL72590 MI0286-15	26 250,00	-1,00
<i>Eiendommer</i>		
Trippeveien 2	2 422 482,47	Finnes ikke i anleggsmodulen
Parkeringskjeller, Kirkebygga	4 700 000,00	-2,00
<i>Salg av tomt og grunn</i>		
Salg av tomt og grunn	4 500,00	
Boligområder tj. 4020	10 584 703,00	
Næringsområder tj. 4030	16 124 472,52	-514 374,68
	33 880 782,99	-514 380,88

Større investeringer

Fredrikstad kommune har i regnskapsåret 2025 gjennomført investeringstiltak for totalt 965,6 millioner kroner. I tillegg kommer overføringsmidler til investeringer for Fredrikstad kirkelige fellestråd med 10 millioner kroner.

De største investeringene under de ulike tjenesteområdene er:

Administrasjon og fellesutgifter

Arealoptimalisering, garderobeanlegg Tomteveien forebyggende og boligtilsyn, strakstiltak brannstasjonen, samt IT sentrale investeringer.

Oppveksttjenester

- Lunde skole, Gudeberg og Prestelandet skole, Møllehjulet Kvernhuset u.skole, rehabilitering av diverse skolebygg, paviljonger Nabbetorp skole, Bjørneklova barnehage (nybygg), samt ny barnebolig.

Helseinstitusjoner

- Avlastning Faunsvei, rusinstitusjon Fjeldbergtoppen, e-helse, samt utstyr helse- og velferd.

Omsorgsboliger

- Brønnerødliia bofellesskap

Ordinære kommunale utleieboliger

- Seppoveien rehabilitering, samt kjøp og ombygg.

Kultur og idrett

- Tårnet på Isegran, inventar Gressvik bibliotek, Arena Fredrikstad, flomlys Fredrikstad stadion, samt diverse kunstgressprosjekter.

Vann, avløp og renovasjon

- Sletteveien - Karstensensvei, ringledning Høyfjell – Veumveien, Cicignon separering, reservevannsledning, Brochsgate, samt Veumdalen avløpsledning.

Samferdsel og andre tekniske tjenester

- Gatelys- og nye dekker vei, kjøp av biler og maskiner, Gressvik fergeleie, samt infrastruktur FMV vest

Investeringsregnskap og justert budsjett

Bystyret har behandlet to saker med rebudsjetteringer igjennom året (bystyresak 67/2025, 209/2025) og kommunedirektøren har hatt fokus på økt realisme i investeringsbudsjettet.

Det er avsluttet til sammen 163 investeringsanlegg i bystyresak 209/2025.

Flere investeringsanlegg vil bli avsluttet i løpet av 2026.

Note 5

Aksjer og andeler - § 5-11 b)

Oversikt aksjer og andeler per 31.12.2025

		ANTALL/ANDEL			SALDO I
		AKSJER	PÅLYDENDE	SUM	BALANSEN
221200010 KOMMUNEFORETAK					
KF1013	ØSTFOLD ENERGI AS		5,66 %		3 962 000,00
KF1019	VIUNO AS		70,83 %		150 000,00
SB1008	FASVO AS		100,00 %		100 000,00
SB1010	FASVO HOLDING AS		100,00 %		100 000,00
KF1028	FREDRIKSTAD PARKERING AS		100,00 %		8 577 252,00
AN8095	ISEGRAN EIENDOM AS		100,00 %		379 335 400,00
KF 1029	ØSTFOLDTEATRET		49,50 %		1 000 000,00
SUM KOMMUNEFORETAK					393 224 652,00
221200020 PRIVATE SELSKAPER OG ANDRE					
BL1017	STUDENTBY SOGN, 13 A 8.000,-	13	8 000,00	104 000,00	104 000,00
BL1018	STUDENTBY BERG, 4 A 8.000,-	4	8 000,00	32 000,00	32 000,00
BL1019	STUDENTSAMFUNSHUS OSLO, 3 A 2.000,-	3	2 000,00	6 000,00	6 000,00
BL1020	STUDENTBOLIG FANTOFT, 4 A 8.000,-	4	8 000,00	32 000,00	32 000,00
BL1021	YRKESK. HYBEL, OSLO, 2 A 25.000,-	2	25 000,00	50 000,00	50 000,00
BL1022	KURE GÅRD NORSK FOLKEHJELP, 1 A 500	1	500,00	500,00	500,00
BL1024	TRYGDELEILIGHETER, DANIEL LEEGAARDS	1	106 500,00	106 500,00	106 500,00
BL1027	LEILIGHETER PÅ FJELLSTAD BL	1	64 000,00	64 000,00	64 000,00
BL1031	MADS W. STANGSGT. - 2 LEILIGHETER	1	179 500,00	179 500,00	179 500,00
BL1032	PRESTEBOLIG KIRKEVN B/L	1	350 000,00	350 000,00	350 000,00
BL3010	HAUGSTEN BORETSLAG	1	0,00	105 100,00	105 100,00
BL3018	ØSTGÅRD BORETSLAG VI	1	15 399,87	15 399,87	15 399,87
BL3019	TRYGDEBOLIGER Metodistkirken	1	664 800,00	664 800,00	664 800,00
BL3020	PRESTELØKKA II, ANDELER	1	54 171,00	54 171,00	54 171,00
BL3023	TRYGDELEILIGHETER BRATTHAMMEREN	1	600 500,00	600 500,00	600 500,00
BL3025	LILLEGÅRD BL	1	173 000,00	173 000,00	173 000,00
BL3026	UTSIKTEN BL, 12 TRYGDELEILIGHETER	1	293 900,00	293 900,00	293 900,00
BL3027	TRYGDELEILIGHETER MINEBERGET	1	2 348 830,00	2 348 830,00	2 348 830,00
BL3028	CHRISTIANDSLUND BL	1	926 221,00	926 221,00	926 221,00
BL3029	ST.HANSFJELLET BL	1	1 570 490,00	1 570 490,00	1 570 490,00
BL3036	VESTLIA BORETSLAG	1	400,00	400,00	400,00
BL3042	TEGLVERKSVN. B/L, 2 LEILIGHETR	1	147 800,00	147 800,00	147 800,00
BL3043	LEILIGHET BRATTHAMMEREN BL	1	340 000,00	340 000,00	340 000,00
BL3045	TØRRKOPP 25,27,29,29	4	100,00	400,00	400,00
BL3046	BJERKELUNDSVEI 51 B	1	100,00	100,00	100,00
BL3047	RUGDEVEIEN 1	1	100,00	100,00	100,00
BL3048	SLEGGVEIEN 1,2,17,24	4	100,00	400,00	400,00
BL3049	LUNTEVEIEN 15 andeler	15	0,00	112 690,00	112 690,00
BL3050	STEINRØYSA 6 andeler	6	0,00	747 000,00	747 000,00
BL3051	HURRØDÅSEN 2	1	100,00	100,00	100,00
BL3053	HATTEVEIEN 41 A	1	100,00	100,00	100,00
BL3054	ØYENKILVEIEN 110	1	100,00	100,00	100,00
BL3055	CHRISTIANDSLUND ALLE 22 E	1	100,00	100,00	100,00
BL3056	MYRÅSVEIEN 13 4 andeler	4	100,00	400,00	400,00
BL3057	MYRAGATEN 2	1	100,00	100,00	100,00
BL3058	BUSKOGEN 56,58,32	3	100,00	300,00	300,00
ANTALL/ANDEL					SALDO I

		AKSJER	PÅLYDENDE	SUM	BALANSEN
BL3059	NESVEIEN 49 B	1	100,00	100,00	100,00
BL3060	OREDALSVEIEN 22 C	1	100,00	100,00	100,00
BL3061	SMÅSKAUEN 5	1	100,00	100,00	100,00
BL3062	KRÅKERØYVEIEN 36	4	100,00	400,00	400,00
BL3063	HABEKKVEIEN 16 C,D	2	100,00	200,00	200,00
KF1015	HOLMEN BORETTSLAG	1	1 760 000,00	1 760 000,00	1 760 000,00
KF1022	VIUNO AS, tidligere FASVO/UNIKOM AS ¹⁾				8 038 000,00
KF1023	BIBLIOTEKSENTRALEN AL, 57 A 300,-	57	300,00	17 100,00	17 100,00
SB1042	VISIT FREDRIKSTAD OG HVALER AS	1 803			180 300,00
SB1046	NORSUS AS ²⁾	16,67 %			500 000,00
SB1048	INSPIRIA EIENDOM AS	1,68 %			1 780,00
SB1049	DRIVHUSET ØSTFOLD AS	33,33 %			15 000,00
SB1050	GULDKORN SA	2	5 000,00	10 000,00	10 000,00
SUM PRIVATE SELSKAPER OG ANDRE					19 550 081,87

Noter: 1) Bystyret og Formannskapet har gitt aksept for fusjonering mellom Fasvo og Viuno. Det regnskapstekniske vil bli utført i regnskapsåret 2026.
2) Tidligere Østfoldforskning AS.

I tillegg har kommunen egenkapitalinnskudd i KLP med 279 630 132,00 kroner.

For aksjeselskaper viser oversikten kommunens aksjeandel i aksjeselskapene og kostpris i balansen. Forøvrig vises det til *Eiermelding* med ytterligere opplysninger.

Utlån - § 5-11 c)

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap påløpte renter mv.	Samlet tap
<i>Utlån finansiert med innlån</i>					
Boligosiale formål (startlån)	1 610 528 770	1 523 258 306	0,00	0,00	0,00
Sum lånefinansierte utlån	1 610 528 770	1 523 258 306	0,00	0,00	0,00
<i>Utlån finansiert med egne midler</i>					
Utlån husholdninger	2 867 133	2 867 133	0,00	0,00	0,00
Sosiale utlån	5 643 142	4 105 331	0,00	0,00	0,00
Sum egenfinansierte utlån	8 510 275	6 972 464	0,00	0,00	0,00
Sum utlån	1 619 039 045	1 530 230 770	0,00	0,00	0,00

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler - § 5-11 d)

Fredrikstad kommune har to plasseringsporteføljer som begge er basert på kapitaluttak fra Fredrikstad Energi AS i 2000 og salg av aksjene i Fredrikstad Energi i 2024. Midlene ved de to transaksjonene er investert i hver sin portefølje som betegnes Likviditetsportefølje (basert på kapitaluttak i 2000) og Skolefondsportefølje (basert på salg av aksjer 2024). Oppstillingene nedenfor er satt opp for hver portefølje. Per i dag er de to porteføljene nærmest identiske i forhold til hvilke papirer de er plassert i.

Likviditetsportefølje

	Anskaffelseskost ¹⁾	Markedsverdi per 01.01.25	Årets resultatførte verdiendring	Markedsverdi per 31.12.25 ²⁾
Obligasjoner 2.11				
- Norske obligasjoner	146 150 559	229 638 252	14 960 651	152 248 903
- Globale obligasjoner	218 950 284	372 092 668	18 234 725	229 242 732
Sertifikater 2.12/				
Pengemarkedsfond	103 082 849	204 598 161	10 254 910	106 544 927
Aksjer 2.18				
- Norske aksjer	53 712 960	73 540 374	13 778 895	52 549 269
- Globale aksjer	72 606 367	139 859 704	8 875 521	95 976 834
Kontanter/Bank 2.10 ³⁾	0	345 094	1 249 381	956 555
Derivater	0	0	0	0
Sum	594 503 018	1 020 074 253	67 354 084	637 519 221

Noter: 1) Da begge porteføljene er registrert på samme organisasjonsnummer kan det ikke lages årsoppgave for hver av de to porteføljene. Som anskaffelseskost er det brukt beregnet kostpris basert på hver porteføljes andel av de ulike verdipapirene i forhold til samlet kostpris for verdipapiret som fremkommer i årsoppgaven.
 2) Endring i markedsverdi skyldes i tillegg til årets resultatførte verdiendring at det har vært gjort uttak fra porteføljen i 2025 på til sammen 450 millioner kroner.
 3) Beløpet i kolonnen verdiendring er renteavkastning på bankkonto og en valutagevinst ved kjøp og salg av et aksjefond.

Ut fra likviditetsbehov, ble det i november overført 100 millioner kroner til hovedbanken fordelt på alle aktivaklassene. I desember ble overført ytterligere 350 millioner kroner på grunn av behovet for likviditet. Sistnevnte var et midlertidig uttak som vil bli tilbakeført på nyåret 2026 med 350 millioner kroner. Disse transaksjonene innebærer at årets resultatførte verdiendring ikke gjenspeiler differansen mellom porteføljens markedsverdi per 1. januar 2025 og 31. desember 2025.

Gjennom året er porteføljeværdien redusert med 382,6 millioner kroner grunnet uttak på 450 millioner kroner. I forhold til avkastning har forvaltningen har gitt en meravkastning på 0,6 prosent i forhold til samlet indeks som porteføljen måles mot. Forvalterne har i snitt gjort det bedre enn referanseindeksene.

Målsettingen med forvaltningen er at denne skal gi en merverdi utover risikofrirente med 1,4 prosent. Risikofri rente er definert som tre måneders nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,39 prosent i 2025. Med en avkastning på 6,87 prosent er målsettingen for året nådd.

Porteføljen har vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljen har vært noe høyere enn normalposisjonen i reglementet som følge av noe overvekt i aksjer.

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat, men det er spesielt aksjefondene av porteføljen som har gitt merverdier. Aksjeporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Avkastningen siden oppstart i 2003 er cirka 218 prosent. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indekssnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Reell oppnådd

meravkastning i forhold til bankrenten er siden oppstart cirka 4,0 prosentpoeng per år. Porteføljen har oppnådd cirka 10,6 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks siden oppstart.

Skolefondsportefølje

	Anskaffelseskost ¹⁾	Markedsverdi per 01.01.25 ²⁾	Årets resultatførte verdiendring	Markedsverdi per 31.12.25 ³⁾
Obligasjoner 2.11				
- Norske obligasjoner	261 514 471	0	12 024 051	272 424 051
- Globale obligasjoner	390 762 492	0	18 630 098	409 139 606
Sertifikater 2.12/ Pengemarkedsfond	219 801 295	0	10 197 157	227 197 157
Aksjer 2.18				
- Norske aksjer	88 842 640	0	10 459 698	86 409 698
- Globale aksjer	113 824 021	0	3 818 040	144 958 536
Kontanter/Bank 2.10 ³⁾	0	0	498 427	766 880
Derivater	0	0	0	0
Sum	1 074 744 918	0	55 627 473	1 140 895 929

Noter: 1) Da begge porteføljene er registrert på samme organisasjonsnummer kan det ikke lages årsoppgave for hver av de to porteføljene. Som anskaffelseskost er det brukt beregnet kostpris basert på hver porteføljes andel av de ulike verdipapirene i forhold til samlet kostpris for verdipapiret som fremkommer i årsoppgaven.
2) Det er ingen markedsverdi per 01.01.25 da plasseringene først ble gjort i januar og februar 2025.
3) Beløpet i kolonnen verdiendring er renteavkastning på bankkonto.

Gjennom året har porteføljeverdien økt med i overkant 55,6 millioner kroner eller 5,13 prosent. Forvaltningen har gitt en meravkastning på 0,23 prosent i forhold til samlet indeks som porteføljen måles mot. Forvalterne har i snitt gjort det bedre enn referanseindeksene med unntak for globale aksjer.

Porteføljen ble først plassert i januar og februar 2025 med 1 085 000 000 kroner slik at det ikke er et helt års opptjent avkastning. I tiden etter plasseringen ble det en nedgang i markedet som også har bidratt til noe lavere avkastning. Målsettingen med forvaltningen er at denne skal gi en merverdi utover risikofrirente med 1,4 prosent. Risikofri rente er definert som tre måneders nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,39 prosent i 2025. Med en avkastning på 5,13 prosent ble ikke målsettingen for året nådd.

Porteføljen har vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljen har vært noe høyere enn normalposisjonen i reglementet som følge av noe overvekt i aksjer.

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat, men det er spesielt aksjefondene av porteføljen som har gitt merverdier. Aksjefondporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Avkastningen siden oppstart i 2025 er cirka 5,13 prosent. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indeksnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er 1,13 prosentpoeng siden oppstart i 2025. Porteføljen har oppnådd cirka 0,25 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks.

Fordeling og avkastning likviditetsporteføljen

	Fordeling	Strategi	Avkastning
Aksjer	23,3 %	20 %	11,55 %
Obligasjoner	59,8 %	60 %	5,50 %
Pengemarked	16,7 %	20 %	5,25 %
Kontanter	0,2 %	0 %	
	100,0 %	100,0 %	6,87 %

Kommunens langsiktige portefølje er forvaltet innenfor de retningslinjene som er satt i finansreglementet og fordelingen ligger innenfor frihetsgradene i reglementet.

Porteføljen har følgende vekter per 31.12.25:

- Aksjer: 23,3 prosent (andel norske 35,4 prosent og andel globale 64,6 prosent)
- Obligasjoner: 59,8 prosent (andel norske 39,9 prosent og andel globale 60,1 prosent - valutasikret)
- Pengemarkedsfond: 16,7 prosent (andel norske 100 prosent)

Fordeling og avkastning skolefondsporteføljen

	Fordeling	Strategi	Avkastning
Aksjer	20,3 %	20 %	6,55 %
Obligasjoner	59,7 %	60 %	4,71 %
Pengemarked	19,9 %	20 %	4,70 %
Kontanter	0,1 %	0 %	
	100,0 %	100,0 %	5,13 %

Kommunens langsiktige portefølje er forvaltet innenfor de retningslinjene som er satt i finansreglementet og fordelingen ligger innenfor frihetsgradene i reglementet.

Porteføljen har følgende vekter per 31.12.25:

- Aksjer: 20,3 prosent (andel norske 37,4 prosent og andel globale 62,7 prosent)
- Obligasjoner: 59,7 prosent (andel norske 40,0 prosent og andel globale 60,0 prosent - valutasikret)
- Pengemarkedsfond: 19,9 prosent (andel norske 100 prosent)

Nærmere vurdering av resultater og marked, gis i årsberetningen.

Note 8

Sikring av finansielle eiendeler - § 5-11 e)

Fredrikstad kommune har i 2025 ikke benyttet sikringsinstrumenter (derivater) som opsjoner og terminkontrakter, herunder futureskontrakter, FRA-kontrakter (fremtidig renteavtale) og bytteavtaler (swap-avtaler).

Langsiktig gjeld - § 5-12 a)

Ekstern lånegjeld

	Bokført verdi	Gjennomsnittlig løpetid ¹⁾	Gjennomsnittlig rentefot ²⁾	Refinansiering i 2026
Lån til egne investeringer	7 449 410 289			2 717 000 000
Andre lån	2 025 000			0
Lån til andres investeringer				
Lån til innfrielse av kausjoner				
Lån til videreutlån	1 967 958 382			0
Finansiell leasing	0			

Noter: 1) For gjennomsnittlig løpetid for hele porteføljen se kommentarer i teksten nedenfor.

2) Gjennomsnittlig rentefot for hele porteføljen er 4,07 prosent.

Fredrikstad kommune har ikke tatt opp egne lån til andres investeringer. Lån for å finansiere Fredrikstad kirkelige fellesråds investeringer har inngått som en del av kommunens låneopptak i alle år da kommunen er ansvarlig for å finansiere disse investeringene. Det har derfor ikke vært tatt opp egne lån til disse investeringene. Da de også har inngått som en del av refinansieringene i alle år er det ikke mulig å anslå hvor mye av kommunens eksterne lånegjeld per dags dato som kan knyttes til kirkens investeringer.

Fredrikstad kommune tar opp lån med utgangspunkt i nedbetaling over 30 år. Samlet låneportefølje nedbetales i henhold til serielånsprinsippet og innenfor beregnet minimumsavdrag. Porteføljen har en vektet gjennomsnittrente på 4,07 prosent. Dette er en økning på 0,17 prosentpoeng siden starten på året.

Rentebindingstid

	Pålydende	Andel i prosent
Rentebindingstid 0 -1 år	6 032 368 671	64,06 %
Rentebindingstid 1 -2 år	360 000 000	3,82 %
Rentebindingstid 2 -3 år	543 000 000	5,77 %
Rentebindingstid 3 -4 år	1 070 000 000	11,36 %
Rentebindingstid 4 -5 år	700 000 000	7,43 %
Rentebindingstid > 5 år	712 000 000	7,56 %
Sum	9 417 368 671	100,00 %

Lån til refinansiering i 2026

Långiver	Type lån	ISIN/ lånenummer	Restgjeld	Forfall
SE Banken	SERT	NO0013466011	500 000 000	23.01.26
SE Banken	OBL	NO0010945835	350 000 000	04.03.26
DNB Carnegie	SERT	NO0013708966	150 000 000	16.03.26
Handelsbanken	SERT	NO0013637157	185 000 000	30.04.26
DNB Markets	OBL	NO0012738634	267 000 000	30.04.26
KLP	KREDITTLÅN	8317.56.24360	520 000 000	12.06.26
DNB Markets	SERT	NO0013682963	385 000 000	10.09.26
Danske Bank	OBL	NO0013364406	360 000 000	12.10.26
SUM			2 717 000 000	

Langsiktig gjeld per 31.12.2025 per lånegiver

Långiver	ISIN/ lånenummer	Restgjeld	Rente- vilkår	Forfall
Husbanken - Startlån				
HB – Flytende	11516864.10	45 750 000,00	4,281	01.03.2041
HB – Flytende	11516864.40	40 714 273,00	4,281	01.12.2036
HB – Flytende	11508899.10.B	22 473 948,00	4,304	01.04.2034
HB – Flytende	11532055	70 434 000,00	4,304	01.05.2045
HB – Flytende	11537564.10	72 652 919,00	4,304	01.05.2047
HB – Flytende	11537564.50	50 911 762,00	4,304	01.05.2048
HB – Flytende	11540051.10	110 160 000,00	4,304	01.05.2048
HB – Flytende	11541752	156 980 000,00	4,304	01.06.2049
HB – Flytende	11543324	176 400 000,00	4,304	01.04.2050
HB – Flytende	11543723	70 000 000,00	4,304	01.10.2050
HB – Flytende	11544291.10	236 111 110,00	4,304	01.04.2051
HB – Flytende	11545066	245 370 370,00	4,304	01.04.2052
HB – Flytende	11545873	250 000 000,00	4,304	01.04.2053
HB – Flytende	11547204	250 000 000,00	4,304	01.03.2054
HB – Flytende	11548243	170 000 000,00	4,304	01.03.2055
		1 967 958 382,00	4,3009	
KLP Kommunekreditt				
KLP - Fastrente 7 ÅR	8317.56.24360	520 000 000,00	2,171	12.06.2026
		520 000 000,00	2,171	
Kommunalbanken				
KBN - P.t rente	20100637.B	52 410 289,00	4,850	08.10.2038
KBN - Fast - 5 ÅR	20230028	300 000 000,00	3,690	15.02.2028
KBN - Fast - 5 ÅR	20230055	243 000 000,00	3,870	17.03.2028
KBN - Fast - 4 ÅR	20230102	360 000 000,00	3,970	20.04.2027
KBN - Fast - 7 ÅR	20230202	300 000 000,00	4,630	12.07.2030
KBN - Fast - FRN	20230266	460 000 000,00	4,780	25.08.2027
KBN - Fast - 5 ÅR	20240012	500 000 000,00	4,160	17.01.2029
KBN - Fast - 7 ÅR	20240256	412 000 000,00	4,085	26.08.2031
KBN – Fast – 4 ÅR	20250143	300 000 000,00	4,435	22.05.2029
KBN – Fast – 6 år	20250089	300 000 000,00	4,660	13.03.2031
		3 227 410 289	4,313	
Verdipapirmarkedet				
Danske Bank –FRN OBL 3 år	NO0013233874	485 000 000,00	4,598	21.05.2027
Danske Bank –FRN OBL 2 år	NO0013364406	360 000 000,00	4,413	12.10.2026
DNB – Fast – 3,5 år	NO0012738634	267 000 000,00	4,540	30.04.2026
Nordea - Fastrente - 10 år	NO0010859754	270 000 000,00	2,369	23.07.2029
SEB – Fast 5 år	NO0010945835	350 000 000,00	1,515	04.03.2026
SEB – Sertifikat 12 mnd	NO0013466011	500 000 000,00	4,620	23.01.2026
DNB – Sertifikat 3 mnd	NO0013708966	150 000 000,00	4,350	16.03.2026
Handelsbanken – Sertifikat 9 mnd	NO0013637157	185 000 000,00	4,260	30.04.2026
DNB – Sertifikat 11 mnd	NO0013682963	385 000 000,00	4,337	10.09.2026
Danske – FRN obligasjon	NO0013646398	350 000 000,00	4,520	06.06.2028
Danske – Fast 5 år	NO0013476184	400 000 000,00	4,248	08.02.2030
		3 702 000 000,00	3,9791	

Diverse lån

Långiver	ISIN/ lånenummer	Restgjeld	Rente- vilkår	Forfall
Fredrikstad fotballklubb		2 000 000,00	3 mnd NIBOR + 0,8%	
Østfold Meieri	99300000002 B	5 000,00	-	
Elingårds venner	00020000001O	20 000,00	-	
		2 025 000,00		

Langsiktig gjeld per 31.12.2025 per lånetype

Lånenr.	Lånegiver	Lånenummer	Saldo IB 2025	Bevegelse 2025	Saldo UB 2025
Utestående obligasjonslån forfall etter neste regnskapsår (balanseart 2411080000)					
LN8379	Nordea Markets	NO0010859754	-270 000 000	0	-270 000 000
LN8394	SEB	NO0010945835	-350 000 000	350 000 000	0
LN8414	DNB Markets	NO0012738634	-267 000 000	267 000 000	0
LN8434	Danske Bank Markets	NO0013233874	-485 000 000	0	-485 000 000
LN8439	Danske Bank Markets	NO0013364406	-360 000 000	360 000 000	0
LN8441	Danske Bank Markets	NO0013476184	0	-400 000 000	-400 000 000
LN8449	Danske Bank Markets	NO0013646398	0	-350 000 000	-350 000 000
Sum			--1 732 000 000	227 000 000	--1 505 000 000

Utestående obligasjonslån forfall i neste regnskapsår (balanseart 2412080000)					
LN8394	SEB	NO0010945835	0	-350 000 000	-350 000 000
LN8401	DNB Markets	NO0011088684	-350 000 000	350 000 000	0
LN8414	DNB Markets	NO0012738634	0	-267 000 000	-267 000 000
LN8428	Danske Bank Markets	NO0013036822	-300 000 000	300 000 000	0
LN8439	Danske Bank Markets	NO0013364406	0	-360 000 000	-360 000 000
Sum			-650 000 000	-327 000 000	-977 000 000

Sertifikatlån (balanseart 2431080000)					
LN8431	DNB Markets	NO0013168062	-370 000 000	370 000 000	0
LN8438	DNB Markets	NO0013334144	-340 000 000	340 000 000	0
LN8440	SEB	NO0013466011	0	-500 000 000	-500 000 000
LN8442	SEB	NO0013481267	0	0	0
LN8443	Sparebank 1 Markets	NO0013484121	0	0	0
LN8446	SEB	NO0013568535	0	0	0
LN8447	Handelsbanken	NO0013637173	0	0	0
LN8448	Handelsbanken	NO0013637157	0	-185 000 000	-185 000 000
LN8450	DNB Markets	NO0013682963	0	-385 000 000	-385 000 000
LN8451	DNB Carnegie	NO0013708966	0	-150 000 000	-150 000 000
Sum			-710 000 000	-510 000 000	-1 220 000 000

Lån i kredittinstitusjon med avdragsprofil (balanseart 2451355000)					
LN8218	Kommunalbanken	20100637	-56 441 850	4 031 560	-52 410 289
Sum			-56 441 850	4 031 560	-52 410 289

Lån i kredittinstitusjon med avdragsprofil (balanseart 2451395000 - startlån)					
LN8197	Husbanken	11508899	-24 596 519	2 122 571	-22 473 948
LN8224	Husbanken	11516864	-93 165 573	6 701 300	-86 464 273
LN8253	Husbanken	11524019	-55 500 000	55 000 000	0
LN8289	Husbanken	11532055	-74 046 000	3 612 000	-70 434 000
LN8915	Husbanken	11537564	-127 787 693	4 223 012	-123 564 681
LN8916	Husbanken	11540051	-115 056 000	4 896 000	-110 160 000
LN8917	Husbanken	11541752	-163 660 000	6 680 000	-156 980 000
LN8918	Husbanken	11543324	-180 000 000	3 600 000	-176 400 000
LN8919	Husbanken	11543723	-70 000 000	0	-70 000 000
LN8920	Husbanken	11544291	-245 370 370	9 259 260	-236 111 110
LN8921	Husbanken	11545066	-250 000 000	4 629 630	-245 370 370
LN8922	Husbanken	11545873	-250 000 000	0	-250 000 000
LN8923	Husbanken	11547204	-250 000 000	0	-250 000 000
LN8924	Husbanken	11548243	0	-170 000 000	-170 000 000
Sum			-1 899 182 155	-68 776 227	-1 967 958 382

Lånenr.	Lånegiver	Lånenummer	Saldo IB 2025	Bevegelse 2025	Saldo UB 2025
Avdragsfrie lån i kredittinstitusjon hvor hovedstol forfaller etter neste regnskapsår (balanseart 2452355000)					
	Kommunal				
LN8378	Landspensjonskasse	8317.56.24360	-520 000 000	0	-520 000 000
LN8418	Kommunalbanken	20230028	-300 000 000	0	-300 000 000
LN8419	Kommunalbanken	20230055	-243 000 000	0	-243 000 000
LN8420	Kommunalbanken	20230102	-360 000 000	0	-360 000 000
LN8424	Kommunalbanken	20230202	-300 000 000	0	-300 000 000
LN8425	Kommunalbanken	20230266	-460 000 000	0	-460 000 000
LN8430	Kommunalbanken	20240012	-500 000 000	0	-500 000 000
LN8437	Kommunalbanken	20240256	-412 000 000	0	-412 000 000
LN8444	Kommunalbanken	20250089	0	-300 000 000	-300 000 000
LN8445	Kommunalbanken	20250143	0	-300 000 000	-300 000 000
Sum			-3 095 000 000	-600 000 000	-3 695 000 000
Avdragsfrie lån i kredittinstitusjon hvor hovedstol forfaller etter neste regnskapsår (balanseart 2452890000)					
LN8007	Østfold Meieri	99300000002 B	-5 000	0	-5 000
LN8008	Fredrikstad Fotballklubb		-2 000 000	0	-2 000 000
LN8301	Elingårds venner	00020000001O	-20 000	0	-20 000
Sum			-2 025 000	0	-2 025 000
Avdragsfrie lån kredittinstitusjoner forfall i neste regnskapsår (balanseart 2453355000)					
LN8386	Kommunalbanken	20200044	-500 000 000	500 000 000	0
LN8398	Kommunalbanken	20210173	-320 000 000	320 000 000	0
Sum			-820 000 000	820 000 000	0
TOTALT			-8 964 649 005	-454 744 666	-9 419 393 671

Minimumsavdrag - § 5-12 b)

Forholdet mellom betalte avdrag og minimumsavdrag

	2025	2024
Sum avskrivninger i året	463 491 311,93	446 709 850,00
Sum lånegjeld pr 1.1.	7 065 466 850,00	6 910 498 410,00
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	9 491 724 119,41	9 068 906 232,02
Beregnet minimumsavdrag	345 014 505,11	340 392 504,80
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	364 031 561,00	345 031 560,00
Innbetalt avdrag til låneinstitusjon	364 031 561,00	345 031 560,00
Avvik mellom betalte avdrag og minimumsavdrag	19 017 055,89	4 639 055,20

Avdrag på lån til videre utlån og forskutteringer

	2025	2024
Mottatte avdrag på startlån	110 608 141,37	88 985 711,89
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	101 223 773,00	107 207 198,00
Avsetning til/bruk av avdragsfond	9 384 368,37	18 221 486,11
Saldo avdragsfond 31.12.	60 158 410,34	50 774 041,97

VEKTING 2025

Navn	År	Balanseart	Avskrevet 2025	Bokført verdi i anleggsmodulen	Gjennomsnittlig restlevetid	Sum gjeld IB	Minste tillatte avdrag
Person-/vare- og lastebiler	8	224080010	25 570 517,44	152 194 278,93	5,952	7 065 466 850	1 211 076 595,25
Anleggsmaskiner	10	224080015	4 768 962,08	31 911 465,68	6,691	7 065 466 850	1 077 227 767,85
Brannbiler	20	224080020	320 723,28	3 223 457,16	10,051	7 065 466 850	717 197 891,56
Maskiner verktøy	10	224080025	3 567 530,64	11 718 697,44	3,285	7 065 466 850	2 194 415 147,35
Inventar og utstyr	10	224080030	45 624 298,40	241 423 015,71	5,292	7 065 466 850	1 362 222 190,54
Datautstyr og kontorm.	5	224080035	17 683 842,28	50 352 847,63	2,847	7 065 466 850	2 531 529 651,23
Skoler - barnehager	40	227080040	103 070 434,52	2 779 358 911,34	26,966	7 065 466 850	267 312 886,95
Idrettshaller	40	227080045	22 142 757,84	682 162 406,80	30,807	7 065 466 850	233 977 636,90
Kulturbygg	50	227080047	4 117 282,80	132 432 897,25	32,165	7 065 466 850	224 101 745,86
Administrasjonsbygg	50	227080050	14 523 498,48	435 413 254,97	29,980	7 065 466 850	240 436 291,05
Aldershjem og institusjon	50	227080055	32 269 752,84	1 224 895 073,52	37,958	7 065 466 850	189 900 965,73
Tekniske anlegg -VAR	20	227080060	8 845 666,32	105 774 849,14	11,958	7 065 466 850	602 807 379,52
Tekn. anlegg installasjoner	20	227080061	48 773 280,89	655 804 136,95	13,446	7 065 466 850	536 090 660,19
Tekn.anlegg ledn.nett VAR	40	227080062	61 496 685,24	1 727 983 374,88	28,099	7 065 466 850	256 532 604,07
Veier	40	227080065	36 337 814,00	859 221 294,97	23,645	7 065 466 850	304 848 587,94
Parkeringsplasser og traf.lys	20	227080070	14 884 965,36	165 958 425,83	11,149	7 065 466 850	646 515 503,44
Parker og friarealer	20	227080090	19 493 299,52	231 895 731,21	11,896	7 065 466 850	605 930 793,47
Sum alle avskrivningstyper			463 491 311,93	9 491 724 119,41	20,479	7 065 466 850	345 014 505,11

Betalte avdrag for 2025 er 364 031 561 kroner.

Pensjon - § 5-12 c)

Kommunal Landspensjonskasse

Kommunen har kollektiv pensjonsordning i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) som sikrer offentlig tjenestepensjon for de ansatte. Dette gjelder alders-, uføre-, etterlatte-, tidligpensjon, AFP og betinget tjenestepensjon. Årskullene født før 1963 er sikret tidligpensjon og AFP 62-67 år. Årskullene født fra 1963 er sikret betinget tjenestepensjon eller livsvarig AFP. Pensjonene fra KLP samordnes med utbetalinger fra folketrygden i de tilfeller regelverket krever det. For AFP er det valgt 100 prosent utjevning. Ny offentlig tjenestepensjonsordning gjelder fra 1. januar 2020. AFP livsvarig er innarbeidet i regnskapsberegningen for 2025.

Pensjonsutgifter

	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	428 016 678
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	382 861 415
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	427 801 789
Netto pensjonskostnad (eksklusiv administrasjonskostnader)	383 076 304
Forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnader)	671 213 558
Årets premieavvik	288 137 254
Amortisering av tidligere års premieavvik	183 215 952
Administrasjonskostnader	15 392 990
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering = Samlet kostnad (inkludert administrasjon)	581 685 246
Pensjonstrekk ansatte (art 232550101+232550102)	62 610 922
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (artene 1090+1091) ¹⁾	519 074 324

Note: 1) Avvik på 1 840 644 kroner mot regnskapsført beløp på artene 1090 og 1091 i sum skyldes at det på disse artene i tillegg til opplysningene ovenfor er postert tilskudd til sikringsordningen og pensjonsutgifter for det tidligere Næringsmiddeltilsynet i Borg med henholdsvis 1 834 546 kroner og 6 098 kroner.

Hvis forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnader) overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Virkningen blir dermed at det utgiftsføres et lavere beløp enn den faktiske premien/innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

Hvis forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnad) er lavere enn netto pensjonskostnad, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen blir dermed at det utgiftsføres et høyere beløp enn faktisk premie/innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

Kommunen har valgt 7 års amortiseringstid på premieavvik oppstått fra og med 2014. Tidligere har det vært 10 års amortiseringstid på premieavvik oppstått fra 2011-2013 og 15 års amortisering av premieavvik fra 2002-2010.

Amortiseringsperioder

	Beløp
Premieavvik over 15 år	2 575 229
Premieavvik over 10 år	0
Premieavvik over 7 år	180 640 725
Sum amortisert premieavvik 2024	183 215 952

Akkumulert og amortisert premieavvik

	2025
Akkumulert premieavvik 01.01	906 240 535
+ Årets premieavvik	288 137 254
- Sum amortisert premieavvik	183 215 952
= Akkumulert premieavvik 31.12	1 011 161 837
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	142 573 819
Sum akkumulert premieavvik inklusiv arbeidsgiveravgift	1 153 735 656

Det akkumulerte premieavviket på 1 153 735 672 kroner skal dekkes inn/utgiftsføres i regnskapet i løpet av de neste 7 årene. Kommunens økonomi har ikke gitt rom for å avsette tidligere års positive premieavvik til fond det året de har oppstått, slik at det akkumulerte premieavviket som skal utgiftsføres hvert år må innarbeides som en del av budsjetttrammene det året de skal utgiftsføres.

Premiefond sykepleiere, fellesordning og folkevalgte

	Beløp			Sum
	Sykepleiere	Fellesordning	Folkevalgte	
Innestående på premiefond 01.01.25	53 009 787	307 342 419	1 119 101	361 471 307
Tilført premiefondet i løpet av året	75 039 124	381 043 366	2 673 425	458 755 915
Bruk av premiefondet i løpet av året	15 000 000	135 000 000	1 457 430	151 457 430
Innestående på premiefond 31.12.25	113 048 913	553 385 788	2 335 097	668 769 792

I tillegg har kommunen premiefond for tidligere ansatte i Næringsmiddeltilsynet i Borg. Tidligere ansatte i Østfold kommunerevisjon har også et eget premiefond som dekker utgiftene til premie for ordningen.

Premiefond Næringsmiddeltilsynet i Borg og Østfold kommunerevisjon

	Beløp		
	Næringsmiddeltilsynet	Østfold kommunerevisjon ¹⁾	
Innestående på premiefond 01.01.25	78		..
Tilført premiefondet i løpet av året	10 805		..
Bruk av premiefondet i løpet av året	7 761		..
Innestående på premiefond 31.12.25	3 124		..

Note: 1) Det foreligger ikke saldo for hver kommune på andel av premiefondet og det er i 2025 brukt av premiefondet til dekning av premien i ordningen. KLP har varslet en løsning der personer fra avtalen fusjoneres over i kommunens pensjonsordning. Personene fordeles forholdsmessig basert på den prosentvise andel, og vil være en del av kommunens samlede premie.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

	2025
Netto pensjonsforpliktelser per 01.01	-368 289 443
Netto pensjonskostnad	383 076 304
Administrasjonskostnad	15 392 990
Innbetalt premie/tilskudd	-686 606 548
Nettoeffekt av fusjon/fusjon	0
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	340 708 508
Netto pensjonsforpliktelser per 31.12.	-315 718 189
Herav:	
Brutto pensjonsforpliktelser	9 773 821 371
Pensjonsmidler	10 089 539 560
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler ¹⁾	0

Note: 1) Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler ifølge brev datert 27/4-22 (referanse 22/2379-2) fra Kommunal- og distriktsdepartementet. Hver av de tre ordningene fellesordningen, sykepleierordningen og folkevalgte er vurdert for seg og for alle de tre ordningene er pensjonsmidlene større enn pensjonsforpliktelsene.

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelser som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene. Den samlede bruttoendringen er estimatavvik. Estimatavikene fremkommer i spesifikasjonene nedenfor.

Inngående netto pensjonsforpliktelse tillagt premieavvik og bruttoendringen i estimatavvik utgjør netto pensjonsforpliktelse per 31.12.

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB – Estimat

	2025
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 – estimat i fjor samt fisjon/fusjon	8 521 937 388
+/- Estimatavvik forpliktelser planendringer IB 1.1	0
+/- Estimatavvik forpliktelser øvrige endringer IB 1.1	802 156 752
+/- Overførte/mottatte avvik	0
= Faktisk forpliktelse IB 1.1	9 324 094 140
+ Årets opptjening	428 016 678
+ Rentekostnad	382 861 415
- Utbetalinger	361 150 862
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. - estimat	9 773 821 371

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB – Estimat

	2025
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	8 890 226 831
-+/- Estimatavvik midler IB 1.1	461 448 244
+/- Overførte/mottatte avvik	0
= Faktiske midler IB 1.1	9 351 675 075
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkludert administrasjon)	686 606 548
- Administrasjonskostnad	15 392 990
- Utbetalinger	361 150 862
+ Forventet avkastning	427 801 789
Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - estimat	10 089 539 560

Beregningsforutsetninger

Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig vekst i folketrygdens grunnbeløp (G-regulering)	2,97 %
Forventet årlig pensjonsregulering	2,20 %
Forholdstall fra Kommunal – og distriktsdepartementet	1,00 %
Amortiseringstid	7 år

Demografiske forutsetninger

Det er for 2025 anvendt dødelighetstabellen KLP2021 og uføretabellen KLP KU2021.

Andel som tar ut AFP fra 62 år

Kostnader til AFP er avhengig av hvor mange i hvert årskull som tar ut AFP. For kullene født 1962 og tidligere forutsettes det at en andel av disse går av med AFP og tidligpensjon etter de gamle reglene frem til 1962-kullet fyller 67 år i 2029. For kullene født 1963 og senere er det gjort en antakelse om at de som ikke slutter eller blir uføre mottar AFP livsvarig.

Andel som antas sluttet i jobben

Frivillig avgang i sykepleierordningen

Alder (i år)	< 20	20-25	26-30	31-40	41-49	50-55	>55
Avgang (i %)	25	15	10	6	4	3	0

Frivillig avgang i fellesordningen

Alder (i år)	< 24	24-29	30-39	40-49	50-55	>55
Avgang (i %)	25	15	7,5	5	3	0

Antall personer i ordningene samlet

Per 1.1.	2024	2025
Aktive	6 944	7 344
Oppsatte	9 156	9 640
Pensjonister	4 781	4 976

De relevante størrelsene til tabellene er hentet fra utsendt følgeskriv og beregning fra KLP datert 9. januar 2026.

Servicepensjon

I tillegg til avtalene ovenfor har kommunen avtaler om servicepensjon. Til sammen er det utbetalt 549 991 kroner inklusiv arbeidsgiveravgift i pensjon for disse avtalene, samt et administrasjonsgebyr til KLP på 6 520 kroner.

Andre forhold

Bruk av premiefond

Ved utarbeidelsen av budsjettet for 2025 på høsten 2024 var det forutsatt å kun bruke 1,5 millioner kroner av premiefondet til dekning av premie for folkevalgte. For sykepleiere og fellesordningen ble det vurdert å foreløpig ikke bruke av premiefond. Vurderingen ble gjort på bakgrunn av usikkerhet rundt KLPs resultat for 2024 (og derav redusert avsetning til premiefondet til bruk i 2025), lønns- og trygdeoppgjøret for 2025 og behovet for å styrke soliditeten i KLP. Det ble vurdert at bruk av premiefond burde gjøres når det forelå sikrere anslag for rammebetingelsene i løpet av våren 2025.

Kommunen har ved inngangen til 2025 samlet premiefond på 361,5 millioner kroner. KLP oppnådde god avkastning på kundemidlene i 2024, og kommunen fikk tilført premiefondet 458,8 millioner kroner i 2025. Det er benyttet 151,5 millioner kroner av premiefondet i 2025. Beløpets størrelse er basert på en vurdering i forhold til påvirkningen på amortisert premieavvik som må dekkes inn i planperioden og som påvirker kommunens bunnlinje i disse årene, men også på bakgrunn av fremtidige utgifter til finansiering av ny livsvarig avtalefestet pensjon. Saldo på premiefondet per dags dato er på i underkant av 668,8 millioner kroner.

Risikomomenter pensjon fremover

Ny ordning for livsvarig avtalefestet pensjon – AFP (som erstatter tidligpensjon) går fra å være en tidligpensjon til en livslang pensjon. Denne er i liten grad forhåndsfinansiert og må finansieres ved hvert pensjonstilfelle og medfører derfor økt pensjonskostnad i årene som kommer. Finansieringen av AFP livsvarig er innarbeidet i 2025. Fredrikstad kommune fikk kompensert i underkant av 56,0 millioner kroner revidert nasjonalbudsjett 2025 til å dekke utgiftene til ny offentlig AFP.

Arbeidsgiveravgift netto pensjonsmidler

Innføringen av ny pensjonsordning og frigjøring av premiereserve medførte en større avsetning til premiefond. Innføring av ordningen og bruk av premiefondet har redusert pensjonsforpliktelse slik at pensjonsmidlene er større enn pensjonsforpliktelsene i 2025 for KLP.

Det skal hvert år posteres arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse. I 2025 er pensjonsmidlene som nevnt større enn pensjonsforpliktelsene for KLP for hver av de tre ordningene fellesordningen, sykepleierordningen og folkevalgte. Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler ifølge brev datert 27/4-22 (referanse 22/2379-2) fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Premiefond selvkostområder

Fredrikstad kommune følger veiledningen til regnskapsrapporteringen i KOSTRA ved å fordele bruttopremie før fratrukk for bruk av premiefond til tjenestefunksjonene. Dette blir også gjort på selvkostområdene vann, avløp, renovasjon, feier og slam. Av veilederen til selvkostforskriften fremgår det at det er pensjonspremien etter fratrukk for bruk av premiefond som bør legges til grunn i

beregningene på selvkostområdene. Det er derfor ikke samsvar mellom disse regelverkene. Vi har derfor i regnskapet for 2025 valgt å videreføre praksisen fra tidligere år hvor vi fordeler bruk av premiefond også til funksjonene på selvkostområdene, men holder disse posteringene utenfor i etterkalkylen.

Statens pensjonskasse

Pensjonsordningen for lærere i Statens pensjonskasse (SPK). Pensjonsrettighetene til medlemmene er lovfestet i henhold til lov om Statens Pensjonskasse. I tillegg har medlemmene rett til avtalefestet pensjon AFP etter lov om avtalefestet pensjon for offentlige tjenestemenn med flere.

Pensjonsordningen for lærere i Statens Pensjonskasse er videre en del av overføringsavtalen innen offentlig sektor. Avtale om ny offentlig tjenstepensjonsordning gjelder fra 1. januar 2020.

Pensjonsutgifter

	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	68 193 455
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	24 024 626
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	23 692 644
Netto pensjonskostnad (eksklusiv administrasjonskostnader)	68 525 436
Forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnader)	64 098 161
Årets premieavvik	-4 427 275
Amortisering av tidligere års premieavvik	4 522 634
Administrasjonskostnader	2 166 495
Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering = Samlet kostnad (inkludert administrasjon)	75 214 565
Pensjonstrekk ansatte (art 232550103)	14 487 158
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (art 1094) ¹⁾	60 727 407

Hvis forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnader) overstiger netto pensjonskostnad, skal premieavviket inntektsføres og balanseføres mot kortsiktig fordring. Virkningen blir dermed at det utgiftsføres et lavere beløp enn den faktiske premien/innbetaling, nemlig pensjonskostnaden.

Hvis forfalt pensjonspremie (eksklusiv administrasjonskostnad) er lavere enn netto pensjonskostnad, skal premieavviket utgiftsføres og balanseføres mot kortsiktig gjeld. Virkningen blir dermed at det utgiftsføres et høyere beløp enn faktisk premie/innbetaling.

Kommunen har valgt 7 års amortiseringstid på premieavvik oppstått fra og med 2014. Tidligere har det vært 10 års amortiseringstid på premieavvik oppstått fra 2011-2013 og 15 års amortisering av premieavvik fra 2002-2010.

Amortiseringsperioder

	Beløp
Premieavvik over 15 år	189 196
Premieavvik over 10 år	0
Premieavvik over 7 år	4 333 439
Sum amortisert premieavvik 2024	4 522 634

Akkumulert og amortisert premieavvik

	2025
Akkumulert premieavvik 01.01	26 094 644
+ Årets premieavvik	-4 427 275
- Sum amortisert premieavvik	4 522 634
= Akkumulert premieavvik 31.12	17 144 736
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	2 417 408
Sum akkumulert premieavvik inklusiv arbeidsgiveravgift	19 562 144

Det akkumulerte premieavviket på 19 562 144 kroner skal dekkes inn/utgiftsføres i regnskapet i løpet av de neste 7 årene. Kommunens økonomi har ikke gitt rom for å avsette tidligere års positive premieavvik til fond det året de har oppstått, slik at det akkumulerte premieavviket som skal utgiftsføres hvert år må innarbeides som en del av budsjetttrammene det året de skal utgiftsføres.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser

	2025
<i>Netto pensjonsforpliktelser per 01.01</i>	235 440 337
Netto pensjonskostnad	68 525 436
Administrasjonskostnad	2 166 495
Amortisert premieavvik i år	4 522 634
Innbetalt premie/tilskudd	-66 264 656
Nettoeffekt av fisjon/fusjon	0
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-199 614 342
<i>Netto pensjonsforpliktelser per 31.12.</i>	44 775 905
<i>Herav:</i>	
Brutto pensjonsforpliktelser	692 833 722
Pensjonsmidler	648 057 817
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	6 313 403

Det skal foretas ny beregning av de pensjonsforpliktelser som ble balanseført i foregående års regnskap. Ved ny beregning skal oppdaterte grunnlagsdata og årets forutsetninger legges til grunn. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsforpliktelser i foregående år og ny beregning kalles årets estimatavvik for pensjonsforpliktelser. Avviket mellom avlagte tall for pensjonsmidlene i foregående år og faktiske pensjonsmidler, kalles årets estimatavvik for pensjonsmidlene. Estimatavvikene fremkommer i spesifikasjonene nedenfor.

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelse UB – Estimat

	2025
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1 – estimat i fjor samt fisjon/fusjon	683 643 133
+/- Estimatavvik forpliktelser IB 1.1	83 027 491
+/- Overførte/mottatte avvik	0
= Faktisk forpliktelse IB 1.1	600 615 642
+ Årets opptjening	68 193 455
+ Rentekostnad	24 024 626
- Utbetalinger	0
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12. - estimat	692 833 722

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler UB – Estimat

	2025
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	448 202 796
-+/- Estimatavvik midler IB 1.1	112 064 216
+/- Overførte/mottatte avvik	0
= Faktiske midler IB 1.1	560 267 012
+ Innbetalt premie/tilskudd (inkludert administrasjon)	66 264 656
- Administrasjonskostnad	2 166 495
- Utbetalinger	0
+ Forventet avkastning	23 692 644
Brutto pensjonsmidler UB 31.12. - estimat	648 057 817

Beregningsforutsetninger

Forventet avkastning pensjonsmidler	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %
Amortiseringstid	7 år

Demografiske parametere

Frivillig avgang	4,5 prosent for aldersgruppen 18-39 år 2,0 prosent for aldersgruppen 40-54 år 1,0 prosent for aldersgruppen 55 og oppover
Framtidig uttak av AFP (ved fylte 62 år)	50 prosent
Dødelighet	K2013
Uførhet	K1963 (200 prosent)

De relevante størrelsene til tabellene er hentet fra utsendt følgeskriv og beregning fra SPK datert 15. januar 2026.

Garantiansvar - § 5-12 d)

Garantiansvar per 31.12.25

	Lånetaker	Type garanti	Formål	Lånebeløp NOK	Restgjeld i NOK	Pålepte rente og kostnader	Slutt dato
Kommunalbanker	Viuno AS	Selvskyldner garanti	Bygningsmessig inv.	14 000 000	7 933 420	100 %	15.12.2042
	FASVO AS	Selvskyldner garanti	Bygningsmessig inv.	20 000 000	7 857 579	100 %	20.12.2052
	Borg havn IKS	Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	63 124 226	27 610 545	48 %	20.10.2043
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	77 618 653	30 634 361	48 %	30.12.2041
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	7 381 347	2 912 497	48 %	30.12.2041
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	75 000 000	25 295 897	48 %	30.09.2039
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	75 000 000	22 500 000	48 %	18.06.2038
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	40 000 000	11 520 000	48 %	30.11.2037
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	28 611 250	1 377 701	48 %	30.09.2026
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	100 000 000	24 600 000	48 %	03.03.2036
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	38 500 000	9 240 000	48 %	19.10.2035
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	64 000 000	14 958 888	48 %	02.01.2035
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	80 000 000	16 519 324	48 %	30.03.2034
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	42 500 000	8 001 558	48 %	30.06.2033
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	20 000 000	2 239 853	48 %	15.07.2032
Husbanken	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	5 270 000	549 912	100 %	01.08.2027
	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	5 720 000	939 025	100 %	01.02.2029
	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	6 685 000	1 997 420	100 %	01.10.2031
	Benedicte Gundersen AS	Simpel garanti	Etablering barnehage	14 147 300	3 371 453	100 %	31.12.2034
DnB ASA	Østsiden idrettslag	Simpel garanti	Inv. kunstgress	1 600 000	439 555	100 %	15.09.2028
	Selbakk turn og idr. forening	Simpel garanti	Inv. kunstgress	1 750 000	148 369	100 %	10.10.2026
	Gressvik IF	Simpel garanti	Aktivitetshus	3 000 000	2 987 168	100 %	12.06.2045
KLP	ØST 110-sentral IKS	Garanti iht. selskapsavtalen	Inv i utstyr	800 000	11 247	100 %	01.06.2027
	Fredrikstad klatreklubb	Simpel garanti	Inv i lokaler og utstyr	6 350 000	6 187 178	100 %	01.05.2044
	FREVAR KF		VAR-infrastruktur	173 450 000	99 733 750	100 %	09.05.2037
	FREVAR KF		VAR-infrastruktur	121 700 000	82 147 500	100 %	13.05.2039
Fredrikstad kommune	Private låntakere		Husleiegarantier		18 960 454		
	Kråkerøy idrettslag	Simpel garanti	Refinansiering lån	4 290 000	4 290 000		12.03.2050
	Fredrikstad rideklubb	Simpel garanti	Inv i lokaler og utstyr	5 500 000	5 500 000		12.12.2045

Bundne fond - § 5-13 a)

	Beholdning 01.01.2025	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2025
Bundne driftsfond				
Selvkostfond	15 801 881	43 073 200	14 256 520	44 618 561
Øremerkede statstilskudd	115 110 941	91 682 600	90 411 092	116 382 449
Næringsfond/Kraftfond	0	0	0	0
Gavefond	4 342 992	198 881	398 865	4 143 008
Øvrige bundne driftsfond	0	0	0	0
Sum	135 255 814	134 954 681	105 066 476	165 144 018
Bundne investeringsfond				
Øremerkede statstilskudd	72 478 868	60 242 831	50 774 042	81 947 657
Gavefond	0	0	0	0
Øvrige bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum	72 478 868	60 242 831	50 774 042	81 947 657

Selvkost - § 5-13 b)

ETTERKALKYLE 2025 FOR GEBYRFINANSIERTE SELVKOSTTJENESTER

Fredrikstad kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
- + Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
- + Kalkulatorisk rentekostnad
- + Kalkulatorisk avskrivningskostnad
- = Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
- = Selvkostresultat*

Driftsregnskapet:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

- = Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
- = Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

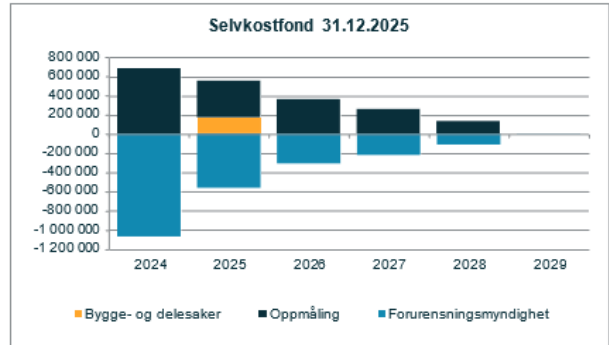
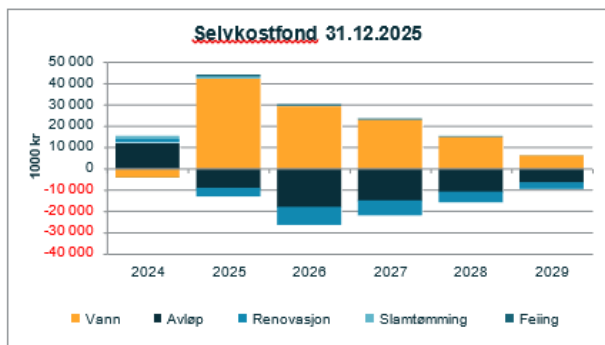
Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2025 var denne lik 4,48 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2025 i sin helhet være disponert innen 2030.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde. Resultatet for 2025 var ikke kjent ved budsjettarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2025

Etterkalkylene for 2025 er basert på regnskap datert 10. februar 2026.

Etterkalkyle selvkost 2025	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	85 782 861	214 519 624	87 594 014	1 154 726	389 051 225
Avskrivningskostnad	34 762 483	52 577 323	7 209 117	0	94 548 923
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	47 393 359	71 344 175	3 409 542	0	122 147 076
Indirekte driftsutgifter (netto)	808 413	1 175 836	1 255 855	9 326	3 249 430
Indirekte avskrivningskostnad	7 841	11 694	11 183	139	30 856
Indirekte kalkulatorisk rente	10 701	15 991	15 108	196	41 997
Driftskostnader	168 765 659	339 644 643	99 494 819	1 164 387	609 069 507
+/- Gevinst/tap ved salg/utranering av anleggsmiddel	0	-4 391	0	0	-4 391
- Øvrige driftsinntekter	-1 579 793	-1 055 298	-4 871 183	0	-7 506 274
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	167 185 866	338 593 736	94 623 636	1 164 387	601 567 624
Gebyrinntekter	212 383 278	317 232 486	88 954 206	852 851	619 422 821
Resultat	45 197 412	-21 361 250	-5 669 430	-311 536	17 855 197
Finansiell dekningsgrad i %	127 %	94 %	94 %	73 %	103 %

Selvkostfond 01.01	-4 074 163	11 903 795	1 715 055	1 493 886	11 038 573
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	45 197 412	-21 361 250	-5 669 430	-311 536	17 855 197
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	829 900	54 798	-50 161	59 948	894 485
Selvkostfond 31.12	41 953 149	-9 402 656	-4 004 535	1 242 298	29 788 255

Etterkalkyle selvkost 2025	Private planforslag	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Eierseksjoner	Totalt
Direkte driftsutgifter	5 091 250	21 465 647	4 453 913	542 162	31 552 972
Avskrivningskostnad	0	0	111 789	0	111 789
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	0	0	17 528	0	17 528
Indirekte driftsutgifter (netto)	473 105	3 569 524	324 453	56 017	4 423 100
Indirekte avskrivningskostnad	64 398	280 517	53 506	8 206	406 627
Indirekte kalkulatorisk rente	76 410	332 838	63 487	9 736	482 471
Driftskostnader	5 705 163	25 648 527	5 024 676	616 121	36 994 487
- Øvrige driftsinntekter	-132 361	-774 556	-312 167	0	-1 219 084
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	5 572 803	24 873 971	4 712 509	616 121	35 775 403
Subsidiering	2 280 568	0	0	31 029	2 311 597
Gebyrinntekter	3 292 235	25 041 248	4 386 376	585 092	33 304 951
Resultat	0	167 277	-326 133	0	-158 855
Finansiell dekningsgrad i %	59 %	101 %	93 %	95 %	93 %

Selvkostfond 01.01	-0	0	689 144	0	689 144
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	167 277	-326 133	0	-158 855
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	3 747	23 568	0	27 315
Selvkostfond 31.12	0	171 024	386 580	0	557 604

Etterkalkyle selvkost 2025	Feiing	Forurensning smyndighet			
Direkte driftsutgifter	14 732 874	1 313 863			
Avskrivningskostnad	312 673				
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	140 804				
Indirekte driftsutgifter (netto)	402 901	95 524			
Indirekte avskrivningskostnad	2 968	16 414			
Indirekte kalkulatorisk rente	3 923	19 476			
Driftskostnader	15 596 142	1 445 277			
- Øvrige driftsinntekter	-3 318 313				
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	12 277 829	1 445 277			
Gebyrinntekter	13 221 646	1 987 185			
Resultat	943 817	541 908			
Finansiell dekningsgrad i %	108 %	137 %			

Selvkostfond 01.01	-95 183	-1 071 972			
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	943 817	541 908			
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	16 877	-35 886			
Selvkostfond 31.12	865 512	-565 949			

Framførbare underskudd

	2023	2024	2025	Akkumulert pr 31.12.25
Vann	4 074 163,09			0,00
Avløp			9 402 656,62	9 402 656,62
Renovasjon			4 004 536,00	4 004 536,00
Feiing		95 182,70		0,00
Forurensningsmyndighet		1 071 971,76		565 949,90
	4 074 163,09	1 167 154,46	13 407 192,62	13 973 142,52

Note 15**Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler - § 5-13 c)**

Det er ikke solgt aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler i 2025.

Note 16**Ytelser til ledende personer - § 5-13 d)**

	Lønn m.m.	Naturallytelser	Periode
Ordfører	1 449 539	0	01.01.-31.12.2025
Kommunedirektør	1 825 598	0	01.01.-31.12.2025

Note 17**Godtgjørelse til revisor - § 5-13 e)**

Østre Viken kommunerevisjon IKS (01.01.25-31.12.25)

	Godtgjørelse
Revisjon ¹⁾	3 653 082
Sum godtgjørelse til revisor	3 653 082

Note: 1) Samlede utgifter til revisjon inklusiv forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen revisjon.

Note 18**Separat resultatoppstilling for maritime og offshorerelaterte sikkerhetskurs - § 5-14**

Ikke relevant.

Andre noteopplysninger - § 5-15

Samlet organisering av kommunens virksomhet

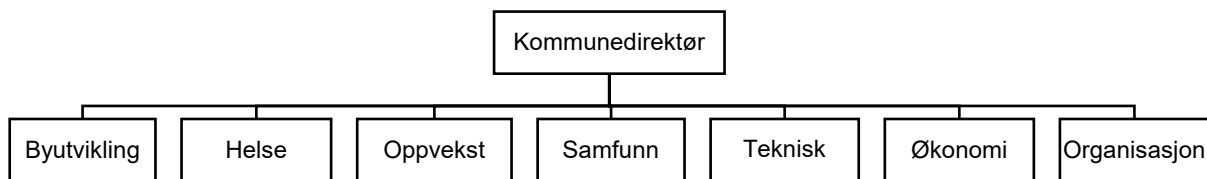
Kommunens samlede virksomhet går i hovedsak frem av organisasjonskartet nedenfor. Under hver av disse seksjonene ligger etater og virksomheter.

Fredrikstad kommune har et kommunalt foretak (FREVAR KF) opprettet i medhold av kommuneloven kapittel 9. Formålet til FREVAR KF er å drifte og vedlikeholde vann- og avløpsanlegg, deponi, forbrenningsanlegg, biogassproduksjon og sorteringsanlegg for avfall innenfor fastlagt kvalitet. Tjenestene skal ytes til både Fredrikstad kommune og eksterne kunder.

Fredrikstad og Sarpsborg kommuner eier hver 48 prosent av det interkommunale foretaket Borg Havn IKS. Hvaler kommune eier 4 prosent. Borg Havn IKS er både et forvaltningsorgan og er næringslivets tilrettelegger og partner innen sjøtransport og logistikk. Borg Havn IKS skal samordne all kommunal havnevirksomhet i nedre Glommaregionen og ivareta pålagte oppgaver etter havne- og farvannsloven.

Av totale antall aktive barnehager per 31.12.2025 i Fredrikstad kommune er 70 prosent private. Dette omfatter ordinære-, familie- og åpne barnehager.

Fredrikstad kommunes organisasjonskart 2025

Kommunedirektørens ledergruppe per 31.12.2025

- Kommunedirektør: Inger Hegna
- Kommuneområde byutvikling: Per Erik Torp, direktør
- Kommuneområde helse: Ann Wraa, direktør
- Kommuneområde oppvekst: Marianne Bekker, direktør
- Kommuneområde samfunn: Randi Aalgaard, direktør
- Kommuneområde teknisk: Atle Holten, direktør
- Kommuneområde økonomi: Karsten Hauge, direktør
- Kommuneområde organisasjon: Veronica Aam, direktør

Fra og med 1.1.2026 er følgende endringer iverksatt:
 Kommuneområde Byutvikling og kommuneområde Samfunn er slått sammen til kommuneområde Samfunn og byutvikling, med direktør Per Erik Torp.
 Kommuneområde Økonomi og kommuneområde Organisasjon er slått sammen til kommuneområde Organisasjon og økonomi, med direktør Veronica Aam.

Anvendte regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven, forskrifter og god kommunal regnskapsskikk.

Regnskapsprinsipper

All tilgang og bruk av midler i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet fremgår av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet. Regnskapsføring av tilgang og bruk av midler bare i balanseregnskapet gjøres ikke.

Alle utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner. Alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke. For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen. Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Andre markedsbaserte verdipapirer er klassifisert som omløpsmidler med mindre kommunen har foretatt investeringen ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn. I slike tilfeller er verdipapirene klassifisert som anleggsmidler.

Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler.

Kommunen følger KRS (F) nummer 4 Avgrensningen mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skille mellom vedlikehold og påkostning i forhold til anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelet kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet utover standarden ved anskaffelsen utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmiddelet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 14-14 til §14-17 med unntak av likviditetstrekkrettighet/ likviditetslån. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler er vurdert til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Markedsbaserte finansielle omløpsmidler er vurdert til virkelig verdi.

Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmiddelet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk av virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.

Anleggsmidler som har hatt verdifall som forventes ikke å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld etter samme prinsipp som gjelder for obligasjoner som holdes til forfall.

Selvkostberegninger

Innenfor de rammer der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling beregner kommunen etter *Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)* gjeldende fra 01.01.2020.

Mva-plikt og mva-kompensasjon

Kommunen følger reglene i mva-loven for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen mva-kompensasjon.

Note 21

Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet

Fredrikstad kommune har i regnskapsåret 2025 ikke hatt noen vesentlige poster i regnskapet som må spesifiseres for å bidra til å øke forståelsen av regnskapet og kommunens stilling ved utløpet av året.

Note 22

Spesifikasjon av vesentlige transaksjoner og vesentlige forpliktelser i regnskapet

Fredrikstad kommune har i regnskapsåret 2025 ikke hatt vesentlige transaksjoner i regnskapet som er sentrale for å forstå og analysere drifts- eller investeringsregnskapet.

Kommunen har ingen forpliktelser som kan karakteriseres som vesentlige og som ikke framkommer i samlet regnskap.

Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall samt hendelser etter balansedagen

Pågående rettslige tvister

Eiendomsskattesaken

Fredrikstad kommune fikk delvis medhold ved Søndre Østfold tingretts dom i sak vedrørende utskrivning av eiendomsskatt. Motparten anket avgjørelsen, og saken ble behandlet i Borgarting lagmannsrett 13. februar 2025. Dom ble avsagt 6. mars 2025. Lagmannsretten kom til samme resultat som tingretten, at bystyrevedtaket fra 9. desember 2021 punkt 14 er gyldig. Anken ble da forkastet. Motparten anket til Høyesterett og ble behandlet 9. desember. Høyesterett avsa dom 19. desember og kommunen ble frifunnet. Høyesterett kom til at Fredrikstad kommune hadde gjort det riktig og at bystyrevedtaket fra 9. desember 2021 er gyldig siden kommunen hadde kontorjustert takstene sine.

Erstatningskrav

Erstatningskrav som følge av manglende inngripen fra barneverntjenesten håndteres av kommunens forsikringsselskap Gjensidige. En erstatningssak er berammet for tingretten 22. april 2025. Gjensidige behandler også ett annet aktivt erstatningskrav. I tillegg er det fremmet et krav om oppreisningserstatning på kr 200 000 for påstått urettmessig tvangsinngrep etter barnevernsloven. Kommuneadvokaten har bestridt kravet. Søksmål er varslet, men ikke fremsatt.

Barnehagesøksmålet

Fredrikstad kommune er en av 61 kommuner som er saksøkt av tre private barnehagekjeder i sak om offentlige tilskudd. KS Advokatene håndterer saken. Søksmålene er midlertidig stanset i påvente av rettskraftig avgjørelse i et parallelt søksmål mot staten om gyldigheten av forskrift om tilskudd til private barnehager.

Øvrige saker

- En ansatts lønnskrav på ca. kr 100 000 kroner ble avvist ved Søndre Østfold tingretts dom av 4. februar 2025. Ankefristen utløper 4. mars 2025.
- Kommuneadvokaten håndterer løpende saker for barneverns- og helsenemnda og domstolene vedrørende barnevernsloven og helse- og omsorgstjenesteloven.
- Det foreligger ingen kjente utestående salærkrav mot kommunen.
- Advokatfirmaet Føyen har fortsatt rammeavtale med kommunen. Kommuneadvokaten har ikke fullstendig oversikt over hvilke saker Føyen er involvert i, men er kjent med at Føyen i 2025 håndterer et avtaleskjønn om grunnverv tilknyttet Arena Fredrikstad/FMV-området.

Regnskap og beretning for interkommunalt samarbeid

I regnskapet til kommunekassen inngår:

- Fredrikstad kommune (kommunekassen)
- Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning Østfold (IUA)
- Søndre Østfold interkommunale politiske råd

Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (IUA Østfold)

Fredrikstad kommune ble kontorkommune fra 2012. IUA var tidligere et interkommunalt samarbeid opprettet med hjemmel i den gamle kommunelovens §27. IUA ble omdannet til et kommunalt oppgavefellesskap i 2020. Det har i 2021 vært drøftinger rundt selskapsavtalen og formaliteter som må endres dersom regnskapet fortsatt skal være en del av kommunekassens regnskap. Alternativet er at regnskapet må skilles ut i eget selskap. Siden forventede brutto driftsinntekter er mindre enn 5 millioner kroner kan de dersom det er fastsatt i samarbeidsavtalen at de unnlater å utarbeide eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning. For 2025 er deres regnskap en del av kommunekassens regnskap.

	Beløp
Utgifter	3 124 147,90
Inntekter	3 124 147,90
Mindreforbruk	0

Kr. 3 505 800,28 Avsatt på fond tidligere år

Kr. 101 273,76 Årets avsetning til fond

Kr. 88 147,97 Salgsinntekter eksklusiv mva

Kr. 319 263,88 Salgs- og gebyrinntekter mva

Kr 2 351 482,50 Refusjon fra andre samarbeidskommuner for finansiering av IUA Østfold

Kr 255 872,58 Kompensasjon moms på løpt i 2024

Fondsmidlene er postert på 251080160 - TD5010.

Søndre Østfold interkommunale råd

Søndre Østfold IPR er et regionalt politisk samarbeidsorgan. Rådet skal legge til rette for samarbeid mellom kommunene og felles forståelse for utfordringene i regionen, og arbeide for en samfunnsutvikling som bidrar til at regionen er bærekraftig, et godt sted å leve, og attraktiv for næringsdrivende og besøkende. Rådet vil kunne samarbeide om, og behandle saker innen, områder som arealplanlegging, transport (NTP), kollektivtrafikk, havner og fergesamband, klima og miljø, videregående opplæring, fagskole, tannhelse, kulturminner, idrett og friluftsliv og næringsutvikling, samt generelt kommune- og regionsamarbeid. Rådet er et politisk organ, hvor konsensus tilstrebes for å finne felles løsninger og uttale seg i politiske og strategiske spørsmål.

Fra 01.02.2025 overtok Sarpsborg kommune ansvaret som kontorkommune og dermed også regnskapsføringen. Balanseførte fondsmidler på 913 770 kroner er i løpet av 2025 blitt overført til ny kontorkommune.

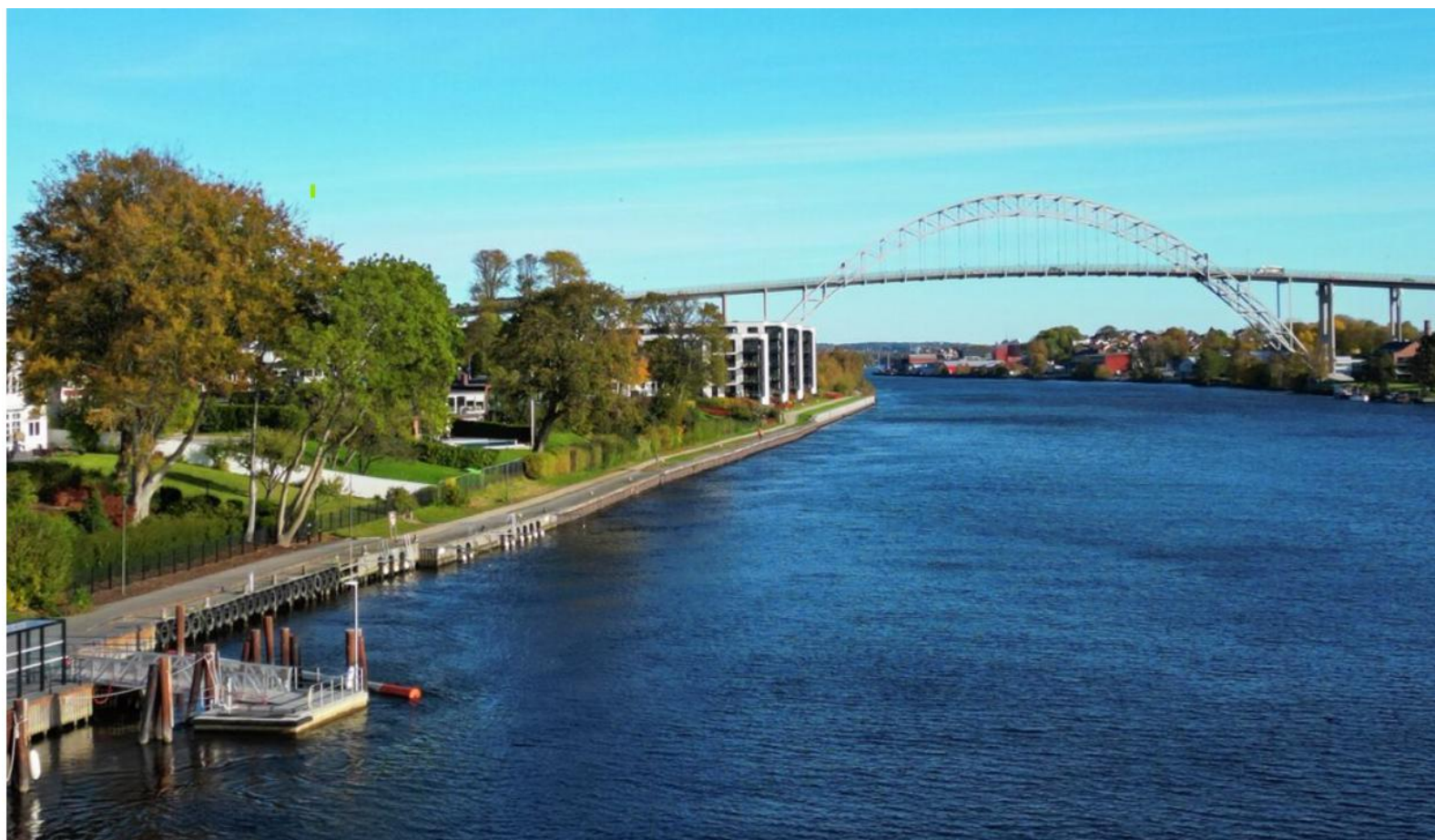
Restanser Fredrikstad kommune

Type avgift	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025
Eiendomsavgifter fakturert	811 698 425,00	951 538 582,48	1 097 017 078,00	1 152 970 539,00
Restanser pr 31.12. hvert år	3 725 933,64	5 306 697,17	9 109 909,24	10 047 494,90
% av utfakturert	0,46 %	0,56 %	0,83 %	0,87 %
Husleie fakturert	95 764 508,60	111 709 053,79	114 693 480,38	117 023 391,21
Restanser pr 31.12. hvert år	3 694 010,88	4 030 591,56	4 257 588,56	5843 403,67
% av utfakturert	3,86 %	3,61 %	3,71 %	4,99 %
Barnehage/SFO fakturert	86 416 222,74	83 030 905,00	73 959 035,00	65 669 097,28
Restanser pr 31.12. hvert år	1 639 144,22	1 680 011,61	1 680 576,37	1 608 530,02
% av utfakturert	1,90 %	2,02 %	2,27 %	2,45 %
Helse & Velferd fakturert	41 534 953,00	43 535 651,00	49 037 252,00	58 076 076,01
Restanser pr 31.12. hvert år	2 502 194,56	3 612 025,54	2 828 477,89	3 934 579,52
% av utfakturert	6,02 %	8,30 %	5,77 %	6,77 %
Legevakt fakturert	193 689,00	170 855,00	172 986,00	44 078,00
Restanser pr 31.12. hvert år	2 090,00	2 160,00	6 995,00	0,00
% av utfakturert	1,08 %	1,26 %	4,04 %	0,00 %
Diverse tilfeldig fakturert	311 610 894,68	340 118 538,09	330 131 602,19	342 908 918,14
Restanser pr 31.12. hvert år	10 959 782,53	15 243 193,12	12 467 839,95	23 392 649,50
% av utfakturert	3,52 %	4,48 %	3,78 %	6,82 %
Plan/Bygg/Tvangsmulkt fakturert	-	-	134 600,00	0,00
Restanser pr 31.12. hvert år	35 460,00	-	108 840,00	134 478,00
% av utfakturert			80,86 %	0,00 %
Parkeringsileggelser	7 426 450,51	7 629 127,60	8 271 295,00	9 436 985,00
Tilleggsavgifter 50%	439 145,00	552 015,00	559 780,00	701 070,00
Total ilegg. og tilleggsavgift	7 865 595,51	8 181 142,60	8 831 075,00	10 138 055,00
Restanser pr 31.12. hvert år	1 288 512,98	1 213 343,88	1 461 484,50	1 509 125,61
% av ileggelsene	16,38 %	14,83 %	16,55 %	14,89 %
Interne krav fakturert	-	-	-	-
Restanser pr 31.12. hvert år	-	-	-	-
% av fakturert	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Totalt fakturert pr år	1 355 084 288,53	1 538 284 727,96	1 673 977 108,57	1 746 830 154,64
Totalrestanse pr år	23 847 128,81	31 088 022,88	31 921 711,51	46 472 261,22
Restanseprosent pr år (total)	1,76 %	2,02 %	1,91 %	2,66 %

I totalrestansen ligger også restanser fra tidligere år samt alle påløpte gebyr/omkostninger.

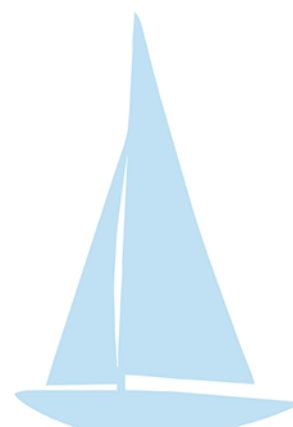
Spesifisering av alder på restansen pr 31.12.2025

Restanse på krav som forfalt i 2025	33 192 259,12
Restanse på krav som forfalt i 2024	6 573 590,44
Restanse på krav som forfalt i 2023	1 439 991,54
Restanse på krav som forfalt i 2022	3 236 273,03
Restanse på krav som forfalt i 2021	299 162,25
Restanse på krav som forfalt i 2020	1 382 909,99
Restanse på krav som forfalt i 2019	117 364,39
Restanse på krav som forfalt i 2018	122 198,46
Restanse på krav som forfalt i 2017	95 816,00
Restanse på krav som forfalt i 2016	12 696,00
Totalrestanse per 31.12.2025	46 472 261,22

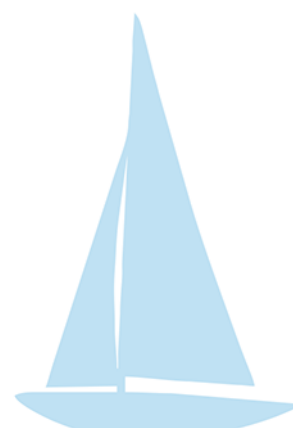
Årsberetning 2025

Fredrikstad kommune - kommunekassen

Innhold

Økonomisk resultat	1
Årsberetning – kommunekassen	8
Driftsregnskapet	8
Investeringsregnskapet	16
Balanseregnskapet.....	18
Finansforvaltning	27
Internkontroll (kommunelovens § 25-1).....	36
Etiske prinsipper	40
Likestilling.....	40

Økonomisk resultat

Regnskapsresultat

I henhold til kommunelovens bestemmelser avsluttes regnskapet i balanse. Resultat før strykninger er et mindreforbruk på 95,0 millioner kroner i forhold til bystyrets budsjett for 2025. Mindreforbruket, etter strykninger av bruk av disposisjonsfond med 22,7 millioner kroner, utgjør 72,3 millioner kroner og er i tråd med forskriftene avsatt til disposisjonsfond.

Netto driftsresultat er på 229,1 millioner kroner, eller 2,52 prosent av brutto driftsinntekter. Dette er en bedring av netto driftsresultat fra 2024, som endte med et negativt netto driftsresultat på -1,18 prosent.

Disse to resultatbegrepene har ulike forutsetninger:

- Mindreforbruket framkommer som et avvik mellom sum utgifter og sum inntekter hvor alle utgifter og inntekter er med i beregningen, inklusiv bruk av og avsetning til fond.
- Netto driftsresultat er hvor mye kommunen sitter igjen med av driftsinntekter etter at driftsutgifter og netto finansposter er betalt. Da holdes overføring til investeringsregnskapet og bruk av og avsetning til fond utenfor. Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen til egenfinansiering av investeringer, avsetning til sparing (fond) og bruk av oppsparte midler (fond).

All bruk og avsetning av ubundne fond blir regnskapsført opp til budsjettert nivå før årsresultatet (før strykninger) framkommer. Bundne fond blir postert etter faktiske behov, uavhengig av budsjetterte beløp, siden dette er øremerkede midler.

Det er budsjettert med 22,7 millioner kroner i bruk av ubundne fond. Dette er bruk av disposisjonsfond vedtatt av bystyret, underordnet organ og etter fullmakt. Bruk av fond inkluderer midler prioritert til konkrete formål. Siden regnskapet avsluttes med mindreforbruk, har det ikke vært nødvendig å bruke av budsjetterte fondsmidler. Dette følger av regnskapsforskriftens bestemmelser. Den budsjetterte bruken av fond er derfor tilbakeført i form av strykninger i tråd med regnskapsforskriften. Inntektsføringen fra fondet er tilbakeført i tråd med opprinnelige regnskapsføringer, mens fondskorrigeringen er gjort mot kommunens frie disposisjonsfond. Dette er gjort fordi de inntektsførte fondsmidlene er benyttet til å dekke utgifter til sitt opprinnelige formål i 2025 og det blir da mer riktig å styrke det frie disposisjonsfondet med tilbakeført fondsbeløp. Etter strykningene var gjennomført var mindreforbruket på i underkant av 72,3 millioner kroner. Dette er avsatt til disposisjonsfond i tråd med regnskapsforskriftens bestemmelser.

Investeringsregnskapet

Investeringsregnskapet avsluttes i balanse. Det er tatt opp 750 millioner kroner i nye låneopptak til finansiering av investeringsregnskapet. I tillegg kommer nytt lån på 170 millioner kroner i Husbanken til videreutlån (startlån).

Ved utløpet av året er låneporteføljen på 9 419,4 millioner kroner. Over drifts- og investeringsregnskapet er det samlet betalt 465,3 millioner kroner i avdrag på låneporteføljen. Noe i underkant av 50 prosent dekkes over kommunens frie inntekter. Resten dekkes gjennom kommunale gebyrer, husleier, brukerbetaling og statlige kompensasjonstilskudd.

Vesentlige resultatkomponenter og avvik i regnskapet for 2025

Årets resultat består i hovedsak av følgende hovedelementer:

- Ordinære frie inntekter (skatt, rammetilskudd inklusiv inntektsutjevning og eiendomsskatt) har samlet gitt en netto merinntekt på 16,8 millioner kroner. Det er merinntekter på rammetilskuddet på 39,0 millioner kroner, mens det er en mindreinntekt på skatt på 26,2 millioner kroner eller 0,87 prosent utover budsjett. Rammetilskuddet er styrket gjennom revidert nasjonalbudsjett til bestemte formål og en mindre generell vekst i frie inntekter.
- Det positive avviket på pensjonspostene endte på 212,9 millioner kroner, inklusiv arbeidsgiveravgift, og er 92,8 millioner kroner bedre enn budsjettert. Dette inkluderer styrkingen i revidert nasjonalbudsjett på 56,0 millioner kroner og midler avsatt til økte utgifter knyttet til ny livsvarig AFP på 26,5 millioner kroner. Det ble blant annet inntektsført 323,7 millioner kroner som årets premieavvik, inklusiv arbeidsgiveravgift. Samlet premieavvik utgjør 1 173,3 millioner kroner, inklusiv arbeidsgiveravgift. Hvert års premieavvik skal utgiftsføres over 7 år. Økonomisk sett burde det positive premieavviket vært satt av på eget disposisjonsfond, til finansiering av nedbetalingen av det akkumulerte premieavviket. Dette har heller ikke vært gjort tidligere år. Premieavviket bidrar dermed til kommunens samlede årsresultat og inndekking må innarbeides i hvert års budsjetter.
- Netto finansposter, inkludert kompensasjonstilskudd og utbytte, har gitt et positivt bidrag til resultatet med 54,6 millioner kroner. Overføring fra FREVAR KF er tilnærmet lik budsjettert beløp.
- Selvkostområdene har i 2025 et samlet overskudd på rundt 19,2 millioner kroner. Av dette dekker 4,7 millioner kroner tidligere års framførbare underskudd på flere av områdene. Ved utgangen av 2025 gjenstår det i underkant av 14,0 millioner kroner å dekke inn fordelt på områdene avløp, renovasjon og forurensningsmyndighet. Dette må dekkes inn gjennom framtidige gebyrinntekter. Det er netto avsatt 28,8 millioner kroner til fond i 2025 for selvkostområdene samlet og samlet saldo for selvkostområdene utgjør 44,6 millioner kroner.
- Seksjonene endte med et samlet merforbruk på 34,0 millioner kroner. Resultatet inkluderer et overskudd i selvkostregnskapet med 4,7 millioner kroner som skal dekke inn tidligere års framførbart underskudd og som dermed kommer til inntekt i kommunekassens resultat. Korrigert for dette viser regnskapet et merforbruk for tjenesteområdene på 38,7 millioner kroner. Kostnadene innen selvkosttjenestene inkluderer kjøp av tjenester fra FREVAR KF.
- Regnskapet er avsluttet i balanse etter strykninger og avsetning til fond. Det er strøket 22,7 millioner kroner i bruk av fond og satt av 72,3 millioner kroner til kommunens frie disposisjonsfond.

Økonomisk vurdering

En viktig premis for å kunne gjennomføre bystyrets ambisjoner for utvikling av fredrikstadsamfunnet slik kommuneplanen legger opp til, er en bærekraftig økonomi. Resultatindikatoren netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er den sentrale indikatoren som uttrykker økonomisk bærekraft, og bør i henhold til god økonomistyring utgjøre 1,75 prosent. Kommunens resultat for 2025 er som nevnt 2,52 prosent, og ligger derfor over dette nivået for 2025. Netto driftsresultat være over 1,75 prosent over tid for å sikre en god økonomistyring og årets resultat er et viktig steg på vei mot dette målet. I tillegg til stram økonomistyring gjennom god budsjettoppfølging har økt rammetilskudd, merinntekter på rentekompensasjon og integreringstilskudd og utbytte fra Isegran eiendom AS bidratt til at dette målet er nådd for 2025.

God økonomistyring med balanse mellom finansieringsbehov, finansieringsevne, sparing og egenkapital er nødvendig for å møte framtidens behov på en planmessig og bærekraftig måte. Prioriteringer og sammenhenger framkommer gjennom drifts- og investeringsbudsjettet (regnskapet). Investeringsbudsjettet skal finansieres og driftskonsekvensene, inklusive kapitalutgifter, skal finansieres over tilgjengelige driftsinntekter. Dette har betydning for handlingsrommet.

I tillegg til bystyrets lokale prioriteringer og dekning av innbyggernes behov for tjenester, kommer de sentrale demografiske utfordringene og det grønne skiftet. Teknisk beregningsutvalg for kommunesektoren peker spesielt på noen sentrale demografiske merutgifter knyttet til utviklingen i befolkningens størrelse og sammensetning. Dette påvirkes av at det blir flere eldre i forhold til yngre og av kriger og uroligheter i Europa, blant annet i Ukraina. Flere eldre i samfunnet påvirker behov for ressurser innenfor pleie- og omsorgssektoren.

Brutto gjeld ligger 3,8 prosent over brutto driftsinntekter, noe som innebærer at en større del av samlede inntekter går til betjening av gjeld, siden egenkapitalevnen er svak. Dersom det korrigeres for utlån av startlån og ubrukte lånemidler, blir gjeldsgraden på 83,2 prosent (85,5 prosent i 2024). Et høyere rentenivå utfordrer den økonomiske bærekraften og handlingsrommet.

Lønns- og prisveksten ble noe lavere enn ventet i 2025. Foreløpige anslag tilsier en deflator (kommunal lønns- og prisvekst) på 3,9 prosent som er en liten reduksjon i forhold til anslaget i statsbudsjettet som var 4,1 prosent.

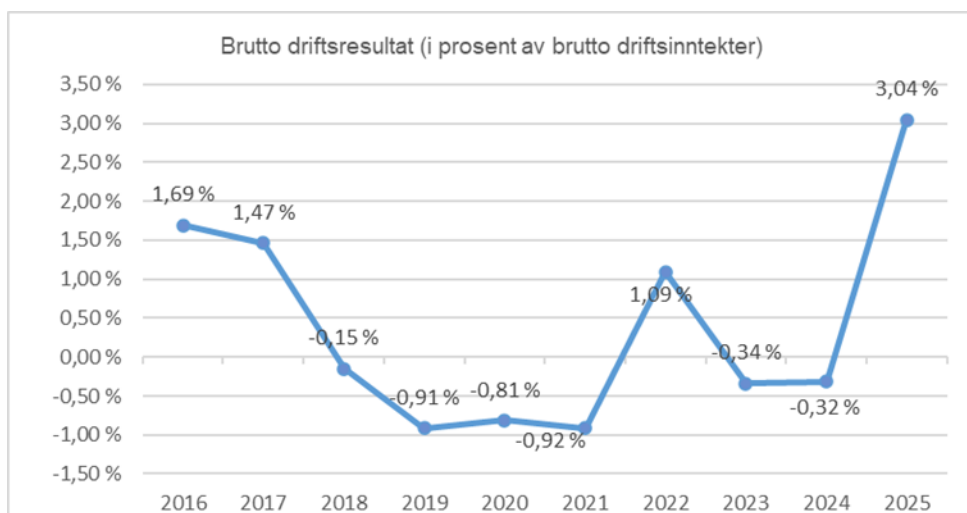
Spesielle forhold i driftsregnskapet

I regnskapet er det innarbeidet et estimatanslag for ressurskrevende brukere. Det er inntektsført et statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester som er estimert til 175,0 millioner kroner. Beløpet er ført til inntekt, men det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2025 er avsluttet. Eventuelt avvik regnskapsføres i regnskapet for 2026.

Økonomiske nøkkeltall

Kostnadsveksten fra år til år uttrykkes gjennom *deflator*, som er beregnet med et vektet gjennomsnitt av lønnsvekst og kostnadsvekst for varer og tjenester. Lønnsutviklingen veier tyngre enn utviklingen i varer og tjenester. I 2023 var deflatoren på 4,5 prosent, i 2024 på 5,0 prosent og i 2025 er anslaget på 3,9 prosent.

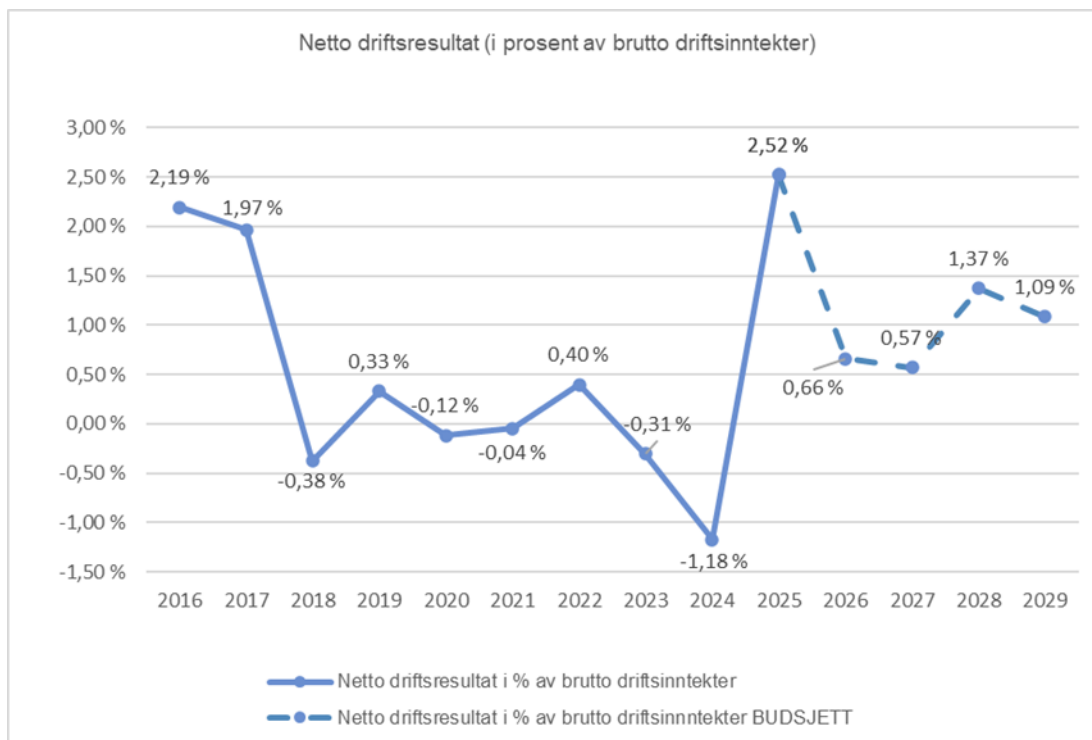
Brutto driftsresultat viser forholdet mellom løpende driftsinntekter og -utgifter, og skal være tilstrekkelig til å dekke netto finansposter, egenkapitalbehov og sparing (korrigert for avskrivninger). Siden regnskapet avsluttes med et positivt brutto driftsresultat inkludert avskrivninger, er løpende driftsinntekter tilstrekkelig til å dekke utgiftene.

Tallgrunnlaget er ikke oppdatert med oppgaveendringer og viser kun regnskapsmessig endring mellom årene. Med unntak av 2022, som inkluderte ekstraordinære koronautgifter og -kompensasjoner, pluss en betydelig skattevekst som følge av endringer i utbytteskatten, har brutto driftsresultat (inklusive avskrivninger) de siste årene vist en tydelig negativ utvikling. For 2025 er resultatet positivt.

Fra 2024 til 2025 er inntektsveksten 3,3 prosent utover deflator på 3,9 prosent. Samlede driftsutgifter inklusive avskrivninger økte med 3,6 prosent. Samlet sett innebærer dette at brutto driftsresultat er økt med 303,3 millioner kroner i forhold til 2024 og ender opp med et positivt resultat.

Netto driftsresultat viser hva kommunen har igjen til egenfinansiering av investeringer eller sparing, etter at det er tatt hensyn til resultatet fra netto finansposter og avskrivninger. Dette er en viktig resultatindikator i kommunesektoren. I kommuneregnskapet er det avdrag, og ikke avskrivninger, som gir resultatvirkning. I regnskapet korrigeres avskrivninger ved at utgiftsposten får en tilsvarende inntektspost, slik at netto driftsresultat framkommer eksklusivt avskrivninger, men inklusivt avdrag på gjeld.

Grafen viser netto driftsresultat fra 2016 til 2029. Utviklingen fra 2026 er basert på vedtatt økonomiplan.

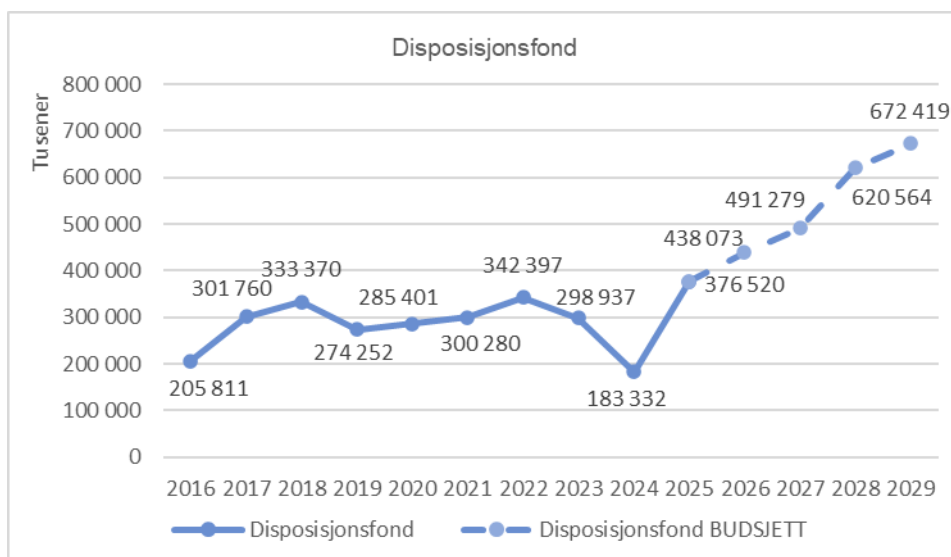
Økonomisk teori for kommunesektoren, anbefaler at *netto driftsresultat*, over tid, bør være på 1,75 prosent, for å kunne karakterisere økonomien som tilfredsstillende. Et positivt netto driftsresultat gir muligheter for egenkapitalfinansiering av investeringer og/eller å bygge opp fond, for framtidig handlefrihet. Netto driftsresultat gir også uttrykk for evnen til å drive formuesbevaring av kommunens eiendeler.

Som det framgår av grafen, svinger netto driftsresultat og har de senere årene ligget relativt langt under anbefalingen på 1,75 prosent. Stram økonomistyring og merinntekter på sentrale poster har gjort at dette er snudd til å ligge godt over anbefalingen for 2025. Omstilling vil være en kontinuerlig prosess for å øke politisk og økonomisk handlingsrom, som igjen gir muligheter for satsinger og målrettede prioriteringer. Dette omfatter både framtidige drifts- og investeringsbudsjetter. For budsjettet 2026 og økonomiplan 2026-2029 er det lagt opp til fortsatt stram økonomisk styring for å kunne styrke disposisjonsfondet.

Resultatindikatoren for 2025 endte i regnskapet på 2,52 prosent, mens det i utarbeidelsen av budsjettet var lagt opp 1,39 prosent.

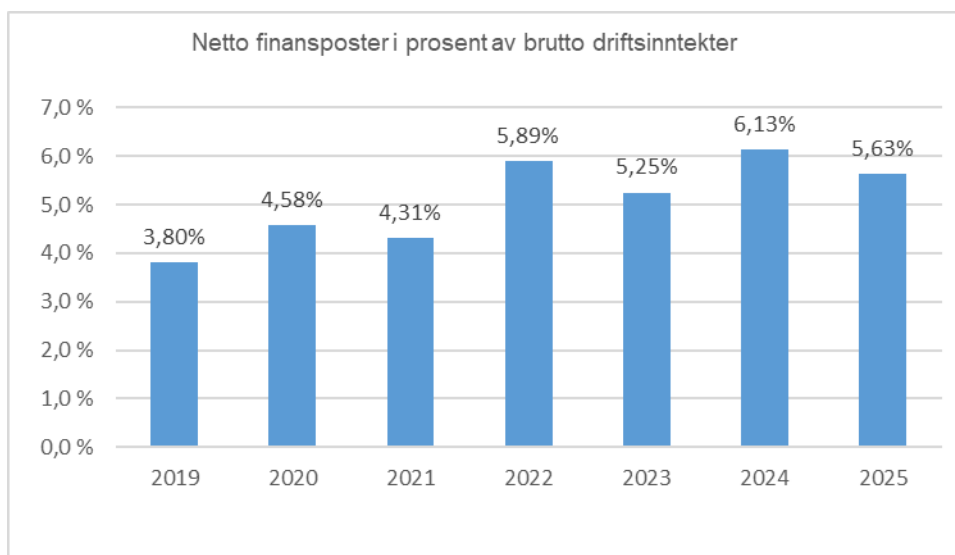
Økonomien er sårbar dersom rammebetingelsene – frie inntekter, finans og pensjon – går i negativ retning, og det er begrenset med disponible reserver for å redusere risikoen. Disponible reserver framkommer gjennom utviklingen i disposisjonsfond.

Grafen nedenfor viser faktiske regnskapstall fram til og med 2025 og budsjettall fra 2026. Grafen inkluderer samlede disposisjonsfond, inkludert fond som politisk er avsatt til konkrete formål, men som regnskaps- og budsjetteknisk er til bystyrets disposisjon (frie fond).

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter er økt fra 2,2 prosent i 2024 til 4,2 prosent i 2025. Risikomessig viser nøkkeltallet at kommunen ligger under anbefalt nivå fra Teknisk beregningsutvalg på minimum 5 prosent, men det er i økonomiplan 2026-2029 lagt opp til å nå det anbefalte nivået.

En økonomisk bærekraftig utvikling er avhengig av balanse mellom utviklingen i inntekter og netto finansposter. Forholdet mellom brutto driftsinntekter og netto finansposter vil svinge i takt med rentenivå, avdragsvolum, oppnådd finansavkastning, lånevolum og utviklingen i brutto driftsinntekter.

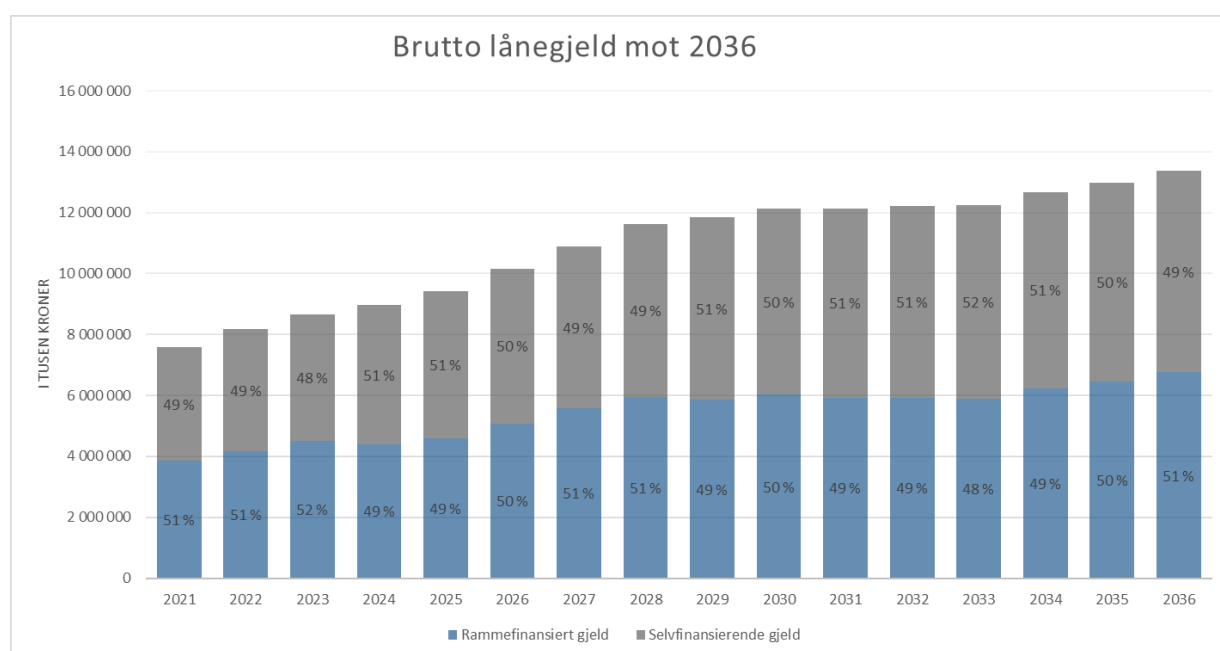
Grafen nedenfor viser utviklingen i brutto lånegjeld, og fordelingen mellom rentebærende gjeld og gjeld som dekkes gjennom gebyrer, brukerbetalinger og statlige tilskudd. Fredrikstad kommune er ansvarlig for all gjeld, inkludert gjeld i FREVAR KF. Sistnevnte er ikke inkludert i tallene i dette dokumentet, men framkommer som en del av gjelden i årsberetning for det konsoliderte regnskapet.

Rammefinansiert gjeld er den andelen som håndteres og prioriteres innenfor kommunens frie inntekter og reduserer handlefriheten på kort og lang sikt. Avkastning og renter på

likviditet påvirker netto rentebelastning for kommunekassen. Den resterende delen av porteføljen dekkes gjennom gebyrer, husleier, statlige kompensasjonstilskudd og renter fra utlån (startlån). Sistnevnte følger i hovedsak utviklingen i flytende renter.

Renteforutsetningene (kalkylerenten) som legges til grunn for selvkostgebyrene vann, avløp, renovasjon og feier er fastsatt i en sentral veileder. Denne tar utgangspunkt i 5 års swap rente + 0,5 prosent. Denne spiller i utgangspunktet en fast stabil rente over tid. Renter og avdrag omtales senere i årsberetningen.

Endringer i rentenivå og økt finansieringsbehov må dekkes av enten frie inntekter eller brukerbetaling/gebyrer. Som det framgår av grafen, er cirka 49 prosent av brutto lånegjeld i 2025 finansiert over frie inntekter. I henhold til investeringene i økonomiplanen og framtidige behov, er det en jevn fordeling mellom rammefinansiert og selvfinansierende gjeld.

Årsberetning – kommunekassen

Driftsregnskapet

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025 ¹⁾	Oppr. budsjett 2025	Regnskap 2024
<i>Driftsinntekter</i>				
1 Rammetilskudd	3 285 680 388,00	3 246 644 000,00	3 150 604 000,00	2 923 019 011,00
2 Inntekts- og formuesskatt	2 994 106 398,06	3 020 292 000,00	3 026 039 000,00	2 752 768 572,38
3 Eiendomsskatt	343 900 394,57	340 000 000,00	340 000 000,00	337 255 607,18
4 Andre skatteinntekter	0,00	0,00	0,00	0,00
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	317 363 379,42	278 811 000,00	256 924 000,00	329 053 915,44
6 Overføringer og tilskudd fra andre	857 414 413,01	772 793 053,00	776 960 580,00	893 718 050,50
7 Brukerbetalinger	212 301 965,29	214 413 000,00	219 773 000,00	218 313 255,89
8 Salgs- og leieinntekter	1 063 366 578,40	1 107 081 445,00	1 110 959 085,00	1 009 555 618,82
9 Sum driftsinntekter	9 074 133 516,75	8 980 034 498,00	8 881 259 665,00	8 463 684 031,21
<i>Driftsutgifter</i>				
10 Lønnsutgifter	4 321 483 190,10	4 250 104 335,00	4 187 420 778,00	4 224 234 267,04
11 Sosiale utgifter	1 222 478 382,30	1 339 098 946,00	1 262 865 955,00	1 099 893 212,62
12 Kjøp av varer og tjenester	2 140 470 245,91	2 139 285 671,00	2 176 724 726,00	2 070 294 962,05
13 Overføringer og tilskudd til andre	649 915 273,65	580 810 000,00	569 695 000,00	649 582 317,54
14 Avskrivninger	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
15 Sum driftsutgifter	8 797 838 403,89	8 309 298 952,00	8 196 706 459,00	8 490 714 609,25
16 Brutto driftsresultat	276 295 112,86	670 735 546,00	684 553 206,00	-27 030 578,04
<i>Finansinntekter</i>				
17 Renteinntekter	78 137 292,27	72 699 917,00	72 699 917,00	85 115 804,70
18 Utbytter	40 472 427,00	15 010 000,00	15 010 000,00	21 914 284,00
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	122 162 652,27	116 565 000,00	116 565 000,00	74 347 539,33
20 Renteutgifter	387 451 431,19	381 504 803,00	381 504 803,00	355 550 590,44
21 Avdrag på lån	364 031 561,00	382 993 000,00	383 643 000,00	345 031 560,00
22 Netto finansutgifter	-510 710 620,65	-560 222 886,00	-560 872 886,00	-519 204 522,41
23 Motpost avskrivninger	463 491 311,93	0,00	0,00	446 709 850,00
24 Netto driftsresultat	229 075 804,14	110 512 660,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	6 000 000,00	6 000 000,00	6 000 000,00	0,00
26 Avsetninger til bundne driftsfond	134 954 680,54	57 261 427,00	27 714 427,00	76 423 847,54
27 Bruk av bundne driftsfond	-105 066 476,22	-50 913 767,00	-29 937 107,00	-60 344 238,02
28 Avsetninger til disposisjonsfond	193 187 599,82	120 903 000,00	125 903 000,00	0,00
29 Bruk av disposisjonsfond	0,00	-22 738 000,00	-6 000 000,00	-115 604 859,97
30 Dekning av tidligere års merforbruk	0,00	0,00	0,00	0,00
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	229 075 804,14	110 512 660,00	123 680 320,00	-99 525 250,45
32 Framført til inndekning i senere år (merforbruk)	0,00	0,00	0,00	0,00

Note: 1) Inkluderer alle budsjettjusteringer inklusiv de vedtatt av underordnet organ eller etter fullmakt.

Frie inntekter

Tall i tusen kroner	Regnskap	Budsjett	Avvik
Skatteinntekter	2 994 106	3 020 292	-26 186
Rammetilskudd	3 285 680	3 246 644	39 036
Eiendomsskatt	343 900	340 000	3 900
Sum	6 623 687	6 606 936	16 751

De frie inntektene er samlet regnskapsført med en merinntekt på 16,8 millioner kroner.

Inntektsanslagene for skatt – og rammetilskudd i budsjettet var basert på anslagene i regjeringens forslag til frie inntekter (skatt inkludert inntektsutjevning og rammetilskudd) for kommunene. I tillegg er det innarbeidet deflatorjustert økning som følge av nysalderingen av statsbudsjettet for 2024 i desember 2025.

Fra 2025 er utbytte og andre finansinntekter tatt ut av kommunenes skatteinntekter i tillegg til at inntektene fra formuesskatt skal halveres over en to-års periode. Siden de variable elementene i skattegrunnlaget tas ut, blir skatteutviklingen mer forutsigbar. Regnskapet for 2025 viser en mindreinntekt på skatt på 26,2 millioner kroner eller 0,87 prosent utover budsjett. Skatteinntektene er gjennom året redusert i tråd med regjeringens anslag og kompensert i rammetilskuddet med 2,6 millioner kroner som følge av endringer minstepensjon og 3,1 millioner kroner som følge av endringer i skatteopplegget.

Rammetilskuddet for 2025 består av følgende:

- Utgiftsutjevning som er budsjettjustert og disponert gjennom året og gir marginalt avvik.
- Styrking med 19,4 millioner kroner knyttet til økt bemanning i barnehage og skolefritidsordningen, samt endring av minstepensjon. I tillegg ble det gjennom revidert nasjonalbudsjett 2025 styrket med 76,6 millioner kroner grunnet økt basistilskudd til fastleger, ny offentlig AFP, vaksenvaksinasjonsprogram, endringer i skatteopplegget og redusert foreldrebetaling i barnehage. Det ble også gitt en generell vekst i frie inntekter på 15,9 millioner kroner.
- Skatteinngangen endte opp med en gjennomsnittlig inntekt per innbygger på 82,5 prosent av landsnittet. Gjennom inntektsutjevningen er inntektene oppjustert til 95,1 prosent av landsnittet, som ga en inntektsutjevning på 456,9 millioner kroner. I forhold til budsjett er dette en merinntekt på 24,2 millioner kroner.

Fredrikstad kommune fikk i 2024 delvis medhold ved Søndre Østfold tingretts dom i sak vedrørende utskrivning av eiendomsskatt. Motparten anket avgjørelsen til lagmannsretten, som kom til samme resultat som tingretten om at bystyrevedtaket fra 9. desember 2021 punkt 14 er gyldig. Anken ble da forkastet. Motparten anket videre til Høyesterett, som behandlet saken i desember 2025 og ga kommunen medhold.

Andre inntekter

Dette er inntekter som føres på de enkelte ansvar og tjenester. Avviket på *Overføringer og tilskudd fra andre* har motposter på utgiftssiden og omfatter blant annet sykkelønnsrefusjoner med en merinntekt på 69,7 millioner kroner og merverdiavgiftskompensasjon med en merinntekt på 46,8 millioner kroner. Noe av merinntekten er refusjon fra fylkeskommunen knyttet til ferge drift. Mindreinntekt for tilskudd for ressurskrevende brukere utgjør også en del av avviket.

Avviket på *Overføringer og tilskudd fra staten* inneholder merinntekter på blant annet rentekompensasjon, øremerkede tilskudd og flyktingetilskudd.

Avviket på *salgs- og leieinntekter* er i hovedsak mindreinntekter på kommunale avgifter, parkeringsinntekter og billettinntekter kino.

Samlet sett og i forhold til volumet er det små avvik i de øvrige inntektene.

Utgifter

Lønn og sosiale poster utgjør 63,0 prosent av samlede brutto driftsutgifter (inkludert avskrivninger). I forhold til budsjett viser regnskapet innsparing i fastlønn, men merforbruk i variable lønnsposter. Dette må ses i sammenheng med sykkelønsrefusjonene. Lønnsutgifter eksklusiv sosiale utgifter har økt med 2,3 prosent fra 2024. Dette gjør at økningen i lønnsutgiftene til 2025 ligger under årslønnsveksten innen kommunesektoren som var 5,4 prosent. Innsparingen på sosiale utgifter utgjøres av styrkingen fra revidert nasjonalbudsjett til dekning av økte pensjonsutgifter som følge av ny livsvarig AFP og inntektsføring av positivt premieavvik for 2025.

Kjøp av varer og tjenester består av mange ulike poster da dette omfatter alle driftsutgiftene. De største avvikene utgjøres av kjøp av eksterne vikarutgifter som må ses i sammenheng med sykkelønsrefusjoner. Det er også innsparing på avsatte midler til lønnsoppgjøret 2025.

Merutgifter på merverdiavgiftskompensasjon og kjøp av statlige fosterhjem og institusjonsplasser utgjør avviket på *Overføringer og tilskudd til andre*.

Det vises forøvrig til økonomikommentarer og budsjettpremisser på de enkelte tjenesteområdene i kommunens årsrapport.

Finansposter

Renteutgifter, avdrag, gebyrer og renteinntekter

Tall i tusen kroner	Regnskap	Budsjett	Avvik
<i>Finansutgifter drift</i>			
Renteutgifter lån inklusiv lån til videreutlån	387 020	380 249	-6 771
Avdrag lån eksklusiv videreutlån	364 032	382 993	18 961
Div. rådgivingstjenester og gebyrer ¹⁾	2 124	2 350	226
Prisjustering av fond likviditetsporteføljen	5 000	5 000	0
Prisjustering av fond skolefondsporteføljen	25 000	25 000	0
Renter diverse fond ²⁾	1 077	0	-1 077
Sum	784 252	795 592	11 340
<i>Finansinntekter drift</i>			
Merinntekter kalkulatoriske poster VARF ³⁾	4 184	0	4 184
Løpende renteinntekter inklusiv renteinntekter videreutlån	15 215	14 350	865
Avkastning langsiktig finansforvaltning ⁴⁾	122 982	116 565	6 417
Renteinntekter videreutlån/startlån	59 803	56 460	3 343
Sum	202 183	187 375	14 808

Noter: 1) Regnskapsført beløp inkluderer inntektsføring av returkommisjon/fondsrabatt fra finansforvaltningen.

2) Regnskapsføring av renter på fond gjelder vilt, vann, avløp, slam, renovasjon, feier, byggesak, oppmåling, kulturell skolesekk, IUA Østfold og forurensningsmyndighet. Forurensningsmyndighet og renovasjon er belastet med renteutgift, mens øvrige fond er styrket med renteinntekter.

4) Gjelder selvkostregnskapet for vann, avløp, renovasjon, slam og feier.

5) Regnskapsført beløp inkluderer renter på klientkonto i finansforvaltningen.

Det vises til balansen og utfyllende kommentarer i kapitlet om finansforvaltning når det gjelder marked, resultater, beholdningsendringer, gjeldsutvikling og lignende.

Budsjettet følges opp løpende gjennom året, med fokus på netto finansposter, som også inkluderer statlige kompensasjonstilskudd og utbytte. Forventet avkastning fra langsiktig forvaltningsportefølje finansierer løpende drift før inntektene er realisert og representerer en risiko. Det er avsatt 21,9 millioner kroner av tidligere års resultater til et rentefond, for å redusere noe av denne risikoen. Det er ikke brukt av fondet i 2025. Helheten i utviklingen av renter/avdrag i forhold til renteinntekter og risiko blir vurdert ved utarbeidelsen av budsjettet og i den løpende økonomioppfølgingen.

Merutgifter på renteutgifter skyldes et høyere rentenivå enn forutsatt i budsjettet. Det er innsparing på renter til videreutlån, men merutgifter på renter på ordinære lån. Innsparingen på avdrag skyldes en justering av avdragsprofilen/tidspunkt for opptak av lån, og tilpasning til minimumsavdrag. Sistnevnte er gjort ut fra en helhetsvurdering av finanspostene inkludert utbytter og overføringer. Sett i forhold til total lånegjeld på 9,4 milliarder kroner, er dette relativt små avvik i forhold til budsjett.

Det er merinntekter på renteinntekter på videreutlån, men også på konsernkontoen.

Kalkulatoriske inntektsposter for vann, avløp, renovasjon og feier (VARF) viser et positivt avvik 4,2 millioner kroner. Kalkylerenten er basert på 5 års swap-rente, med tillegg av 0,5 prosentpoeng. Budsjettet forutsatte en kalkylerente på 3,84 prosent, mens reell rente ble 4,48 prosent.

Budsjetterte kalkulatoriske inntektsposter er beregnet ut fra opprinnelig investeringsnivå på 289,5 millioner kroner, mens regnskapet viser investeringer på totalt 350,2 millioner kroner. Det resultatmessige avviket skyldes i hovedsak høyere kalkylerente enn forutsatt da budsjettet ble utarbeidet.

Selvkostfondene er kompensert med tilsvarende rentesats som benyttes i etterkalkylene. Fondsmidlene skal komme innbyggerne til gode gjennom lavere framtidige gebyrer i løpet av en fem-årsperiode, og innarbeides som en inntekt i gebyrgrunnlaget. Ved årets inngang var det ikke fondsmidler for områdene vann, feiing og forurensningsmyndighet.

Selvkostområdene avløp og renovasjon har ved utgangen av 2025 et framførbart underskudd etter bruk av fond fra tidligere år. Det positive resultatet for forurensningsmyndigheten ved utgangen av 2025 går med til å redusere framførbart underskudd fra 2024. Byggesak har et positivt resultat som er avsatt til fond. Slamtømming og oppmåling har fondsmidler fra tidligere år til å dekke årets underskudd. For vann og feier går deler av overskuddet til å dekke framførbart underskudd fra tidligere år. Resterende overskudd utover tidligere års framførbart overskudd er avsatt til fond.

Samlet for alle områdene utgjør framførbart underskudd 14,0 millioner kroner ved utgangen av 2025. Selvkostfondene for vann, slamtømming, feiing, oppmåling og byggesak utgjør til sammen 44,6 millioner kroner. Det vises til kommentarer i kapittelet *balanseregnskapet* for fondsutviklingen.

Bystyret har tidligere vedtatt at investeringsfondet, etter kapitaltransaksjonene i Fredrikstad Energi AS, skal prisjusteres for å opprettholde realverdien av fondet. Det samme gjelder

fondet etter salget av aksjene i Fredrikstad Energi AS i 2024. Det er avsatt henholdsvis 5,0 millioner kroner og 25,0 millioner kroner til respektive disposisjonsfond i 2025.

Fredrikstad kommune har to plasseringsporteføljer som er basert på kapitaluttak fra Fredrikstad Energi AS i 2000 og salg av aksjene i Fredrikstad Energi AS i 2024. Midlene er investert i hver sin portefølje som betegnes Likviditetsportefølje (basert på kapitaluttak i 2000) og Skolefondsportefølje (basert på salg av aksjer 2024). Likviditetsporteføljen har en markedsverdi på 637,5 millioner kroner. Årets resultatførte verdiendring på 67,4 millioner kroner gjenspeiler ikke differansen mellom porteføljens markedsverdi per 1. januar 2025 og 31. desember 2025. Det skyldes at det i 2025 ble tatt ut 450 millioner kroner av porteføljen ut fra likviditetsbehov. Av dette vil 350 millioner kroner bli tilbakeført på nyåret 2026. Skolefondsporteføljen har gitt en avkastning på 55,6 millioner kroner og har en markedsverdi på 1 140,9 millioner kroner ved utgangen av 2025.

Det vises til eget kapittel med analyser, resultater og kommentarer vedrørende 2025.

Kompensasjonstilskudd fra staten

<i>(Tall i tusen kroner)</i>	Regnskap	Budsjett	Avvik
Pleie- og omsorg (sykehjem og omsorgsboliger)	11 338	7 000	4 338
Skole (nybygg og rehabilitering)	2 519	1 000	1 519
Kirke (rehabilitering)	2 081	1 000	1 081
Sum	15 938	9 000	6 938

Som det framgår av tabellen, er det merinntekter i forhold til budsjett, som følge av noe høyere rentenivå enn forutsatt i budsjettet. Kompensasjonstilskuddene fra staten dekker kapitalkostnadene på et lånevolum på drøye 219,9 millioner kroner i 2025, og inngår i den selvfinansierende delen av porteføljen.

Utbytte og overføringer

<i>(Tall i tusen kroner)</i>	Regnskap	Budsjett	Avvik
Utbytte Østfold Energi AS	6 566	13 000	-6 434
Utbytte Isegran Eiendom AS	32 000	0	32 000
Overføring fra Fredrikstad Parkering	900	0	900
Overføring fra FREVAR KF	5 028	5 000	28
Overføring fra Borg Havn	0	4 000	-4 000
Kundeutbytte Gjensidige	991	2 000	-1 009

Utbyttet fra Østfold Energi AS varierer med oppnådd salgpris på produsert kraft i markedet og er for 2025 betydelig lavere enn for de siste årene. Isegran Eiendom AS oppnådde et årsresultat i 2024 som ga rom for et ordinært aksjeutbytte. Det samme gjelder Fredrikstad Parkering som hadde midler til å kunne utbetale ordinært utbytte. Borg Havn IKS utreder hvordan selskapet må strukturere seg på området som i dag ikke er omfattet av skatteplikt og hvordan det kan bli berørt om det foretas kontant overføringer i fra havnekassen til deltakerkommunenes kommunekasser. Kundeutbyttet fra Gjensidige henger sammen med kommunens kundeforhold i selskapet. Overføringen fra FREVAR KF er i tråd med budsjettet.

Disponering netto driftsresultat

Bruk av disposisjonsfond på 22,7 millioner kroner er gjennomført som strykning, og mindreforbruk etter styrkninger på 72,3 millioner kroner er avsatt til disposisjonsfond som årsoppgjørdisposisjoner i tråd med regnskapsforskriften ved mindreforbruk.

Resultater for seksjonene

Tall i millioner kroner	Regnskap	Budsjett	Avvik
Kommunedirektørens sentrale staber	249,2	264,7	15,5
The Tall Ships Races	0,2	0,0	-0,2
Byutvikling	45,8	44,2	-1,7
Teknisk drift	503,5	482,0	-21,4
Oppvekst	2 511,5	2 487,7	-23,8
Samfunn	466,6	464,7	-1,8
Helse	2 404,9	2 404,3	-0,6
Sum tjenesteområder	6 181,7	6 147,7	-34,0

Note: Søndre Østfold IPR (interkommunalt politisk råd) og Interkommunalt utvalg mot akutt forurensing Østfold (kommunalt oppgavefelleskap) er ikke med i tabellen, da de har netto ramme lik 0 kroner. Sekretariatet for Søndre Østfold IPR (interkommunalt politisk råd) og regnskapsføringen ble i 2025 overført til Sarpsborg kommune.

I tillegg til ovennevnte er det utbetalt tilskudd til Fredrikstad kirkelige fellesråd med 51,9 millioner kroner. Resultatet til Teknisk drift inkluderer overskudd innen selvkosttjenestene som dekker inn tidligere års framførbart underskudd, med 4,7 millioner kroner. Dette inkluderer kjøp av tjenester fra FREVAR KF.

Det vises til kommentarer på de enkelte tjenesteområdene i kommunens årsrapport.

Pensjon

Fredrikstad kommune har regnskapsført følgende pensjonskostnader til Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK):

Pensjonsutgifter

(Tall i millioner kroner)	KLP		SPK	
	2025	2024	2025	2024
Premie, tilskudd sikringsordning, tilskudd pensjonskontor, tilskudd overføringsavtalen og administrasjonskostnader - herav reguleringspremie	686,6 350,1	585,0 298,7	66,3 .	74,0 .
Årets premieavvik	288,1	254,0	-4,4	6,9
Amortisert premieavvik	183,2	106,7	4,5	3,3
Overføring fra premiefond	151,5	154,7	.	.
Egenkapitalinnskudd	18,1	16,7	.	.

Note: I tillegg kommer arbeidsgiveravgift. Det er ikke arbeidsgiveravgift på egenkapitalinnskuddet.

I budsjettet for 2025 var det innarbeidet to forutsetninger:

- Det er budsjettert med et positivt avvik på til sammen 120,1 millioner kroner knyttet til pensjonstransaksjonene i årsavslutningen. Dette er fordelt med 100,1 millioner kroner for KLP og 20 millioner kroner for SPK.
- Det er ikke forutsatt bruk av premiefondet i KLP ved utarbeidelsen av budsjettet, men kun bruk av 1,5 millioner kroner for ordningen med folkevalgte. Vurderingen ble gjort på bakgrunn av usikkerhet rundt KLPs resultat for 2024, lønns- og trygdeoppgjøret for 2025 og behovet for å styrke soliditeten i KLP. Det ble vurdert at bruk av premiefond burde gjøres når det forelå sikrere anslag for rammebetingelsene i løpet av våren 2025.

Premiefondet i KLP kan kun brukes til å betale pensjonspremie, og disponering av disse midlene har og vil bli innarbeidet som en forutsetning i handlingsplaner/budsjetter. Ved

utgangen av 2025 er premiefondet samlet for alle ordningene i KLP på 668,8 millioner kroner. Premiefondet vil bli ytterligere styrket i 2026 som følge av et godt resultat for KLP i 2025. Kommunen står i utgangspunktet fritt til å bestemme i hvilken takt premiefondet skal benyttes til å betale premiene. En ansvarlig økonomiforvaltning tilsier at bruken bør fordeles over tid med tanke på å få en jevn utvikling i pensjonskostnadene, blant annet sett i lys av finansiering av avtalefestet pensjon som i noen år vil være både i forhold til gammel og ny ordning. Det er benyttet 151,5 millioner kroner av premiefondet i 2025. Beløpets størrelse er basert på en vurdering av amortisert premieavvik som må dekkes inn i kommende planperiode, beløpet som er tilført premiefondet fra 2024 og størrelsen på reguleringspremien.

I tillegg kommer endringer i framtidige rammebetingelser med blant annet usikkerhet rundt framtidig kostnad for ny ordning for livsvarig avtalefestet pensjon – AFP (som erstatter tidligpensjon). Denne går fra å være en tidligpensjon til en livslang pensjon. Ordningen er i liten grad forhåndsfinansiert og må finansieres ved pensjonstilfelle. Dette har medført økte premieinnbetalinger fra 2025. Det har vært usikkerhet i forhold til økonomien i ordningen da den avhenger av nivået på ytelsen, uttaksmønster, kvalifisering og fordeling av kostnader innenfor overføringsavtalen. Per i dag er det ikke innbetalt penger til å dekke utgiftene, og de framtidige utgiftene vil påvirke premien i årene som kommer. Kommunen mottok 56,0 millioner kroner i revidert nasjonalbudsjett i 2025 til dekning av disse utgiftene. Beløpets størrelse var usikkert ved utarbeidelsen av budsjettet høsten 2024 da dette også skulle vurderes som en del av den samlede vurderingen av kommuneøkonomien.

Kommunens pensjonsøkonomi er blant annet avhengig av årets lønnsoppgjør, trygderegulering og finansavkastning. Det er mange forutsetninger som legges til grunn for beregning av pensjonsutgiftene, som antall medlemmer, estimat på pensjonsforpliktelser, pensjonsmidler og inn- og utbetalinger. Lønnsveksten og trygdeoppgjøret er de største faktorene som gir utslag i pensjonsutgiftene. Årsaker til økt pensjonspremie (hvis bruk av premiefond ikke hensyntas) er effekten av ny AFP livsvarig og økt reguleringspremie grunnet høyere lønns- og trygdeoppgjør enn forutsatt. Reguleringspremien for 2025 ble noe høyere enn i 2024, men betydelig lavere enn i 2023 og er dermed på mer normalt nivå.

Beregning av netto pensjonskostnad er basert på prinsipper fastsatt i en regnskapsstandard, og skal i utgangspunktet gi en stabil og jevn fordeling av pensjonskostnaden over tid. Beregning av faktisk innbetalt pensjonspremie er basert på andre prinsipper. Forskjellen mellom disse betegnes som premieavvik. Hvis innbetalt premie er større enn kostnaden, skal differansen inntektsføres i regnskapet, og omvendt hvis premien er lavere. Deretter skal det utgifts- eller inntektsføres i årene etterpå, til det er utjevnet.

Det tilbakeførte overskuddet for 2024 til premiefondet er ikke utbetalt til kommunen, men har gått til å redusere de ordinære premieinnbetalingene som kommunen foretar gjennom året. Dersom overskuddet hadde blitt utbetalt, ville ordinære premier blitt tilsvarende høyere, slik at samlet kostnad hadde blitt den samme.

Premieavviket til og med 2010 har blitt utgifts- eller inntektsført over 15 år, mens avvik oppstått fra og med 2011 er ført over 10 år. Avvik opparbeidet fra 2014 skal utgiftsføres over 7 år. Som følge av stadig redusert amortiseringstid på nye premieavvik, vil det akkumulerte premieavviket som skal dekkes inn, øke i årene framover og redusere det samlede økonomiske handlingsrommet.

Gjennom årene har premien kommunen betaler til KLP i hovedsak vært høyere enn det som trekkes fra virksomhetene og de ansatte. Det har gjort at det har vært nødvendig å benytte deler av det positive premieavviket (som skal inntektsføres) til å finansiere den resterende premien. Det positive premieavviket som inntektsføres ett år, må utgiftsføres over kommende 7 år. Ut fra prinsipper om god økonomistyring, burde det positive premieavviket blitt satt av på fond ved årsavslutningen for å finansiere disse utgiftene. Kommunens økonomi er ikke robust nok til å gjennomføre denne avsetningen slik at det må innarbeides midler for å dekke inn amortisert beløp (inndekking av tidligere inntektsført positivt premieavvik) i de enkelte budsjettårene.

Samlet premieavvik for KLP og SPK, inkludert arbeidsgiveravgift, er ved utløpet av 2025 på 1 173,3 millioner kroner, og skal nedbetales innenfor en periode på 7 år. Av dette utgjør årets premieavvik for 2025 samlet for begge ordningene 323,7 millioner kroner inkludert arbeidsgiveravgift. Sistnevnte blir nedbetalt over 7 år fra 2026.

Det innbetalte egenkapitalinnskuddet til KLP ble på 18,1 millioner kroner. Dette er på nivå med tidligere år. Det er regnskapsført i kommunens investeringsregnskap, og finansiert med egenkapital.

Investeringsregnskapet

	Regnskap 2025	Justert budsjett 2025 ¹⁾	Oppr.budsjett 2025	Regnskap 2024
<i>Investering i varige driftsmidler</i>				
Administrasjon og fellesutgifter	37 803 389,40	119 181 555,00	27 801 000,00	28 334 753,89
Oppveksttjenester	302 329 346,37	309 916 356,00	261 400 000,00	272 214 005,38
Omsorgstjenester	44 834 034,51	50 424 756,00	83 900 000,00	43 999 313,86
Helse- og sosialtjenester	15 026 991,10	28 211 115,00	10 000 000,00	7 536 256,39
Næringsområder og miljø	69 275,00	- 323 000,00	1 500 000,00	637 025,00
Boligområder	107 125,00	3 099 200,00	3 550 000,00	66 471,88
Kultur	70 924 209,51	72 217 328,00	75 000 000,00	75 597 766,50
Vann, avløp og renovasjon	350 228 291,17	264 442 180,00	289 500 000,00	309 292 678,46
Samferdsel og andre tekniske tjenester	140 079 353,60	127 452 245,00	96 474 000,00	136 335 131,42
1 Investeringer i varige driftsmidler	961 402 015,66	974 621 735,00	849 125 000,00	874 013 402,78
2 Tilskudd til andres investeringer	13 846 006,60	138 701 000,00	10 000 000,00	31 720 832,00
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	18 139 074,00	18 140 000,00	15 700 000,00	16 677 302,00
4 Utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0
5 Avdrag på lån	0,00	0,00	0,00	0
6 Sum investeringsutgifter	993 387 096,26	1 131 462 735,00	874 825 000,00	922 411 536,78
7 Kompensasjon for merverdiavgift	103 146 262,62	116 291 146,00	102 462 400,00	89 342 112,04
8 Tilskudd fra andre	191 062 246,14	195 383 115,00	9 100 000,00	65 611 229,07
9 Salg av varige driftsmidler	33 880 782,99	47 765 380,00	4 500 000,00	27 553 974,81
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0,00	0,00	0,00	1 100 000 000,00
11 Utdeling fra selskaper	0,00	0,00	0,00	0,00
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0,00	0,00	0,00	0,00
13 Bruk av lån	668 243 405,63	774 884 274,00	688 832 600,00	734 075 361,19
14 Sum investeringsinntekter	996 332 697,38	1 134 323 915,00	804 895 000,00	2 016 582 677,11
15 Videreutlån	200 246 777,52	204 325 500,00	170 000 000,00	200 848 452,27
16 Bruk av lån til videreutlån	200 246 777,52	204 325 500,00	170 000 000,00	200 848 452,27
17 Avdrag på lån til videreutlån	101 223 773,00	105 102 000,00	54 327 000,00	107 207 198,00
18 Mottatte avdrag på videreutlån	110 608 141,37	113 588 000,00	54 327 000,00	88 985 711,89
19 Netto utgifter videreutlån	-9 384 368,37	-8 486 000,00	0,00	18 221 486,11
20 Overføring fra drift	-6 000 000,00	-6 000 000,00	-6 000 000,00	0,00
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	60 242 831,46	59 261 000,00	0,00	50 859 982,30
22 Bruk av bundne investeringsfond	-50 774 041,97	-50 775 000,00	0,00	-68 995 528,08
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond	33 731 080,00	33 731 080,00	3 450 000,00	1 115 161 400,00
24 Bruk av ubundet investeringsfond	-24 869 900,00	-24 869 900,00	-67 380 000,00	-21 076 200,00
25 Dekning av tidligere års udekket beløp	0,00	0,00	0,00	0,00
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	12 329 969,49	11 347 180,00	-69 930 000,00	1 075 949 654,22
27 Framført til inndeckning i senere år (udekket beløp)	0,00	0,00	0,00	0,00

Note: 1) Inkluderer alle budsjettjusteringer inklusiv de vedtatt av underordnet organ eller etter fullmakt.

Investeringsregnskapet er fordelt mellom:

- Investeringer på tjenesteområdene med 961,4 millioner kroner.
- Overføringer til Fredrikstad kirkelige fellesråd med 10,0 millioner kroner.
- Overføringer justeringsmodell og erstatninger til private for erverv av grunn med 3,8 millioner kroner.
- Investeringer i aksjer og andeler i selskaper i form av egenkapitalinnskudd KLP med 18,1 millioner kroner.

Regnskapet for 2025 omfatter også investeringsutgifter som er budsjettet og vedtatt før 2024.

Budsjettavviket på investeringer i varige driftsmidler og bruk av lån skyldes i hovedsak framdrift på investeringene. Prognosene på senhøsten viste et behov for å øke bruk av lån grunnet raskere framdrift på investeringer enn forutsatt. Det ble derfor vedtatt av bystyret i desember å øke bruk av lån med 155 millioner kroner. Gjennom årsavslutningen viste det seg at prognosene ikke ville slå til i like stor grad som forutsatt. Den tilhørende utgiftssiden ble styrket på de anleggene hvor man så at det ville være merforbruk, mens de resterende midlene ble lagt til administrasjon og fellesutgifter. Da dette ikke er en varig økning av investeringsrammene, men kun en forskuttering på grunn av framdrift vil det bli gjort en tilsvarende reduksjon av investeringsrammene i 2026. I tillegg er overtakelse av anlegg med justeringsavtaler regnskapsført som investering i varige driftsmidler, mens budsjettet ligger under tilskudd til andres investeringer.

Investeringene er finansiert med:

- Refusjon for merverdiavgiftskompensasjon med 103,1 millioner kroner.
- Tilskudd fra andre på 191,1 millioner kroner inkluderer blant annet spillemidler, byvekstmidler og tilskudd til sykkelplanen.
- Salg av varige driftsmidler med 33,9 millioner kroner, som i hovedsak gjelder innløsning av festetomter, salg av Nygaardsgaten 15-17 og salg av uhensiktsmessige boliger og bygninger. Årsaken til avviket på salg av varige driftsmidler er manglende salg av bolig- og næringstomter.
- Bruk av lån utgjør 668,2 millioner kroner til finansiering av investeringsutgiftene og 200,2 millioner kroner til videreutlån (startlån). Avviket mellom regnskap og budsjett henger som nevnt sammen med endret framdrift på investeringsanleggene.
- Lånekundene har innbetalt 110,6 millioner kroner i avdrag. Av dette er 77,7 millioner kroner ekstraordinære avdrag som gjennom året er satt av til bundet investeringsfond. Saldo på fondet ved utgangen av 2025 er 60,2 millioner kroner. Det er innbetalt 52,5 millioner kroner i ekstra avdrag på kommunens lån i Husbanken. Dette er finansiert med tidligere års avsatte fondsmidler på 50,8 millioner kroner og 1,7 millioner kroner fra årets mottatte ekstraordinære avdrag. I tillegg er det brukt 15,8 millioner kroner av årets mottatte ekstraordinære avdrag til å dekke betaling av kommunens avdrag på innlån i Husbanken da disse var større enn innbetalte ordinære avdrag.

Overføring fra drift og netto avsetninger består av:

- Overføring fra driftsregnskapet på 6,0 millioner kroner til finansiering av tårnet på Isegran.
- Avsetning til bundne investeringsfond gjelder avsetning av ekstraordinære avdrag på startlån og renter på kontoen for tilfluktsrom. Bruk av bundne investeringsfond gjelder finansiering av ekstra innbetaling på kommunens innlån i Husbanken.
- Bruk av ubundne investeringsfond gjelder i hovedsak finansiering av egenkapitalinnskudd KLP med 18,1 millioner kroner og årsoppgjørdisposisjoner. Avsetning til ubundne fond

gjelder i hovedsak avsetning av inntekter i forbindelse med salg av uhensiktsmessige boliger og salg av bygninger, biler og tomter/næringsareal.

De største investeringene under de ulike tjenesteområdene er:

Administrasjon og fellesutgifter

Arealoptimalisering, garderobeanlegg Tomteveien, forebyggende og boligtilsyn, strakstiltak brannstasjonen, samt IT sentrale investeringer.

Oppveksttjenester

- Lunde skole, Gudeberg og Prestelandet skole, Møllehjulet Kvernhuset ungdomsskole, rehabilitering av diverse skolebygg, paviljonger Nabbetorp skole, Bjørneklova barnehage (nybygg), samt ny barnebolig.

Helseinstitusjoner

- Avlastning Faunsvei, rusinstitusjon Fjeldbergtoppen, e-helse, samt utstyr helse- og velferd.

Omsorgsboliger

- Brønnerødliia bofellesskap

Ordinære kommunale utleieboliger

- Seppoveien rehabilitering, samt kjøp og ombygg.

Kultur og idrett

- Tårnet på Isegran, inventar Gressvik bibliotek, Arena Fredrikstad, flomlys Fredrikstad stadion, samt diverse kunstgressprosjekter.

Vann, avløp og renovasjon

- Sletteveien - Karstensensvei, ringledning Høyfjell – Veumveien, Cicignon separering, reservevannsledning, Brochsgate, samt Veumdalen avløpsledning.

Samferdsel og andre tekniske tjenester

- Gatelys- og nye dekker vei, kjøp av biler og maskiner, Gressvik fergeleie, samt infrastruktur FMV vest.

Investeringsregnskap og justert budsjett

Bystyret har behandlet to saker med rebudsjetteringer igjennom året (bystyresak 67/2025, 209/2025) og kommunedirektøren har hatt fokus på økt realisme i investeringsbudsjettet.

Det er avsluttet til sammen 163 investeringsanlegg i bystyresak 209/2025. Flere investeringsanlegg vil bli avsluttet i løpet av 2026.

Justeringsrett og merverdiavgift

Fredrikstad kommune har overtatt følgende justeringsrett i løpet av 2025:

Utbygger	Beløp i kroner	Område	Merverdiavgiftstype
Værste Utvikling AS	19 243	G.A Stouslandsvei	Kompensasjon av merverdiavgift
Værste Utvikling AS	293 752	Rødsveien Sør	Kompensasjon av merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	797 638	G.A Stouslandsvei	Kompensasjon av merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	713 118	G.A Stouslandsvei	Inngående merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	322 218	Rødsveien Sør	Kompensasjon av merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	109 005	Rødsveien Sør	Inngående merverdiavgift

Utbygger	Beløp i kroner	Område	Merverdiavgiftstype
Bjølstad Utvikling AS	232 285	Rødsveien Nord	Inngående merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	499 562	Verkstedveien	Inngående merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	261 379	Jens Wilhelmsensgate	Inngående merverdiavgift
Bjølstad Utvikling AS	352 856	Avfallsanlegg Værstetorvet	Inngående merverdiavgift
Bygarasjen Værstetorvet AS	165 221	Gamle Beddingvei	Inngående merverdiavgift
SPG Bakke Bolig AS	273 078	Bruket Brygge	Inngående merverdiavgift

For avtalene ovenfor får utbygger får 80 prosent og Fredrikstad kommune beholder 20 prosent.

Tidligere justeringsavtaler som gir justeringer i 2025 er:

Utbygger	Beløp i kroner	Område	Merverdiavgiftstype
Tordenskiold Brygge AS	358 556	Tordenskiold Brygge	Kompensasjon av merverdiavgift
Tordenskiold Brygge AS	63 051	Tordenskiold Brygge	Inngående merverdiavgift
Kamperhaugen boligutvikling AS	41 927	Lilleby søndre	Kompensasjon av merverdiavgift
Kamperhaugen boligutvikling AS	92 849	Lilleby søndre	Inngående merverdiavgift
Eikelunden Eiendom AS	62 904	Begbytunet	Kompensasjon av merverdiavgift
Eikelunden Eiendom AS	44 558	Begbytunet	Inngående merverdiavgift

For avtalene ovenfor får utbygger får 80 prosent og Fredrikstad kommune beholder 20 prosent.

I tillegg er det justert 676 894 kroner i kompensasjon av merverdiavgift for FMV 1 kaifront Værste Utvikling AS. For denne avtalen beholder Fredrikstad kommune beholder 100 prosent.

Balanseregnskapet

(Tall i kroner)	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
Anleggsmidler	23 537 470 860	21 446 533 429
Faste eiendommer og anlegg	10 037 756 468	9 412 783 478
Utstyr, maskiner og transportmidler	450 673 104	490 823 763
Utlån	1 619 039 045	1 530 230 770
Aksjer og andeler	692 404 866	674 265 792
Obligasjoner	0	0
Pensjonsmidler	10 737 597 377	9 338 429 627
Omløpsmidler	3 663 688 408	3 409 037 259
Kundefordringer	428 770 384	405 407 034
Premieavvik	1 180 755 146	1 067 497 835
Aksjer og andeler	379 894 338	213 400 078
Sertifikater	333 742 084	204 598 161
Obligasjoner	1 063 055 293	601 730 921
Kasse, postgiro, bankinnskudd	277 471 164	916 403 230
SUM EIENDELER	27 201 159 268	24 855 570 688
EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital	6 104 475 209	5 409 557 741
Disposisjonsfond	376 519 767	183 332 167
Bundne driftsfond	165 144 018	135 255 814
Ubundne investeringsfond	1 598 816 176	1 589 954 996
Bundne investeringsfond	81 947 658	72 478 868
Merforbruk/mindreforbruk i driftsregnskapet	0	0
Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	0
Kapitalkonto	3 897 370 999	3 443 859 305
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK Drift	-15 323 408	-15 323 408
Langsiktig gjeld	19 892 362 167	18 203 426 614
Pensjonsforpliktelse	10 472 968 496	9 238 777 609
Lån	9 419 393 671	8 964 649 005
Kortsiktig gjeld	1 204 321 892	1 242 586 333
Likviditetslån	0	0
Leverandørgjeld	319 736 573	336 979 944
Annen kortsiktig gjeld	877 127 973	901 902 995
Premieavvik	7 457 346	3 703 394
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	27 201 159 268	24 855 570 688

Anleggsmidler

Volumveksten i faste eiendommer og anlegg skyldes oppskrivning av eiendomsverdier og økte anleggsmidler etter nye investeringer som for eksempel Lunde skole, Arena Fredrikstad, flerbrukshall Trosvik, diverse vann- og avløpsanlegg og infrastruktur. Reduksjonen i utstyr, maskiner og transportmidler skyldes at de regnskapsmessige avskrivningene på anleggsgruppen er større enn nye anskaffelser. Det vises til kommentarer av investeringene under kapitlet om investeringsregnskapet. Økningen i utlån er i hovedsak knyttet til startlån og endringen i aksjer og andeler er betalt egenkapitalinnskudd til KLP.

Følgende tabell viser de bokførte verdiene på eiendeler (etter avskrivninger, salg og nye investeringer):

Tall i kroner	2025	Andel	2024	Andel
Biler, maskiner ol	183 217 979	1,75 %	199 047 899	2,01 %
Inventar og utstyr	218 112 213	2,08 %	241 423 015	2,44 %
Datautstyr ol	49 342 913	0,47 %	50 352 847	0,51 %
Skoler og barnehager	3 007 418 572	28,67 %	2 779 358 911	28,06 %
Idrettshaller	713 461 872	6,80 %	682 162 407	6,89 %
Kulturbygg	136 045 688	1,30 %	132 432 898	1,34 %
Administrasjonsbygg	468 425 154	4,47 %	435 413 255	4,40 %
Sykehjem/institusjoner/boliger	1 196 858 485	11,41 %	1 224 895 074	12,37 %
Tekniske anlegg vann, avløp, renovasjon	2 718 899 935	25,92 %	2 489 562 361	25,14 %
Veier og parkeringsplasser	1 070 564 522	10,21 %	1 025 179 722	10,35 %
Parker og friarealer	230 435 345	2,20 %	231 895 731	2,34 %
Tomter og øvrige eiendommer	116 216 896	1,11 %	116 033 121	1,17 %
Kommunale grunneiendommer	275 160 000	2,62 %	191 750 000	1,94 %
Kommunale grunneiendommer – festet bort	104 270 000	0,99 %	104 100 000	1,05 %
Sum	10 488 429 572		9 903 607 240	

Utlån

Volumet på startlån er netto økt med 87,3 millioner kroner fra 2024, og er totalt på 1 610,5 millioner kroner. Øvrige utlån på til sammen 8,5 millioner kroner er sosiale lån.

Noen nøkkeltall:

- Brutto økte utlånsvolum av startlån med 88,8 millioner kroner. Det er tatt opp 170 millioner kroner i nye innlån fra Husbanken (startlån). I tillegg ble ubrukte lånemidler på 99,3 millioner kroner overført fra 2024. Kommunen har hatt 269,3 millioner kroner til disposisjon i 2025, hvorav 65 millioner kroner ble vedtatt rebudsjettert til 2026.
- Lånekundene har innbetalt 110,6 millioner kroner i avdrag. Av dette er 77,7 millioner kroner ekstraordinære avdrag løpende avsatt til bundet investeringsfond før noe har vært benyttet til finansiering av avdrag på innlån og ekstraordinær innfrielse av lån.
- I 2025 har mottatte ordinære avdrag på startlån vært lavere enn avdrag på kommunens innlån. Den manglende finansieringen av årets betalte avdrag er dekket inn ved bruk av årets mottatte ekstraordinære avdrag for 2025 med 15,8 millioner kroner.
- Det er fra fondet brukt 50,8 millioner kroner avsatt i 2024 til innbetaling av ekstra avdrag på kommunens lån i Husbanken. I tillegg er det brukt 1,7 millioner kroner fra fondsavsetningen for mottatte ekstraordinære avdrag for 2025. Saldo på fondet per 31. desember 2025 er i underkant av 60,2 millioner kroner, som kan benyttes til nedbetaling av lån eller reutlån i 2026.
- Det er nedskrevet lån med 2,9 millioner kroner og det er tapsført 93 000 kroner.

Lånevolumet er relativt stort, men tapsprosenten har vært lav, samtidig som restanseprosenten ligger lavt. Dette skyldes tett oppfølging av låntakerne. Etter to ubetalte terminer starter dialogen med sikte på betalingsavtaler. Personlig kontakt har stor betydning for å redusere risikoen.

Når det gjelder ekstraordinære innfrielse, skyldes dette ofte endring i livssituasjon, som kan medføre behov for større familiebolig med lån i privat bank og startlånet innfris.

Aksjer, andeler og obligasjoner

Aksjer og andeler gjelder eiendeler i selskaper, som blant annet Isegran Eiendom AS, Østfold Energi AS, Fredrikstad parkering AS og egenkapitalinnskudd (andel) i KLP (Kommunal Landspensjonskasse).

Endringen i verdien på aksjer og andeler utgjøres av økt egenkapitalinnskudd i KLP.

Omløpsmidler

Reduksjonen i bankinnskudd skyldes at inntekter fra salg av Fredrikstad Energi AS sto på bankkonto over årsskiftet før de ble plassert ut i finansmarkedet på nyåret 2025. Det er en av årsakene til økningen i finansielle omløpsmidler i tillegg til årets oppjustering av markedsverdi. For øvrige poster vises det til avsnittet *Finansforvaltning*.

Fond

Status og utvikling

<i>(Tall i tusen kroner)</i>	01.01.2025	Netto endring	31.12.2025
Disposisjonsfond	183 332	193 188	376 520
Bundne driftsfond	135 256	29 888	165 144
Ubundne investeringsfond	1 589 955	8 861	1 598 816
Bundne investeringsfond	72 479	9 469	81 948
Sum	1 981 022	241 406	2 222 428

Disposisjonsfond

Disposisjonsfondene er i 2025 styrket med netto 193,2 millioner kroner. Avsetningene gjelder i hovedsak avsetninger i tråd med budsjettvedtaket for 2025, prisjustering av fond for finansavkastningen av likviditetsporteføljen og skolefondporteføljen, skolevedlikehold og brukervekst. I tillegg er det avsatt 72,3 millioner kroner til det inntektsregulerende fondet (fritt disposisjonsfond) i forbindelse med årsavslutningen. Dette er mindreforbruket etter strykninger som må settes av til fond for å kunne legge fram et regnskap i balanse i tråd med regnskapsforskriften.

Det er også brukt av fond til blant annet finansiering av mange ulike tiltak som kulturminner, tiltak mot barnefattigdom, finansiering av tårnet på Isegran, lokalsamfunnstiltak, tilskudd fra smart- og næringsfondet og bruk av det inntektsregulerende fondet (fritt disposisjonsfond) i tråd med vedtak i tertialrapportene.

Siden regnskapet avsluttes med mindreforbruk, har det ikke vært nødvendig å bruke av budsjetterte fondsmidler slik det følger av regnskapsforskriftens bestemmelser. Den budsjetterte bruken av fond er derfor tilbakeført i form av strykninger på 22,7 millioner kroner i tråd med regnskapsforskriften. Inntektsføringen fra fondet er tilbakeført i tråd med opprinnelige regnskapsføringer, mens fondskorrigeringen er gjort mot kommunens frie disposisjonsfond. Dette er gjort fordi de inntektsførte fondsmidlene er benyttet til å dekke utgifter til sitt opprinnelige formål i 2025 og det blir da mer riktig å styrke det frie disposisjonsfondet med tilbakeført fondsbeløp.

I forhold til totalvolum og framtidig behov for reserver og egenkapital, har kommunen fortsatt lite reserver.

Kommunens inntektsregulerende fond (fritt disposisjonsfond) er netto styrket med i underkant av 122,2 millioner kroner. Følgende bruk og avsetning er gjort på fondet:

- Bruk av fondet til finansiering av tiltak i tertialrapportene med 10,7 millioner kroner til rammen til kontrollutvalget, reversert åpningstid SFO, vaktordning beredskap, båtbyggerhall på Isegran, tilskudd Fredrikstad kirkelige fellesråd, ekstra innfyll Merkurbanen, Kongsten fort, pensjon fosterforeldre, spesialiserte fosterhjem og vaksinasjonsprogrammet.
- Avsetning til fondet i tråd med budsjettvedtaket med 37,9 millioner kroner.
- Avsetning av strykningene av bruk av fond på 22,7 millioner kroner.
- Avsetning av mindreforbruk årsavslutning etter strykninger med 72,3 millioner kroner.

Saldo på de ulike disposisjonsfondene:

- Fritt disposisjonsfond – 193,2 millioner kroner (kommentert ovenfor).
- Skolevedlikeholdsfond – 38,0 millioner kroner
- Prisregulering av fond etter salg av Fredrikstad Energi AS (FEAS) i 2024 – 25,0 millioner kroner
- Rentefond – 21,9 millioner kroner
- Prisregulering av fond etter kapitaluttak i Fredrikstad Energi AS (FEAS) – 20,0 millioner kroner
- Fond til dekning av brukervekst – 14,5 millioner kroner
- Arildsborg Curlingsenter – 10 millioner kroner
- Smart Fredrikstad til innovative prosjekter (internt) – 9,0 millioner kroner
- Overskuddsfond seksjoner – 8,4 millioner kroner
- Bevilgninger 1. tertialrapport 2017 – 7,8 millioner kroner
- Forskutterte spillemidler – 5 millioner kroner
- Vedlikehold – 3,8 millioner kroner
- Fredrikstad kommunes smart- og næringsfond – 3,5 millioner kroner
- Klima og energifond – 2,8 millioner kroner
- Egenfinansiering av plan for heldøgns omsorg – 2,1 millioner kroner
- Friluftsfond – 2,0 millioner kroner
- Innovasjonsfond – 1,8 millioner kroner
- Case Fredrikstad – 1,2 millioner kroner
- Prosjekt effektkontrakter – 1,0 millioner kroner
- Trafikksikkerhetsplan – 0,9 millioner kroner
- Etablering brukerrum – 0,8 millioner kroner
- Utredning ny brannstasjon – 0,8 millioner kroner
- Tall ships races fysisk infrastruktur – 0,6 millioner kroner
- Frivilligsentralen – 0,4 millioner kroner
- Kulturminnefond – 0,4 millioner kroner
- Strandrydding – 0,3 millioner kroner
- Trivselstiltak eldre – 0,3 millioner kroner
- Dagsbøter – 0,3 millioner kroner
- Lokalsamfunn – 0,2 millioner kroner
- Trafikksikker kommune – 0,2 millioner kroner
- Kompetansehevende tiltak – 0,2 millioner kroner

I henhold til budsjett- og regnskapsforskriftene er det ikke mulig å avsette driftsmidler direkte til investeringsfond eller overføre til investeringsregnskapet for å avsette til fond.

Avsetninger, som ovennevnte prisregulering av fond etter kapitaluttak fra og salg av Fredrikstad Energi AS (FEAS), må derfor vurderes i sammenheng med de tilhørende investeringsfondene.

Over- og underskuddsfond

Fondet består av tidligere avsetninger i forbindelse med avvikling av over- og underskuddsreglement for flere år siden. Fondet står til disposisjon for å finansiere mindre enkelt anskaffelser. Den største andelen gjelder sentrale staber og benyttes til kommuneovergripende tiltak. Per 31. desember 2025 er samlet saldo på fondet 8,4 millioner kroner, og er fordelt slik:

Saldo overskuddsfond per 31.12.2025

(Tall i kroner)

Kommunedirektørens sentrale staber	5 704 970
Byutvikling	1 484 702
Teknisk drift	762 224
Oppvekst	357 756
Helse	86 711
Sum	8 396 363

Bundne driftsfond

De bundne driftsfondene er blant annet ubrukte øremerkede tilskudd, gaver, ubrukte etableringstilskudd og selvkostfond (som for eksempel vann, avløp, slam, renovasjon, feiing, byggesak og forurensningsmyndighet).

Netto er det en økning på 28,8 millioner kroner på selvkostfondene. Utviklingen i disse framkommer i tabellen nedenfor.

Utvikling i selvkostfond

(Tall i tusen kroner)

	01.01.2025	Netto endring	31.12.2025
Vann	0	41 953	41 953
Avløp	11 904	-11 904	0
Renovasjon	1 715	-1 715	0
Renovasjon slamtømming	1 494	-252	1 242
Feiing	0	866	866
Forurensningsmyndighet	0	0	0
Oppmåling	689	-303	387
Byggesak	0	171	171
Sum	15 802	28 817	44 619

Som det framgår av oversikten ovenfor finnes det ikke fondsmidler for områdene avløp, renovasjon og forurensningsmyndighet per 31.12.2025. Selvkostreglene forutsetter at ubrukte fondsmidler skal brukes i løpet av fem år.

Selvkostområdene avløp og renovasjon har ved utgangen av 2025 et framførbart underskudd etter bruk av fond fra tidligere år. Det positive resultatet for forurensningsmyndigheten ved utgangen av 2025 går med til å redusere framførbart underskudd fra 2024. Byggesak har et positivt resultat som er avsatt til fond. Slamtømming og oppmåling har fondsmidler fra tidligere år til å dekke årets underskudd. For vann og feier går deler av overskuddet til å dekke framførbart underskudd fra tidligere år slik det framkommer i tabellen nedenfor. Resterende overskudd utover tidligere års framførbart overskudd er avsatt til fond slik det framkommer i tabellen ovenfor.

De framførbare underskuddene for 2025 og inndekkingen av tidligere års framførbare underskudd framkommer som en del av resultatet for de seksjonene som har ansvar for de

ulike områdene, og inngår som en del av kommunekassens årsresultat for 2025. I henhold til regelverket må underskuddene dekkes inn av framtidige gebyrinntekter og blir et positivt bidrag til kommunekassens regnskap året de dekkes inn.

Akkumulert underskudd per 31.12.25 er 14,0 millioner kroner og fordeler seg som følger:

	2021	2022	2023	2024	2025	Akkumulert per 31.12.25
Vann	403 937,02	28 735 965,00	11 088 189,61	-36 153 928,54	-4 074 163,09	0,00
Avløp		5 518 963,00	-1 028 626,86	-4 490 336,14	9 402 656,62	9 402 656,62
Renovasjon		285 262,00	4 674 421,13	-4 959 683,13	4 004 536,00	4 004 536,00
Feier				95 182,70	-95 182,70	0,00
Forurensnings- myndighet				1 071 971,76	-506 021,86	565 949,90
Sum	403 937,02	34 540 190,00	14 733 983,88	-44 436 793,35	8 731 824,97	13 973 142,52

Ubundet investeringsfond

De største ubundne investeringsfondene er fondet fra salgsinntekter etter salg av Fredrikstad energi AS på 1 084,2 millioner kroner høsten 2024, fritt disponibelt investeringsfond (UK2004) med saldo på 205,8 millioner kroner og fondet fra kapitaluttak etter kapitaltransaksjoner i Fredrikstad Energi AS 1999/2000 (UK 2011) med 224,4 millioner kroner. Sistnevnte investeringsfond er basis for den langsiktige kapitalforvaltningen i likviditetsporteføljen, mens salgsinntektene etter salget av Fredrikstad Energi høsten 2024 er basis for den langsiktige kapitalforvaltningen i skolefondsporteføljen.

Fritt disponibelt investeringsfond er gjennom året styrket med overføringer av fondsmidler fra salg av uhensiktsmessige boliger som tidligere sto på et eget fond og salgsinntekter fra innløsning av festetomter. Det er brukt 18,1 millioner kroner til egenkapitalinnskudd i KLP og inntektsført i tråd med budsjettvedtaket. På andre ubundne investeringsfond er det avsatt 23,2 millioner kroner etter salg av bygninger.

I balansen er det en del mindre investeringsfond som er knyttet opp mot konkrete tiltak. Inn mot neste rullering av økonomiplan, vil kommunedirektøren vurdere behov og alternativ bruk av disse investeringsfondene.

Bundne investeringsfond

Bundne investeringsfond gjelder i hovedsak ekstraordinære avdrag på startlån og frikjøp parkeringsplasser. Det er mottatt ekstraordinære avdrag fra startlån på 77,7 millioner kroner som er avsatt til fond. Av dette er det brukt henholdsvis 1,7 millioner kroner til finansiering av ekstraordinær innbetaling til Husbanken og 15,8 millioner kroner til finansiering av avdragene på innlån i Husbanken. Det har vært nedbetalt 50,8 millioner kroner i ekstra nedbetaling av Husbanklån som er finansiert av fond fra mottatte ekstraordinære avdrag fra 2024.

Langsiktig gjeld

Lånegjeld

(tall i millioner kroner)	2025
Saldo 01.01	8 964,6
Nytt låneopptak	750,0
Nye startlån	170,0
Avdrag i driftsregnskapet	364,0
Avdrag i investeringsregnskapet	101,2
Saldo 31.12	9 419,4

Tabellen viser utviklingen i låneporteføljen. Alle lån er tatt opp i samsvar med bystyrevedtak. I tillegg til lånegjeld har kommunen pensjonsforpliktelser på 10,5 milliarder kroner, inkludert arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser. Dette føres som en del av kommunens totale gjeld. Tilsvarende føres kommunens pensjonsmidler på 10,7 milliarder kroner som en eiendel i balansen.

Status ubrukte lånemidler per 31. desember 2025:

- Ubrukte lånemidler til investeringer er 180 367 055,77 kroner.
- Ubrukte lånemidler til startlån er 69 951 318,94 kroner.

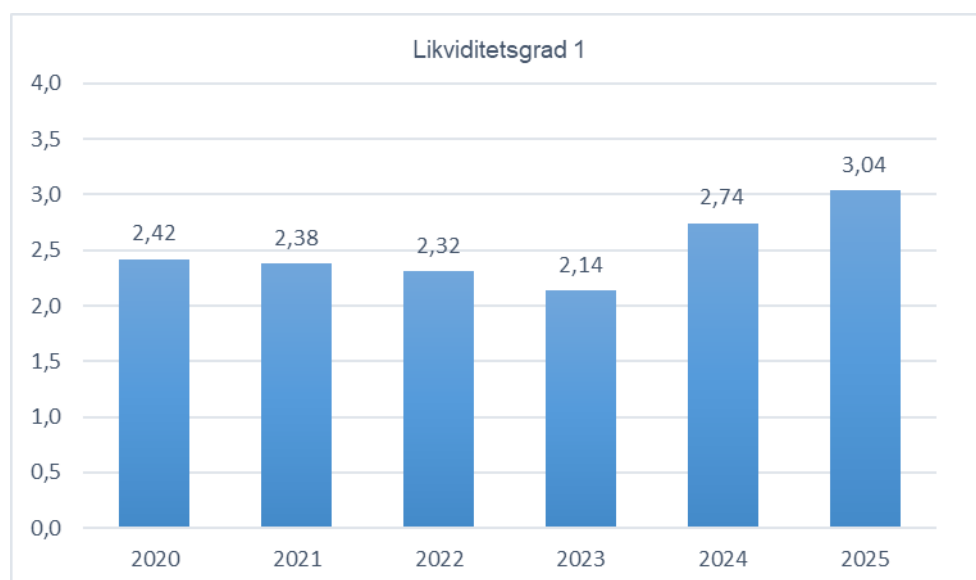
Ubrukte lånemidler gir likviditetsmessig løpende renteinntekter.

Det vises til tidligere kommentar vedrørende sammensetning av låneporteføljen og finanskommentar lenger ut i årsberetningen.

Garantiforpliktelser

Ved utløpet av 2025 har Fredrikstad kommune et samlet garantiansvar på 440,5 millioner kroner inkludert husleiegarantier på 19,0 millioner kroner. Fordelingen mellom kreditor og låntaker framkommer i note 12 til regnskapet. Tapsrisikoen er vurdert som lav.

Likviditetsgrad

Likviditetsgrad 1 viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og uttrykker kommunens evne til å dekke kortsiktige forpliktelser. Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i alle

omløpsmidlene og bør være over 2. Som vist i grafen endte likviditetsgrad 1 på 3,04 prosent i 2025. Årsaken til det høye likviditetsgraden de to siste årene skyldes ulike forhold som begge må anses å være ekstraordinære. For 2024 er årsaken at salgsinntekten fra aksjene i Fredrikstad Energi AS ble stående på kommunens bankkonto over årsskiftet før midlene ble plassert i finansmarkedet på nyåret 2025. For 2025 er salgsinntekten plassert som finansielle omløpsmidler. Økningen i balanseført positivt premieavvik, økt markedsverdi på finansielle omløpsmidler og uttak av plasseringsporteføljen har samlet bidratt til økningen i likviditetsgrad fra 2024.

Fredrikstad kommune har de siste årene hatt knapp likviditet (kontanter på bank) i perioder. Dette kommer av flere forhold, men hovedsakelig av at kommunens tjenesteområder har hatt et merforbruk på den daglige driften. Dette merforbruket har regnskapsmessig vært finansiert av regnskapstekniske inntekter som ikke er kontanter i bank, som for eksempel regnskapført urealisert gevinst på finansielle omløpsmidler og bruk av fond hvor fondene er opparbeidet av regnskapstekniske inntekter som for eksempel positivt premieavvik og nevnte urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler. Det positive premieavviket (som oppstår fordi utgiften som resultatføres er lavere enn det som skal betales) inntektsføres det året det tjenes opp og må utgiftsføres de neste 7 årene slik reglene er per i dag. Kommunens overskudd de siste årene skyldes blant annet inntektsføring av disse postene. Disse overskuddene er avsatt på fond og brukt senere brukt til å finansiere driftsutgiftene. Det er viktig å merke seg at midler på fond ikke er det samme som likviditet i form av kontanter på banken som kan bidra til å betale fakturaene og lønn.

Det må derfor framover settes mer fokus på likviditeten. Et av grepene vil være økt bruk av premiefondet hos KLP til å dekke fakturaene på premien. Det må være en riktig balanse på størrelsen av premiefondet som brukes slik at det ikke påvirker kommunens årsresultat. Det må også gjøres en vurdering i forhold til hvordan bruk av premiefond påvirker beregning av tilskudd som for eksempel refusjonskrav for ressurskrevende brukere.

Finansforvaltning

Makrokommentar

Årene etter pandemien har i hovedsak hatt svært god aksjeavkastning, hjulpet av en svakere norsk krone. Det ble nok et godt år i finansmarkedene i 2025. Nesten samtlige aktivaklasser trosset politisk motvind og geopolitisk usikkerhet, og verdens børser steg mye godt hjulpet av sterk inntjening og kunstig intelligens-optimisme. Tariffer og handelskrig, usikkerhet rundt sentralbankenes uavhengighet, betjening av statsgjeld og pågående konflikter er et dystert bakteppe også inn i 2026.

Våren 2025 økte USA tollsatsene til nivåer vi må tilbake til 1930-tallet for å finne tilsvarende. Liberation Day tok verden mot en mer proteksjonistisk verdensorden. Volatiliteten skjøt i været til nivåer som rundt finanskrisen og pandemien, og aksjemarkedene falt rundt 20 prosent. Likevel snudde markedene raskt etter at Trump modererte de første utspillene. Til tross for økte handelsbarrierer anslår Det internasjonale pengefondet (IMF) at global bruttonasjonalprodukt-vekst vil være tilnærmet uendret fra 2024 til 2025, og deretter en moderat vekst inn mot 2026. En observasjon er at varer og vareflyt finner nye veier.

Veksten i norsk økonomi leverte en økonomisk vekst på rundt 1,7 prosent. Dette er noe svakere enn USA og noe bedre enn eurosone. Utviklingen i norsk økonomi gjennom 2025 var preget av en moderat oppgang i aktiviteten, selv om veksten i bruttonasjonalprodukt for

fastlands-Norge ble noe lavere enn først anslått. Prisveksten har vist seg å være vanskelig å få ned og ligger fortsatt over målet på 2 prosent. Både den samlede konsumprisveksten og den underliggende inflasjonen lå nær 3 prosent mot slutten av året. Norges Bank peker på at særlig den sterke veksten i bedriftenes kostnader og et lønnsoppgjør som ble høyere enn forventet, har vært sentrale drivere som bremser nedgangen i prisveksten.

I 2025 steg verdensindeksen for aksjer rundt 20 prosent. I motsetning til foregående år styrket norske kroner seg spesielt mot amerikanske dollar, noe som medførte at avkastningen for globale aksjer målt i norske kroner ble 8,5 prosent. Oslo Børs steg 18,5 prosent. Vinnerne globalt var i stor grad selskaper som er tett knyttet til kunstig intelligens (KI). Den største bekymringen i markedet ut over høy prising er at de store selskaperens andel av det totale aksjemarkedet har økt mye. Dette gir økt konsentrasjonsrisiko.

Avkastningen i obligasjonsmarkedet for 2025 ble bra og i tråd med det en kunne forvente basert på den underliggende renten i fondene. En observasjon er at markedsrentene i Europa steg noe (store forsvarsinvesteringer), og falt noe i USA (mer overraskende).

Låneportefølje

Ved utløpet av året er vektet gjennomsnittrente steget fra 3,90 prosent til 4,07 prosent. Porteføljen har en brutto rentesensitivitet på 60,3 millioner kroner. Dette uttrykker samlet rentekostnad ved en økning i rentenivået på 1 prosentpoeng med utgangspunkt i gjeldende låneportefølje. I budsjettet for 2025 var budsjettet rentenivå 4,6 prosent, mens det i økonomiplanen er tatt høyde for et rentenivå på 4,3 prosent i 2026 synkende til 4,0 prosent fra 2027. Helheten vurderes på nytt høsten 2026, i arbeidet med rullering av økonomiplanen.

Brutto rentesensitivitet dempes gjennom tilsvarende endringer i rentestrømmene som dekker gjeld utover frie inntekter. Det vises til tidligere kommentar vedrørende fordelingen mellom rammefinansiert gjeld, selvfinansierende gjeld og renteinntekter/avkastning.

Rentebindingstid

	Pålydende	Andel i prosent
Rentebindingstid 0 -1 år	6 032 368 671	64,06 %
Rentebindingstid 1 -2 år	360 000 000	3,82 %
Rentebindingstid 2 -3 år	543 000 000	5,77 %
Rentebindingstid 3 -4 år	1 070 000 000	11,36 %
Rentebindingstid 4 -5 år	700 000 000	7,43 %
Rentebindingstid > 5 år	712 000 000	7,56 %
Sum	9 417 368 671	100,00 %

I tillegg kommer diverse lån består av gjeld overfor Fredrikstad fotballklubb (FFK) på 2,0 millioner kroner, og smålån på til sammen 25 000 kroner. Gjeldsposten overfor FFK er en del av oppgjøret ved kjøpet av Fredrikstad stadion.

Nedenfor følger en detaljert oversikt over gjeldsportefølje per 31. desember 2025. Denne legges til grunn for refinansieringer i 2026.

Fordeling av porteføljen per lån

Långiver	ISIN/ lånenummer	Restgjeld	Rente- vilkår	Forfall
Husbanken – Startlån				
HB – Flytende	11516864.10	45 750 000,00	4,281	01.03.2041
HB – Flytende	11516864.40	40 714 273,00	4,281	01.12.2036
HB – Flytende	11508899.10.B	22 473 948,00	4,304	01.04.2034
HB – Flytende	11532055	70 434 000,00	4,304	01.05.2045
HB – Flytende	11537564.10	72 652 919,00	4,304	01.05.2047
HB – Flytende	11537564.50	50 911 762,00	4,304	01.05.2048
HB – Flytende	11540051.10	110 160 000,00	4,304	01.05.2048
HB – Flytende	11541752	156 980 000,00	4,304	01.06.2049
HB – Flytende	11543324	176 400 000,00	4,304	01.04.2050
HB – Flytende	11543723	70 000 000,00	4,304	01.10.2050
HB – Flytende	11544291.10	236 111 110,00	4,304	01.04.2051
HB – Flytende	11545066	245 370 370,00	4,304	01.04.2052
HB – Flytende	11545873	250 000 000,00	4,304	01.04.2053
HB – Flytende	11547204	250 000 000,00	4,304	01.03.2054
HB – Flytende	11548243	170 000 000,00	4,304	01.03.2055
		1 967 958 382,00	4,3009	
KLP Kommunekreditt				
KLP - Fastrente 7 ÅR	8317.56.24360	520 000 000,00	2,171	12.06.2026
		520 000 000,00	2,171	
Kommunalbanken				
KBN - P.t rente	20100637.B	52 410 289,00	4,850	08.10.2038
KBN - Fast - 5 ÅR	20230028	300 000 000,00	3,690	15.02.2028
KBN - Fast - 5 ÅR	20230055	243 000 000,00	3,870	17.03.2028
KBN - Fast - 4 ÅR	20230102	360 000 000,00	3,970	20.04.2027
KBN - Fast - 7 ÅR	20230202	300 000 000,00	4,630	12.07.2030
KBN - Fast - FRN	20230266	460 000 000,00	4,780	25.08.2027
KBN - Fast - 5 ÅR	20240012	500 000 000,00	4,160	17.01.2029
KBN - Fast - 7 ÅR	20240256	412 000 000,00	4,085	26.08.2031
KBN – Fast – 4 ÅR	20250143	300 000 000,00	4,435	22.05.2029
KBN – Fast – 6 år	20250089	300 000 000,00	4,660	13.03.2031
		3 227 410 289	4,313	
Verdipapirmarkedet				
Danske Bank –FRN OBL 3 år	NO0013233874	485 000 000,00	4,598	21.05.2027
Danske Bank –FRN OBL 2 år	NO0013364406	360 000 000,00	4,413	12.10.2026
DNB – Fast – 3,5 år	NO0012738634	267 000 000,00	4,540	30.04.2026
Nordea - Fastrente - 10 år	NO0010859754	270 000 000,00	2,369	23.07.2029
SEB – Fast 5 år	NO0010945835	350 000 000,00	1,515	04.03.2026
SEB – Sertifikat 12 mnd	NO0013466011	500 000 000,00	4,620	23.01.2026
DNB – Sertifikat 3 mnd	NO0013708966	150 000 000,00	4,350	16.03.2026
Handelsbanken – Sertifikat 9 mnd	NO0013637157	185 000 000,00	4,260	30.04.2026
DNB – Sertifikat 11 mnd	NO0013682963	385 000 000,00	4,337	10.09.2026
Danske – FRN obligasjon	NO0013646398	350 000 000,00	4,520	06.06.2028
Danske – Fast 5 år	NO0013476184	400 000 000,00	4,248	08.02.2030
		3 702 000 000,00	3,9791	
Diverse lån				
Fredrikstad fotballklubb		2 000 000,00	3 mnd NIBOR + 0,8%	
Østfold Meieri		5 000,00	-	
Elingårds venner		20 000,00	-	
		2 025 000,00		

Langsiktig kapitalforvaltning

Premisser for forvaltningen og resultater

Kommunen har en tredelt målsetting knyttet til plassering og forvaltning av midler med langsiktig tidshorisont:

1. Opprettholde realverdi (prisjustering), i henhold til bystyrets vedtak for kommunens investeringsfond.
2. I den grad kommunens økonomi tilsier det, bør det avsettes midler til bufferfond, som et virkemiddel til bruk i perioder med lav avkastning/svikt i forhold til budsjettforutsetningene, slik at kortsiktige svingninger i finansmarkedet ikke gir umiddelbar negativ effekt i forhold til kommunens tjenesteproduksjon.
3. Søke å oppnå avkastning på midler med langsiktig tidshorisont som i gjennomsnitt er 1,4 prosentpoeng høyere enn et plasseringsalternativ med risiko tilsvarende 3 måneder NIBOR til akseptabel risiko.

Bidrag fra den samlede finansforvaltningen skal i minst mulig grad være utslagsgivende for kommunens tjenesteproduksjon for øvrig. Dette forutsetter realistiske budsjettanslag gjennom ordinær budsjettprosess, og at i den grad det er mulig, skal settes av midler til et bufferfond dersom avkastningen er tilstrekkelig. Rentefondet er per dato på 21,9 millioner kroner. I forhold til volum og avkastning burde dette fondet vært større.

Plasseringsporteføljen er delt i to delporteføljer som er basert på kapitaluttak fra Fredrikstad Energi AS i 2000 og salg av aksjene i Fredrikstad Energi i 2024. Midlene ved de to transaksjonene er investert i hver sin portefølje som betegnes Likviditetsportefølje (basert på kapitaluttak i 2000) og Skolefondsportefølje (basert på salg av aksjer 2024). Oppstillingene nedenfor er satt opp for hver portefølje. Per i dag er de to porteføljene nærmest identiske i forhold til hvilke papirer de er plassert i. Begge fondene skal følge samme investeringsstrategi og rammeverk innenfor finansreglementet.

De langsiktige porteføljene består av investeringsfond og opparbeidet avkastning. Løpende avkastning/verdistigning av likviditetsporteføljen har stort sett vært brukt til å finansiere driftsnivået, og ikke til styrking av framtidig handlefrihet gjennom avsetning til bufferkapital i form av et disposisjonsfond. Det er fortsatt en utfordring at avkastningen på likviditetsporteføljen benyttes til å finansiere driften før pengene er opptjent. Avkastningen burde først vært opptjent, og benyttet i ettertid til finansiering av driften. Samlet økonomi har ikke gitt rom for dette. For skolefondsporteføljen avsettes avkastningen til fondet året den opparbeides for så å brukes året etter den er avsatt forutsatt at avkastningen er oppnådd.

I forvaltningen legges det vekt på likviditet, risiko og avkastningsmuligheter. Begge porteføljene er likvide, og kan innløses i penger i løpet av tre dager, dersom behovet er til stede. En del av porteføljen vil til enhver tid være plassert i pengemarkedsfond, som også er tilpasset kravene til forvaltning av kortsiktig likviditet med hensyn på risiko og avkastning. Dette blir et risikoreducerende element, samtidig som vi reduserer noe på det definerte omfanget på langsiktig likviditet.

Investeringsproduktene som benyttes skal være oversiktlige og relativt enkle å forstå. Risikoavklaring er viktigere enn tilsynelatende avkastningsmuligheter. Fordelingen mellom aktivklassene er innenfor rammene som er nedfelt i finansreglementet. Det legges opp til forutsigbarhet, fokus på langsiktighet og ikke kortsiktige svingninger. Sannsynlighet for negativ avkastning et enkelt år er 16 prosent. Verdifall gitt Finanstilsynets definisjon av stresstest er -10,6 prosent.

Porteføljene har i 2025 vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljene var gjennom året noe høyere enn normalposisjonen i finansreglementet som følge av marginal overvekt i aksjer.

Porteføljenes fondssammensetting er innenfor tillatte rammer for avvik (målt gjennom relativ risiko) i finansreglementet. I de ulike delporteføljene (fordeling på aktivaklasser) innenfor hver av porteføljene er det lagt stor vekt på å benytte fondskombinasjoner som har gode egenskaper samlet.

Kapitalforvaltningen er bygget opp rundt strenge krav til valg av forvaltere og transparente produkter for alle investeringene. Kommunen har vedtatt å følge Statens Pensjonsfond Utlands etiske kriterier. Ved utgangen av 2025 er noe over 100 selskaper globalt ekskludert sin som følge av deres produkter, og noe over 50 selskaper ekskludert på grunn av adferd. Kommunen har for tiden ingen brudd på de etiske kriteriene i sine investeringer. Som kjent har det i 2025 vært offentlig debatt rundt oljefondets etiske kriterier. En konklusjon rundt dette vil også være relevant for kommunen. Økt fokus på etikk og bærekraft i forvaltningen legges til grunn i det videre arbeidet med forvaltningen.

Porteføljene skal minimum rebalanseres når porteføljevektene når minimums- eller maksimumsgrensene.

Likviditetsporteføljen

Markedsverdi og fordeling av likviditetsporteføljen

	2025	Andel	2024	Andel	2023	Andel	2022	Andel
Obligasjoner Norge	152 248 903	23,9 %	229 638 252	22,5 %	219 369 734	21,5 %	192 138 225	18,5 %
Obligasjonsfond utland	229 242 732	36,0 %	372 092 668	36,5 %	371 771 616	36,4 %	356 725 100	34,3 %
Pengemarkedsfond	106 544 927	16,7 %	204 598 161	20,1 %	225 563 697	22,1 %	277 436 512	26,7 %
Aksjer Norge (fond)	52 549 269	8,2 %	73 540 374	7,2 %	72 334 528	7,1 %	76 007 874	7,3 %
Aksjer utland (fond)	95 976 834	15,1 %	139 859 704	13,7 %	131 265 555	12,9 %	136 991 981	13,2 %
Bankinnskudd	956 555	0,2 %	345 094		90 720		84 664	
	637 519 221		1 020 074 253		1 020 395 850		1 039 384 356	

Note: Tabellen er endret i forhold til tilsvarende tabell for 2022 i årsberetningen 2022 da foretaksobligasjonen (anleggsobligasjonen) i Fredrikstad Energi AS er tatt ut av rapporteringen for forvaltningsporteføljen disse årene.

Avkastning i prosent likviditetsporteføljen

	2025	2024	2023	2022
Totalportefølje	6,87 %	7,36 %	8,01 %	-4,49 %
- Obligasjoner	5,50 %	3,56 %	4,65 %	-6,67 %
- Pengemarked	5,25 %	5,69 %	5,30 %	1,56 %
- Aksjer	11,55 %	20,75 %	20,02%	-9,47 %

I 2024 ble avkastningen på likviditetsporteføljen 6,87 prosent (67,4 millioner kroner). Porteføljens markedsverdi er ved årsskiftet 637,5 millioner kroner. Ut fra likviditetsbehov, ble det i november tatt ut 100 millioner kroner (fordelt på alle aktivaklassene). I desember ble det tatt ut ytterligere 350 millioner kroner på grunn av økt behov for likviditet. Sistnevnte var et midlertidig uttak som vil bli tilbakeført på nyåret 2026 med 350 millioner kroner. Disse transaksjonene innebærer at årets resultatførte verdiendring ikke gjenspeiler differansen mellom porteføljens markedsverdi per 1. januar 2025 og 31. desember 2025.

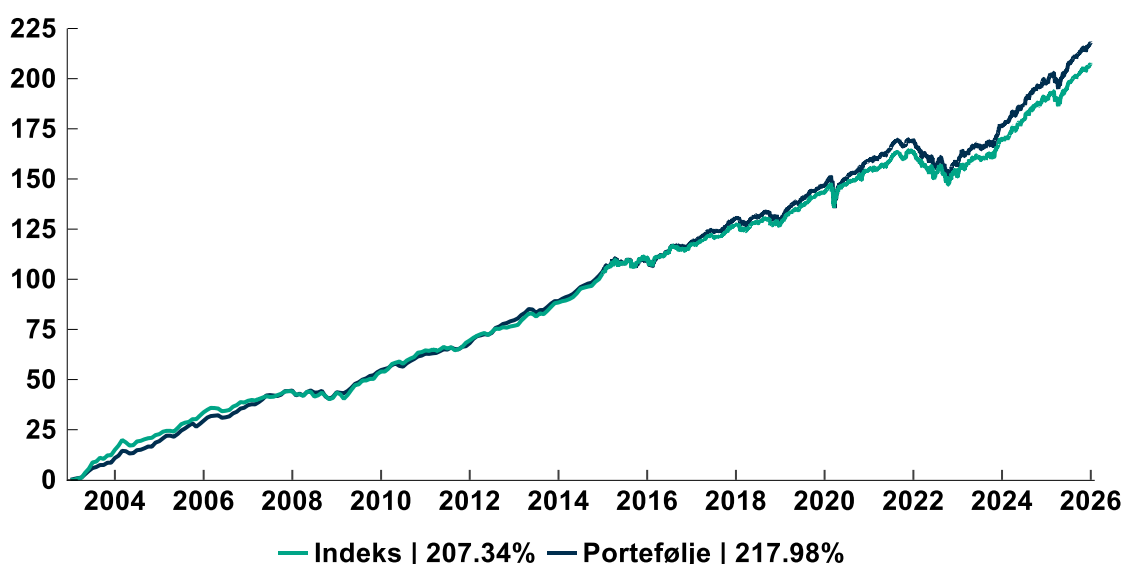
Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsettinger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning, som på indeksnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Risikofri rente er definert som tre måneders

nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,39 prosent i 2025. Med en avkastning på 6,87 prosent er målsettingen for året nådd. Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er siden oppstart cirka 4,0 prosentpoeng per år.

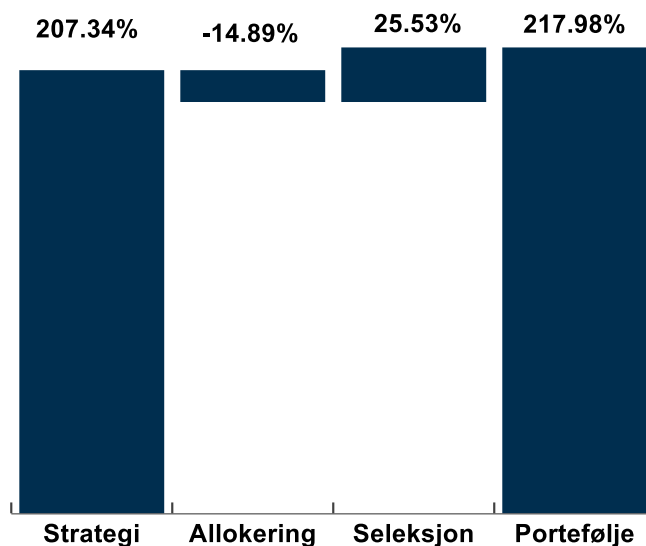
Porteføljeutvikling 2025 og siden oppstart

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat. Aksjefondene har størst prosentmessig avkastning, mens obligasjonsfondene har størst kronemessig bidrag til avkastningen. Aksjeporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Grafen under viser totalporteføljens utvikling siden 2003. Porteføljen har oppnådd cirka 10,6 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks siden oppstart. Akkumulert avkastning er 218,0 prosent, noe som gir en årlig geometrisk avkastning på 5,16 prosent.

Kommunens vedtatte strategi vil forventningsmessig forklare det meste av oppnådd avkastning og svingninger i denne over tid. Frihetsgrader i strategien gir innenfor spesifiserte risikorammer anledning til aktive valg rundt seleksjon (valg av forvaltere) og allokering (avvik fra strategivekter). Grafen under viser sammensetningen av oppnådd avkastning.

Allokeringsbeslutninger (avvik fra strategiske vekter i strategien), har i sum bidratt med cirka 15 prosentpoeng mindrevkastning. Dette knytter seg til undervekt i aksjer i en periode etter finanskrisen som følge av kommunens økonomiske situasjon. Seleksjonsbeslutninger, med andre ord valg av forvaltere, har i sum bidratt med cirka 26 prosentpoeng meravkastning.

For 2025 er oppnådd meravkastning i forhold til kommunes referanseindeks på cirka 0,64 prosentpoeng. Meravkastningen forklares av både seleksjonseffekter (0,5 prosentpoeng) og allokeringseffekter (0,15 prosentpoeng). Det betyr at forvalterne i porteføljen i snitt har levert noe sterkere enn referanseindeksene.

Skolefondsporteføljen

Markedsverdi og fordeling av skolefondporteføljen

	2025	Andel
Obligasjoner Norge	272 424 051	23,9 %
Obligasjonsfond utland	409 139 606	35,9 %
Pengemarkedsfond	227 197 157	19,9 %
Aksjer Norge (fond)	86 409 698	7,6 %
Aksjer utland (fond)	144 958 536	12,7 %
Bankinnskudd	766 880	0,1 %
Totalt	1 140 895 929	

Avkastning i prosent skolefondporteføljen

	2025
Totalportefølje	5,13 %
- Obligasjoner	4,71 %
- Pengemarked	4,70 %
- Aksjer	6,55 %

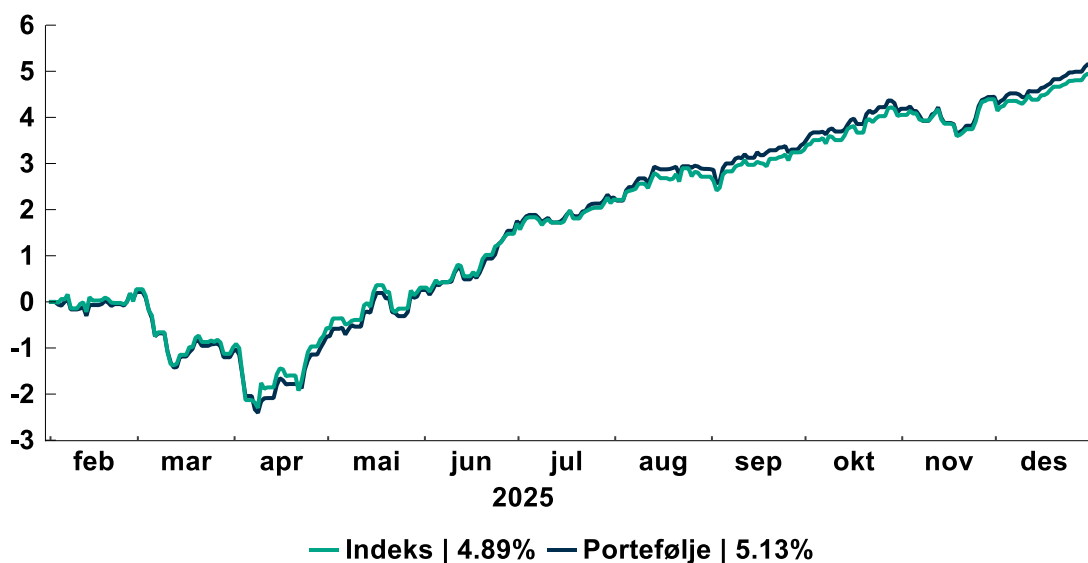
Gjennom året har porteføljeværdien økt med i overkant 55,6 millioner kroner eller 5,13 prosent. Forvaltningen har gitt en meravkastning på 0,23 prosent i forhold til samlet indeks

som porteføljen måles mot. Forvalterne har i snitt gjort det bedre enn referanseindeksene med unntak for globale aksjer.

Porteføljen ble først plassert i januar og februar 2025 med 1 085 000 000 kroner slik at det ikke er et helt års opptjent avkastning. I tiden etter plasseringen ble det en nedgang i markedet som også har bidratt til noe lavere avkastning. Målsettingen med forvaltningen er at denne skal gi en merverdi utover risikofrirente med 1,4 prosent. Risikofri rente er definert som tre måneders nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,0 prosent for perioden porteføljen var plassert i 2025. Med en avkastning på 5,13 prosent ble ikke målsettingen for året nådd.

Porteføljeutvikling i 2025

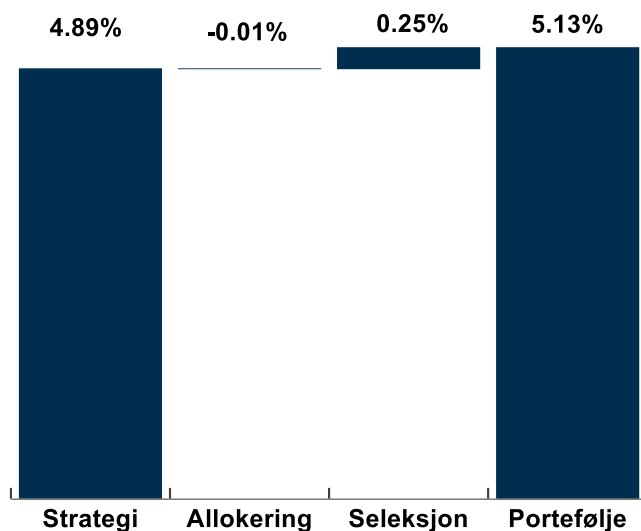
Grafen under viser porteføljens utvikling kun for 2025 siden dette var oppstartsåret.

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat. Aksjefondene har størst prosentmessig avkastning, mens obligasjonsfondene har størst kronemessig bidrag til avkastningen. Aksjeporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Avkastningen siden oppstart i 2025 er som nevnt cirka 5,13 prosent. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indeksnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er 1,13 prosentpoeng siden oppstart i 2025. Porteføljen har oppnådd cirka 0,25 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks.

Kommunens vedtatte strategi vil forventningsmessig forklare det meste av oppnådd avkastning og svingninger i denne over tid. Frihetsgrader i strategien gir innenfor spesifiserte risikorammer anledning til aktive valg rundt seleksjon (valg av forvaltere) og allokering (avvik fra strategivæker). Grafen under viser sammensetningen av oppnådd avkastning.

For 2025 er som nevnt oppnådd meravkastning i forhold til kommunes referanseindeks på cirka 0,25 prosentpoeng. Meravkastningen forklares av seleksjonseffekter (0,25 prosentpoeng). Allokeringseffekter har i sum hatt en nøytral effekt.

Kostnader i forvaltningen

Forventet meravkastning for kommunens investeringsstrategi er som nevnt over tid 1,4 prosent i forhold til en bankplassering. Et viktig virkemiddel for å oppnå dette er å holde kostnadselementet i forvaltningen så lav som mulig. Verdipapirfond har årlige forvaltningshonorar som varierer mellom aktivaklassene, forvalterne og investert beløp. Variasjonene er størst innenfor aksjefond, som følge av ulike forvaltningsstiler, minsteinnskudd med mer. Kommunen mottar fakturaer på et forvaltningshonorar, og all returprovisjon tilføres kommunens klientkonto etter hvert som forvalterne utbetaler den, før den overføres til kommunens hovedbankkonto.

Kortsiktig likviditet/driftslikviditet

Den kortsiktige likviditeten er plassert i bankinnskudd og følger flytende NIBOR-renter (renter som gjelder bankene mellom i det interne bankmarkedet) med positive marginer. Renten har i snitt ligget på 4,83 prosent gjennom året.

Per 31.12.2025 er saldo i bank på 277,5 millioner kroner, som er i tråd med tidligere år. Det høye beløpet per 31.12.2024 skyldtes at salgsinntektene fra salg av Fredrikstad Energi AS sto på bankkontoen over årsskiftet, men disse er som nevnt plassert i finansmarkedet. Driftskreditten er ikke brukt ved overgangen til 2026.

Rådgivingsavtaler

Fredrikstad kommune benytter eksterne rådgivere i forvaltning av gjeldsporteføljen og den langsiktige forvaltningsporteføljen. Alle beslutninger tas av kommunen.

Internkontroll (kommunelovens § 25-1)

Et godt samspill mellom rollene til bystyret, kontrollutvalget, revisjonen og kommunedirektøren er avgjørende elementer i et godt internkontrollarbeid. God virksomhetsstyring består ikke alene av internkontrollarbeid, men et godt internkontrollarbeid er avgjørende for å ha et kontinuerlig fokus på kvalitet, effektivitet og måloppnåelse.

Kommunedirektørens ledergruppe har ansvar for det strategiske perspektivet med den sektorovergripende internkontrollen i kommunen. Direktørene, med sine linjeledere og medarbeidere, er ansvarlige for det operasjonelle perspektivet, eller den tjenestespesifikke internkontrollen.

God virksomhetsstyring og internkontroll henger sammen. Kommunedirektøren skal sørge for at det er betryggende balanse mellom tillit og kontroll i virksomheten. Rutiner, regler, prosedyrer og kontrollaktiviteter utgjør en viktig del av internkontrollen. Arbeidet med internkontroll er systematisk og kunnskapsbasert, med en risikobasert tilnærming. Det er i stadig endring, i samsvar med utviklingen av Fredrikstad kommunes organisasjon og virksomhet.

Kilde: Direktoratet for forvaltning og ikt; Internkontroll

Motiverte ledere og medarbeidere er avgjørende for å kunne opprettholde og utvikle et godt kontrollmiljø. Internkontrollarbeidet skal være en arena for læring og utvikling. Systematisk internkontrollarbeid skal oppleves som sunn fornuft og ha en god nytteverdi. Når egen kunnskap og erfaring kan brukes i rutinebeskrivelser, prosedyrer og risikovurderinger, er det motiverende for ledere og medarbeidere. Oppfølging av innmeldte avvik skal gi effekt for kvalitetsarbeidet og påvirke utviklingen av tjenester. Bruk av risikoanalyser kan bidra til forenklinger og redusere sårbarheten i den daglige driften.

Bruk av digitale verktøy i internkontrollarbeidet, som Kvalitetssystemet Compilo og Framsikt har en sentral plass i dette arbeidet. Verktøyene er lett tilgjengelige for alle ledere og ansatte, og ligger på forsiden av intranettet når man logger seg på. Kvalitetssystemet har en integrert risikomodul, som gjør det enkelt å utforme og utarbeide risikoanalyser for egen virksomhet. I 2025 har vi innført det nye kvalitetssystemet, Compilo. Alle dokumentene i det gamle systemet er overført, opplæring er gitt og det nye systemet er fullt ut operativt.

Avvik, forbedringsforslag, risikovurderinger og skademeldinger meldes i kommunens felles system, kvalitetssystemet. Disse er moduler i kvalitetssystemet, sammen med dokumentbasen med alle kommunes gjeldende rutinebeskrivelser. Ansatte uten tilgang til elektroniske løsninger kan melde avvik manuelt og levere til nærmeste leder. Avvikssystemet blir brukt både som dokumentasjon av hendelser og i forbedringsarbeid, som kilde til læring, kvalitetsforbedring og kartlegging av risikoområder.

Meldte avvik

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>RiskManager/Business Analyze</i>						
HMS	1 855	1 830	1 988	2 997	3 596	2 767
Informasjonssikkerhet og personvern	75	71	64	78	85	46
Tjenestekvalitet	2 055	1 763	2 493	3 968	3 332	1 753
Forbedringsforslag	102	108	85	119	91	59
Legemiddelhåndtering	3 592	3 213	3 341	3 887	3 336	1 753
Hjelpemiddeformidling	6	1	3	22	17	3
Opplæringsloven §13-10	37	0	0	0	0	..
Fredrikstadmodellen	4	0	0	1	0	..
Totalt RiskManager/Business Analyze	7 726	6 986	7 974	11 072	10 457	6 368
<i>Compilo</i>						
HMS	2 212
Organisasjon/internt	288
Tjeneste – tjenestemottaker	3 666
Personvern og inf.sikkerhet	75
Ytre miljø	38
Totalt Compilo	5 944
Totalt begge systemer	12 251

Note: Tallene for 2025 er delt i to på grunn av bytte av system.

Det er registrert en økning i antall meldte avvik fra 2024 til 2025. Dette skyldes hovedsakelig at Compilo åpner for å sortere et avvik i flere kategorier, slik at det oppstår noen dubletter. Det antas også at bytte av system har ført til økt oppmerksomhet og bevissthet rundt avvik, som har ført til en økning.

Antall meldte avvik varierer og er avhengig av mange faktorer. Avvikshåndtering er en del av det kontinuerlige forbedringsarbeidet vårt. Det skal oppmuntres til å melde avvik. Det at det er flere avvik vurderes i utgangspunktet som positivt og er en viktig del av blant annet det systematiske pasient- og brukersikkerhetsarbeidet. Vi skal lære av feilene og forbedre kvaliteten på arbeidet.

Alle alvorlige HMS-avvik blir behandlet i KAMU – Kommuneområdenes arbeidsmiljøutvalg. For å sikre at både nye og nåværende ledere får ny og oppdatert kunnskap innen felter som økonomi, ehandel, anskaffelse og etikk, er det lagt opp til digitale temabaserte eLæringskurs.

Tydelige ledere skal videreutvikle en kvalitets- og forbedringskultur også gjennom aktiv bruk av Kvalitetssystemet, oppfølging av avvik og forbedringsforslag. Kommunedirektøren har fokus på oppfølging og gjennomføring av forbedringsforslag. For å kunne lykkes er det avgjørende at ledere og medarbeidere har relevant og riktig kompetanse for å sikre en god og riktig tjenesteutførelse med ønsket kvalitet.

Interne prosesser

Varslingsordningen

BDO AS håndterer alle funksjoner og oppgaver i forbindelse med mottak (varslingsmottak), vurdering og forslag til innledende behandling av varsler (varslingsråd).

Totalt har det blitt innmeldt 58 varsler i 2025. I tabellen under er varslene sortert etter kategori, med utgangspunkt i om varslet er vurdert å gjelde et kritikkverdig forhold i tråd med definisjonen i arbeidsmiljøloven eller ikke. Av hensyn til bevaring av anonymitet, er varslene ikke sortert med tanke på om varsler er ansatt eller innbygger.

Forhold:	Eksempler på innhold i varsler i denne kategorien:	Antall saker 2024	Antall saker 2025	Status
Fare for klima eller miljø	Forsøpling og mulig forurensing, varsel om forsøpling, planlagt felling av mulig verneverdig tre	0	0	
Korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet	Påstått korrupsjon ved innvilgelse av byggetillatelse.	1	1	Saken er ferdig behandlet.
Uforsvarlig arbeidsmiljø	Arbeidsmiljø ved angitte steder, arbeidsmiljø – manglende bemanning, manglende oppfølging av elever, gjengjeldelse.	8	9	4 av sakene er fremdeles under behandling, 5 er avsluttet.
Brudd på person-opplysnings-sikkerheten	Vedtak om språkopplæring.	1	3	Alle sakene er fremdeles under behandling.
Myndighetsmisbruk	Overdreven fysisk maktbruk, påstått trakassering fra en saksbehandler, usaklig forskjellsbehandling.	2	1	Saken er fremdeles under behandling.
Liv og helse	Mistanke om tyveri av medikamenter, påstand om uskikket ansatt, påstand om ulovligheter.	2	1	Saken er ferdig behandlet.
Ikke-kritikkverdige forhold	Arbeidsforhold/brudd på taushetsplikt, etablering for opplag for båt og bobil, felling verneverdige trær, ikke-fungerende ringesnor, manglende likebehandling, mulig brudd på byggeforskrifter – manglende rømningsveier, påstått ulovlig utleie, saksbehandling av byggesak, serveringssted nekter å ta imot kontakter, uprofesjonelt forhold med mer.	22	43	Sakene faller utenfor varslingsordningen og følges opp ulikt, som for eksempel tips, avvik, klage, med videre. Data om status finnes derfor ikke.

Kommunedirektøren mener at varslingsordningen bidrar til en strukturert oversikt over innmeldte varsler i Fredrikstad kommune. Systemene og rutinene legger også godt til rette for rask og forsvarlig oppfølging av innmeldte saker, og sikrer en mer enhetlig oppfølging av sakene. Kommunedirektøren vurderer at varslingsordningen virker etter sin intensjon, og at datamaterialet viser at ordningen har nødvendig tillit, både internt og blant innbyggerne.

Kommunedirektøren noterer at antallet eksterne varsler, det vil si varsling om ikke kritikkverdige forhold, fortsetter å øke og er nå mange ganger så mange som de

kritikkverdige forholdene etter arbeidsmiljøloven. De fleste av varslene om ikke-kritikkverdige forhold er i realiteten tips, søknader, klager og liknende, som hadde fått raskere behandling dersom de var meldt i riktig spor. Etter vedtak i bystyret er ordningens innretning endret til å rette seg mot kommunes ansatte, i tråd med arbeidsmiljøloven kapittel 2A. Våre eksterne nettsider er også endret i tråd med dette.

For 2025 er det regnskapsført 285 109 kroner i kostnader til kommunens varslingsordning. For 2024 var det regnskapsført 413 463 kroner. Den høyere kostanden i 2024 forklares for det meste med økt behov av rådgivning fra BDO. Etter omorganisering og endret kompetansesetting har kommunen i 2025 i større grad benyttet interne ressurser, og mindre behov for ekstern rådgivning. BDO følger likevel opp framdriften i sakene.

Samfunnssikkerhet og beredskap

Beredskapsåret 2025 har vært preget av høy aktivitet, styrket samarbeid med nødetater og eksterne aktører, samt flere hendelser som har krevd koordinert innsats. Kommunen har oppdatert beredskapsdokumenter, og gjennomført møte i beredskapsråd og beredskapsforum, i tråd med planverk og styringsdokumenter.

Det systematiske arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap er forankret i de fire nasjonale beredskapsprinsippene: ansvar, nærhet, likhet og samvirke, og gjelder alle kommuneområdene. På overordnet nivå integreres beredskapsarbeidet i kommunens kriseledelse og stab.

Krisehåndteringsverktøyet Rayvyn har vært brukt gjennom hele året med en løpende logg for å gi oversikt over beredskapsinnsatsen i 2025, og vil også benyttes slik i 2026.

Brannen hos Pharmatech i juli var årets mest omfattende beredskapshendelse og krevde bred tverrsektoriell innsats. Hendelsen involverte både kriseledelsen og beredskapsstaben. Kommunen etablerte evakueringssenter, samarbeidet tett med politi, ambulanse, brannvesen og IUA, samt gjennomførte omfattende koordinering av informasjon, transport, oppfølging av evakuerte og dialog med media lokalt og nasjonalt. Proaktivitet, rask respons og samhandling var avgjørende for håndteringen av denne hendelsen, som heldigvis endte uten personskader.

Det har i tillegg vært mobilisert beredskapsressurser på flere hendelser knyttet til ulike branner, gasslekkasje på Sykehuset Østfold, IT-svikt i journalsystemet på legevakten og koordinering av tiltak rundt tilstedeværelsen av amerikansk hangarskip i Oslofjorden.

Kommunen har også håndtert flere værhendelser, særlig knyttet til ekstremværet «Amy», som førte til mobilisering av beredskapsfunksjoner etter henvendelse fra beredskapsvakten hos Statsforvalteren. Kommunen deltok aktivt i Statsforvalterens koordinering, og det ble arbeidet med å sikre infrastruktur, dele informasjon og revidere rutiner og tiltakskort.

Det er gjennomført en rekke øvelser i 2025, blant annet funksjons- og nødnettøvelser med Statsforvalteren og Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). I tillegg har det vært månedlige varslingsøvelser med kommunens kriseledelse og krisestab. I juni ble det arrangert en øvelse i regi av Statsforvalteren, hvor kriseledelsen og krisestaben deltok. Øvelsen omhandlet en sikkerhetspolitisk krise og fare for krigshandlinger mot Østlandet. Målet var å styrke kriseledelsens evne til å håndtere nasjonale trusler, opprettholde samfunnskritiske funksjoner og sikre god samhandling. Flere kommunalområder har også gjennomført øvelser innenfor sine fagområder. Fredrikstad kommune har deltatt på øvelser med kriseledelsen i både Moss og Sarpsborg.

DSB utførte også på forespørsel en dekningsstest av nødnettet i 2025, basert på definerte oppmøtepunkter ved bortfall av elektronisk kommunikasjon (ekom) i Fredrikstad kommune. Testen ble gjennomført sammen med brannvesen, legevakt og vakt- og sikringspersonell. Resultatet viste behov for å styrke dekningsnettet, ved for eksempel ved å montere en antenne på taket av rådhuset, og vil bli fulgt opp i 2026.

I september 2025 avsluttet Statsforvalteren tilsynet med kommunal beredskapsplikt og helseberedskap. Statsforvalteren fremhevet etableringen av beredskapsvaktordning og at kommunen har gjennomført tiltak som sikrer at kriseledelsen er forberedt på å håndtere uønskede hendelser. Kontinuitetsplan for legetjenesten har blitt ferdigstilt, og det er innført en ny rutine for opplæring av nye medlemmer av kommunens kriseledelse.

Egenberedskapsuka 2025 ble en suksess, med god synlighet i media og en gjennomtenkt kommunikasjonsplan. Det ble arrangert foredrag, presentasjoner, stands, deltagelse på verdensdagen for psykisk helse (med info om tilfluktsrom) og generell befolkningskontakt. Arrangementet bidro til å styrke innbyggernes kunnskap om egenberedskap og gjorde beredskapsarbeidet mer synlig. Det har i tillegg vært en rekke aktiviteter knyttet til utdrettet virksomhet, der kommunens ansatte innenfor beredskap har holdt foredrag, innlegg på konferanser og opplæring for andre beredskapsaktører.

Fredrikstad kommune var vertskap for kommunekonferansen om samfunnssikkerhet og beredskap i oktober, i regi av Statsforvalteren. I desember mottok Sivilforsvaret nytt lager på Mineberget.

Etiske prinsipper

En avgjørende faktor for et godt internkontrollmiljø, i tillegg til systemer, rutiner og kontroller, er holdninger som bygger på gode etiske prinsipper. Fredrikstad kommunes etiske prinsipper, vedtatt av bystyret, gjelder for både folkevalgte og medarbeidere i kommunen.

De 10 etiske prinsippene, som alle ansatte skal følge, er:

1. Vi møter alle med respekt.
2. Vi forvalter samfunnets fellesmidler på best mulig måte.
3. Vi vurderer egen inhabilitet og ber rett instans å vurdere habilitet.
4. Vi tar ikke imot gaver, arv eller andre ytelser.
5. Vi er en åpen og etterrettelig kommune.
6. Vi har ytringsfrihet og rett til å si ifra.
7. Vi tar selvstendig ansvar.
8. Vi er miljøbevisste.
9. Vi er bevisste på når vi har taushetsplikt, og etterlever den.
10. Vi har et bevisst forhold til bruk av sosiale medier.

Det er laget kursmateriell, workshops og filmsnutter som brukes i hele organisasjonen for at alle skal bli kjent med og følge de etiske prinsippene.

Likestilling

I oppfølging av likestillings- og diskrimineringsloven og kommunens fokus på likebehandling blant ansatte, jobbes det med likestilling på flere områder.

Medarbeiderundersøkelse om likestilling og inkludering

I 2022 ble det gjennomført en medarbeiderundersøkelse om likestilling og inkludering. Undersøkelsen kartla fire forhold (forskjellsbehandling, trakassering, seksuell trakassering og ufrivillig deltid) som påvirker opplevelsen av et likestilt og inkluderende arbeidsmiljø.

Det var planlagt en ny undersøkelse høsten 2024, men på grunn av flere omorganisering og mulig ny struktur på medarbeiderundersøkelser ble dette satt på vent. Det tas sikte på å gjøre en ny kartlegging i 2026.

Det er gjort en kartlegging av andel kvinner og menn i de ulike kommuneområdene.

Organisasjonshet	Antall kvinner	Antall menn	Årsverk kvinner	Årsverk menn	Andel kvinner	Andel menn
Økonomi og organisasjon	161	102	134,52	88,52	61,22 %	38,78 %
Byutvikling	41	40	35,50	35,07	50,62 %	49,38 %
Samfunn	341	115	25,50	81,09	74,78 %	25,22 %
Teknisk	201	396	169,70	361,47	33,67 %	66,33 %
Oppvekst	2 057	611	1 662,36	482,01	77,10 %	22,90 %
Helse	2 962	675	1 850,16	407,96	81,44 %	18,56 %
Fredrikstad kommune	5 690	1 918	4 102,74	1 456,11	74,79 %	25,21 %

Lønn

Fredrikstad kommune har over flere år hatt et tydelig fokus på likebehandling mellom kvinner og menn når det gjelder lønn og avansement. I de lokale lønnsforhandlingene er det årlig ett av vurderingskriteriene å rette opp eventuelle lønnskjevheter som utelukkende skyldes kjønn. Kommunens lønnspolitikk understøtter dette arbeidet, og vurderinger knyttet til likelønn er godt forankret og integrert i lønnsfastsettingen.

Innplassering i forhandlingskapitler gjøres i tråd med bestemmelsene i Hovedtariffavtalen (HTA) og Fredrikstad kommunes lønns- og stillingsregulativ.

Lønnspolitikken skal bidra til å:

- motivere til kompetanseutvikling
- motivere til økt bruk av heltid
- beholde, utvikle og rekruttere dyktige medarbeidere
- sikre tjenester av høy kvalitet
- fremme og ivareta likestilling mellom kjønnene

Kriteriene for lønnsinnplassering bygger på kompetansekrav, arbeidsoppgaver og ansvarsområde. I tilfeller der det er behov for å rekruttere eller beholde arbeidstakere, gjennomføres også markedsvurderinger for å sikre riktig lønnsnivå. Individuelle vurderinger gjøres på bakgrunn av kompetanse, erfaring, personlige egenskaper og lønnsansiennitet.

Det er stillinger lønnsinnplassert i Hovedtariffavtalens kapittel 4 som følger ansiennitetsstiger. I enkelte tilfeller kan det være behov for å opprettholde lønn ved overgang til lavere lønnet stilling. For eksempel ved omorganisering, sykdom, skade, rasjonalisering eller andre forhold som ikke skyldes arbeidstakeren. Da gis det en personlig ordning, som reduseres suksessivt med stillingens lønnsutvikling.

I tråd med likestillings- og diskrimineringsloven § 26 gjennomføres lønnskartlegging annet hvert år og dette er gjort for 2025.

Organisasjonsenhet	Gj.snitt års-lønn kvinner	Gj.snitt års-lønn menn	Kvinneres gjennomsnittlige årslønn av menn
Økonomi og organisasjon	712 545	696 884	102,25 %
Byutvikling	784 134	773 583	101,36 %
Samfunn	633 024	616 585	102,67 %
Teknisk	563 626	591 343	95,31 %
Oppvekst	620 424	605 121	102,53 %
Helse	550 084	549 574	100,09 %
Fredrikstad kommune	586 763	591 962	99,12 %

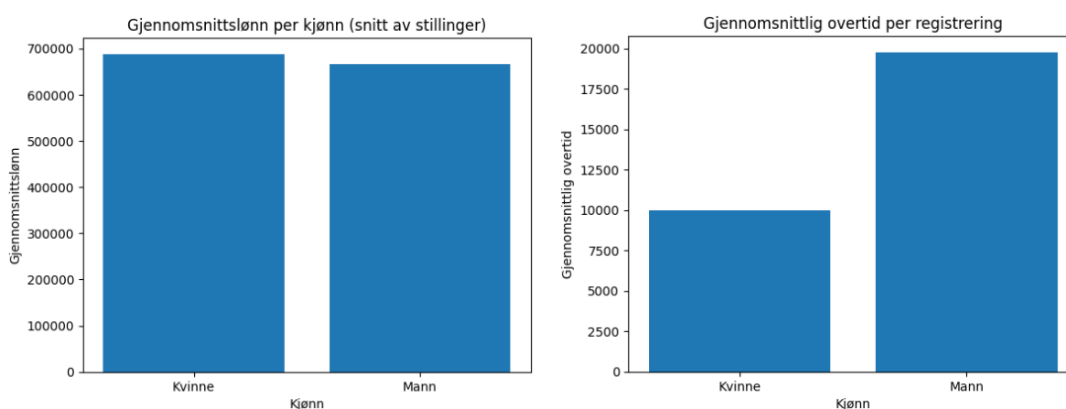
Arbeidet med lønnsdannelse og likebehandling videreføres, og Fredrikstad kommune skal i 2026 oppdatere den lønnspolitiske planen. Oppdateringen skal sikre at planen er godt tilpasset dagens behov, støtter strategiske prioriteringer og bidrar til en mer helhetlig og forutsigbar lønnspolitikk.

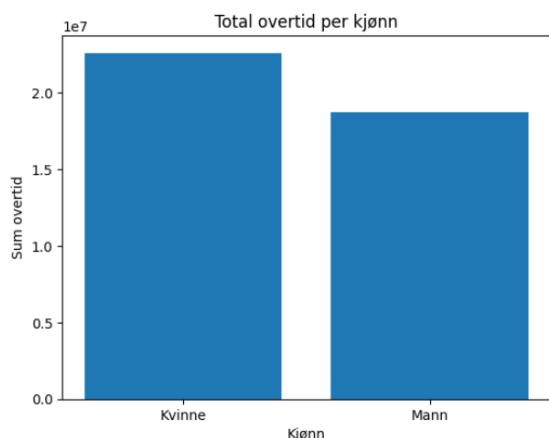
En gjennomgang av lønns- og overtidsdata fordelt på kjønn viser at det generelt er små forskjeller i gjennomsnittslønn mellom kvinner og menn innen samme stillingskategorier. Lønnsnivået fremstår i hovedsak som balansert mellom kjønnene, og eventuelle variasjoner kan i stor grad forklares av stillingstype, ansiennitet og stillingsprosent.

Når det gjelder overtid, viser analysen et tydeligere avvik. Kvinner står for den største samlede overtidsmengden, noe som blant annet henger sammen med at det er flere kvinnelige ansatte i kommunen. Samtidig viser tallene at menn i gjennomsnitt har betydelig høyere overtidsbeløp per registrering enn kvinner. Gjennomsnittlig overtid per registrering er omtrent dobbelt så høy for menn som for kvinner.

Forskjellen viser at menn jobber færre, men lengre samlet overtidstimer, men tallene alene gir ikke grunnlag for å konkludere med årsaken. Samlet sett gir analysen likevel ikke indikasjoner på systematiske lønnsforskjeller mellom kjønn, men viser at det finnes forskjeller i overtidsmønster.

Resultatene fra analysen følges opp videre i dialog med de tillitsvalgte. Rapportene og tilhørende analyser legges fram og gjennomgås i drøftingsmøte, hvor eventuelle funn og behov for oppfølging vurderes i fellesskap.

Deltid

Det arbeides videre med å fremme en heltidskultur i hele kommunen. Det planlegges også en undersøkelse i løpet av 2026 for å kartlegge ufrivillig deltid.

Organisasjonsenhet	2022	2023	2024	2025
Økonomi og organisasjon	94 %	95 %	95 %	94 %
Kultur, miljø og byutvikling	61 %	60 %	61 %	..
Byutvikling	72 %
Samfunn	72 %
Teknisk	85 %	86 %	90 %	89 %
Oppvekst	74 %	74 %	82 %	66 %
Helse	46 %	47 %	55 %	51 %
Fredrikstad kommune	61 %	62 %	69 %	62 %

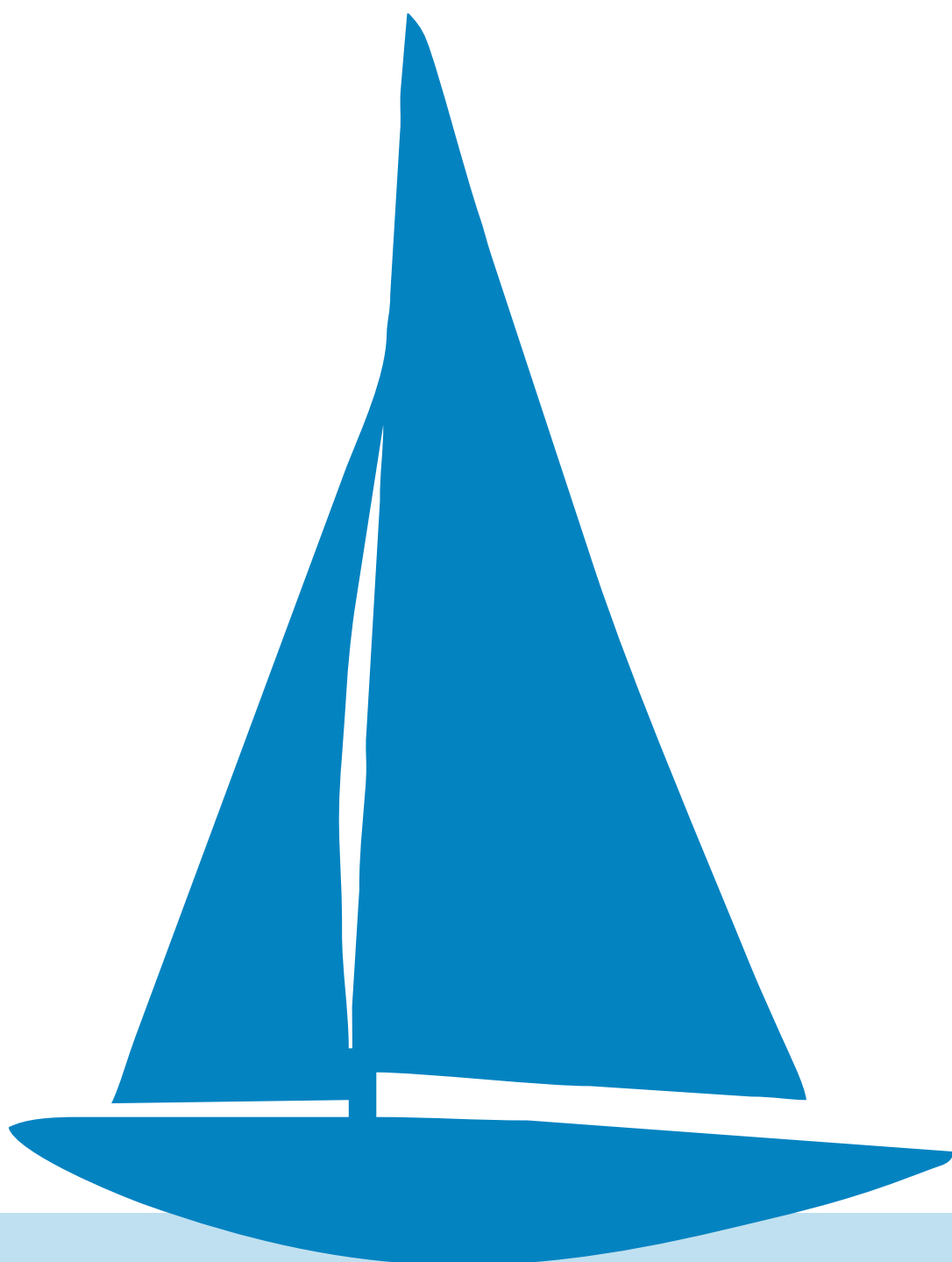
Heltid er definert som 95 prosent eller mer.

Det har vært flere omorganiseringer i Fredrikstad kommune. I 2025 ble alle tidligere seksjoner endret til kommuneområder og fikk nye navn, og det ble foretatt flytting av ansatte mellom områdene. Tidligere seksjon for Kultur, miljø og byutvikling opphørte. Det ble opprettet to nye kommuneområder, henholdsvis for Byutvikling og Samfunn. Flere virksomheter og enheter har skiftet kommuneområde. Tallene er derfor ikke fullt ut sammenliknbare.

Kjønnfordeling		Midlertidige ansatte		Faktisk deltid	
Kvinner	Menn	Kvinner	Menn	Kvinner	Menn
5 690	1 918	1 174	389	2 628	626

Rekruttering

Kommunen følger tilsetningsreglement og tilsetningsrutine for å sikre lik behandling ved tilsetninger. I alle utlysningstekster framgår det at «kvalifiserte personer med innvandrerbakgrunn og/eller redusert funksjonsevne» oppfordres til å søke. Det framkommer i rutinen for tilsetning at det ikke skal innhentes opplysninger om blant annet funksjonsnedsettelse i tilsetningsprosessen, og at minst en kvalifisert søker med innvandrerbakgrunn skal innkalles til intervju.

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

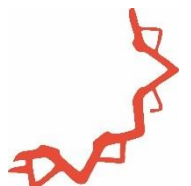

KONSOLIDERT REGNSKAP FOR FREDRIKSTAD KOMMUNE

(FREVAR KF + Kommunekassen)

**REGNSKAP
2025**

15.04.2026

INNHALDSFORTEGNELSE

Hovedoversikter

Økonomisk oversikt etter art	1
Bevilgningsoversikt – investering	2
Balanseregnskapet	3

Noter

Note 1 Øvrige noteopplysninger - § 10-4	6
Note 2 Arbeidskapital - § 5-10 a)	8
Note 3 Kapitalkonto - § 5-10 b)	9
Note 4 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimater og korrigeringer av tidligere års feil - § 5-10 c)	10
Note 5 Varige driftsmidler - § 5-11 a)	11
Note 6 Aksjer og andeler - § 5-11 b)	13
Note 7 Utlån - § 5-11 c)	15
Note 8 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler - § 5-11 d)	16
Note 9 Sikring av finansielle eiendeler - § 5-11 e)	19
Note 10 Langsiktig gjeld - § 5-12 a)	20
Note 11 Minimumsavdrag - § 5-12 b)	21
Note 12 Pensjon - § 5-12 c)	22
Note 13 Garantiansvar - § 5-12 d)	23
Note 14 Bundne fond - § 5-13 a)	24
Note 15 Selvkost - § 5-13 b)	25
Note 16 Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler - § 5-13 c)	27
Note 17 Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet	29
Note 18 Vesentlige forpliktelser	29
Note 19 Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall samt hendelser etter balansedagen	30

Økonomisk oversikt etter art – drift

Etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-6

	Kommunekassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
1 Rammetilskudd	-3 285 680 388	-	-	-3 285 680 388	-2 923 019 011
2 Inntekts- og formuesskatt	-2 994 106 398	-	-	-2 994 106 398	-2 752 768 572
3 Eiendomsskatt	-343 900 394	-	-	-343 900 394	-337 255 607
4 Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-317 363 379	-	-	-317 363 379	-328 289 885
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-857 414 412	-234 811 954	237 396 716	-854 829 650	-892 587 459
7 Brukerbetalinger	-212 301 965	-	-	-212 301 965	-218 313 256
8 Salgs- og leieinntekter	-1 063 366 580	-273 350 953	-	-1 336 717 533	-1 272 970 584
9 Sum driftsinntekter	-9 074 133 516	-508 162 908	237 396 716	-9 344 899 708	-8 725 204 375
10 Lønnsutgifter	4 321 483 190	77 337 320	-	4 398 820 510	4 293 792 148
11 Sosiale utgifter	1 222 478 382	20 615 624	-	1 243 094 006	1 119 638 152
12 Kjøp av varer og tjenester	2 140 470 246	241 855 165	-232 369 103	2 149 956 308	2 159 537 209
13 Overføringer og tilskudd til andre	649 915 274	10 185 760	-5 027 613	655 073 421	653 764 759
14 Avskrivninger	463 491 312	46 060 907	-	509 552 219	487 975 283
15 Sum driftsutgifter	8 797 838 404	396 054 776	-237 396 716	8 956 496 464	8 714 707 551
16 Brutto driftsresultat	-276 295 112	-112 108 132	0	-388 403 244	-10 496 824
17 Renteinntekter	-78 137 292	-15 863 173	-	-94 000 465	-103 081 042
18 Utbytter	-40 472 427	-	-	-40 472 427	-21 914 284
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-122 162 652	-	-	-122 162 652	-74 347 539
20 Renteutgifter	387 451 431	106 643 794	-	494 095 225	434 715 167
21 Avdrag på lån	364 031 561	170 437 651	-	534 469 212	423 438 729
22 Netto finansutgifter	510 710 621	261 218 272	0	771 928 893	658 811 031
23 Motpost avskrivninger	-463 491 312	-46 060 907	-	-509 552 219	-487 975 283
24 Netto driftsresultat	-229 075 803	103 049 233	0	-126 026 570	160 338 924
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering	6 000 000	3 731 431	-	9 731 431	8 032 736
26 Avsetninger til bundne driftsfond	134 024 388	-	-	134 024 388	75 953 843
27 Bruk av bundne driftsfond	-105 066 476	-	-	-105 066 476	-60 326 864
28 Avsetninger til disposisjonsfond	193 187 600	-101 752 663	-	91 434 937	-66 192 379
29 Bruk av disposisjonsfond	-	-5 028 000	-	-5 028 000	-117 806 259
30 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	229 075 803	-103 049 233	-	126 026 570	-160 338 924
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt – investering

Etter budsjet- og regnskapsforskriften §5-5, 1. ledd

	Kommunekassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
1	Investeringer i varige driftsmidler	961 402 017	87 264 666	1 048 666 683	911 871 099
2	Tilskudd til andres investeringer	13 846 007	-	13 846 007	31 720 832
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	18 139 074	-	18 139 074	16 677 302
4	Utlån av egne midler	-	-	-	-
5	Avdrag på lån	-	-	-	-
6	Sum investeringsutgifter	993 387 098	87 264 666	1 080 651 764	960 269 233
7	Kompensasjon for merverdiavgift	-103 146 263	-	-103 146 263	-89 342 112
8	Tilskudd fra andre	-191 062 247	-	-191 062 247	-65 611 229
9	Salg av varige driftsmidler	-33 880 783	-364 763	-34 245 546	-28 103 975
10	Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-1 100 000 000
11	Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-
13	Bruk av lån	-668 243 406	-83 533 235	-751 776 641	-763 900 322
14	Sum investeringsinntekter	-996 332 699	-83 897 998	-1 080 230 697	-2 046 957 638
15	Videreutlån	200 246 778	-	200 246 778	200 848 452
16	Bruk av lån til videreutlån	-200 246 778	-	-200 246 778	-200 848 452
17	Avdrag på lån til videreutlån	101 223 773	-	101 223 773	107 207 198
18	Mottatte avdrag på videreutlån	-110 608 141	-	-110 608 141	-88 985 712
19	Netto utgifter videreutlån	-9 384 368	-	-9 384 368	18 221 486
20	Overføring fra drift	-6 000 000	-3 731 431	-9 731 431	-8 032 736
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	60 242 831	-	60 242 831	50 859 982
22	Bruk av bundne investeringsfond	-50 774 042	-	-50 774 042	-68 995 528
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond	33 731 080	364 763	34 095 843	1 115 711 400
24	Bruk av ubundet investeringsfond	-24 869 900	-	-24 869 900	-21 076 200
25	Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	12 329 969	-3 366 668	8 963 301	1 068 466 918
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Balanseregnskapet

Etter budsjett- og regnskapsforskriften §5-8

	Kommune- kassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
A. Anleggsmidler					
<i>I. Varige driftsmidler</i>					
Faste eiendommer og anlegg	10 037 756 468	2 340 482 824		12 378 239 292	11 120 025 496
Utstyr, maskiner og transportmidler	450 673 104	44 794 860		495 467 964	538 379 012
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>					
Aksjer og andeler	692 404 866	28 451 781		720 856 647	702 726 573
Obligasjoner	-	-		-	-
Utlån	1 619 039 045	-		1 619 039 045	1 530 230 770
<i>III. Immaterielle eiendeler</i>					
	-	-		-	-
<i>IV. Pensjonsmidler</i>					
	10 737 597 377	185 253 502		10 922 850 879	9 523 683 129
Sum anleggsmidler	23 537 470 860	2 598 982 967		26 136 453 827	23 415 044 980
B. Omløpsmidler					
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>					
	277 471 164	369 287 662		646 758 826	1 123 561 248
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>					
Aksjer og andeler	379 894 338	-		379 894 338	213 400 078
Obligasjoner	1 063 055 293	-		1 063 055 293	601 730 921
Sertifikater	333 742 084	-		333 742 084	204 598 161
Derivater	-	-		-	-
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>					
Kundefordringer	428 770 384	93 982 604		522 752 988	459 686 224
Andre kortsiktige fordringer	-	-		-	-
Premieavvik	1 180 755 146	-		1 180 755 146	1 067 497 835
Sum omløpsmidler	3 663 688 409	463 270 266		4 126 958 675	3 670 474 467
SUM EIENDELER	27 201 159 269	3 062 253 233		30 263 412 502	27 085 519 447
C. Egenkapital					
<i>I. Egenkapital drift</i>					
Disposisjonsfond	-376 519 767	-200 119 970		-576 639 737	-305 705 184
Bundne driftsfond	-165 144 018	-25 594 430		-190 738 448	-153 845 079
Merforbruk i driftsregnskapet	-	-		-	-
<i>II. Egenkapital investering</i>					
Ubundet investeringsfond	-1 598 816 176	0		-1 598 816 176	-1 589 954 996
Bundne investeringsfond	-81 947 658	-		-81 947 658	-72 478 868
Ubundne beløp i investeringsregnskapet	-	-		-	-
<i>III. Annen egenkapital</i>					
Kapitalkonto	-3 897 370 999	-5 959 699		-3 903 330 698	-3 511 637 544
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	15 323 408	-		15 323 408	15 323 408
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-	-		-	-
Sum egenkapital	-6 104 475 210	-231 674 099		-6 336 149 309	-5 618 298 262
D. Langsiktig gjeld					
<i>I. Lån</i>					
Gjeld til kredittinstitusjoner	-5 717 393 671	-2 404 663 707		-8 122 057 378	-7 585 022 756
Obligasjonslån	-2 482 000 000	-		-2 482 000 000	-2 382 000 000
Sertifikatlån	-1 220 000 000	-		-1 220 000 000	-710 000 000
<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>					
	-10 472 968 496	-188 359 561		-10 661 328 057	-9 427 137 170
Sum langsiktig gjeld	-19 892 362 167	-2 593 023 268		-22 485 385 435	-20 104 159 926

E. Kortsiktig gjeld*I. Kortsiktig gjeld*

Leverandørgjeld	-319 736 573	-73 947 011	-393 683 584	-432 015 367
Likviditetsslån	-	-	-	-
Derivater	-	-	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-877 127 973	-163 608 855	-1 040 736 828	-927 342 500
Premieavvik	-7 457 346	-	-7 457 346	-3 703 394
Sum kortsiktig gjeld	-1 204 321 892	-237 555 866	-1 441 877 758	-1 363 061 261

SUM EGENKAPITAL OG GJELD	-27 201 159 269	-3 062 253 233	-30 263 412 502	-27 085 519 447
---------------------------------	------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------

F. Memoriakonti

<i>I. Ubrukte lånemidler</i>	250 318 375	-	250 318 375	198 808 558
<i>II. Andre memoriakonti</i>	33 242 703	-	33 242 703	27 421 773
<i>III. Motkonto for memoriakontiene</i>	-283 561 077	-	-283 561 077	-226 230 176
Sum memoriakonti	0	0	0	0

NOTER

Øvrige noteopplysninger - § 10-4

Enheter som inngår i det konsoliderte årsregnskapet

I det konsoliderte regnskapet til Fredrikstad kommune inngår regnskapet for:

- Fredrikstad kommune (kommunekassen)
- FREVAR KF
- Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning Østfold (IUA)
- Søndre Østfold interkommunale politiske råd

Vurdering av enhetene og eventuell eliminerings

Fredrikstad kommune (kommunekassen) skal være med som en del av det konsoliderte regnskapet, og det er foretatt eliminerings mot FREVAR KF.

FREVAR KF er kommunens eneste kommunale foretak. Foretaket er en del av kommunens juridiske enhet og er innarbeidet i det konsoliderte regnskapet. Det er foretatt eliminerings mot kommunekassen. FREVAR KF har ingen transaksjoner mot IUA.

Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (IUA Østfold)

Fredrikstad kommune ble kontorkommune fra 2012. IUA var tidligere et interkommunalt samarbeid opprettet med hjemmel i den gamle kommunelovens §27. IUA ble omdannet til et kommunalt oppgavefellesskap i 2020.

For 2025 er deres regnskap enn del av kommunekassens regnskap siden forventede brutto driftsinntekter er mindre enn 5 millioner kroner og det er fastsatt i samarbeidsavtalen at de benytter seg av unntaksbestemmelsen om å utarbeide eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Søndre Østfold interkommunale politiske råd

Søndre Østfold IPR er et regionalt politisk samarbeidsorgan. Rådet skal legge til rette for samarbeid mellom kommunene og felles forståelse for utfordringene i regionen, og arbeide for en samfunnsutvikling som bidrar til at regionen er bærekraftig, et godt sted å leve, og attraktiv for næringsdrivende og besøkende. Rådet vil kunne samarbeide om, og behandle saker innen, områder som arealplanlegging, transport (NTP), kollektivtrafikk, havner og fergesamband, klima og miljø, videregående opplæring, fagskole, tannhelse, kulturminner, idrett og friluftsliv og næringsutvikling, samt generelt kommune- og regionsamarbeid. Rådet er et politisk organ, hvor konsensus tilstrebes for å finne felles løsninger og uttale seg i politiske og strategiske spørsmål.

Fra 01.02.2025 overtok Sarpsborg kommune ansvaret som kontorkommune og dermed også regnskapsføringen. Balanseførte fondsmidler på 913 770 kroner er i løpet av 2025 blitt overført til ny kontorkommune.

Enheter som er utelatt etter §10-3

Det er ingen enheter som Fredrikstad kommune er kontorkommune for som er utelatt fra konsolideringen.

Enheter som har kommet til eller gått ut av det konsoliderte årsregnskapet siden forrige regnskapsår

Fra 01.02.2025 overtok Sarpsborg kommune ansvaret som kontorkommune for Søndre Østfold interkommunale politiske råd og dermed også regnskapsføringen. Balanseførte fondsmidler på 913 770 kroner er i løpet av 2025 blitt overført til ny kontorkommune.

Regnskapsopplysninger om enheter som nevnt i bokstav b og c, hvis dette har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Ikke relevant da ingen selskaper Fredrikstad kommune er kontorkommune for er utelatt.

Andelen av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld eller egenkapital som er knyttet til de øvrige deltakerkommunene i interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt, hvis dette har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Det er ingen inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld og egenkapital knyttet til de øvrige deltakerkommunene som har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Bruttotabell for IUA:

	Beløp
Utgifter	3 124 148
Inntekter	3 124 148
Mindreforbruk	0

Kr. 3 505 800 Avsatt på fond tidligere år

Kr. 101 274 Årets avsetning til fond

Kr. 88 148 Salgsinntekter eksklusiv mva

Kr. 319 264 Salgs- og gebyrinntekter mva

Kr 2 351 483 Refusjon fra andre samarbeidskommuner for finansiering av IUA Østfold

Kr 255 873 Kompensasjon moms på løpt i 2024

Fondsmidlene er postert på 251080160 - TD5010.

Note 2**Arbeidskapital - § 5-10 a)**

Post balansen	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Omløpsmidler	4 126 958 674	3 670 574 467	456 384 207
- Kommunekassen	3 663 688 408	3 408 373 209	255 315 199
- FREVAR KF	463 270 266	262 201 258	201 069 008
Kortsiktig gjeld	1 441 877 758	1 363 061 260	78 816 498
- Kommunekassen	1 204 321 892	1 241 586 313	-37 264 421
- FREVAR KF	237 555 866	121 474 947	116 080 919
Arbeidskapital	2 685 080 916	2 307 513 207	377 567 709
- Kommunekassen	2 459 366 516	2 166 786 896	292 579 620
- FREVAR KF	225 714 400	140 726 311	84 988 089

Note 3**Kapitalkonto - § 5-10 b)**

Post kapitalkonto	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Anleggsmidler	26 136 453 827	23 415 044 980	2 721 408 847
- Kommunekassen	23 537 470 860	21 446 533 429	2 090 937 431
- FREVAR KF	2 598 982 967	1 968 511 551	630 471 416
Langsiktig gjeld	22 485 385 435	20 104 159 926	2 381 225 509
- Kommunekassen	19 892 362 167	18 203 426 614	1 688 935 553
- FREVAR KF	2 593 023 268	1 900 733 312	692 289 956
Endring i ubrukte lånemidler (økning + /reduksjon -)	250 318 375	198 808 558	51 509 817
- Kommunekassen	250 318 375	198 808 558	51 509 817
- FREVAR KF	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arb.kap. drift	-15 323 408	-15 323 408	0
- Kommunekassen	-15 323 408	-15 323 408	0
- FREVAR KF	0	0	0
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker arb.kap. inv.	0	0	0
- Kommunekassen	0	0	0
- FREVAR KF	0	0	0

Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimater og korrigeringer av tidligere års feil - § 5-10 c)

FREVAR KF har ingen endringer i regnskapsprinsipp, regnskapsestimater eller korrigeringer av vesentlige feil i 2025. Regnskapet er imidlertid omarbeidet fra regnskapslovens prinsipper til kommunelovens prinsipper i forbindelse med at regnskapet konsolideres med kommunekassen for rapportering til SSB. Øvrige opplysninger i denne noten gjelder derfor kommunekassen.

Justeringsrett fra utbygger

Fredrikstad kommune har overtatt justeringsrett fra 14 nye avtaler rundt Værste og Bruket brygge. Det er selskapene Værste Utvikling AS, Bjølstad Utvikling AS, Bygarasjen Værstetorget AS og SPG Bakke Bolig Gressvik AS det er inngått avtaler med. Utbygger får 80 % og FK beholder 20% av berettiget kompensasjon.

Ressurskrevende tjenester

Det er inntektsført et statlig tilskudd til ressurskrevende tjenester som er estimert til 175,0 millioner kroner. Beløpet er ført til inntekt, men det endelige kravet overfor staten foreligger først etter at regnskapet for 2025 er avsluttet.

Skatt på næringsavfall

Kommunens skattepliktige virksomhet knyttet til næringsavfall omfatter to enheter: FREVAR KF og virksomhet renovasjon.

FREVAR KF fører et særregnskap etter regnskapsloven og avlegger eget årsregnskap med noter og årsberetning hvor andel betalbar skatt av årets beregnede skattekostnad fremkommer. Regnskapet til virksomhet renovasjon knyttet til næringsavfall føres etter kommuneloven og andel betalbar skatt framkommer direkte i kommuneregnskapet.

Fredrikstad kommune leverer en skattemelding for den samlede skattepliktige næringsvirksomheten til virksomhet renovasjon og FREVAR KF. FREVAR KF ikke er en selvstendig juridisk enhet, men en driftsenhet i Fredrikstad kommune. Skattekostnaden er beregnet for 2025, men ikke fastsatt før levert skattemelding 2025 er behandlet.

For 2025 er det postert et estimat i driftsregnskapet på skatt på 1,2 millioner kroner. Skattemeldingen for 2025 er ikke ferdigstilt når regnskapet for 2025 utarbeides.

Note 5

Varige driftsmidler - § 5-11 a)

Anleggsgrupper	IB 2025	Avskrevet	Tilgang	Salg/ Nedskr.	UB 2025	Avsk. tid
<i>Kommunekassen</i>						
Person-, vare- og lastebiler	152 194 279	-25 570 517	10 696 817	-4	137 320 575	8 år
Anleggsmaskiner	31 911 466	-4 768 962	7 701 000		34 843 504	10 år
Brannbiler	3 223 457	-320 723			2 902 734	20 år
Maskiner og verktøy	11 718 697	-3 567 531			8 151 166	10 år
Inventar og utstyr	241 423 015	-45 624 298	22 313 496		218 112 213	10 år
EDB-utstyr og kontormaskiner	50 352 847	-17 683 842	16 673 907		49 342 912	5 år
Skoler og barnehager	2 779 358 911	-103 070 435	331 130 095		3 007 418 571	40 år
Idrettshaller	682 162 407	-22 142 758	53 442 223		713 461 872	40 år
Kulturbygg	132 432 897	-4 117 283	7 730 074		136 045 688	50 år
Administrasjonsbygg ol.	435 413 255	-14 523 498	48 049 772	-514 375	468 425 154	50 år
Aldershjem og institusjoner	1 224 895 074	-32 269 753	4 233 164		1 196 858 485	50 år
Tekniske anlegg - VAR	105 774 849	-8 845 666	22 736 973		119 666 156	20 år
Tekniske anl. installasjoner VAR	655 804 137	-48 773 281	9 472 747		616 503 603	20 år
Tekniske anl. ledn.nett VAR	1 727 983 375	-61 496 685	316 243 486		1 982 730 176	40 år
Veier	859 221 295	-36 337 814	94 829 214		917 712 695	40 år
Parkeringsplasser og trafikklys	165 958 426	-14 884 965	1 778 368	-2	152 851 827	20 år
Parker og friarealer	231 895 731	-19 493 300	18 032 913		230 435 345	20 år
Tomter	116 033 121		183 775		116 216 896	0 år
Øvrige eiendommer	0				0	0 år
Kommunale gr.eiendommer K1	191 750 000		83 410 000		275 160 000	0 år
Kommunale gr.eiend. festet bort	104 100 000		170000		104 270 000	0 år
<i>FREVAR KF</i>						
Kjøretøy/anleggsmaskiner	7 653 411	-1 593 372	1 327 031	-397 554	6 989 515	
Inventar/utstyr	9 117 316	-1 794 991	567 000		7 889 325	
Maskiner	38 322 214	-6 918 932	5 963 312	-2 123 817	35 242 777	
Bygninger	352 250 359	-33 592 603	79 407 323		398 065 084	
Ledninger/dammer	67 400 445	-2 161 010	0		65 239 434	
Sum	10 378 350 984	-509 552 219	1 136 092 690	-3 035 752	11 001 855 707	

FREVAR KF

Anlegg under utførelse utgjør per 31.12.25: 1 877 178 316 kroner

Salg av anleggsmidler 2025

	Salgssum	Deaktivering
<i>Kommunekassen</i>		
<i>Biler og maskiner</i>		
SU30302 MI5401	18 370	-3
EL72590 MI0286-15	26 250	-1
<i>Eiendommer</i>		
Trippeveien 2	2 422 482	Finnes ikke i anleggsmodulen
Parkeringskjeller, Kirkebygga	4 700 000	-2
<i>Salg av tomt og grunn</i>		
Salg av tomt og grunn	4 500	
Boligområder tj. 4020	10 584 703	
Næringsområder tj. 4030	16 124 473	-514 375
<i>FREVAR KF</i>		
Kjøretøy		-397 554
Rister til energigjenvinnings-anlegget er nedskrevet til reell verdi		-2 123 817
	33 880 778	-3 035 752

Se regnskap for Fredrikstad kommune for 2025 for ytterligere informasjon.

Aksjer og andeler - § 5-11 b)

		ANTALL/ANDEL			SALDO I
		AKSJER	PÅLYDENDE	SUM	BALANSEN
221200010 KOMMUNEFORETAK					
KF1013	ØSTFOLD ENERGI AS		5,66 %		3 962 000
KF1019	VIUNO AS		70,83 %		150 000
SB1008	FASVO AS		100,00 %		100 000
SB1010	FASVO HOLDING AS		100,00 %		100 000
KF1028	FREDRIKSTAD PARKERING AS		100,00 %		8 577 252
AN8095	ISEGRAN EIENDOM AS		100,00 %		379 335 400
KF1029	ØSTFOLDTEATRET		49,50 %		1 000 000
SUM KOMMUNEFORETAK					393 224 652
221200020 PRIVATE SELSKAPER OG ANDRE					
BL1017	STUDENTBY SOGN, 13 A 8.000,-	13	8 000	104 000	104 000
BL1018	STUDENTBY BERG, 4 A 8.000,-	4	8 000	32 000	32 000
BL1019	STUDENTSAMFUNSHUS OSLO, 3 A 2.000,-	3	2 000	6 000	6 000
BL1020	STUDENTBOLIG FANTOFT, 4 A 8.000,-	4	8 000	32 000	32 000
BL1021	YRKESK. HYBEL, OSLO, 2 A 25.000,-	2	25 000	50 000	50 000
BL1022	KURE GÅRD NORSK FOLKEHJELP, 1 A 500	1	500	500	500
BL1024	TRYGDELEILIGHETER, DANIEL LEEGAARDS	1	106 500	106 500	106 500
BL1027	LEILIGHETER PÅ FJELLSTAD BL	1	64 000	64 000	64 000
BL1031	MADS W. STANGSGT. - 2 LEILIGHETER	1	179 500	179 500	179 500
BL1032	PRESTEBOLIG KIRKEVN B/L	1	350 000	350 000	350 000
BL3010	HAUGSTEN BORETSLAG	1	0	105 100	105 100
BL3018	ØSTGÅRD BORETSLAG VI	1	15 400	15 400	15 400
BL3019	TRYGDEBOLIGER Metodistkirken	1	664 800	664 800	664 800
BL3020	PRESTELØKKA II, ANDELER	1	54 171	54 171	54 171
BL3023	TRYGDELEILIGHETER BRATTHAMMEREN	1	600 500	600 500	600 500
BL3025	LILLEGÅRD BL	1	173 000	173 000	173 000
BL3026	UTSIKTEN BL, 12 TRYGDELEILIGHETER	1	293 900	293 900	293 900
BL3027	TRYGDELEILIGHETER MINEBERGET	1	2 348 830	2 348 830	2 348 830
BL3028	CHRISTIANDSLUND BL	1	926 221	926 221	926 221
BL3029	ST.HANSFJELLET BL	1	1 570 490	1 570 490	1 570 490
BL3036	VESTLIA BORETSLAG	1	400	400	400
BL3042	TEGLVERKSVN. B/L, 2 LEILIGHETR	1	147 800	147 800	147 800
BL3043	LEILIGHET BRATTHAMMEREN BL	1	340 000	340 000	340 000
BL3045	TØRRKOPP 25,27,29,29	4	100	400	400
BL3046	BJERKELUNDSVEI 51 B	1	100	100	100
BL3047	RUGDEVEIEN 1	1	100	100	100
BL3048	SLEGGEVEIEN 1,2,17,24	4	100	400	400
BL3049	LUNTEVEIEN 15 andeler	15	0	112 690	112 690

BL3050	STEINRØYSA 6 andeler	6	0	747 000	747 000
BL3051	HURRØDÅSEN 2	1	100	100	100
BL3053	HATTEVEIEN 41 A	1	100	100	100
BL3054	ØYENKILVEIEN 110	1	100	100	100
BL3055	CHRISTIANSLUND ALLE 22 E	1	100	100	100
BL3056	MYRÅSVEIEN 13 4 andeler	4	100	400	400
BL3057	MYRAGATEN 2	1	100	100	100
BL3058	BUSKOGEN 56,58,32	3	100	300	300
BL3059	NESVEIEN 49 B	1	100	100	100
BL3060	OREDALSVEIEN 22 C	1	100	100	100
BL3061	SMÅSKAUEN 5	1	100	100	100
BL3062	KRÅKERØYVEIEN 36	4	100	400	400
BL3063	HABEKKVEIEN 16 C,D	2	100	200	200
KF1015	HOLMEN BORETTSLAG	1	1 760 000	1 760 000	1 760 000
KF1022	VIUNO AS, tidligere FASVO/UNIKOM AS ¹⁾				8 038 000
KF1023	BIBLIOTEKSENTRALEN AL, 57 A 300,-	57	300	17 100,00	17 100
SB1042	VISIT FREDRIKSTAD OG HVALER AS	1 803			180 300
SB1046	NORSUS AS ²⁾	16,67 %			500 000
SB1048	INSPIRIA EIENDOM AS	1,68 %			1 780
SB1049	DRIVHUSET ØSTFOLD AS	33,33 %			15 000
SB1050	GULDKORN SA	2	5 000	10 000	10 000

<i>FREVAR KF</i>	<i>Eierandel</i>	<i>Fortjeneste ved salg</i>	<i>Balanseført verdi</i>
FREDRIKSTAD FJERNVARME AS	43,10 %		28 450 781
NORSK VANN - MEDLEMSANDEL	Medlemsandel		1 000
SUM PRIVATE SELSKAPER OG ANDRE			48 000 863

Noter: 1) Bystyret og Formannskapet har gitt aksept for fusjonering mellom Fasvo og Viuno. Det regnskapstekniske vil bli utført i regnskapsåret 2026.

2) Tidligere Østfoldforskning AS.

I tillegg har kommunen egenkapitalinnskudd i KLP med 279 630 132 kroner.

Utlån - § 5-11 c)

Utlånt til	Utestående 31.12.	Utestående 01.01.	Tap på hovedstol	Tap påløpte renter mv.	Samlet tap
<i>Utlån finansiert med innlån</i>					
Boligosiale formål (startlån)	1 610 528 770	1 523 258 306	0	0	0
Sum lånefinansierte utlån	1 610 528 770	1 523 258 306	0	0	0
<i>Utlån finansiert med egne midler</i>					
Utlån husholdninger	2 867 133	2 867 133	0	0	0
Sosiale utlån	5 643 142	4 105 331	0	0	0
Sum egenfinansierte utlån	8 510 275	6 972 464	0	0	0
Sum utlån	1 619 039 045	1 530 230 770	0	0	0

Tabellen ovenfor gjelder kommunekassen da FREVAR KF ikke har utlån.

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler - § 5-11 d)

Fredrikstad kommune har to plasseringsporteføljer som begge er basert på kapitaluttak fra Fredrikstad Energi AS i 2000 og salg av aksjene i Fredrikstad Energi AS i 2024. Midlene ved de to transaksjonene er investert i hver sin portefølje som betegnes Likviditetsportefølje (basert på kapitaluttak i 2000) og Skolefondsportefølje (basert på salg av aksjer 2024). Oppstillingene nedenfor er satt opp for hver portefølje. Per i dag er de to porteføljene nærmest identiske i forhold til hvilke papirer de er plassert i.

Likviditetsportefølje

	Anskaffelseskost ¹⁾	Markedsverdi per 01.01.25	Årets resultatførte verdiendring	Markedsverdi per 31.12.25 ²⁾
Obligasjoner 2.11				
- Norske obligasjoner	146 150 559	229 638 252	14 960 651	152 248 903
- Globale obligasjoner	218 950 284	372 092 668	18 234 725	229 242 732
Sertifikater 2.12/ Pengemarkedsfond	103 082 849	204 598 161	10 254 910	106 544 927
Aksjer 2.18				
- Norske aksjer	53 712 960	73 540 374	13 778 895	52 549 269
- Globale aksjer	72 606 367	139 859 704	8 875 521	95 976 834
Kontanter/Bank 2.10 ³⁾	0	345 094	1 249 381	956 555
Derivater	0	0	0	0
Sum	594 503 018	1 020 074 253	67 354 084	637 519 221

Noter: 1) Da begge porteføljene er registrert på samme organisasjonsnummer kan det ikke lages årsoppgave for hver av de to porteføljene. Som anskaffelseskost er det brukt beregnet kostpris basert på hver porteføljes andel av de ulike verdipapirene i forhold til samlet kostpris for verdipapiret som framkommer i årsoppgaven.
2) Endring i markedsverdi skyldes i tillegg til årets resultatførte verdiendring at det har vært gjort uttak fra porteføljen i 2025 på til sammen 450 millioner kroner.
3) Beløpet i kolonnen verdiendring er renteavkastning på bankkonto og en valutagevinst ved kjøp og salg av et aksjefond.

Ut fra likviditetsbehov, ble det i november overført 100 millioner kroner til hovedbanken fordelt på alle aktivaklassene. I desember ble overført ytterligere 350 millioner kroner på grunn av behovet for likviditet. Sistnevnte var et midlertidig uttak som vil bli tilbakeført på nyåret 2026 med 350 millioner kroner. Disse transaksjonene innebærer at årets resultatførte verdiendring ikke gjenspeiler differansen mellom porteføljens markedsverdi per 1. januar 2025 og 31. desember 2025.

Gjennom året er porteføljeverdien redusert med 382,6 millioner kroner grunnet uttak på 450 millioner kroner. I forhold til avkastning har forvaltningen har gitt en meravkastning på 0,6 prosent i forhold til samlet indeks som porteføljen måles mot. Forvalterne har i snitt gjort det bedre enn referanseindeksene.

Målsettingen med forvaltningen er at denne skal gi en merverdi utover risikofrirente med 1,4 prosent. Risikofri rente er definert som tre måneders nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,39 prosent i 2025. Med en avkastning på 6,87 prosent er målsettingen for året nådd.

Porteføljen har vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljen har vært noe høyere enn normalposisjonen i reglementet som følge av noe overvekt i aksjer.

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat, men det er spesielt aksjefondene av porteføljen som har gitt merverdier. Aksjeporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Avkastningen siden oppstart i 2003 er cirka 218 prosent. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indeksnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Reell oppnådd

meravkastning i forhold til bankrenten er siden oppstart cirka 4,0 prosentpoeng per år. Porteføljen har oppnådd cirka 10,6 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks siden oppstart.

Skolefondsportefølje

	Anskaffelseskost ¹⁾	Markedsverdi per 01.01.25 ²⁾	Årets resultatførte verdiendring	Markedsverdi per 31.12.25 ³⁾
Obligasjoner 2.11				
- Norske obligasjoner	261 514 471	0	12 024 051	272 424 051
- Globale obligasjoner	390 762 492	0	18 630 098	409 139 606
Sertifikater 2.12/ Pengemarkedsfond	219 801 295	0	10 197 157	227 197 157
Aksjer 2.18				
- Norske aksjer	88 842 640	0	10 459 698	86 409 698
- Globale aksjer	113 824 021	0	3 818 040	144 958 536
Kontanter/Bank 2.10 ³⁾	0	0	498 427	766 880
Derivater	0	0	0	0
Sum	1 074 744 918	0	55 627 473	1 140 895 929

Noter: 1) Da begge porteføljene er registrert på samme organisasjonsnummer kan det ikke lages årsoppgave for hver av de to porteføljene. Som anskaffelseskost er det brukt beregnet kostpris basert på hver porteføljes andel av de ulike verdipapirene i forhold til samlet kostpris for verdipapiret som framkommer i årsoppgaven.
2) Det er ingen markedsverdi per 01.01.25 da plasseringene først ble gjort i januar og februar 2025.
3) Beløpet i kolonnen verdiendring er renteavkastning på bankkonto.

Gjennom året har porteføljeværdien økt med i overkant 55,6 millioner kroner eller 5,13 prosent. Forvaltningen har gitt en meravkastning på 0,23 prosent i forhold til samlet indeks som porteføljen måles mot. Forvalterne har i snitt gjort det bedre enn referanseindeksene med unntak for globale aksjer.

Porteføljen ble først plassert i januar og februar 2025 med 1 085 000 000 kroner slik at det ikke er et helt års opptjent avkastning. I tiden etter plasseringen ble det en nedgang i markedet som også har bidratt til noe lavere avkastning. Målsettingen med forvaltningen er at denne skal gi en merverdi utover risikofrirente med 1,4 prosent. Risikofri rente er definert som tre måneders nibor. Gjennomsnittlig nibor 3 måneder ble 4,39 prosent i 2025. Med en avkastning på 5,13 prosent ble ikke målsettingen for året nådd.

Porteføljen har vært forvaltet innenfor rammene i finansreglementet. Risikoen i porteføljen har vært noe høyere enn normalposisjonen i reglementet som følge av noe overvekt i aksjer.

Alle aktiva-klassene har gitt positivt bidrag til årets samlede resultat, men det er spesielt aksjefondene av porteføljen som har gitt merverdier. Aksjeporteføljen oppnådde i 2025 samlet noe svakere avkastning enn referanseporteføljen, mens obligasjonsporteføljen samlet oppnådde noe bedre avkastning enn referanseporteføljen.

Avkastningen siden oppstart i 2025 er cirka 5,13 prosent. Kommunens investeringsstrategi er utformet med bakgrunn i kommunens målsetninger og risikobærende evne, og har en langsiktig forventet avkastning som på indeksnivå er 1,4 prosentpoeng høyere enn en bankrente over tid. Reell oppnådd meravkastning i forhold til bankrenten er 1,13 prosentpoeng siden oppstart i 2025. Porteføljen har oppnådd cirka 0,25 prosentpoeng høyere avkastning enn kommunens referanseindeks.

Fordeling og avkastning likviditetsporteføljen

	Fordeling	Strategi	Avkastning
Aksjer	23,3 %	20 %	11,55 %
Obligasjoner	59,8 %	60 %	5,50 %
Pengemarked	16,7 %	20 %	5,25 %
Kontanter	0,2 %	0 %	
	100,0 %	100,0 %	6,87 %

Kommunens langsiktige portefølje er forvaltet innenfor de retningslinjene som er satt i finansreglementet og fordelingen ligger innenfor frihetsgradene i reglementet.

Porteføljen har følgende vekter per 31.12.25:

- Aksjer: 23,3 prosent (andel norske 35,4 prosent og andel globale 64,6 prosent)
- Obligasjoner: 59,8 prosent (andel norske 39,9 prosent og andel globale 60,1 prosent - valutasikret)
- Pengemarkedsfond: 16,7 prosent (andel norske 100 prosent)

Fordeling og avkastning skolefondsporteføljen

	Fordeling	Strategi	Avkastning
Aksjer	20,3 %	20 %	6,55 %
Obligasjoner	59,7 %	60 %	4,71 %
Pengemarked	19,9 %	20 %	4,70 %
Kontanter	0,1 %	0 %	
	100,0 %	100,0 %	5,13 %

Kommunens langsiktige portefølje er forvaltet innenfor de retningslinjene som er satt i finansreglementet og fordelingen ligger innenfor frihetsgradene i reglementet.

Porteføljen har følgende vekter per 31.12.25:

- Aksjer: 20,3 prosent (andel norske 37,4 prosent og andel globale 62,7 prosent)
- Obligasjoner: 59,7 prosent (andel norske 40,0 prosent og andel globale 60,0 prosent - valutasikret)
- Pengemarkedsfond: 19,9 prosent (andel norske 100 prosent)

Nærmere vurdering av resultater og marked, gis i årsberetningen.

Sikring av finansielle eiendeler - § 5-11 e)

Hverken kommunekassen eller FREVAR KF har i 2025 benyttet sikringsinstrumenter (derivater) som opsjoner og terminkontrakter, herunder futureskontrakter, FRA-kontrakter (fremtidig renteavtale) og bytteavtaler (swap-avtaler).

Langsiktig gjeld - § 5-12 a)

Ekstern lånegjeld

	Bokført verdi	Gjennomsnittlig løpetid ¹⁾	Gjennomsnittlig rente ²⁾	Refinansiering i 2025
Lån til egne investeringer				
- Kommunekassen	7 449 410 289			2 717 000 000
- FREVAR KF	2 404 663 707			
Andre lån	2 025 000			
Lån til andres investeringer				
Lån til innfrielse av kausjoner				
Lån til videreutlån	1 967 958 382			
Finansiell leasing				

Noter: 1) For gjennomsnittlig løpetid, se kommentarer i teksten nedenfor.

2) For gjennomsnittlig rente, se kommentarer i teksten nedenfor.

Fredrikstad kommune (hverken kommunekassen eller FREVAR KF) har ikke tatt opp egne lån til andres investeringer. Lån for å finansiere Fredrikstad kirkelige fellesråds investeringer har inngått som en del av kommunens låneopptak i alle år da kommunen er ansvarlig for å finansiere disse investeringene. Det har derfor ikke vært tatt opp egne lån til disse investeringene. Da de også har inngått som en del av refinansieringene i alle år, er det ikke mulig å anslå hvor mye av kommunens eksterne lånegjeld per dags dato som kan knyttes til kirkens investeringer.

Fredrikstad kommune tar opp lån med utgangspunkt i nedbetaling over 30 år. Samlet låneportefølje nedbetales i henhold til serielånsprinsippet og innenfor beregnet minimumsavdrag. Porteføljen har en vektet gjennomsnittrente på 4,07 prosent. Dette er en økning på 0,17 prosentpoeng siden starten på året.

FREVAR KFs lån har en gjennomsnittlig løpetid på 36 år og en gjennomsnittlig rente på 4,96 prosent. FREVAR KF har ingen lån til refinansiering i 2026.

Lån til refinansiering i 2026

Långiver	Type lån	ISIN/ lånenummer	Restgjeld	Forfall
SE Banken	SERT	NO0013466011	500 000 000	23.01.26
SE Banken	OBL	NO0010945835	350 000 000	04.03.26
DNB Carnegie	SERT	NO0013708966	150 000 000	16.03.26
Handelsbanken	SERT	NO0013637157	185 000 000	30.04.26
DNB Markets	OBL	NO0012738634	267 000 000	30.04.26
KLP	KREDITTLÅN	8317.56.24360	520 000 000	12.06.26
DNB Markets	SERT	NO0013682963	385 000 000	10.09.26
Danske Bank	OBL	NO0013364406	360 000 000	12.10.26
SUM			2 717 000 000	

Minimumsavdrag - § 5-12 b)

Forholdet mellom utgiftsførte avdrag og minimumsavdrag

	Kommunekassen	FREVAR KF	Konsolidert
Sum avskrivninger i året	463 491 312	46 060 907	509 552 219
Sum lånegjeld pr 1.1.	7 065 466 850	1 755 750 920	8 821 217 770
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	9 491 724 119	474 743 745	9 966 467 864
Beregnet minimumsavdrag	345 014 505	170 347 647	515 362 152
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	364 031 561	170 437 651	534 469 212
Avvik	-19 017 056	-90 004	-19 107 060

Avdrag på lån til videre utlån og forskutteringer

	2025	2024
Mottatte avdrag på startlån	110 608 141	88 985 712
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	101 223 773	107 207 198
Avsetning til/bruk av avdragsfond	9 384 368	18 221 486
Saldo avdragsfond 31.12.	60 158 410	50 774 042

Pensjon - § 5-12 c)

Pensjonskostnad og pensjonspremier

	Kommunekassen	FREVAR KF	Konsolidert
Samlet pensjonskostnad	656 899 811	9 510 484	648 591 220
Årets pensjonspremier	752 871 204	8 335 218	761 206 422

I tillegg til beløpene i tabellen, betales det arbeidsgiveravgift av pensjonspremien.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser inklusiv arbeidsgiveravgift på netto pensjonsforpliktelse

	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Balanseførte pensjonsmidler			
- Kommunekassen	10 737 597 377	9 338 429 627	1 399 167 750
- FREVAR KF	185 253 502	185 253 502	0
Balanseførte pensjonsforpliktelser			
- Kommunekassen	10 472 968 496	9 238 777 609	1 234 190 887
- FREVAR KF	188 359 561	188 359 561	0

Verdiene på pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser i kommunekassen og FREVAR KF er ikke sammenlignbare og kan ikke slås sammen til et felles konsolidert beløp på grunn av ulik håndtering av estimatavvik. I kommunens balanse inngår estimatavviket fordelt mellom pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene, mens i FREVAR KFs aktuarberegning er ikke dette fordelt på midler og forpliktelser. Hos FREVAR KF framkommer estimatavviket som et nettobeløp på pensjonsforpliktelsene.

Aktuarberegningen utført av KLP for FREVAR KF viser at pensjonsordningen per 31.12.25 er overfinansiert. Det vurderes at det ikke kan sannsynliggjøres at foretaket vil oppnå en framtidig økonomisk fordel av overfinansieringen. Det gjøres dermed ikke endringer i den inngående balanseverdien på pensjonsforpliktelsen. Dette er i tråd med NRS 6 - Pensjonskostnader, pkt. 47

Både kommunekassen og FREVAR KF posterer arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse som en del av pensjonsforpliktelsen.

Se regnskap for Fredrikstad kommune for 2025 for ytterligere informasjon om kommunekassen.

Garantiansvar - § 5-12 d)

Garantiansvar per 31.12.25

	Lånetaker	Type garanti	Formål	Lånebeløp NOK	Restgjeld i NOK	Påløpte rente og kostnader	Slutt dato
Kommunalbanker	Viuno AS	Selvskyldner garanti	Bygningsmessig inv.	14 000 000	7 933 420	100 %	15.12.2042
	FASVO AS	Selvskyldner garanti	Bygningsmessig inv.	20 000 000	7 857 579	100 %	20.12.2052
	Borg havn IKS	Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	63 124 226	27 610 545	48 %	20.10.2043
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	77 618 653	30 634 361	48 %	30.12.2041
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	7 381 347	2 912 497	48 %	30.12.2041
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	75 000 000	25 295 897	48 %	30.09.2039
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	75 000 000	22 500 000	48 %	18.06.2038
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	40 000 000	11 520 000	48 %	30.11.2037
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	28 611 250	1 377 701	48 %	30.09.2026
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	100 000 000	24 600 000	48 %	03.03.2036
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	38 500 000	9 240 000	48 %	19.10.2035
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	64 000 000	14 958 888	48 %	02.01.2035
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	80 000 000	16 519 324	48 %	30.03.2034
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	42 500 000	8 001 558	48 %	30.06.2033
		Garanti iht. selskapsavtalen	Havneinvesteringer	20 000 000	2 239 853	48 %	15.07.2032
Husbanken	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	5 270 000	549 912	100 %	01.08.2027
	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	5 720 000	939 025	100 %	01.02.2029
	Samvirkebarnehagene SA	Simpel garanti	Etablering barnehage	6 685 000	1 997 420	100 %	01.10.2031
	Benedicte Gundersen AS	Simpel garanti	Etablering barnehage	14 147 300	3 371 453	100 %	31.12.2034
DnB ASA	Østsiden idrettslag	Simpel garanti	Inv. kunstgress	1 600 000	439 555	100 %	15.09.2028
	Selbakk turn og idr. forening	Simpel garanti	Inv. kunstgress	1 750 000	148 369	100 %	10.10.2026
	Gressvik IF	Simpel garanti	Aktivitetshus	3 000 000	2 987 168	100 %	12.06.2045
KLP	ØST 110-sentral IKS	Garanti iht. selskapsavtalen	Inv i utstyr	800 000	11 247	100 %	01.06.2027
	Fredrikstad klatreklubb	Simpel garanti	Inv i lokaler og utstyr	6 350 000	6 187 178	100 %	01.05.2044
	FREVAR KF		VAR-infrastruktur	173 450 000	99 733 750	100 %	09.05.2037
	FREVAR KF		VAR-infrastruktur	121 700 000	82 147 500	100 %	13.05.2039
Fredrikstad kommune	Private låntakere		Husleiegarantier		18 960 454		
	Kråkerøy idrettslag	Simpel garanti	Refinansiering lån	4 290 000	4 290 000		12.03.2050
	Fredrikstad rideklubb	Simpel garanti	Inv i lokaler og utstyr	5 500 000	5 500 000		12.12.2045

Bundne fond - § 5-13 a)

Bundne driftsfond

	Beholdning 01.01.2025	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2025
Selvkostfond	15 801 881	43 073 200	14 256 520	44 618 561
Øremerkede statstilskudd	115 110 941	91 682 600	90 411 092	116 382 449
Næringsfond/Kraftfond	0	0	0	0
Gavefond	4 342 992	198 881	398 865	4 143 008
Øvrige bundne driftsfond	0	0	0	0
FREVAR KF – Etterdrift deponi	19 041 896	6 552 534	0	25 594 430
Sum	154 297 710	141 507 215	105 066 477	190 738 448

Bundne investeringsfond

	Beholdning 01.01.2025	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2025
Øremerkede statstilskudd	72 478 868	60 242 831	50 774 042	81 947 657
Gavefond	0	0	0	0
Øvrige bundne investeringsfond	0	0	0	0
Sum	72 478 868	60 242 831	50 774 042	81 947 657

Selvkost - § 5-13 b)

Opplysningene i denne noten er kun for kommunekassen. FREVAR KFs fond er overført til øvrige transaksjoner innenfor selvkostområdet og er eliminert i det konsoliderte regnskapet.

ETTERKALKYLE 2025 FOR GEBYRFINANSIERTE SELVKOSTTJENESTER

Fredrikstad kommune har utarbeidet etterkalkyler for gebyrfinansierte selvkosttjenester i henhold til "Forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften)". Kommunen benytter selvkostberegningsmodellen Momentum Selvkost Kommune.

Hva er selvkost:

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. For å kontrollere at dette ikke skjer må kommunen, etter hvert regnskapsår, utarbeide en selvkostkalkyle som viser selvkostregnskapet for det enkelte gebyrområdet. Selvkostkalkylen avviker fra kommunens ordinære driftsregnskap på enkelte områder og de to regnskapene vil, som oppstillingen under viser, ikke være direkte sammenlignbare.

Elementene i en selvkostkalkyle:

Samlet selvkost:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter
- + Indirekte driftsutgifter (adm. utgifter)
- + Kalkulatorisk rentekostnad
- + Kalkulatorisk avskrivningskostnad
- = Gebyrgrunnlag
- Gebyrinntekter
- = Selvkostresultat*

Driftsregnskapet:

- + Direkte driftsutgifter
- Andre inntekter enn gebyrinntekter

Postene finnes bare i selvkostkalkylen og utgjør bl.a. selvkostområdenes bidrag til kommunekassens rente- og avdragsutgifter. Postene skal ikke føres i driftsregnskapet.

- = Resultat før gebyrinntekter
- Gebyrinntekter
- = Driftsresultat (alltid større enn selvkostresultat)

* Selvkostresultatet føres mot selvkostfond og/eller memoriakonti i balanseregnskapet.

I selvkostkalkylen inngår regnskapsmessige driftsinntekter, driftsutgifter eksklusiv regnskapsmessige avskrivninger, kalkulatoriske avskrivninger og rentekostnader, samt indirekte driftsutgifter (administrasjonsutgifter).

Kalkulatoriske kapitalkostnader:

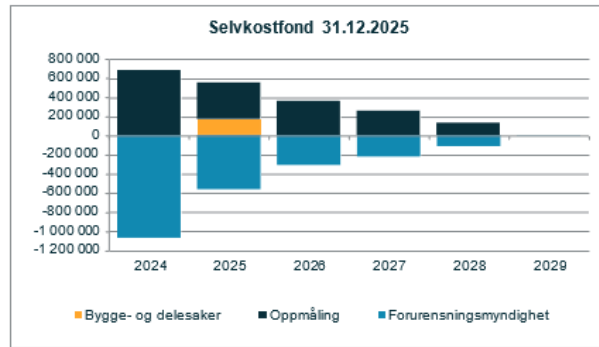
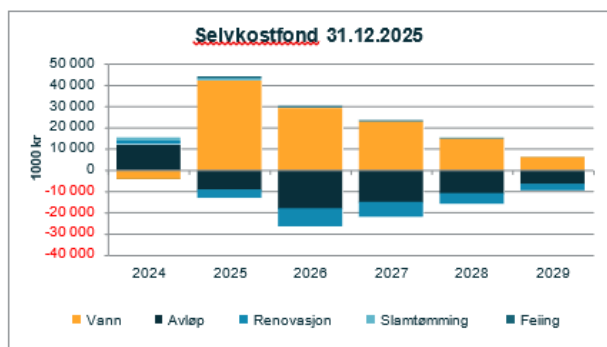
Ved beregning av kalkulatoriske kapitalkostnader (avskrivninger og renter) skal fremmedfinansiering trekkes ut av beregningsgrunnlaget. Kalkulatorisk rentekostnad inngår ikke i kommunens driftsregnskap, men representerer en alternativ avkastning som kommunen går glipp av ved at kapital er bundet i anleggsmidler. Den kalkulatoriske rentekostnaden beregnes med utgangspunkt i anleggsmidlenes restavskrivningsverdi og en kalkylerente. Kalkylerenten er årsgjennomsnittet av 5-årig swap-rente + 1/2 %-poeng. I 2025 var denne lik 4,48 %.

Indirekte driftsutgifter og håndtering av over- og underskudd:

Selvkostforskriften fastsetter regler for henføring av relevante administrasjonsutgifter som kan inngå i gebyrgrunnlaget. Videre er det bestemt at eventuelle overskudd skal avsettes til bundne selvkostfond. Et overskudd fra et enkelt år skal tilbakeføres til brukerne i form av lavere gebyrer i løpet av en femårsperiode. En generasjon brukere skal ikke subsidiere neste generasjon, eller omvendt. Kostnadene ved tjenestene som ytes i dag skal dekkes av de brukerne som drar nytte av tjenesten. Dette innebærer at dersom kommunen har overskudd som er eldre enn fire år, må dette i sin helhet gå til reduksjon av gebyrene det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2025 i sin helhet være disponert innen 2030.

Krav om utarbeidelse av kalkyler:

I tillegg til å utarbeide en etterkalkyle for hver betalingstjeneste må kommunen utarbeide forkalkyler i forkant av budsjettåret for å estimere drifts- og kapitalkostnader for neste økonomiplanperiode. Det er disse forkalkylerne som gir grunnlaget for gebyrsatsene. Generelt har kommunen som målsetning at de kommunale gebyrene svinger minst mulig, men en rekke faktorer er usikre ved tidspunkt for budsjettering av gebyrsatsene, herunder fremtidig kalkylerente, utvikling i brukerantall og saksmengde. Resultatet for 2025 var ikke kjent ved budsjetterarbeidet i fjor høst. Dette forklarer avvik mellom prognosene i høst og nå ved etterkalkyle.

Samlet etterkalkyle 2025

Etterkalkylene for 2025 er basert på regnskap datert 10. februar 2026.

Etterkalkyle selvkost 2025	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	85 782 861	214 519 624	87 594 014	1 154 726	389 051 225
Avskrivningskostnad	34 762 483	52 577 323	7 209 117	0	94 548 923
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	47 393 359	71 344 175	3 409 542	0	122 147 076
Indirekte driftsutgifter (netto)	808 413	1 175 836	1 255 855	9 326	3 249 430
Indirekte avskrivningskostnad	7 841	11 694	11 183	139	30 856
Indirekte kalkulatorisk rente	10 701	15 991	15 108	196	41 997
Driftskostnader	168 765 659	339 644 643	99 494 819	1 164 387	609 069 507
+/- Gevinst/tap ved salg/utrantering av anleggsmiddel	0	-4 391	0	0	-4 391
- Øvrige driftsinntekter	-1 579 793	-1 055 298	-4 871 183	0	-7 506 274
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	167 185 866	338 593 736	94 623 636	1 164 387	601 567 624
Gebyrinntekter	212 383 278	317 232 486	88 954 206	852 851	619 422 821
Resultat	45 197 412	-21 361 250	-5 669 430	-311 536	17 855 197
Finansiell dekningsgrad i %	127 %	94 %	94 %	73 %	103 %
Selvkostfond 01.01	-4 074 163	11 903 795	1 715 055	1 493 886	11 038 573
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	45 197 412	-21 361 250	-5 669 430	-311 536	17 855 197
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	829 900	54 798	-50 161	59 948	894 485
Selvkostfond 31.12	41 953 149	-9 402 656	-4 004 535	1 242 298	29 788 255

Etterkalkyle selvkost 2025	Private planforslag	Bygge- og delesaker	Oppmåling	Eierseksjonering	Totalt
Direkte driftsutgifter	5 091 250	21 465 647	4 453 913	542 162	31 552 972
Avskrivningskostnad	0	0	111 789	0	111 789
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	0	0	17 528	0	17 528
Indirekte driftsutgifter (netto)	473 105	3 569 524	324 453	56 017	4 423 100
Indirekte avskrivningskostnad	64 398	280 517	53 506	8 206	406 627
Indirekte kalkulatorisk rente	76 410	332 838	63 487	9 736	482 471
Driftskostnader	5 705 163	25 648 527	5 024 676	616 121	36 994 487
- Øvrige driftsinntekter	-132 361	-774 556	-312 167	0	-1 219 084
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	5 572 803	24 873 971	4 712 509	616 121	35 775 403
Subsidiering	2 280 568	0	0	31 029	2 311 597
Gebyrinntekter	3 292 235	25 041 248	4 386 376	585 092	33 304 951
Resultat	0	167 277	-326 133	0	-158 855
Finansiell dekningsgrad i %	59 %	101 %	93 %	95 %	93 %
Selvkostfond 01.01	-0	0	689 144	0	689 144
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	167 277	-326 133	0	-158 855
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	0	3 747	23 568	0	27 315
Selvkostfond 31.12	0	171 024	386 580	0	557 604

Etterkalkyle selvkost 2025	Feiing	Forurensning smygdighet		
Direkte driftsutgifter	14 732 874	1 313 863		
Avskrivningskostnad	312 673			
Kalkulatorisk rente (4,48 %)	140 804			
Indirekte driftsutgifter (netto)	402 901	95 524		
Indirekte avskrivningskostnad	2 968	16 414		
Indirekte kalkulatorisk rente	3 923	19 476		
Driftskostnader	15 596 142	1 445 277		
- Øvrige driftsinntekter	-3 318 313			
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	12 277 829	1 445 277		
Gebyrinntekter	13 221 646	1 987 185		
Resultat	943 817	541 908		
Finansiell dekningsgrad i %	108 %	137 %		
Selvkostfond 01.01	-95 183	-1 071 972		
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	943 817	541 908		
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	16 877	-35 886		
Selvkostfond 31.12	865 512	-565 949		

Framførbare underskudd

	2023	2024	2025	Akkumulert pr 31.12.25
Vann	4 074 163,09			0,00
Avløp			9 402 656,62	9 402 656,62
Renovasjon			4 004 536,00	4 004 536,00
Feiing		95 182,70		0,00
Forurensningsmyndighet		1 071 971,76		565 949,90
	4 074 163,09	1 167 154,46	13 407 192,62	13 973 142,52

Salg av aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler - § 5-13 c)

Kommunekassen har ikke solgt aksjer klassifisert som finansielle anleggsmidler i 2025.

FREVAR KF har i 2025 overdratt 90 aksjer, á 100 kroner i Borg CO2 AS, vederlagsfritt til Borg Havn IKS.

Andre noteopplysninger - § 5-15

Øvrige noter omtalt i resten av dokumentet er tilsvarende notene for kommunekassen.

Spesifikasjon av vesentlige poster i regnskapet

Hverken kommunekassen eller FREVAR KF har i regnskapsåret 2025 hatt noen vesentlige poster i regnskapet som må spesifiseres for å bidra til å øke forståelsen av regnskapet og kommunens stilling ved utløpet av året.

Vesentlige forpliktelser

Fredrikstad kommune har i regnskapsåret 2025 ikke hatt vesentlige transaksjoner i regnskapet som er sentrale for å forstå og analysere drifts- eller investeringsregnskapet.

Kommunen har ingen forpliktelser som kan karakteriseres som vesentlige og som ikke framkommer i samlet regnskap.

Forhold ved regnskapsårets slutt med betinget utfall samt hendelser etter balansedagen

Pågående rettslige tvister

Eiendomsskattesaken

Fredrikstad kommune fikk delvis medhold ved Søndre Østfold tingretts dom i sak vedrørende utskrivning av eiendomsskatt. Motparten anket avgjørelsen, og saken ble behandlet i Borgarting lagmannsrett 13. februar 2025. Dom ble avsagt 6. mars 2025. Lagmannsretten kom til samme resultat som tingretten, at bystyrevedtaket fra 9. desember 2021 punkt 14 er gyldig. Anken ble da forkastet. Motparten anket til Høyesterett og ble behandlet 9. desember. Høyesterett avsa dom 19. desember og kommunen ble frifunnet. Høyesterett kom til at Fredrikstad kommune hadde gjort det riktig og at bystyrevedtaket fra 9. desember 2021 er gyldig siden kommunen hadde kontorjustert takstene sine.

Erstatningskrav

Erstatningskrav som følge av manglende inngripen fra barneverntjenesten håndteres av kommunens forsikringsselskap Gjensidige. En erstatningssak er berammet for tingretten 22. april 2025. Gjensidige behandler også ett annet aktivt erstatningskrav. I tillegg er det fremmet et krav om oppreisningserstatning på kr 200 000 for påstått urettmessig tvangsinngrep etter barnevernsloven. Kommuneadvokaten har bestridt kravet. Søksmål er varslet, men ikke fremsatt.

Barnehagesøksmålet

Fredrikstad kommune er en av 61 kommuner som er saksøkt av tre private barnehagekjeder i sak om offentlige tilskudd. KS Advokatene håndterer saken. Søksmålene er midlertidig stanset i påvente av rettskraftig avgjørelse i et parallelt søksmål mot staten om gyldigheten av forskrift om tilskudd til private barnehager.

Øvrige saker

- En ansatts lønnskrav på ca. kr 100 000 kroner ble avvist ved Søndre Østfold tingretts dom av 4. februar 2025. Ankefristen utløper 4. mars 2025.
- Kommuneadvokaten håndterer løpende saker for barneverns- og helsenemnda og domstolene vedrørende barnevernsloven og helse- og omsorgstjenesteloven.
- Det foreligger ingen kjente utestående salærkrav mot kommunen.
- Advokatfirmaet Føyen har fortsatt rammeavtale med kommunen. Kommuneadvokaten har ikke fullstendig oversikt over hvilke saker Føyen er involvert i, men er kjent med at Føyen i 2025 håndterer et avtaleskjønn om grunnverv tilknyttet Arena Fredrikstad/FMV-området.

Årsberetning 2025
Fredrikstad kommune - konsolidert
31.mars 2026

Enheter som inngår i det konsoliderte årsregnskapet

I det konsoliderte regnskapet til Fredrikstad kommune inngår regnskapet for:

- Fredrikstad kommune (kommunekassen)
- FREVAR KF
- Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning Østfold (IUA)
- Søndre Østfold interkommunalt politisk råd (SØIPR) (til og med 31.01.25)

Vurdering av enhetene og eventuell eliminering

Fredrikstad kommune (kommunekassen) skal være med som en del av det konsoliderte regnskapet, og det er foretatt eliminering mot FREVAR KF.

FREVAR KF er kommunens eneste kommunale foretak. Foretaket er en del av kommunens juridiske enhet og er innarbeidet i det konsoliderte regnskapet. Det er foretatt eliminering mot kommunekassen. FREVAR KF har ingen transaksjoner mot IUA.

Østfold Interkommunale Utvalg mot Akutt forurensning (IUA Østfold)

Fredrikstad kommune ble kontorkommune fra 2012. IUA var tidligere et interkommunalt samarbeid opprettet med hjemmel i den gamle kommunelovens §27. IUA ble omdannet til et kommunalt oppgavefelleskap i 2020.

For 2025 er deres regnskap enn del av kommunekassens regnskap siden forventede brutto driftsinntekter er mindre enn 5 millioner kroner og det er fastsatt i samarbeidsavtalen at de benytter seg av unntaksbestemmelsen om å utarbeide eget årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Søndre Østfold (tidligere Viken) interkommunale råd

Søndre Østfold IPR er et regionalt politisk samarbeidsorgan. Rådet skal legge til rette for samarbeid mellom kommunene og felles forståelse for utfordringene i regionen, og arbeide for en samfunnsutvikling som bidrar til at regionen er bærekraftig, et godt sted å leve, og attraktiv for næringsdrivende og besøkende.² Rådet vil kunne samarbeide om, og behandle saker innen, områder som arealplanlegging, transport (NTP), kollektivtrafikk, havner og fergesamband, klima og miljø, videregående opplæring, fagskole, tannhelse, kulturminner, idrett og friluftsliv og næringsutvikling, samt generelt kommune- og regionsamarbeid. Rådet er et politisk organ, hvor konsensus tilstrebes for å finne felles løsninger og uttale seg i politiske og strategiske spørsmål.

Fra 01.02.2025 overtok Sarpsborg kommune ansvaret som kontorkommune og dermed også regnskapsføringen. Balanseførte fondsmidler på 913 770 kroner er i løpet av 2025 blitt overført til ny kontorkommune.

Enheter som er utelatt etter §10-3

Det er ingen enheter som Fredrikstad kommune er kontorkommune for som er utelatt fra konsolideringen.

Enheter som har kommet til eller gått ut av det konsoliderte årsregnskapet siden forrige regnskapsår

Fra 01.02.2025 overtok Sarpsborg kommune ansvaret som kontorkommune for Søndre Østfold interkommunale politiske råd og dermed også regnskapsføringen. Balanseførte fondsmidler på 913 770 kroner er i løpet av 2025 blitt overført til ny kontorkommune.

Regnskapsopplysninger om enheter som nevnt i bokstav b og c, hvis dette har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Ikke relevant da ingen selskaper Fredrikstad kommune er kontorkommune for er utelatt.

Andelen av inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld eller egenkapital som er knyttet til de øvrige deltakerkommunene i interkommunale samarbeid som ikke er egne rettssubjekt, hvis dette har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Det er ingen inntekter, utgifter, eiendeler, gjeld og egenkapital knyttet til de øvrige deltakerkommunene som har vesentlig betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Bruttotabell for IUA:

	Beløp
Utgifter	3 124 148
Inntekter	3 124 148
Mindreforbruk	0

Kr. 3 505 800 Avsatt på fond tidligere år

Kr. 101 274 Årets avsetning til fond

Kr. 88 148 Salgsinntekter eksklusiv mva

Kr. 319 264 Salgs- og gebyrinntekter mva

Kr. 2 351 483 Refusjon fra andre samarbeidskommuner for finansiering av IUA Østfold

Kr. 255 873 Kompensasjon moms på løpt i 2024

Fondsmidlene er postert på 251080160 - TD5010.

Økonomiske vurderinger av det konsoliderte regnskapet

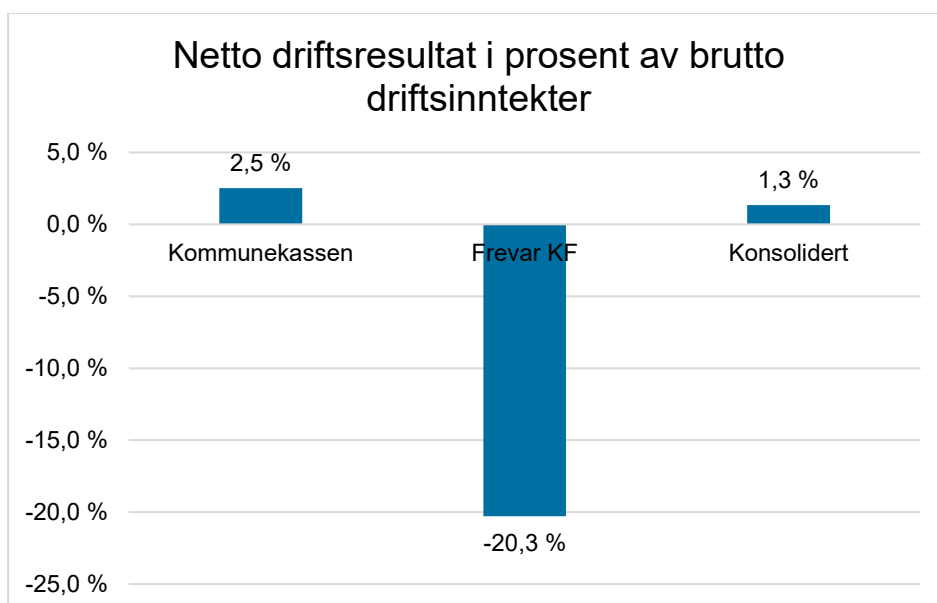
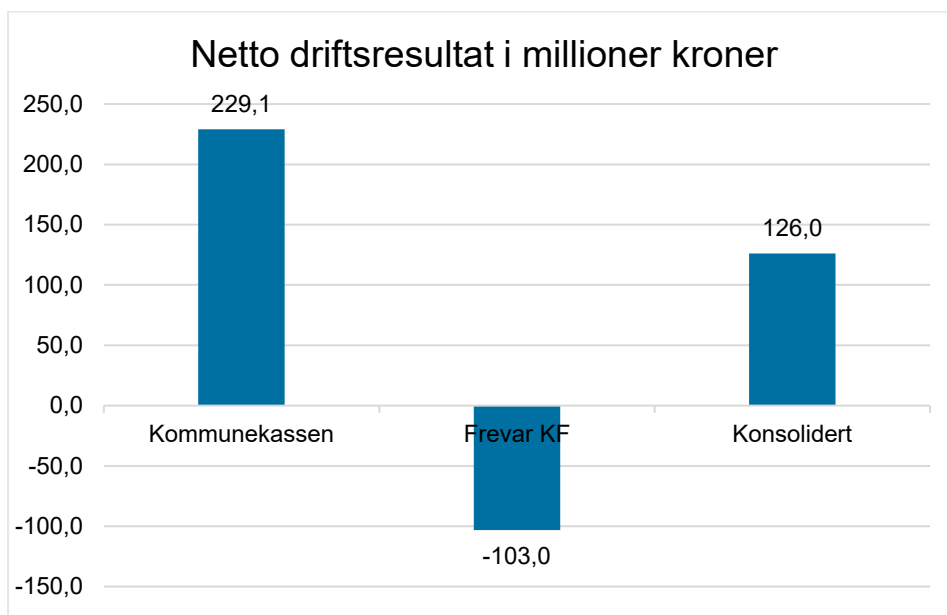
Siden kommunen kun har ett kommunalt foretak, påvirker regnskapstallene for FREVAR KF det konsoliderte regnskapet i svært liten grad. Det er kun faktorer som påvirkes av Frevar sitt regnskap som er kommentert her. Andre nøkkeltall og analyser vises det til årsberetningen for kommunekassen.

FREVAR KF fører regnskap etter regnskapsloven og legger fram eget regnskap for bystyret. I tillegg er foretaket, som en del av kommunen, forpliktet til å utføre tjenester innenfor VAR-kapitlet til selvkost. Beregning av selvkost, inngår i det endelige selvkostoppgjøret i Teknisk Drift, som krever inn kommunale avgifter fra innbyggerne.

Det regnskapsmessige resultatet, som bystyret disponerer, er også i henhold til regnskapsloven. Med krav om konsolidering av FREVAR KFs regnskap med kommunens øvrige regnskap, har det vært nødvendig å omarbeide regnskapet til å følge kommunale prinsipper. Dette vil alltid føre til at resultatet fra FREVAR KF i det konsoliderte regnskapet vil avvike fra det ordinære resultatet til foretaket.

Foretakets regnskapsmessige resultat etter regnskapsloven er et overskudd på 21,3 millioner kroner etter skatt. Netto driftsresultat etter kommuneloven er minus 103,0 millioner kroner. Dette avviket er hovedsakelig knyttet til forskjellige føringsprinsipper for avdrag på lån og avskrivninger. Netto driftsresultat etter kommuneloven for konsolidert regnskap er 126,0 millioner kroner.

Transaksjonene mellom selvkostvirksomheten i foretaket og kommunen er eliminert i de økonomiske oversiktene som følger videre i dokumentet.

FREVAR KF har investeringsutgifter på 87,3 millioner kroner i 2025.

Kommunekassen og foretaket har en samlet gjeldsportefølje på til sammen 11,8 milliarder kroner. I tillegg kommer lånegjeld på pensjonsforpliktelser.

Driftsregnskapet

	Kommunekassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
1 Rammetilskudd	-3 285 680 388	-	-	-3 285 680 388	-2 923 019 011
2 Inntekts- og formuesskatt	-2 994 106 398	-	-	-2 994 106 398	-2 752 768 572
3 Eiendomsskatt	-343 900 394	-	-	-343 900 394	-337 255 607
4 Andre skatteinntekter	-	-	-	-	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	-317 363 379	-	-	-317 363 379	-328 289 885
6 Overføringer og tilskudd fra andre	-857 414 412	-234 811 954	237 396 716	-854 829 650	-892 587 459
7 Brukerbetalinger	-212 301 965	-	-	-212 301 965	-218 313 256
8 Salgs- og leieinntekter	-1 063 366 580	-273 350 953	-	-1 336 717 533	-1 272 970 584
9 Sum driftsinntekter	-9 074 133 516	-508 162 908	237 396 716	-9 344 899 708	-8 725 204 375
10 Lønnsutgifter	4 321 483 190	77 337 320	-	4 398 820 510	4 293 792 148
11 Sosiale utgifter	1 222 478 382	20 615 624	-	1 243 094 006	1 119 638 152
12 Kjøp av varer og tjenester	2 140 470 246	241 855 165	-232 369 103	2 149 956 308	2 159 537 209
13 Overføringer og tilskudd til andre	649 915 274	10 185 760	-5 027 613	655 073 421	653 764 759
14 Avskrivninger	463 491 312	46 060 907	-	509 552 219	487 975 283
15 Sum driftsutgifter	8 797 838 404	396 054 776	-237 396 716	8 956 496 464	8 714 707 551
16 Brutto driftsresultat	-276 295 112	-112 108 132	0	-388 403 244	-10 496 824
17 Renteinntekter	-78 137 292	-15 863 173	-	-94 000 465	-103 081 042
18 Utbytter	-40 472 427	-	-	-40 472 427	-21 914 284
19 Gevinst og tap på finansielle omløpsmidler	-122 162 652	-	-	-122 162 652	-74 347 539
20 Renteutgifter	387 451 431	106 643 794	-	494 095 225	434 715 167
21 Avdrag på lån	364 031 561	170 437 651	-	534 469 212	423 438 729
22 Netto finansutgifter	510 710 621	261 218 272	0	771 928 893	658 811 031
23 Motpost avskrivninger	-463 491 312	-46 060 907	-	-509 552 219	-487 975 283
24 Netto driftsresultat	-229 075 803	103 049 233	0	-126 026 570	160 338 924
Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat					
25 Overføring til investering	6 000 000	3 731 431	-	9 731 431	8 032 736
26 Avsetninger til bundne driftsfond	134 024 388	-	-	134 024 388	75 953 843
27 Bruk av bundne driftsfond	-105 066 476	-	-	-105 066 476	-60 326 864
28 Avsetninger til disposisjonsfond	193 187 600	-101 752 663	-	91 434 937	-66 192 379
29 Bruk av disposisjonsfond	-	-5 028 000	-	-5 028 000	-117 806 259
30 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	229 075 803	-103 049 233	-	126 026 570	-160 338 924
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Det vises til kommentarer for kommunekassen når det gjelder de frie inntektene. Når det gjelder overføringer til/fra andre, er det korrigert for de transaksjonene som går mellom kommunekassen og foretaket. Dette er tjenester innenfor selvkostområdene.

Skatt på næringsavfall

Kommunens skattepliktige virksomhet knyttet til næringsavfall omfatter to enheter: FREVAR KF og virksomhet renovasjon.

FREVAR KF fører et særregnskap etter regnskapsloven og avlegger eget årsregnskap med noter og årsberetning hvor andel betalbar skatt av årets beregnede skattekostnad framkommer. Regnskapet til virksomhet renovasjon knyttet til næringsavfall føres etter kommuneloven og andel betalbar skatt framkommer direkte i kommuneregnskapet.

Fredrikstad kommune leverer en skattemelding for den samlede skattepliktige næringsvirksomheten til virksomhet renovasjon og FREVAR KF. FREVAR KF ikke er en selvstendig juridisk enhet, men en driftsenhet i Fredrikstad kommune. Skattekostnaden er beregnet for 2025, men ikke fastsatt før levert skattemelding 2025 er behandlet.

For 2025 er det postert et estimat i driftsregnskapet på skatt på 1,2 millioner kroner. Skattemeldingen for 2025 er ikke ferdigstilt når regnskapet for 2025 utarbeides.

Investeringsregnskapet

	Kommunekassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
1	Investeringer i varige driftsmidler	961 402 017	87 264 666	1 048 666 683	911 871 099
2	Tilskudd til andres investeringer	13 846 007	-	13 846 007	31 720 832
3	Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	18 139 074	-	18 139 074	16 677 302
4	Utlån av egne midler	-	-	-	-
5	Avdrag på lån	-	-	-	-
6	Sum investeringsutgifter	993 387 098	87 264 666	1 080 651 764	960 269 233
7	Kompensasjon for merverdiavgift	-103 146 263	-	-103 146 263	-89 342 112
8	Tilskudd fra andre	-191 062 247	-	-191 062 247	-65 611 229
9	Salg av varige driftsmidler	-33 880 783	-364 763	-34 245 546	-28 103 975
10	Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-1 100 000 000
11	Utdeling fra selskaper	-	-	-	-
12	Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-
13	Bruk av lån	-668 243 406	-83 533 235	-751 776 641	-763 900 322
14	Sum investeringsinntekter	-996 332 699	-83 897 998	-1 080 230 697	-2 046 957 638
15	Videreutlån	200 246 778	-	200 246 778	200 848 452
16	Bruk av lån til videreutlån	-200 246 778	-	-200 246 778	-200 848 452
17	Avdrag på lån til videreutlån	101 223 773	-	101 223 773	107 207 198
18	Mottatte avdrag på videreutlån	-110 608 141	-	-110 608 141	-88 985 712
19	Netto utgifter videreutlån	-9 384 368	-	-9 384 368	18 221 486
20	Overføring fra drift	-6 000 000	-3 731 431	-9 731 431	-8 032 736
21	Avsetninger til bundne investeringsfond	60 242 831	-	60 242 831	50 859 982
22	Bruk av bundne investeringsfond	-50 774 042	-	-50 774 042	-68 995 528
23	Avsetninger til ubundet investeringsfond	33 731 080	364 763	34 095 843	1 115 711 400
24	Bruk av ubundet investeringsfond	-24 869 900	-	-24 869 900	-21 076 200
25	Dekning av tidligere års udekket beløp	-	-	-	-
26	Sum overføring fra drift og netto avsetninger	12 329 969	-3 366 668	8 963 301	1 068 466 918
27	Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0

Investeringene i foretaket er innenfor vann, avløp og renovasjon. Dette er i hovedsak finansiert med bruk av lån, noe salg og resterende overføring fra drift. Det vises forøvrigt til kapitlet om investeringer under kommunekassen og årsrapport 2025 for FREVAR FK.

Balanseregnskapet

	Kommune- kassen	KF A	Elimineringer	Konsolidert årsregnskap 2025	Konsolidert årsregnskap 2024
A. Anleggsmidler					
<i>I. Varige driftsmidler</i>					
Faste eiendommer og anlegg	10 037 756 468	2 340 482 824		12 378 239 292	11 120 025 496
Utstyr, maskiner og transportmidler	450 673 104	44 794 860		495 467 964	538 379 012
<i>II. Finansielle anleggsmidler</i>					
Aksjer og andeler	692 404 866	28 451 781		720 856 647	702 726 573
Obligasjoner	-	-		-	-
Utlån	1 619 039 045	-		1 619 039 045	1 530 230 770
<i>III. Immaterielle eiendeler</i>					
	-	-		-	-
<i>IV. Pensjonsmidler</i>					
	10 737 597 377	185 253 502		10 922 850 879	9 523 683 129
Sum anleggsmidler	23 537 470 860	2 598 982 967		26 136 453 827	23 415 044 980
B. Omløpsmidler					
<i>I. Bankinnskudd og kontanter</i>					
	277 471 164	369 287 662		646 758 826	1 123 561 248
<i>II. Finansielle omløpsmidler</i>					
Aksjer og andeler	379 894 338	-		379 894 338	213 400 078
Obligasjoner	1 063 055 293	-		1 063 055 293	601 730 921
Sertifikater	333 742 084	-		333 742 084	204 598 161
Derivater	-	-		-	-
<i>III. Kortsiktige fordringer</i>					
Kundefordringer	428 770 384	93 982 604		522 752 988	459 686 224
Andre kortsiktige fordringer	-	-		-	-
Premieavvik	1 180 755 146	-		1 180 755 146	1 067 497 835
Sum omløpsmidler	3 663 688 409	463 270 266		4 126 958 675	3 670 474 467
SUM EIENDELER	27 201 159 269	3 062 253 233		30 263 412 502	27 085 519 447
C. Egenkapital					
<i>I. Egenkapital drift</i>					
Disposisjonsfond	-376 517 125	-200 119 970		-576 637 095	-305 705 184
Bundne driftsfond	-165 144 018	-25 594 430		-190 738 448	-153 845 079
Merforbruk i driftsregnskapet	-	-		-	-
<i>II. Egenkapital investering</i>					
Ubundet investeringsfond	-1 598 816 176	0		-1 598 816 176	-1 589 954 996
Bundne investeringsfond	-81 947 658	-		-81 947 658	-72 478 868
Ubundne beløp i investeringsregnskapet	-	-		-	-
<i>III. Annen egenkapital</i>					
Kapitalkonto	-3 897 370 999	-5 959 699		-3 903 330 698	-3 511 637 544
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	15 323 408	-		15 323 408	15 323 408
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	-	-		-	-
Sum egenkapital	-6 104 472 568	-231 674 099		-6 336 146 667	-5 618 298 262
D. Langsiktig gjeld					
<i>I. Lån</i>					
Gjeld til kredittinstitusjoner	-5 717 393 671	-2 404 663 707		-8 122 057 378	-7 585 022 756
Obligasjonslån	-2 482 000 000	-		-2 482 000 000	-2 382 000 000
Sertifikatlån	-1 220 000 000	-		-1 220 000 000	-710 000 000
<i>II. Pensjonsforpliktelser</i>					
	-10 472 968 496	-188 359 561		-10 661 328 057	-9 427 137 170
Sum langsiktig gjeld	-19 892 362 167	-2 593 023 268		-22 485 385 435	-20 104 159 926

E. Kortsiktig gjeld					
<i>I. Kortsiktig gjeld</i>					
Leverandørgjeld	-319 736 573	-73 947 011		-393 683 584	-432 015 367
Likviditetsslån	-	-		-	-
Derivater	-	-		-	-
Annen kortsiktig gjeld	-877 127 973	-163 608 855		-1 040 736 828	-927 342 500
Premieavvik	-7 457 346	-		-7 457 346	-3 703 394
Sum kortsiktig gjeld	-1 204 321 892	-237 555 866		-1 441 877 758	-1 363 061 261
SUM EGENKAPITAL OG GJELD					
	-27 201 159 269	-3 062 253 233		-30 263 412 502	-27 085 519 447
F. Memoriakonti					
<i>I. Ubrukte lånemidler</i>					
	250 318 375	-		250 318 375	198 808 558
<i>II. Andre memoriakonti</i>					
	33 242 703	-		33 242 703	27 421 773
<i>III. Motkonto for memoriakontiene</i>					
	-283 561 077	-		-283 561 077	-226 230 176
Sum memoriakonti	0	0		0	0

Anleggsmidler

Følgende tabell viser de bokførte verdiene på eiendeler (etter avskrivninger og nye investeringer):

Anleggsgrupper	IB 2025	Avskrevet	Tilgang	Salg/ Nedskr.	UB 2025	Avsk. tid
<i>Kommunekassen</i>						
Person-, vare- og lastebiler	152 194 279	-25 570 517	10 696 817	-4	137 320 575	8 år
Anleggsmaskiner	31 911 466	-4 768 962	7 701 000		34 843 504	10 år
Brannbiler	3 223 457	-320 723			2 902 734	20 år
Maskiner og verktøy	11 718 697	-3 567 531			8 151 166	10 år
Inventar og utstyr	241 423 015	-45 624 298	22 313 496		218 112 213	10 år
EDB-utstyr og kontormaskiner	50 352 847	-17 683 842	16 673 907		49 342 912	5 år
Skoler og barnehager	2 779 358 911	-103 070 435	331 130 095		3 007 418 571	40 år
Idrettshaller	682 162 407	-22 142 758	53 442 223		713 461 872	40 år
Kulturbygg	132 432 897	-4 117 283	7 730 074		136 045 688	50 år
Administrasjonsbygg ol.	435 413 255	-14 523 498	48 049 772	-514 375	468 425 154	50 år
Aldershjem og institusjoner	1 224 895 074	-32 269 753	4 233 164		1 196 858 485	50 år
Tekniske anlegg - VAR	105 774 849	-8 845 666	22 736 973		119 666 156	20 år
Tekniske anl. installasjoner VAR	655 804 137	-48 773 281	9 472 747		616 503 603	20 år
Tekniske anl. ledn.nett VAR	1 727 983 375	-61 496 685	316 243 486		1 982 730 176	40 år
Veier	859 221 295	-36 337 814	94 829 214		917 712 695	40 år
Parkeringsplasser og trafikklys	165 958 426	-14 884 965	1 778 368	-2	152 851 827	20 år
Parker og friarealer	231 895 731	-19 493 300	18 032 913		230 435 345	20 år
Tomter	116 033 121		183 775		116 216 896	0 år
Øvrige eiendommer	0				0	0 år
Kommunale gr.eiendommer K1	191 750 000		83 410 000		275 160 000	0 år
Kommunale gr.eiend. festet bort	104 100 000		170000		104 270 000	0 år

FREVAR KF

Kjøretøy/anleggsmaskiner	7 653 411	-1 593 372	1 327 031	-397 554	6 989 515
Inventar/utstyr	9 117 316	-1 794 991	567 000		7 889 325
Maskiner	38 322 214	-6 918 932	5 963 312	-2 123 817	35 242 777
Bygninger	352 250 359	-33 592 603	79 407 323		398 065 084
Ledninger/dammer	67 400 445	-2 161 010	0		65 239 434
Sum	10 378 350 984	-509 552 219	1 136 092 690	-3 035 752	11 001 855 707

FREVAR KF

Anlegg under utførelse utgjør per 31.12.25: 1 877 178 316 kroner

Aksjer og andeler

<i>Kommunekassen</i>	<i>Antall/andel aksjer</i>	<i>Saldo i balansen</i>
Sum kommuneforetak*		393 224 652
Sum private selskapet og andre*		19 550 082
<i>FREVAR KF</i>	<i>Eierandel</i>	<i>Balanseført verdi</i>
Fredrikstad Fjernvarme AS	43,10 %	28 450 781
Norsk vann - medlemsandel	Medlemsandel	1 000
SUM KOMMUNEKASSEN OG FREVAR KF		48 010 863

Note: *Se konsolidert årsregnskap for detaljert oversikt.

Pensjon

Pensjonskostnad og pensjonspremier

	Kommunekassen	FREVAR KF	Konsolidert
Samlet pensjonskostnad	656 899 811	9 510 484	648 591 220
Årets pensjonspremier	752 871 204	8 335 218	761 206 422

I tillegg til beløpene i tabellen, betales det arbeidsgiveravgift av pensjonspremier.

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser inklusiv arbeidsgiveravgift

	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Balanseførte pensjonsmidler			
- Kommunekassen	10 737 597 377	9 338 429 627	1 399 167 750
- FREVAR KF	185 253 502	185 253 502	0
Balanseførte pensjonsforpliktelser			
- Kommunekassen	10 472 968 496	9 238 777 609	1 234 190 887

Verdiene på pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser i kommunekassen og FREVAR KF er ikke sammenlignbare og kan ikke slås sammen til et felles konsolidert beløp på grunn av ulik håndtering av estimatavvik. I kommunens balanse inngår estimatavviket fordelt mellom

pensjonsmidlene og pensjonsforpliktelsene, mens i FREVAR KFs aktuarberegning er ikke dette fordelt på midler og forpliktelser. Hos FREVAR KF framkommer estimatavviket som et nettobeløp på pensjonsforpliktelsene.

Aktuarberegningen utført av KLP for FREVAR KF viser at pensjonsordningen per 31.12.25 er overfinansiert. Det vurderes at det ikke kan sannsynliggjøres at foretaket vil oppnå en framtidig økonomisk fordel av overfinansieringen. Det gjøres dermed ikke endringer i den inngående balanseverdien på pensjonsforpliktelsen. Dette er i tråd med NRS 6 - Pensjonskostnader, pkt. 47.

Det skal hvert år posteres arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse. I 2025 er pensjonsmidlene, for kommunekassen, større enn pensjonsforpliktelsene for KLP for hver av de tre ordningene fellesordningen, sykepleierordningen og folkevalgte. Det skal ikke betales arbeidsgiveravgift av netto pensjonsmidler ifølge brev datert 27/4-22 (referanse 22/2379-2) fra Kommunal- og distriktsdepartementet.

Omløpsmidler

	31.12.2025	01.01.2025	Endring
Omløpsmidler	4 126 958 674	3 670 574 467	456 384 207
- Kommunekassen	3 663 688 408	3 408 373 209	255 315 199
- FREVAR KF	463 270 266	262 201 258	201 069 008

FREVAR KF har ikke markedsbaserte finansielle omløpsmidler. Foretaket har 369,3 millioner kroner i bank og 94,0 millioner kroner i kundefordringer per 31. desember 2025.

Egenkapital

Tall i tusen kroner	01.01.2025	Netto endring	31.12.2025
Disposisjonsfond	305 705	270 935	576 640
Bundne driftsfond	153 845	36 893	190 738
Ubundne investeringsfond	1 589 955	8 861	1 598 816
Bundne investeringsfond	72 479	9 469	81 948
Sum	2 121 984	326 158	2 448 142

Bundne driftsfond

	Beholdning 01.01.2025	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2025
Selvkostfond	15 801 881	43 073 200	14 256 520	44 618 561
Øremerket statstilskudd	115 110 941	91 682 600	90 411 092	116 382 449
Næringsfond/Kraftfond	0	0	0	0
Gavefond	4 342 992	198 881	398 865	4 143 008
FREVAR KF – Etterdrift deponi	19 041 896	6 552 534	0	25 594 430
Sum	154 297 710	141 507 215	105 066 477	190 738 448

De bundne driftsfondene er blant annet ubrukte øremerkede tilskudd, gaver, ubrukte etablerings- og utbedringstilskudd og selvkostfond (vann, avløp, slam, renovasjon og feier).

Det vises til kommunekassens dokument for ytterligere detaljer.

Ekstern lånegjeld

	Saldo 31.12.25
Lån til egne investeringer	
- Kommunekassen	7 449 410 289
- FREVAR KF	2 404 663 707
Andre lån	2 025 000
Lån til videreutlån	1 967 958 382
Sum gjeld	11 824 057 378

Samlet lånegjeld for det konsoliderte regnskapet er 11,8 milliarder kroner, i tillegg kommer lånegjeld på pensjonsforpliktelser.

Internkontroll, etiske prinsipper og likestilling

Det vises til kommunekassens årsberetning for forhold som gjelder kommunekassen.

FREVAR KF følger overordnede etiske retningslinjer utarbeidet av Fredrikstad kommune, og har i tillegg etiske prinsipper i sitt arbeidsreglement. Det er utarbeidet retningslinjer for behandling av personopplysninger (GDPR), miljø og kvalitetsstyring internt og eksternt, arbeidsreglement (med regler for mottak av gaver), reglement for tjenestereiser, økonomiinstruks og retningslinjer for etiske kjøp.

Retningslinjer/rutiner er ivaretatt i systemene Risk Manger og Compilo (kommunen tok i bruk det nye kvalitetssystemet sommeren 2025). Dette er et systemer som brukes for dokumenthåndtering, avvikshåndtering og risikokartlegging.

Meldte avvik FREVAR

	2020	2021	2022	2022 (korr)	2023	2024	2025
HMS/farlige forhold	43	57	50	53	50	64	123
Personskader	5	5	3	2	4 (1 innleid)	4 (3 innleid)	12 (6 innleide)
Driftsavvik	104	97	115	120	149	145	47
Kvalitetsavvik drikkevann				1	3	4	2
Ytre miljø (FREVAR + KBAS)	62 + 16	71 + 35	43 + 20	39 + 20	26 + 10	20 + 2	189 (9 SEBAS)
Systemavvik	33	30	44	44	38	32	58
Innkjøpsavvik/Eksterne analysetjenester	30	30	23	19	14	10	21
Mottaksavvik	37	20	34	33	58	25	43
Eksterne klager	3	2	10	14	4	4	2
Annet	27	23	15	14	17	24	31
Totalt	360	370	357	357	373	334	528

Kommunikasjon og samhandling

FREVAR KF jobber for et åpent samarbeid, og foretaket har regelmessige samhandlingsarenaer, blant annet samhandlingsmøte mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte (SMAT), arbeidsmiljøutvalg (AMU), forhandlings-utvalget (FU) og allmøter. I arbeidsmiljøutvalget deltar også representanter fra bedriftshelsetjenesten.

I tillegg gjennomføres det møter om aktuelle saker som ikke faller naturlig inn i faste fora, som blant annet avdelingsmøter, drøftingsmøter og lignende. Samhandlingsmøtene er viktige fora for aktuelle saker som omfatter de ansatte og deres arbeidshverdag og vilkår.

FREVAR har jobbet med digitalisering og samhandler mye i digitale kanaler, som Teams, Sharepoint, intranett, hjemmeside med mer. Foretaket har et aktivt forhold til KI og benytter programmet Copilot i arbeids sammenheng. For intern kommunikasjon og samhandling bruker vi plattformen Viva Engage.

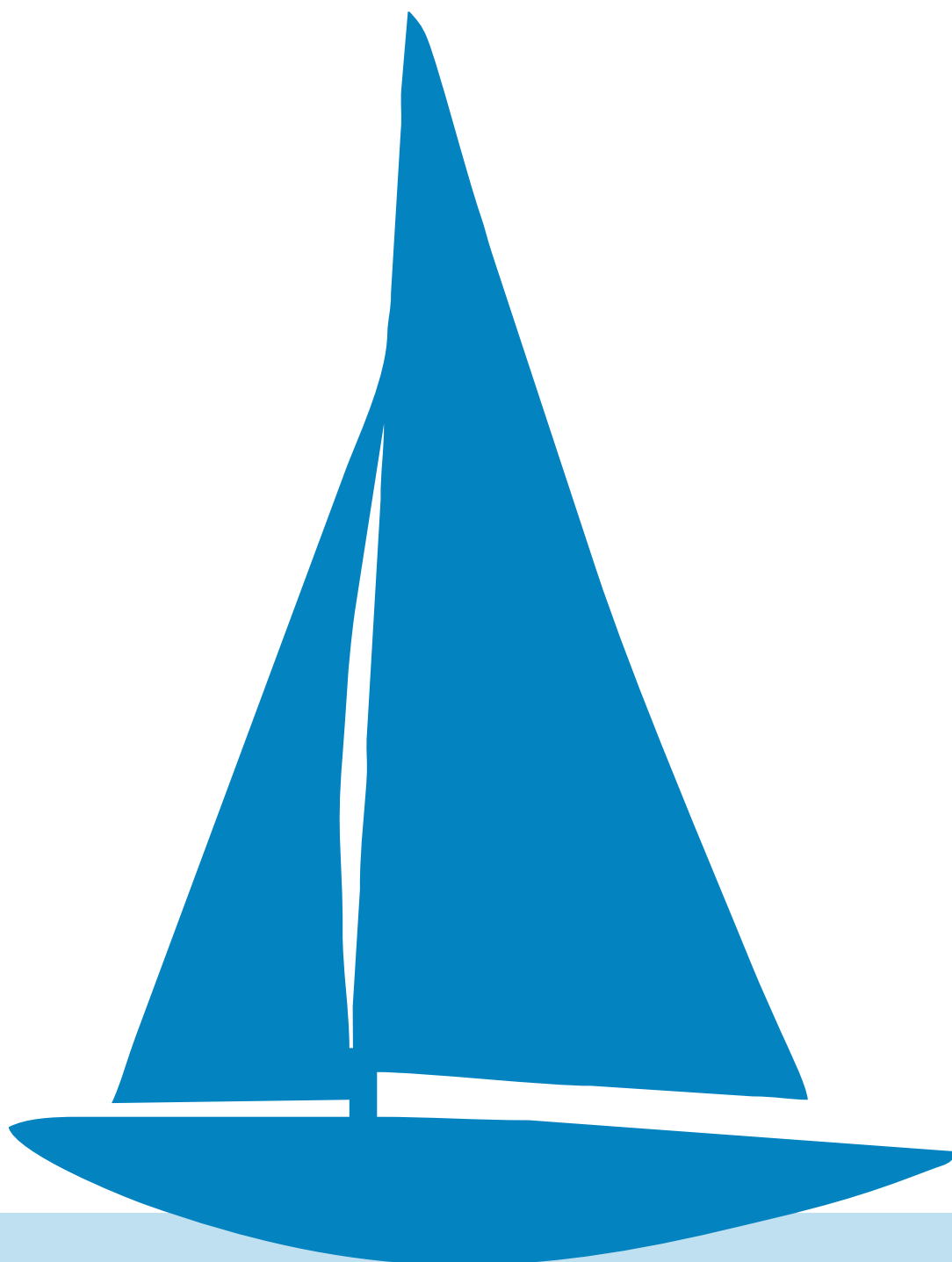
Likestilling

Redegjørelse om likestilling for 2025, er en del av foretakets årsrapport.

Ved utgangen av året hadde foretaket 94 ansatte. Foretaket jobber med å fremme likestilling og hindre diskriminering. Det er en liten nedgang i kvinneandelen med 1,62 prosent fra 2024 til 2025. Andelen er 71,27 prosent menn og 28,72 prosent kvinner.

Av styrets 7 medlemmer er 3 kvinner og 4 menn. Dette utgjør en andel på 43 prosent kvinner og 57 prosent menn. Foretakets ledergruppe består av 3 kvinner og 3 menn ved årsskiftet.

Av 94 ansatte er det 4 personer som jobber i deltidsstillinger. Av de som jobber deltid strekker stillingene seg fra 20 prosent til 90 prosent deltidsarbeid. Når det er behov for økning av stillinger, får deltidsansatte fortrinnsrett og mulighet for å øke stillingsprosenten.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/75
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 121555/2026
Klassering: 3004-187
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/18
---	-------------------------------	--------------------------------

Revisjonsbrev nr. 1/2026 til FREVAR KF - Kontrollutvalgets oppfølging

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget ber direktør om å sørge for at revisjonens forhold i revisjonsbrev nr. 1/2026 blir fulgt opp med nødvendige tiltak som sikrer at en tilfredsstillende interkontroll.
2. Kontrollutvalget ber direktøren om en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalgets møte den 02.12 2026

Fredrikstad, 17.04.2026

Vedlegg:

Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Revisjonsbrev nr. 1/2026 til FREVAR KF, datert 15.04 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Østre Viken kommunerevisjon IKS har den 15. mai 2026 oversendt revisjonsrapport nr. 1/2026 for FREVAR KF. I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor skriftlig påpeke følgende forhold:

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget

Revisjonens påpekning i revisjonsbrev nr. 1/2026 faller inn under § 24-7 (c). Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, står det følgende:

«Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget».

Revisjonsbrev nr. 1/2026 viser til følgende påpekninger:

Vår gjennomgang viser at foretaket I 2025 har tatt opp lån på kr. 816 559 000. Lånerammen som ble vedtatt av bystyret i sak 250/24 er for 2025 utgjør kr 694 684 000. I samme sak vedtok bystyret i punkt 4 å utvide lånerammen for 2024 med kr. 122 875 000. Det foreligger ikke et nytt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak.

Det foreligger ikke et særskilt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak utover vedtatt låneramme for dette budsjettåret. Den delen av låneopptaket som overstiger budsjettrammen for 2025, knytter seg til denne utvidede lånerammen for 2024. Etter vår vurdering kan denne utvidelsen ikke benyttes som hjemmel for låneopptak i 2025. Vi mener på denne bakgrunn at foretakets låneopptak i 2025, utover vedtatt låneramme for året, er i strid med kommunelovens § 14-4 om årsbudsjettets bindende virkning..

Vurdering

Sekretariatet viser i sin helhet til revisjonens observasjoner og påpekninger i sitt revisjonsbrev nr. 1/2026.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta revisjonsbrev nr. 1/2026, til orientering. Kontrollutvalget bør be direktør om å sørge for at revisjonens påpekninger blir fulgt opp med nødvendige tiltak som sikrer at en tilfredsstillende interkontroll. Videre anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget som et ledd i sin påserolle at kontrollutvalget får en skriftlig tilbakemelding fra direktøren.

Til kontrollutvalget i Fredrikstad kommune

Kopi:
Daglig leder FREVAR KF
Styret i FREVAR KF

Revisjonsbrev nr. 1/2026

Østre Viken kommunerevisjon IKS viser til revisjonen av regnskapet for FREVAR KF for regnskapsåret 2025.

Kommuneloven § 14-5 fastslår at årsbudsjettet er bindende for kommunens økonomiske disposisjoner. Dette innebærer at økonomiske disposisjoner, herunder låneopptak, må ligge innenfor de rammer som er vedtatt av kommunestyret/bystyret for det enkelte budsjettår.

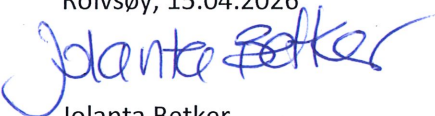
Vår gjennomgang viser at foretaket i 2025 har tatt opp lån med totalt kr 816 559 000. Lånerammen som ble vedtatt av bystyret i sak 250/24 for 2025 utgjør kr 694 684 000. I samme sak vedtok bystyret i punkt 4 å utvide lånerammen for 2024 med kr 122 875 000.

Det foreligger ikke et særskilt vedtak i 2025 som gir fullmakt til økt låneopptak utover vedtatt låneramme for dette budsjettåret. Den delen av låneopptaket som overstiger lånerammen for 2025 knytter seg til den utvidede lånerammen for 2024. Etter vår vurdering kan denne utvidelsen ikke benyttes som hjemmel for låneopptak i 2025.

Vi mener på denne bakgrunn at foretakets låneopptak i 2025, utover vedtatt låneramme for året, er i strid med kommunelovens § 14-5 om årsbudsjettets bindende virkning.

Kommunale foretak skal, jf. kommuneloven § 9-13, ha internkontroll med foretakets virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Daglig leder i foretaket er ansvarlig for at det etableres og etterleves tilfredsstillende internkontroll. Vi legger til grunn at forholdet blir vurdert og fulgt opp av foretaket og eier.

Rolvsøy, 15.04.2026

Jolanta Betker
oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/74
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 121518/2026
Klassering: 3004-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/19
---	-------------------------------	--------------------------------

Revisjonsbrev nr. 7/2026 - Kontrollutvalgets oppfølging

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget ber kommunedirektør om å sørge for at revisjonens forhold i revisjonsbrev nr. 7/2026 blir fulgt opp med nødvendige tiltak og er i henhold til lov og forskrifter.
2. Kontrollutvalget ber kommunedirektøren om en skriftlig tilbakemelding om hvilke tiltak som iverksettes, til kontrollutvalgets møte den 07.10 2026

Fredrikstad, 16.04.2026

Vedlegg:

Østre Viken Kommunerevisjon IKS: Revisjonsbrev 7/2026, datert 15.04 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Østre Viken kommunerevisjon IKS har den 15. mai 2026 oversendt revisjonsrapport nr. 7/2026 for Fredrikstad kommune. I henhold til kommuneloven § 24-7 skal revisor skriftlig påpeke følgende forhold:

- a) vesentlige feil som kan føre til at årsregnskapet ikke gir riktig informasjon
- b) vesentlige mangler ved registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger
- c) vesentlige mangler ved den økonomiske internkontrollen
- d) manglende eller mangelfull redegjørelse i årsberetningen for vesentlige budsjettavvik
- e) enhver mislighet
- f) hvorfor han eller hun ikke har skrevet under på oppgaver som kommunen eller fylkeskommunen skal sende til offentlige myndigheter, og som revisor etter lov eller forskrift skal bekrefte
- g) hvorfor han eller hun sier fra seg revisjonsoppdraget

Revisjonens påpekning i revisjonsbrev nr. 7/2026 faller inn under § 24-7 (c). Etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, står det følgende:

«Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter kommuneloven § 24-7 til § 24-9 blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget».

Revisjonsbrev nr. 7/2026 viser til følgende påpekninger:

- **Offentlige anskaffelser**

Revisjonen har ved revisjon av årsregnskapet konstatert at kommunen har foretatt flere vesentlige anskaffelser av varer og tjenester hvor anskaffelsen ikke har vært gjenstand for anbudskonkurranse. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

- **Moms – bygg (flerbruksbygg)**

Kommunen disponerer flerbruksbygg som anvendes både i avgiftspliktig virksomhet og i ikke-avgiftspliktig virksomhet, herunder kommunal tjenesteyting samt idretts- og kulturformål. For enkelte bygg er det etablert fordelingsnøkler for inngående merverdiavgift, mens slike fordelingsgrunnlag for andre bygg enten ikke foreligger eller fremstår som utilstrekkelige.

I henhold til merverdiavgiftsloven § 8-2 skal inngående merverdiavgift fordeles basert på faktisk bruk når anskaffelser er til bruk både i avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet. Kommunen har rett til kompensasjon for merverdiavgift knyttet til den ikke-avgiftspliktige delen, jf. kompensasjonsloven.

Manglende eller utilstrekkelig dokumentasjon av fordelingsgrunnlaget medfører risiko for feil i både fradragsført inngående merverdiavgift og i beregnet momskompensasjon. Videre kan dette få konsekvenser for pliktene etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven kapittel 9, herunder ved endringer i bruken av kapitalvarer.

- **Selvkost**

I henhold til selvkostforskriften § 8 skal overskudd avsatt til selvkostfond tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. En andel av fondsmidlene knyttet til slam er ikke tilbakeført innen fristen.

Vurdering

Sekretariatet viser i sin helhet til revisjonens observasjoner og påpekninger i sitt revisjonsbrev nr. 7/2026.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget om å ta revisjonsbrev nr. 7/2026, til orientering. Kontrollutvalget bør be kommunedirektør om å sørge for at revisjonens påpekninger blir fulgt opp med nødvendige tiltak, og at forholdene bringes i orden.

Videre anbefaler sekretariatet at kontrollutvalget som et ledd i sin påserolle at kontrollutvalget får en skriftlig tilbakemelding fra kommunedirektøren om de tiltak som er iverksatt.

Til Kontrollutvalget i Fredrikstad kommune
v/leder

Kopi:

Kommunedirektør
Økonomisjef

Revisjonsbrev nr. 7/2026

Kommunen skal, etter kommunelovens § 25-1, ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Kommunedirektøren er ansvarlig for internkontrollen.

Vi har avsluttet revisjonen for Fredrikstad kommunes årsregnskap for 2025. I den forbindelse ønsker vi å kommentere forhold, omtalt under «Andre forhold» i revisjonsberetningen, som revisjonen mener er vesentlige og bør følges opp.

Offentlige anskaffelser

Revisjonen har ved revisjon av årsregnskapet konstatert at kommunen har foretatt flere vesentlige anskaffelser av varer og tjenester hvor anskaffelsen ikke har vært gjenstand for anbudskonkurranse. Kommunens praksis er etter vår mening i strid med lov om offentlige anskaffelser.

Moms – bygg (flerbruksbygg)

Kommunen disponerer flerbruksbygg som anvendes både i avgiftspliktig virksomhet og i ikke-avgiftspliktig virksomhet, herunder kommunal tjenesteyting samt idretts- og kulturformål. For enkelte bygg er det etablert fordelingsnøkler for inngående merverdiavgift, mens slike fordelingsgrunnlag for andre bygg enten ikke foreligger eller fremstår som utilstrekkelige. I henhold til merverdiavgiftsloven § 8-2 skal inngående merverdiavgift fordeles basert på faktisk bruk når anskaffelser er til bruk både i avgiftspliktig og ikke-avgiftspliktig virksomhet. Kommunen har rett til kompensasjon for merverdiavgift knyttet til den ikke-avgiftspliktige delen, jf. kompensasjonsloven.

Manglende eller utilstrekkelig dokumentasjon av fordelingsgrunnlaget medfører risiko for feil i både fradragsført inngående merverdiavgift og i beregnet momskompensasjon. Videre kan dette få konsekvenser for pliktene etter justeringsreglene i merverdiavgiftsloven kapittel 9, herunder ved endringer i bruken av kapitalvarer.

Selvkost

I henhold til selvkostforskriften § 8 skal overskudd avsatt til selvkostfond tilbakeføres ved å finansiere et fremtidig underskudd senest innen det femte året etter at overskuddet oppsto. En andel av fondsmidlene knyttet til slam er ikke tilbakeført innen fristen.

Rolvøy, 15.4.2026

Jolanta Betker
Oppdragsansvarlig revisor

Saksnr.: 2026/76
Dokumentnr.: 15
Løpenr.: 92288/2026
Klassering: 3004-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/20
---	-------------------------------	--------------------------------

Forvaltningsrevisjonsrapport - Kvalitet i hjemmetjenesten

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i hjemmetjenesten», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering, og slutter seg til revisjonens anbefalinger.
2. Kontrollutvalgets innstilling til bystyret:

1: Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i hjemmetjenesten» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de 6 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- vurdere å styrke samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien
- videreutvikle helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikre at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.
- styrke oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon
- videreutvikle arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemanning.
- etablere mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.
- styrke internkontrollen med journalføringspraksis i hjemmesykepleien.

2: Bystyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp.

Bystyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til bystyret.

Fredrikstad, 16.04.2026

Vedlegg

Forvaltningsrevisjonsrapport «Kvalitet i hjemmetjenesten», datert 15.04.2026.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Bystyresak 158/24, den 12.09.2024, (Forvaltningsrevisjonsplan 2024-2028)
- KU-sak 24/39, den 09.10.2024 (Bestilling av forvaltningsrevisjon)
- KU-sak 25/32, den 27.08.2025 (Prosjektplan)

Saksopplysninger

Prosjektets bakgrunn:

Da kontrollutvalget behandlet plan for forvaltningsrevisjon 2024-2028 fremkom følgende av risiko- og vesentlighetsvurdering:

«Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 pålegger kommunen å sørge for nødvendige helse- og omsorgstjenester til innbyggerne. Videre skal tjenestene ytes forsvarlig (§ 4-1). Innunder dette ligger blant annet tilstrekkelig fagkompetanse. Det har de siste årene vært flere forvaltningsrevisjoner og statlige tilsyn, spesielt rettet mot sykehjem. Imidlertid vurderer sekretariatet at det ut fra spørreundersøkelsene fremkommer risiko også for kommunens hjemmetjenester. Det kan være risiko knyttet opp mot kompetanse, men også økonomiske utfordringer i forbindelse med budsjettkutt. Kommunedirektør sier at et relevant område for forvaltningsrevisjon er tjenestene til innbyggere med nedsatt funksjonsevne.

Helse og velferd har generelt høy vesentlighet i kommunen og tar den største delen av kommunens budsjett. Et svekket helse- og omsorgstilbud kan få store konsekvenser for enkeltpersoners livskvalitet og svekke kommunens omdømme og tillit hos befolkningen.

Sekretariatet vurderer høy vesentlighet og høy risiko ved hjemmetjenester i kommunen.»

Da kontrollutvalget behandlet «Bestilling av forvaltningsrevisjoner for juli 2024 til juli 2028» fremkom at det også kunne gjennomføres en kartlegging av hvor mange ansatte enkeltbrukere forholder seg til.

Prosjektets problemstillinger:

I prosjektplanen ble følgende problemstillinger vedtatt:

- Sikrer kommunen at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven?

Revisjonskriterier:

For å kontrollere og besvare problemstillingene har revisjonen utledet revisjonskriterier (kontrollkriterier), disse kan i sin helhet lese på side 7 i rapporten.

Revisjonens konklusjon:

«Problemstillingen revisjonen har belyst har vært om kommunen sikrer at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven.

Revisjonens vurdering er at kommunen i stor grad har etablert styringssystemer, rutiner og arbeidsprosesser som legger til rette for at hjemmesykepleietjenestene kan ytes på en forsvarlig måte. Tjenesteområdet har et tydelig organisatorisk rammeverk, og det foreligger systemer for risikovurderinger, av vikshåndtering, kompetanseutvikling, brukermedvirkning, kartlegging av brukernes behov og journalføring. Datagrunnlaget viser at disse systemene i hovedsak er kjent i organisasjonen og benyttes i den daglige driften. Samtidig viser revisjonen flere forhold som kan innebære risiko for svikt dersom de ikke følges opp. Dette gjelder særlig behovet for bedre samhandling mellom tildelingskontoret og hjemmesykepleien, en mer helhetlig oversikt over risiko i tjenesten, samt styrket oppfølging

av avvik og dokumentasjon. Rekruttering av personell med riktig kompetanse fremstår også som en utfordring, og tilgjengeligheten av riktig kompetanse kan i enkelte perioder være varierende. Videre har kommuneområdet ikke gjennomført brukerundersøkelser de siste årene, og gjennomgangen av brukermapper tyder på at etablerte rutiner for dokumentasjon og journalføring ikke alltid etterleves fullt ut i praksis.

Samlet sett konkluderer revisjonen med at kommunen i hovedsak har etablert systemer og rutiner som kan bidra til å sikre forsvarlige hjemmesykepleietjenester. Samtidig er det behov for å styrke oppfølgingen og etterlevelsen av enkelte deler av styringssystemet for å redusere risiko for svikt i tjenestene.»

Revisjonens anbefalinger:

Revisjonen anbefaler at kommunen:

- vurderer å styrke samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien
- videreutvikler helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikrer at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.
- styrker oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon
- videreutvikler arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemanning.
- etablerer mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.
- styrker internkontrollen med journalføringspraksis i hjemmesykepleien.

Kommunedirektørens høringsuttalelse:

Kommunedirektøren har gitt uttalelse til rapporten og dens anbefalinger. Dette fremgår i sin helhet på side 36 i rapporten.

Kommunedirektøren skriver blant annet at de har noen kommentarer til rapporten, men at de ønsker å bemerke at samtlige anbefalinger vil bli fulgt opp i sin helhet.

Vurdering

Det ligger til kontrollutvalget å forsikre seg om at revisors gjennomføring og rapportering skjer i henhold til god kommunal revisjonsskikk og etablerte og anerkjente standarder på området. Rapportens utforming, innhold, vurderinger og konklusjoner faller imidlertid innunder revisors selvstendige, faglige ansvar.

Revisjonen oppgir at prosjektet er gjennomført i tråd med «Standard for forvaltningsrevisjon» (RSK 001). Sekretariatet vurderer at rapporten gir svar på problemstillingene og kontrollutvalgets bestilling via prosjektplan.

Videre vurderer sekretariatet at valg av revisjonskriterier er relevante for å kunne besvare problemstillingen. Vi finner at undersøkelsen bygger på data innsamlet ved hjelp av flere metoder, herunder dokumentanalyse og intervjuer. Gjennom bruk av ulike metoder sikrer revisjonen rapportens validitet (gyldighet) og reliabilitet (pålitelighet). Samlet sett anser også sekretariatet at dataene som er benyttet er tilstrekkelig som grunnlag for rapportens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger. Revisors vurderinger er basert på innsamlet materiale, revisjonskriterier og de metodiske avgrensingene.

Sekretariatet vurderer at kommunedirektøren slutter seg til revisjonens anbefalinger og viser til tiltak som skal gjennomføres for å følge opp anbefalingene.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten og kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering.

Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget legger revisjonens vurderinger og anbefalinger til grunn i sitt forslag til vedtak i bystyret, og videre at kontrollutvalget innstiller til bystyret at rapportens anbefalinger skal tas til følge og gjennomføres.

Rapport

FREDRIKSTAD KOMMUNE

15.04.2026

Forvaltningsrevisjon

Kvalitet i hjemmetjenesten

Innhold

1	Sammendrag	1
2	Mandat for forvaltningsrevisjonen	3
3	Fremgangsmåte	4
3.1	Problemstillinger og avgrensninger	4
3.2	Om revisjonskriterier	4
3.3	Revisjonsmetoder	4
4	Faglig forsvarlige hjemmetjenester	7
4.1	Revisjonskriterier	7
4.2	Datagrunnlag	8
4.2.1	Mål, oppgaver og organisering	8
4.2.2	Risikovurderinger	12
4.2.3	Håndtering av avvik	13
4.2.4	Ansattes kompetanse	15
4.2.5	Brukermedvirkning	17
4.2.6	Brukernes grunnleggende behov	18
4.2.7	Føring av pasientjournal	21
4.2.8	Antallet pleiere som pasienter og brukere forholder seg til	22
4.3	Vurderinger	24
4.3.1	Mål, oppgaver og organisering	24
4.3.2	Risikovurderinger	24
4.3.3	Håndtering av avvik	25
4.3.4	Ansattes kompetanse	25
4.3.5	Brukermedvirkning	26
4.3.6	Brukernes grunnleggende behov	27
4.3.7	Føring av pasientjournal	27
4.4	Konklusjon og anbefalinger	28
5	Kilder	29
6	Vedlegg	30
6.1	Utleddning av revisjonskriterier	30
6.2	Kommunedirektørens uttalelse	34

1 SAMMENDRAG

Revisjonens fremgangsmåte

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført av Østre Viken kommunerevisjon IKS på oppdrag fra kontrollutvalget i Fredrikstad kommune, i tråd med plan for forvaltningsrevisjon vedtatt av bystyret. Revisjonen er gjennomført i samsvar med Standard for forvaltningsrevisjon (RSK 001), som blant annet stiller krav til systematisk datainnsamling, etterprøvbare og tydelig skille mellom fakta og revisjonens vurderinger.

Problemstillingen for revisjonen har vært:

Sikrer kommunen at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven?

For å belyse problemstillingen har revisjonen benyttet flere datainnsamlingsmetoder. Det er gjennomført dokumentanalyse av sentrale styringsdokumenter, rutiner, prosedyrer og rapporter knyttet til hjemmesykepleien. Videre er det gjennomført intervjuer med ledere i hjemmesykepleien, tjenestetildelingssjef og kommunalsjef for hjemmesykepleien. Revisjonen har også intervjuet brukerrepresentanter for å få innsikt i brukernes erfaringer med tjenesten.

I tillegg har revisjonen gjennomgått hjemmesykepleiens egen internkontroll av et utvalg brukermapper og journalopplysninger for å vurdere dokumentasjonspraksis. Faktaopplysningene i rapporten er verifisert av kommunen før ferdigstilling.

Revisjonens funn og konklusjoner

Revisjonen viser at kommunen i stor grad har etablert styringssystemer og rutiner som skal bidra til at hjemmesykepleien ytes i tråd med kravene til forsvarlige tjenester. Kommunen har blant annet tydelige styringsdokumenter som beskriver mål, oppgaver og organisering av tjenesten. Det er etablert lederstruktur, møtearenaer og faglige støttefunksjoner som skal bidra til styring og kvalitetsutvikling.

Kommunen har også rutiner for risikovurderinger, avvikshåndtering, kompetanseutvikling, brukermedvirkning, kartlegging av brukernes behov og journalføring. Datagrunnlaget viser at disse systemene i hovedsak er kjent i organisasjonen og benyttes i den daglige driften.

Samtidig identifiserer revisjonen enkelte forhold som kan innebære risiko for svikt dersom de ikke følges opp. Flere virksomhetsledere peker blant annet på utfordringer i samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien etter at vedtaksmyndigheten ble sentralisert. Dersom vedtak fattes uten tilstrekkelig innsikt i hjemmesykepleiens kapasitet eller brukerens faktiske behov, kan dette påvirke samsvaret mellom vedtak og faktisk behov.

Revisjonen finner videre at kommunen gjennomfører risikovurderinger, men at arbeidet med en mer helhetlig ROS-analyse for deler av tjenesten fortsatt er under utvikling. Når det gjelder avvikshåndtering, er det etablert systemer for registrering og oppfølging av avvik, men enkelte avvik – særlig innen legemiddelbehandling – tyder på behov for bedre oppfølging av dokumentasjon og tiltaksplaner.

Kommunen arbeider systematisk med kompetanseutvikling, blant annet gjennom opplæringsprogrammer og bruk av fagutviklingssykepleiere. Samtidig opplever ledere utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell, og det kan oppstå variasjoner i kompetansetilgjengelighet i perioder med ferieavvikling eller helgebemannning.

Når det gjelder brukermedvirkning, viser datagrunnlaget at dialog med brukere og pårørende er integrert i tjenestene. Samtidig har kommunen i liten grad gjennomført systematiske brukerundersøkelser de siste årene. Revisjonen vurderer derfor at det finnes et forbedringspotensial når det gjelder systematisk innhenting og bruk av brukererfaringer.

Revisjonen finner også at kommunen har etablert rutiner for kartlegging av brukernes grunnleggende behov og for journalføring av helsehjelp. Gjennomgangen av brukermapper tyder imidlertid på at dokumentasjonen ikke alltid er fullstendig eller oppdatert i tråd med rutineene.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen i stor grad har etablert systemer og rutiner som legger til rette for forsvarlige hjemmesykepleietjenester. Samtidig er det behov for å styrke oppfølgingen og etterlevelsen av enkelte rutiner for å redusere risiko for svikt i tjenestene.

Revisjonens anbefalinger

Revisjonen anbefaler at kommunen:

- a) vurderer å styrke samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien
- b) videreutvikler helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikrer at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.
- c) styrker oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon
- d) videreutvikler arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemannning.
- e) etablerer mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.
- f) styrker internkontrollen med journalføringspraksis i hjemmesykepleien.

2 MANDAT FOR FORVALTNINGSREVISJONEN

Revisjonen skal i henhold til kommunelovens § 24-2 (1) utføre forvaltningsrevisjon. Etter loven innebærer forvaltningsrevisjon å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak og forutsetninger. Østre Viken kommunerevisjon IKS gjennomfører forvaltningsrevisjon i tråd med god kommunal revisjonsskikk, som vil si å følge *Standard for forvaltningsrevisjon* (RSK 001) (NKRF¹, 2020). Dette innebærer blant annet at rapporten skal skille klart mellom innsamlede data (fakta) og revisjonens vurderinger. Det skal være en tydelig sammenheng mellom problemstillinger, faktaopplysninger², vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger. Etter kommuneloven skal revisor rapportere resultatene av sin revisjon til kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført på bakgrunn av plan for forvaltningsrevisjon vedtatt i bystyret i Fredrikstad kommune i sak 158/24, 12. september 2024. Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjonen ble vedtatt i kontrollutvalget 27.08.2025. Planen ble vedtatt i tråd med revisjonens forslag.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført etter vedtatt prosjektplan i tidsrommet september 2025 – april 2026. Vi har gjennomført et oppstartsmøte med kommuneadministrasjonen slik at også administrasjonens innspill er vurdert i planleggingsprosessen.

Vi har kvalitetssikret innsamlet data underveis, både gjennom verifisering av intervjuer og intern kvalitetssikring. I tillegg er faktaopplysningene i sin helhet verifisert av kommunen, slik at eventuelle feil eller misforståelser er rettet opp. Revisjonen avholdt avsluttende møte med administrasjonen 09.04.2026 hvor revisjonens vurderinger, konklusjoner og anbefalinger ble gjennomgått. I etterkant av møtet er rapporten sendt på høring til kommunedirektøren. Kommunedirektørens uttalelse fremgår av vedlegg i kap. 6.2.

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført av forvaltningsrevisor Frank Willy Vindløv Larsen og oppdragsansvarlig revisor Casper Støten. Revisorenes habilitet og uavhengighet er vurdert opp mot kommunen og den undersøkte virksomheten, og revisjonen finner de habile til å utføre forvaltningsrevisjonen.

Revisor vil takke kommunens kontaktperson og andre som har deltatt for et godt samarbeid i forbindelse med gjennomføringen av forvaltningsrevisjonen.

Østre Viken kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 15. april 2026

Casper Støten
oppdragsansvarlig revisor

Frank Willy Vindløv Larsen
utførende forvaltningsrevisor

¹ NKRF er en faglig interesseorganisasjon og et kompetanseorgan for kontroll og revisjon av kommunal/offentlig virksomhet.

² Fakta er en gjengivelse av informasjonen vi har fått tilgang til gjennom datainnsamlingen.

3 FREMGANGSMÅTE

3.1 Problemstillinger og avgrensninger

Rapporten besvarer følgende problemstilling:

Sikrer kommunen at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven?

Revisjonen har undersøkt kommunens arbeid knyttet til hjemmesykepleie, og hvordan kommunen i den sammenheng sørger for å etterleve kravene i forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting. Vi har sett på kommunens planer og praksis opp imot forskriftens beskrivelse av hva som er kommunens oppgaver og hva innholdet i tjenestene skal være jf. § 3. Gjennom virksomhetenes egen internkontroll har revisjonen sett på sammenhengen mellom kartlegging/tiltaksplan og de tjenester som faktisk blir gitt og hvordan dette dokumenteres. Kontrollutvalget fremmet et innspill om at det burde gjennomføres en kartlegging av hvor mange ansatte den enkelte bruker forholder seg til. Dette har vist seg å være utfordrende å få til i praksis, men revisjonen har så langt som mulig beskrevet tematikken basert på de opplysningene vi har fått fra administrasjonen og intervjuede brukere i kapittel 4.2.8.

3.2 Om revisjonskriterier

I henhold til forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 15 skal revisor fastsette revisjonskriterier for den enkelte forvaltningsrevisjon. Revisjonskriteriene er den objektive målestokk som setter revisor i stand til å gjøre vurderinger på de fleste områder uten å ha formell fagspesifikk kompetanse. Revisjonskriteriene og revisors kunnskap og erfaring innen forvaltningsrevisjonsmetodikk, gjør at revisor kan gjøre objektive og holdbare vurderinger.

Revisjonskriteriene etablerer den norm som de innsamlede dataene skal vurderes opp mot. I tillegg til dette skal revisjonskriteriene også gjøre det tydelig for den reviderte enhet hva de måles opp mot. Revisjonskriteriene klargjør også overfor folkevalgte, media og andre lesere av forvaltningsrevisjonen, hva revisors vurderinger bygger på. Dette vil gjøre det enklere å etterprøve revisors vurderinger. Revisjonskriteriene skal være relevante, konkrete og i samsvar med de kravene som gjelder for revidert enhet.

Revisjonskriterier fastsettes vanligvis med basis i en eller flere følgende kilder: lovverk, politiske vedtak og føringer, kommunens egne retningslinjer, anerkjent teori på området, eller andre sammenlignbare virksomheters løsninger og resultater.

3.3 Revisjonsmetoder

I henhold til god revisjonsskikk skal praksis eller tilstand innen det reviderte området beskrives i et omfang som i tilstrekkelig grad underbygger revisors vurderinger og konklusjoner. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet data fra ulike kilder, og brukt ulike metoder for innsamling av data, for å sikre et faktagrunnlag med høyest mulig grad av gyldighet og pålitelighet.

Utfordringer og begrensninger i rapportens faktagrunnlag beskrives nedenfor sammen med beskrivelsen av de ulike metodene som er benyttet. Vi tar også hensyn til metodens begrensninger i vurderingene.

I denne forvaltningsrevisjonen er informasjonen hentet inn gjennom bruk av følgende metoder:

- Dokumentanalyse, herunder gjennomgang av Hjemmesykepleiens egen internkontroll av 90 pasientmapper.
- Intervjuer med ansatte og brukere

Dokumentanalyse

Vi har gjennomgått sentrale dokumenter på området. Blant annet er «Virksomhetsplan 2025», «Årsrapport 2024 - Hjemmesykepleie og Omsorgssentre» og hjemmesykepleiens internkontroll av mapper sentrale for revisjonens undersøkelse. Dokumentene er oversendt fra kommunen. Fullstendig oversikt over dokumentene fremgår av kildehenvisningene i kapittel 8.

Intervjuer

Det er totalt gjennomført 10 intervjuer:

- Kommunalsjef hjemmesykepleie (2 intervjuer)
- Tjenestetildelingssjef
- Virksomhetsleder hjemmesykepleie Nord
- Virksomhetsleder hjemmesykepleie Øst
- Virksomhetsleder hjemmesykepleie Syd
- Virksomhetsleder hjemmesykepleie Vest
- Tre brukerrepresentanter

Intervjuene med lederne er verifisert ved at intervjuobjektet har fått lese gjennom referatet fra intervjuet for å bekrefte at referatet er i overensstemmelse med det som ble sagt under intervjuet, og rette opp eventuelle misforståelser. Intervjuene med brukerrepresentantene er verifisert i forbindelse med intervjuet.

Vurdering av dataenes troverdighet

I denne forvaltningsrevisjonen har vi som nevnt benyttet dokumentanalyse, intervjuer av ansatte og brukere/pårørende, samt hjemmesykepleien egenkontroll av 90 brukermapper.

Det er revisjonens vurdering at dokumenter som inneholder planer, styringsstrategier og ulike prosedyrer, bidrar til å gi revisjonen oversikt over blant annet organisering, målsettinger og praksis, samt at disse dokumentene gir innsikt i bakgrunn, prosesser og utvikling over tid. Dokumentasjon er ofte nødvendig for å vise at krav i lover og forskrifter er oppfylt, og kan eksempelvis vise hvorvidt rutiner følges, og på hvilken måte virksomheten jobber systematisk og planmessig med å sikre gode helse- og omsorgstjenester i kommunen. I tillegg til vår dokumentforespørsel, har kommunen stått fritt til å sende inn den dokumentasjonen de selv mener er relevant for revisjonen utover det som er forespurt. Vi har etterstrebet å gå gjennom de samlede dokumentene på en nøytral måte, og vi har ikke ekskludert noen dokumenter.

Revisjonen har gjennomført i alt 10 intervjuer med kommunale ledere i hjemmesykepleien. Kommunalsjefen er intervjuet to ganger. Vi erfarer at intervjuene har gitt oss nødvendig innsikt i kommunens styringssystemer, samtidig som vi har fått informasjon om både tildeling og utførelse av helse- og omsorgstjenester i hjemmet. I tillegg har vi gjennomført 3 intervjuer med brukere av hjemmesykepleie. I to av disse intervjuene var også pårørende til stede. I disse intervjuene har brukere og pårørende delt av sine erfaringer med å motta hjemmesykepleie. Kommunen har deltatt i utvelgelsen av brukerkandidater som ønsker å snakke med revisjonen, for å forhindre at revisjonen kontakter brukere som ikke ønsker å delta

på et intervju. Brukererfaringer belyser den kommunale tjenesteutøvelsen fra et brukerperspektiv, og er derfor en indikator på hvordan det oppleves å motta hjelp fra hjemmesykepleien. Samtidig vil utvelgelsen av kandidater til brukerintervjuer, kunne resultere i at de som faktisk ønsker å snakke med revisjonen, kan være brukere som befinner seg i ytterkantene av et tilfredshetsnivå på tjenestene. Intervjuer generelt gir likevel revisjonen mulighet til å gå dypere ned i temaet, og dermed innhente informasjon som ikke kommer fram ved bruk av andre metoder. Vi har hatt anledning til å stille oppfølgingsspørsmål, og tilpasse samtalen etter kandidatens svar. Intervjuene har samlet sett bidratt til å gi oss verdifull informasjon i denne revisjonen.

Gjennomgangen av hjemmesykepleiens egenkontroll av brukermapper har gitt revisjonen innblikk i hvordan hjemmesykepleien kontrollerer egen praksis og hvordan man gjennom denne kontrollen identifiserer områder innenfor tjenesteytingen som man bør ha fokus på i forbedringsarbeidet.

Bruk av personopplysninger

Revisjonens grunnlag for å behandle personopplysninger i forbindelse med forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll er kommuneloven § 24-2 og § 24-10. Det kreves ikke samtykke til behandling av personopplysninger som er dekket av innsynsretten.

Vårt rettslige grunnlag for å behandle personopplysninger er kommuneloven § 24-2 fjerde ledd. Her heter det at revisor kan kreve at kommunen eller fylkeskommunen legger fram alle opplysninger, redegjørelser eller dokumenter som han eller hun finner nødvendige for å utføre sine oppgaver. Revisor kan også foreta undersøkelser som han eller hun mener er nødvendige. Taushetsplikt er ikke til hinder for å gjennomføre kontrolltiltak etter dette leddet.

I forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen har vi behandlet personopplysninger som navn, telefonnummer og epost-adresser til ansatte i kommunen og vi har gjennomført intervjuer med brukere. Omtale av enkeltpersoner i rapporten, gjøres kun når det refereres til uttalelser fra intervjuer med eventuelle nøkkelpersoner eller sentrale ledere. Vi benytter oss som regel av stillingstittel, og ikke navn, når vi refererer til uttalelser. Referater fra brukerintervjuene er skrevet i anonymisert form, og innholdet kan ikke spores tilbake til enkeltpersoner i rapporten.

Bruken av personopplysninger er likevel noe revisjonen ønsker og plikter å minimere mest mulig. Behandling av personsensitive opplysninger krever ekstra tiltak, både under arbeidet, og ved pliktig oppbevaring av dokumentasjon. Oppbevaring av slike personopplysninger kan og bør minimeres, f.eks. ved at dokumentasjonen får statistisk eller anonymisert form. Den samlede informasjonen fra brukerintervjuer vil oppbevares beskyttet under vårt arbeid. Skriftlig nedfelte personopplysninger som navn og telefonnummer fra brukerintervjuer slettes umiddelbart etter gjennomføringen av intervjuene. Intervjuføratene oppbevares i anonymisert form i våre systemer.

Lesere av denne rapporten kan ta kontakt med Østre Viken kommunerevisjon dersom de ønsker mer informasjon om hvordan vi behandler personopplysninger.

4 FAGLIG FORSVARLIGE HJEMMETJENESTER

Problemstilling 1: Sikrer kommunen at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven?

4.1 Revisjonskriterier

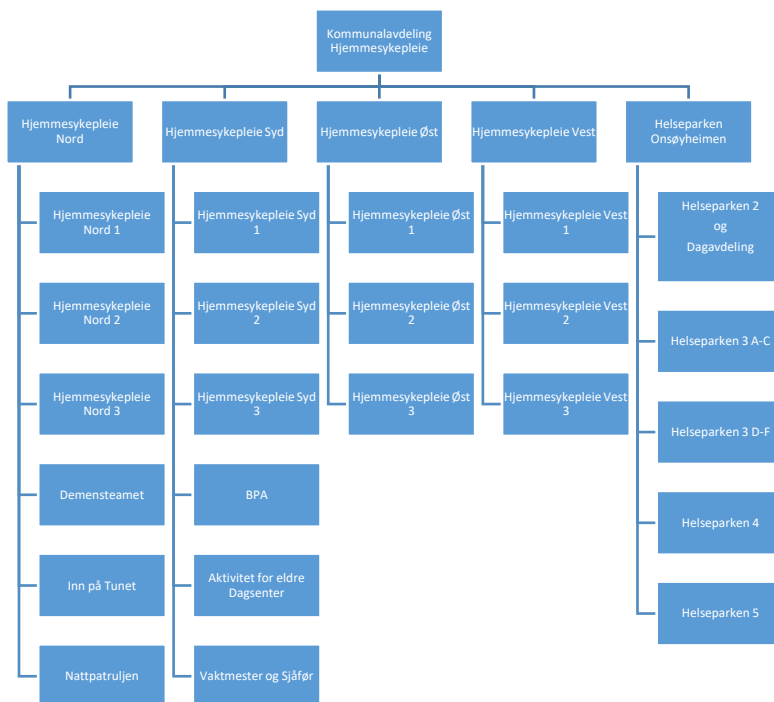
Komplett utledning av revisjonskriterier står beskrevet i kap. 6.1 «Utledning av revisjonskriterier».

Revisjonskriteriene er punktvis oppsummert nedenfor.

- Kommunen skal ha oversikt og beskrivelse over hjemmesykepleiens mål, oppgaver, aktiviteter og organisering. Det skal klart fremgå hvordan ansvar, oppgaver og myndighet er fordelt og hvordan det skal arbeides systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet i virksomheten.
- Kommunen skal ha rutiner for gjennomføring av risikovurderinger for å avdekke hvor det er fare for svikt og mangelfulle tjenester, og ha oversikt over i hvilken grad dette blir fulgt opp.
- Kommunen skal ha oversikt over avvik og følge disse opp på en systematisk måte, samt etablere nødvendige prosedyrer og tiltak på bakgrunn av kjennskap til feil/mangler eller risiko for dette.
- Kommunen skal ha oversikt over ansattes kompetanse og påse at hjemmesykepleien til enhver tid har tilstrekkelig kompetanse i utøvelsen av tjenesten samt gjennomfører kompetanseheving blant ansatte.
- Kommunen skal sikre brukeres rett til medvirkning slik at erfaringer fra pasienter, brukere og pårørende blir hensyntatt
- Kommunen skal ha utarbeidet skriftlige rutiner eller prosedyrer for å sikre at brukere av pleie- og omsorgstjenester i hjemmet får tilfredsstilt grunnleggende behov, jf. kvalitetsforskriftens § 3. Rutinene/prosedyrene bør beskrive hvordan kommunen sikrer at pasienter og brukere:
 - opplever respekt, forutsigbarhet og trygghet i forhold til tjenestetilbudet
 - har selvstendighet og styring av eget liv
 - får dette fysiologiske behov som tilstrekkelig næring (mat og drikke), variert og helsefremmende kosthold og rimelig valgfrihet i forhold til mat
 - får dekket sosiale behov som mulighet for samvær, sosial kontakt, fellesskap og aktivitet
 - kan følge en normal livs- og døgnrytme, og unngå uønsket og unødig sengeopphold
 - får ivaretatt personlig hygiene og naturlige funksjoner (toalett)
 - får mulighet til selv å ivareta egenomsorg
 - får nødvendig medisinsk undersøkelse og behandling, rehabilitering, pleie og omsorg tilpasset den enkeltes tilstand
 - får tilbud tilrettelagt for personer med demens og andre som selv har vanskelig for å formulere sine behov
 - får tilpasset hjelp ved måltider og nok tid og ro til å spise
 - får tilpasset hjelp ved av- og påkledning
 - får tilbud om varierte og tilpassede aktiviteter.
- Kommunen skal sørge for at ansatte i hjemmesykepleien fører pasientjournal i samsvar med helsepersonelloven §§ 39 og 40.

4.2 Datagrunnlag

4.2.1 Mål, oppgaver og organisering

Figur 1 Organisasjonskart: Tjenesteområde Hjemmesykepleie – Fredrikstad kommune

Organisasjonskart

Tjenesteområde Hjemmesykepleie i Fredrikstad kommune omfatter et bredt spekter av tjenester: helsetjenester i hjemmet, dagsentre for eldre, dagopphold for personer med demens, nattpatrolje, brukerstyrt personlig assistanse (BPA), ambulerende vaktmester- og sjåførtjenester, omsorgsboliger med og uten bemanning, samt institusjonsopphold av ulike typer.

Etaten ble samordnet med omsorgssentrene fra 2023 og er fra 2025 etablert som eget tjenesteområde under felles kommunalsjef.

Tjenesteområdet består av fem virksomheter: Hjemmesykepleie Nord, Syd, Øst, Vest og Helseparken Onsøyheimen. I tillegg ivaretas kommunale BPA-ordninger og dagaktivitetstilbud. Hver av disse er ledet av en avdelingsleder.

Hjemmesykepleien består av fire hovedlokasjoner med fasiliteter for samarbeid og arbeidsmiljø. Tjenesteområdet disponerer 114 tjenestebiler, hvorav to tredjedeler er fossilfrie.

Helseparken Onsøyheimen, sentralt på Ørebekk, huser ett av tre dagaktivitetstilbud for personer med demens. De øvrige to dagaktivitetstilbudene er organisert under tjenesteområdet «Omsorgssentre». Tjenesteområdet «Hjemmesykepleie» har også ansvar for kommunale BPA³- og PA⁴-ordninger, som etter avviklingen av Ressursenheten er tilbakeført til Hjemmesykepleie Syd. Seks slike ordninger er per i dag aktive i avdelingen. Private BPA-ordningene administreres av Helseforvaltning og koordinering.

³ Brukerstyrt Personlig Assistent

⁴ Personlig Assistent

Videre driver tjenesteområdet tre dagsentre for eldre med rundt 70 plasser fordelt på Holmen, Østsiden og Aulaen på Glemmen. Transport til og fra dagsentrene håndteres av egne vaktmestere og sjåførere, som disponerer fire minibusser og en ni-seters buss. Tjenesten er ikke lovpålagt og finansieres delvis gjennom egenbetaling.

I virksomhetsplanen beskrives det at tjenesteområdet opplever økende oppgavepress som følge av en større andel skrøpelige eldre, multisyke pasienter og alvorlig syke i palliativ⁵ fase hjemme. Tjenesten står overfor utfordringer knyttet til effektivitet, rekruttering og økte forventninger.

Tjenesteområdet hadde, i henhold til «Virksomhetsplan 2025» totalt 598,7 årsverk, en økning fra 523,9 i 2024, hovedsakelig som følge av avvikling av Ressursenheten og overføring av faste stillinger til virksomhetene. Gjennomsnittlig stillingsprosent er 69 %. Ansattgruppen består av sykepleiere, vernepleiere, helsefagarbeidere, assistenter, aktivtører, sjåførere og servicemedarbeidere. Rekrutteringsstillinger i helg brukes som tiltak for å sikre bemanning og rekruttering av faglærte. Tjenesteområdet har utfordringer med rekruttering og beholdning av kvalifisert helsepersonell.

Kommunalsjefen opplyser at det overordnede oppdraget for hjemmesykepleien er å gi nødvendig og forsvarlig helsehjelp til innbyggerne i kommunen. Oppdraget kommer tydelig fram av både kommunale og statlige styringsdokumenter hvor det foreligger en klar bestilling. Det kommer i tillegg til styringsdokumentene også politiske bestillinger, og disse bestillingene ses naturlig i sammenheng med planverket i kommunen, samt virksomhetsplanen. Kommunen foretar en sammenstilling av bestillingene, slik at det skal være tydelig for både ledere og ansatte hva som er forventningene. Hun informerer om at omsorgssentrene var under hennes ledelse frem til 1. september 2025. Kommunalsjefen fungerte som konstituert leder for omsorgssentrene frem til denne datoen.

Kommunalsjefen forteller videre at det fortsatt er en felles virksomhetsplan for alle virksomhetene, men at det framover vil utarbeides virksomhetsplaner for den enkelte virksomhet. Hjemmesykepleien er inndelt i fire virksomheter, inkludert en egen avdeling for Nattpatruljen. I tillegg er det en femte virksomhet; Helseparken Onsøyheimen, som har 120 plasser (24 langtidsplasser skjermet enhet, 16 plasser somatisk langtid og 80 korttidsplasser hvorav 10 plasser primært benyttes til avlastningsplasser). Kommunalsjefen opplyser at tjenesteområdet er fornøyd med ny organisering. Kommunedirektørens delegeringsreglement pr. 01.11.24 viser fordeling av ansvar og myndighet fra kommunedirektør, kommunalsjef, virksomhetsledere og ned til avdelingssykepleiere. Kommunalsjefen gir uttrykk for at det er en målsetting for tjenestene som ytes at de skal være forsvarlige og nødvendige, men at tjenestene som gis skal ytes i henhold til prinsippet «godt nok».

Virksomhetslederne bekrefter at kommunen har overordnede planer og virksomhetsplaner, og at hjemmesykepleien er forankret i kommunens planverk. Virksomhetslederne beskriver også en delegert struktur der den enkelte virksomhetsleder har ansvar for fag, økonomi og personell i sin virksomhet.

Mål for tjenesteområdet

Revisjonen har fått oversendt dokumentet «Virksomhetsplan 2025 – Hjemmesykepleie».

Tjenesteområde Hjemmesykepleie har for 2025 satt mål knyttet til strukturendring, kompetanseutvikling og reduksjon av sykefraværet.

⁵ Palliativ behandling defineres som lindring av symptomer for å oppnå best mulig livskvalitet og eventuelt livsforlengelse for pasienter med uhelbredelig sykdom ([Helsedirektoratet.no](https://helsedirektoratet.no)).

1. Omstilling og tjenesteutvikling

Det skal gjennomføres en strategisk dreining fra tradisjonell sykehjemsdrift til heldøgns omsorg i omsorgsboliger, i tråd med Fredrikstad kommunes langsiktige plan for helse- og omsorgsbygg. Dette innebærer:

- Etablering av 36 særskilt tilrettelagte boliger for heldøgnstjenester i Borgarveien 1.
- Avvikling av driften i Faunsvei 3 og 6.
- Avvikling av Torsnes sykehjem.

Tiltakene skal bidra til bedre ressursutnyttelse, mer fleksible tjenester og økt kapasitet i hjemmetjenesten.

2. Reduksjon av sykefravær

Det legges betydelig vekt på arbeidsmiljø og nærværarbeid. Kommunen bruker verktøyet 10-FAKTOR for å kartlegge og styrke arbeidsmiljøet. Tiltakene inkluderer tett lederoppfølging, systematisk rapportering, gjennomføring av lovpålagte oppfølgingspunkter og målrettet lederutvikling. Målet er varig reduksjon av sykefravær og økt kontinuitet i tjenestene.

3. Organisasjonsutvikling

Etter en omfattende omorganisering i 2024 består tjenesteområdet nå av fem virksomheter: Hjemmesykepleie Nord, Syd, Øst, Vest og Helseparken Onsøyheimen. Formålet med endringen er å skape en mer helhetlig og fleksibel struktur, med kortere beslutningslinjer, bedre samhandling og tydeligere ledelse.

Andre målsettinger for tjenesteområdet i 2025 er:

- Ferdigstillelse av lederstruktur (kommunalsjef og virksomhetsledere).
- Etablering av ny Nattpatrulje.
- Revisjon av geografisk inndeling for jevnere arbeidsbelastning.
- Gjennomgang av lederspenn for avdelingsledere.
- Styrking av samarbeidsarenaer og oppgavedeling med Omsorgssentre, Friskliv og Livsmestring.
- Videreutvikling av kompetanse og oppgavedeling, slik at riktig kompetanse brukes til riktige arbeidsoppgaver.

I intervjuene med virksomhetslederne beskrives det at hjemmesykepleiens formål, mål og hovedoppgaver først og fremst er forankret i kommunenes overordnede planverk. I tillegg til dette peker flere av virksomhetslederne at det går en linje fra nasjonale føringer, via kommunens overordnede planer og ned til planer på virksomhets- og avdelingsnivå, der målene konkretiseres i prioriteringer knyttet til pasientgrupper, organisering og ressursbruk.

Virksomhetslederne opplyser også at ute i virksomhetene har avdelingsledere ansvar for daglig drift, personaloppfølging og økonomi, mens virksomhetsledere har det overordnede faglige, strategiske og økonomiske ansvaret. Det opplyses også om at virksomhetslederne sikrer seg oversikt over aktiviteter og ressursbruk gjennom faste møtearenaer kombinert med bruk av fagsystemer. Knyttet til hvordan kommunen arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet, viser revisjonen også til omtale av kommunalområdets kvalitetsgruppe i kapittel 4.2.3.

Bemanning

Tabell 1 Bemanning i tjenesteområde Hjemmesykepleie

Antall årsverk			
Tjenesteområde Hjemmesykepleie			
	2023	2024	2025
Stab	5,00	3,00	4,00
Hjemmesykepleie nord	71,77	122,05	119,18
Hjemmesykepleie syd	112,26	97,58	118,64
Hjemmesykepleie øst	83,60	88,72	113,6
Hjemmesykepleie vest	82,73	84,34	99,4
Helseparken	128,25	128,26	143,89
Totalt	483,61	523,95	598,71

Det fremkommer av virksomhetsplanen at det er nesten 600 årsverk i tjenesteområdet per 2025. I forbindelse med omorganiseringen i 2024, ble det vedtatt at Ressursenheten tilknyttet Hjemmesykepleie og Omsorgssentre skulle legges ned. Fra 01.01.2025 er faste stillinger i Ressursenheten overført og fordelt ut til virksomhetene. Dette forklarer økningen i antall årsverk fra 2023 til 2025.

Økonomisk status tjenesteområde Hjemmesykepleie, per 2. tertial 2025

Tjenesteområdet rapporterer følgende hovedtall for driften i 2. tertialrapport 2025⁶.

Tabell 2 Økonomisk status Hjemmesykepleie, 2. tertial 2025

Tjenesteområde Hjemmesykepleie	
Revidert budsjett per 2. tertial	358 191
Regnskap per 2. tertial	363 163
Avvik hittil i år	-4 972
Opprinnelig budsjett 2025	563 101
Revidert budsjett 2025	550 830
Siste prognose for tjenesteområdet (inkludert lønn)	563 830
Avvik – prognose for 2025	-13 000

(Beløp i 1000)

Tjenesteområde Hjemmesykepleie rapporterer et antatt merforbruk på 13 millioner kroner i 2025, etter korrigerende tiltak.

Hovedårsakene til det forventede avviket er:

- Ikke-oppnådd effekt av vedtatte innsparingstiltak (3,4 mill.)
- Økning i variable lønnsutgifter, inkl. sykefraværsrefusjon (8,7 mill.)
- Ressurskrevende bruker Helseparken (0,5 mill.) og nye vedtak om 1:1 oppfølging
- 1,9 årsverk merforbruk på natt Helseparken for å sikre forsvarlig drift etter økt pasientflyt (0,8 mill.)
- Kjøp av sykepleietjenester pga. manglende kompetanse, ledige sykepleiestillinger

⁶ 2. tertialrapport ble behandlet i bystyret 23.10.2025

4.2.2 Risikovurderinger

Kommunalsjefen opplyser at det gjennomføres ROS-analyser for hjemmesykepleien. Det er den overordnede ROS-analysen for tjenesteområdet som danner grunnlaget for utarbeidelsen av forenklete ROS-analyser. Hun forteller at kommunen nå har lagt ned et sykehjem og to omsorgsboliger. I den forbindelse er det utarbeidet en ROS-analyse i samarbeid med involverte ledere, verneombud og tillitsvalgte. Det foreligger også forenklete ROS-analyser knyttet til budsjettet i virksomhetene.

Virksomhetsleder i Hjemmesykepleie Nord opplyser at det er gjennomført risikovurderinger for virksomhet Nord. Hun forteller at det foreløpig har det vært satt søkelys på vold og trusler, både knyttet til enkeltpasienter og til hvordan det er å jobbe i hjemmesykepleien. Hun beskriver at situasjonen kan oppleves som krevende spesielt med hensyn til rus/psykiatri. Det er uheldige hendelser knyttet til dette som er bakgrunnen for at det er gjennomført risikoanalyser knyttet til denne tematikken. Virksomhetsleder opplyser at det har vært arbeidet med en mer overordnet ROS analyse over tid. Denne vil ferdigstilles tidlig i 2026. Det har vært bred involvering i denne prosessen, blant annet med verneombud, tillitsvalgte, virksomhetsleder og avdelingsleder. Prosessen har vært ledet av Bedriftshelsetjenesten. Virksomhetsleder opplyser at det også er gjort risikoanalyser på individnivå i de tilfeller hvor man har sett at dette er nødvendig.

En annen av virksomhetslederne bekrefter at det utarbeides ROS-analyser på virksomhetsnivå. Denne virksomhetsledere forteller at disse analysene gjerne utarbeides sammen med andre virksomheter. Denne virksomhetslederen bekrefter at det pågår et samarbeid med Bedriftshelsetjenesten som gjelder en ROS-analyse knyttet til trusler og vold mot ansatte i hjemmetjenesten, dvs. situasjoner som kan oppstå hjemme hos brukerne. Denne virksomhetslederen peker også på at ROS-analyser knyttet til fare for brann er også veldig aktuelt i hjemmesykepleien. Denne virksomhetslederen opplyser at ROS-analyser er viktige verktøy når det å vurdere gjelder hvilke tiltak som skal igangsettes. Et annet poeng er at ROS-analysene bidrar til at man tilnærmer seg samme problemstilling like måter fra virksomhet til virksomhet. Dette bidrar til å sikre like tjenester på tvers av virksomhetene. Det opplyses også om at man kontrollerer at risikovurderingene faktisk er i bruk og følges opp ute i tjenesten gjennom daglig ledelse, intern rapportering og i ledermøter hvor risiko og HMS er faste tema.

Eksempel på risikovurdering: Risikoanalyse - trusler og vold

Dokumentet «Risikoanalyse – Trusler og vold» omhandler systematisk kartlegging og vurdering av risiko for trusler og vold mot ansatte, primært innen helse- og omsorgstjenester. Analysen tar for seg både organisatoriske, menneskelige og fysiske forhold som påvirker arbeidstakernes sikkerhet.

Analysen er strukturert rundt flere hovedområder:

Arbeidets organisering og tilrettelegging

Dokumentet viser at arbeid på kveld, natt og helg, samt mangelfull ledelsesoppfølging utenom dagtid, gir økt risiko for uønskede hendelser. Manglende informasjonsflyt mellom vakter og avdelinger trekkes frem som en gjennomgående utfordring.

Informasjon, opplæring og medvirkning

Flere risikoforhold er knyttet til utilstrekkelig opplæring, mangelfull kjennskap til rutiner og uklare ansvarsforhold. Spesielt fremheves manglende eller ufullstendig dokumentasjon om pasienter, herunder journalinformasjon og varsler knyttet til trykghetsalarm.

Arbeidssituasjoner med forhøyet risiko

Analysen identifiserer økt risiko ved arbeid alene, hjemmebesøk hos pasienter, arbeid i private hjem og situasjoner der ansatte håndterer pasienter med rus, psykiske lidelser eller utagerende atferd. Redusert bemanning og uforutsette hendelser forsterker denne risikoen.

Fysiske og tekniske forhold

Manglende oversikt over omgivelser, utilstrekkelig adgangskontroll og begrenset tilgang på fungerende alarm- og kommunikasjonsutstyr beskrives som sentrale risikofaktorer. Det påpekes også at ikke alle ansatte har tilgang til alarm i tjenestebil eller ved hjemmebesøk.

Risikoanalysen identifiserer flere forhold med risiko. De mest kritiske risikofaktorene som identifiseres i analysen knytter seg for eksempel til alnearbeid på utsatte tidspunkt som kveld og helg. I tillegg til dette pekes det på at mangelfull informasjonsdeling om pasienter kan medføre risiko, samt at utilstrekkelig opplæring og manglende etterlevelse av rutiner også vurderes som risikofaktorer. Redusert bemanning og derav manglede mulighet til rask bistand i situasjoner hvor det er behov for dette trekkes også frem som et risikomoment.

Andre forhold

Intervjuene med virksomhetslederne viser en gjennomgående opplevelse av svak samhandling mellom Helseforvaltning og hjemmesykepleie. Flere virksomhetsledere beskriver at dialogen har blitt redusert etter sentralisering av vedtaksmyndigheten, og at faste møteplasser har falt bort. Dette har ført til at vedtak tidvis fattes uten tilstrekkelig innsikt i pasientens faktiske funksjonsnivå og hjemmesykepleietjenestens kapasitet. Det pekes på variasjon i saksbehandlernes forståelse av hjemmesykepleiens arbeid, og risiko for at tjenestenivå legges på et minimumsnivå av økonomiske hensyn. Konsekvensen kan være at hjemmesykepleien må foreta løpende justeringer for å sikre forsvarlige tjenester.

Leder for tjenestetildelingssjefen fremhever at Helseforvaltningen har et helhetlig ansvar for at tjenestetildeling er i henhold til lov og forskrift. Det pekes på at sentralisert vedtaksmyndighet sikrer likebehandling på tvers av distrikter. Hun mener det er en fare for at hjemmesykepleien primært ser enkeltsaker, mens helseforvaltningen vurderer funksjonsnivå og samlede behov i et større perspektiv. Hun understreker at de fleste sakene håndteres i enighet, og at hjemmesykepleien er gode på å melde endrede behov.

4.2.3 Håndtering av avvik

Årsrapporten for 2024 beskriver avvikshåndtering som et sentralt virkemiddel for kvalitetssikring, pasient- og brukersikkerhet og kontinuerlig forbedring i hjemmesykepleien. Arbeidet med avvik er forankret i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring, og har som hovedmål å identifisere svikt, lære av uønskede hendelser og forebygge gjentakelser. Avvik forstås ikke bare som enkeltfeil, men som et grunnlag for organisatorisk læring og forbedring av tjenestene.

Det meldes avvik innen flere kategorier, blant annet tjenestekvalitet, legemiddelhåndtering, HMS samt informasjonssikkerhet og personvern. I årsrapporten beskrives det at etatene arbeider systematisk med forbedringsarbeid og pasient- og brukersikkerhet. Innmeldte avvik, behov og eventuelle forbedringsforslag er fast tema i ledergrupper, kvalitetsteam og HMS-grupper på ulike nivåer i organisasjonen. Gjennomgangen av avvik brukes til å avdekke mønstre, vurdere risiko og prioritere forbedringstiltak, både på virksomhetsnivå og på overordnet nivå i seksjonen. Internkontroll er en viktig del av dette arbeidet, og det gjennomføres jevnlig kontroller av pasientjournaler, legemiddelhåndtering og etterlevelse av prosedyrer.

Tabell 3 Oversikt over innmeldte avvik perioden 2022 - 2024

	2022	2023	2024
Avvik (totalt)	646	937	839
HMS	151	202	155
Informasjonssikkerhet og personvern	11	13	3
Tjenestekvalitet	217	221	357
Legemiddelhåndtering	256	478	423
Hjelpemiddelformidling	0	2	0

I hjemmesykepleien har det i 2024 vært en reduksjon i totalt antall meldte avvik sammenlignet med året før. Den største avvikskategorien gjelder legemiddelhåndtering, der årsakene ofte knyttes til manglende eller utilstrekkelig oppdaterte tiltaksplaner, eller at planer ikke er lest av ansatte. Dette har ført til økt oppmerksomhet på dokumentasjon, sjekklister og opplæring. Det er også rapportert et fåtall svært alvorlige avvik, som håndteres særskilt med gjennomganger og oppfølgingstiltak.

Tilsyn fra Statsforvalteren i 2024, knyttet til bruk av elektronisk medisineringsstøtte, avdekket mangler i ledelsens systematiske oppfølging av egnethetsvurderinger, opplæring og evaluering. Som følge av dette er det etablert egne arbeidsgrupper som skal revidere prosedyrer, forbedre dokumentasjon og styrke styringstiltakene. Dette arbeidet ble videreført inn i 2025 og illustrerer hvordan eksterne tilsyn inngår som en del av avvikssystemet og forbedringssløyfen.

I årsrapporten hevdes det at arbeidet med avvik er strukturert, kjent i organisasjonen og integrert i ledelses- og kvalitetsarbeidet. Samtidig peker dokumentet på behov for fortsatt styrking av dokumentasjon, opplæring og oppfølging for å sikre at læring fra avvik i større grad omsettes til varige forbedringer i praksis.

Kommunalsjefen opplyser at kommunen har en kultur for å melde avvik, selv om det kan variere litt på det ytterste ledd. Hun forteller at det jobbes kontinuerlig med å skrive gode avvik, og forståelsen av hva et avvik er. Kommunen benytter Compilo (kvalitetssystem) hvor avvik skal registreres. Avvik behandles av nærmeste leder /avdelingssykepleier, som er ansvarlig for å lukke avviket eller videresende til rett behandler. Det skal alltid gis en tilbakemelding til den som her meldt avviket, og avviket arbeides med i relevant avdeling/ virksomhet. Verneombudet settes automatisk på kopi ved registrering av avvik.

Virksomhetslederne bekrefter at alle virksomheter i hjemmesykepleien benytter elektronisk avvikssystem der ansatte melder avvik og ledere har ansvar for oppfølging. Lederne opplever at systemet er godt etablert. Virksomhetslederne opplyser at registrerte avvik benyttes aktivt i opplæring og endring av praksis. Dette gjøres blant annet ved at avvik analyseres over tid, mønstre identifiseres og tiltak iverksettes.

Kommunalsjefen opplyser at for kommunalområdet Helse er det etablert en egen kvalitetsgruppe. Denne kvalitetsgruppen styres av staben. Kommunalsjefen beskriver dette som en kompetent kvalitetsgruppe som involverer kommuneoverlege, jurist og spesialkonsulenter. I tillegg til dette er det en egen kvalitetsgruppe i hjemmesykepleiens tjenesteområde som jobber med prosedyreutvikling, rutiner og evaluering. Det er også etablert egne samskapingsgrupper som jobber med temaer på overordnet nivå. Hensikten er at dette arbeidet skal komme alle virksomhetene til gode for å oppnå likhet i tjenesteutøvelsen. Kvalitet er ut fra dette på dagsorden i kommunalsjefens ledermøter. Det er i tillegg en fagansvarlig i kommunalsjefens ledergruppe som har et spesielt ansvar for faget, og som også jobber med fagarbeid ute i tjenestene. Kommunen har også egne fagutviklingssykepleiere som jobber i virksomhetene. Disse bidrar med internundervisning, og de kan være med ut i tjenesten for å veilede eller gi opplæring i for eksempel legemiddelhåndtering og andre relevante temaer.

Kommunalsjefen opplyser at ved veldig alvorlige hendelser skal Statsforvalteren varsles. Denne type hendelser har kommunen god oversikt over. Dersom det skjer en alvorlig hendelse vil hun som øverste leder av hjemmesykepleien få beskjed om dette, også utenfor ordinær arbeidstid. Også virksomhetslederne opplyser at alvorlige hendelser raskt meldes til virksomhetsleder, enten via avvikssystem, gjennom direkte dialog eller i møter.

Kommunalsjefen opplyser at det foreligger en rutine som skal benyttes ved alvorlig legemiddelavvik, eksempelvis der en pasient må legges inn på sykehus grunnet feilmedisinering. I slike tilfeller er det fagstaben som hjelper til med innmeldingen av hendelsen i etterkant. Tilsvarende gjelder hvis ansatte kan stå i fare for å miste en lisens, eller ved samhandlingsavvik, altså avvik knyttet til helseforetakene. Det er likevel alltid nødvendig å vurdere både alvorlighetsgrad og konsekvens. Kommunalsjefen viser til et eksempel der en pasient kommer inn på korttidsavdeling fredag kveld uten epikrise. I slike tilfeller vil det føres et samhandlingsavvik. Dokumentasjonen av dette ligger i egne saksmapper i sak/arkivsystemet Elements.

4.2.4 Ansattes kompetanse

Fredrikstad kommune har utarbeidet funksjons- og tjenestebeskrivelser for hjemmesykepleien. I dette dokumentet fremkommer det hvilke kvalifikasjonskrav som stilles for de ulike stillingene i virksomheten. Dokumentet inneholder beskrivelser for følgende stillingskategorier:

1. Virksomhetsleder
2. Avdelingssykepleier
3. Samhandlingssykepleier
4. Fagutviklingssykepleier
5. Sykepleier
6. Vernepleier
7. Hjelpepleier, omsorgsarbeider og helsefagarbeider
8. Assistent

For virksomhetslederen er det krav om minimum 3-årig relevant høgskoleutdanning. Det er også ønskelig med lederutdanning fra høgskole eller universitetsnivå. Det beskrives videre at virksomhetslederen bør ha erfaring fra virksomhetens fagområde.

Det stilles krav til autorisasjon som sykepleier for alle sykepleierstillinger. Utover dette stilles det varierende krav med hensyn til ledererfaring og annen relevant kompetanse. Også når det gjelder stillingene som vernepleier stilles det krav om autorisasjon. Det samme kravet om autorisasjon er fastsatt for stillingskategoriene hjelpepleier, omsorgsarbeider og helsefagarbeider.

Den eneste stillingstypen som ikke har krav om autorisasjon, er assistentstillingene. Her er kravet at stillingsinnehaveren bør ha allsidig arbeidserfaring og relevant praksis.

I årsrapport for hjemmesykepleien 2024 redegjøres det for gjennomførte kompetansehevede tiltak. Her fremkommer det blant annet at Fredrikstad kommune deltar i læringsnettverket «Mentor for storbyer», sammen med for eksempel Bergen, Kristiansand, Asker og Oslo. Målet med dette tiltaket er at nytilsatte skal følges opp på en god og strukturert måte, for gjennom dette å skape trygge og kompetente medarbeidere som blir værende i virksomheten.

I virksomhetsplanen for hjemmesykepleien er det presenteres det som kalles «Kompetansehjulet for hjemmesykepleie».

Figur 2 Kompetansehullet for hjemmesykepleien

Vi ser av dette kompetansehullet at hjemmesykepleien setter søkelys på en rekke temaer i løpet av arbeidsåret. I perioden januar – mars har man fokus på ulike sider ved journalføring og dokumentasjonsplikt, i tillegg til at det skal gjennomføres kurs i observasjonskompetanse. I april og juni har man fokus på palliasjon og demensomsorg, og man skal også gjennomføre en opplæringspakke for ferievikarer. Planen legger videre opp til at man i løpet av året skal ha fokus på bruk av velferdsteknologi, vold og trusler i arbeidssituasjonen, brannforebygging, rehabilitering og samarbeid med nærmeste pårørende og verge.

Årsrapporten dokumenterer at det ble gjennomført omfattende intern opplæring i 2024. 169 ansatte i hjemmesykepleien fikk opplæring i observasjonskompetanse (ProACT-opplæring). Det ble også gjennomført opplæring og sertifisering av ansatte i ADL og IPLOS. I tillegg til dette dokumenteres det at man har gjennomført et stort antall e-læringskurs – 1593 for hjemmesykepleien sin del. Det fremkommer også at hjemmesykepleien i Fredrikstad har hatt 94 studenter i praksis i løpet av driftsåret 2024.

Fagutviklingsykepleiere har en sentral rolle i kompetansesarbeidet, med ansvar for internundervisning, prosedyrer og kvalitetsforbedring (Årsrapport 2024, s. 14 og 22). Det opplyses videre at det er etablert kvalitetsteam i både hjemmesykepleie og omsorgssentre som arbeider med dokumentasjon, legemiddelhåndtering, internkontroll og kompetansetiltak. SimFredrikstad benyttes aktivt som øvings- og treningsarena i samarbeid med Høgskolen i Østfold. Dette er et senter tilrettelagt for undervisning, tverrfaglig samarbeid, ferdighetstrening, simulering og egentrening. Senteret er utstyrt med ulike treningsdukker, simulatorer, tekniske- og velferdsteknologiske hjelpemidler, medisinskteknisk utstyr, og utstyr for kommunikasjon og veiledning.

Kommunalsjefen har opplyst at det foreligger et overordnet kompetansehjul på helse, samt et eget kompetansehjul for hjemmesykepleien. Sistnevnte viser hvilke temaer som er aktuelle gjennom året når det

gjelder kompetanseutviklingsaktiviteter. Hun forteller også at oversikt over ansattes kompetanse finnes i Visma/HRM og GAT.

Virksomhetslederne bekrefter at virksomhetene har oversikt over de ansattes formelle kompetanse. Flere av virksomhetslederene opplyser at disse oversiktene brukes aktivt i planlegging av drift. Rekruttering av personale med rett kompetanse beskrives som en kontinuerlig utfordring.

En av brukerrepresentantene ga uttrykk for at han opplevde at det kunne være variasjoner i kunnskap og kompetanse knyttet spesielt til det pleiebehovet denne brukeren hadde. Denne brukerens erfaring var at det særlig i helger og i forbindelse med avvikling av ferie, oppsto slik problematikk. Med bakgrunn i dette stilte brukeren spørsmål ved om enkelte av hjemmesykepleiens ansatte rent faktisk hadde nødvendig kompetanse til å iverksette de pleiefaglige prosedyrer som denne brukeren var i behov av.

4.2.5 Brukermedvirkning

Kommunalsjefen opplyser at hjemmesykepleien vektlegger brukermedvirkning allerede fra det første møtet med brukeren. Hjemmesykepleien benytter seg av det som kalles sjekklister 1, hvor pasientens behov kartlegges og hvor forventninger til tjenesten avklares. Kommunalsjefen opplyser også at brukermedvirkning også er en sentral målsetning i forbindelse med utforming av tiltaksplaner. Aktiv involvering av pasient i egen hverdag, med fokus på hverdagsmestring er et annet eksempel på at brukermedvirkning settes i fokus. Det samme gjelder bruk av primærkontaktordning for kontinuitet og trygghet. Gjennom samarbeid mellom hjemmesykepleien og den enkelte pasient er hensikten å ansvarliggjøre den enkelte pasient, slik at den enkelte pasient så langt det lar seg gjøre, tar ansvar for sin egen livssituasjon.

I dokumentet «Veileder i dokumentasjon og tiltaksplan med journaltyper» kommer det frem at pasientens tiltaksplan skal «.. i så stor grad som mulig utformes og evalueres sammen med pasient/bruker, eventuelt pårørende..». Veilederen beskriver hva innholdet skal være i en tiltaksplan. Under overskriften «Mål» sies det at målene for tiltakene skal være basert på spørsmålet «Hva er viktig for deg?». Brukerens opplevelse av hvilke behov man har skal altså være med å danne grunnlaget for tiltaksplanen. Også i dokumentet «Sjekklister 1 Medisinsk kartlegging av pasienten» er det beskrevet at man skal stille spørsmål til pasienten om hva som er viktig. Den samme metodikken er nedfelt i det som kalle sjekklister 2. Dette er et dokument som skal brukes i forbindelse med funksjonskartlegging av pasienten. I denne prosedyren er det også vektlagt samhandling med pasienten i forhold til blant annet å beskrive hvordan fungerer i det daglige.

Funksjonsbeskrivelsen for samhandlingssykepleierne beskriver at denne gruppen ansatte har ansvar for å sikre rutiner for samarbeid og samhandling for den enkelte pasient. I sykepleiernes funksjonsbeskrivelse er det beskrevet at sykepleierne skal kartlegge sykepleiebehov, prioritere og iverksette sykepleietiltak. Sykepleierne har også ansvar for å sikre kvaliteten i den direkte tjenesteytingen. Ansatte gruppene hjelpepleiere, omsorgsarbeidere og helsefagarbeidere har de samme ansvar beskrevet i sine funksjonsbeskrivelser.

I årsrapport for 2024 fremkommer det at brukermedvirkning er et gjennomgående prinsipp i tjenestene og knyttes tett til hverdagsmestring, egenansvar og personsentrert omsorg. Årsrapporten beskriver pårørende som en viktig ressurs og samarbeidspartner i tjenestene. Det legges vekt på tidlig kontakt og forventningsavklaringer, og pårørende inviteres til samarbeidsmøter der dette er hensiktsmessig. I demensomsorgen har pårørendearbeidet en særlig fremtredende rolle, blant annet gjennom gjennomføring av det som kalles Pårørendeskole. Dette er et kursopplegg som går over 5 kvelder, to ganger per år. I 2024 hadde man totalt 108 deltakere. Tiltak som Demenskorset og Inn på TUNET trekkes frem som

verdifulle både for brukere og pårørende, ved at de bidrar til fellesskap, mestring og etablering av nye nettverk. Brukererfaringer brukes også aktivt i forbedrings- og utviklingsarbeidet. Tilbakemeldinger fra brukere og pårørende, både gjennom strukturerte samtaler, spørreskjema og klagesaker, behandles systematisk i ledergrupper og kvalitetsteam og brukes som grunnlag for forbedring der det er faglig og økonomisk mulig.

Kommunalsjefen forteller at tjenesten har et system som skal sikre brukermedvirkning helt i fra starten av et behandlingsforløp. Hun forteller at når det kommer en bestilling fra helseforvaltningen, det vil si at det er innmeldt en ny pasient til hjemmesykepleien, så har hjemmesykepleien en rutine for kartlegging. I alle kartleggingssamtaler og ved gjennomgang av sjekklister stilles spørsmålet «Hva er viktig for deg»? Relevante spørsmål vil her være hvordan behovene kan møtes, samt hva pasienten kan gjøre selv. Kartleggingen journalføres i Gerica.

Kommunalsjefen har opplyst at man ikke har gjennomført brukerundersøkelser de siste årene. Det er planlagt å gjennomføre en brukerundersøkelse i hjemmesykepleien i løpet av inneværende år (2026). Virksomhetslederne peker på at brukermedvirkningen skjer i dialog med pasienter og pårørende. Virksomhetene har systematiske oppfølginger av pasientene gjennom faste evalueringer og ordningen med at hver enkelt pasient har en primærkontakt.

Brukerrepresentantene som revisjonen intervjuet opplyser at de fikk medvirke i utformingen av den tjenesten de hadde behov av i hjemmet. I denne forbindelse gir alle tre uttrykk for at de har fått gode hjelpemidler til å håndtere sin egen situasjon. En av brukerne forteller at vedkommende har «fått alle hjelpemidler som det er søkt om». Denne brukeren peker også på at hjelpemidlene var på plass i hjemmet raskt og effektivt. En annen av brukerne gir uttrykk for at det var vanskelig å komme med presise og gode tilbakemeldinger på behov før man reiser hjem og faktisk erfarer hvordan det er å leve med sykdom, og i dette tilfelle funksjonsnedsettelse, hjemme. Samme bruker forteller også at overgangen mellom Helsehus og hjem ble utfordrende fordi ikke alle nødvendige hjelpemidler var på plass i hjemmet.

På spørsmål fra revisjonen om brukerne har blitt spurt om hvordan de opplever tjenestene etter at de har kommet hjem, gir alle tre brukere uttrykk for at de ikke kan erindre at dette er blitt gjort på noen systematisk måte. Det pekes likevel på at det er rom for å gi tilbakemeldinger i forbindelse med at man får besøk av hjemmesykepleien.

I sak 3/2026, som ble behandlet i Helseutvalget 28. januar 2026, ble det orientert om at kommuneområdet Helse vil gjennomføre pårørende- og brukerundersøkelser inneværende år. Resultatene fra undersøkelsene skal legges frem for Helseutvalget når de er gjennomført. Det skal samtidig utvikles en automatisert løsning for kontinuerlig innhenting og analyse av tilbakemeldinger fra brukere og pårørende. Målsettingen er at denne løsningen skal kunne tas i bruk i 2027.

4.2.6 Brukernes grunnleggende behov

Revisjonens kontroll viser at Fredrikstad kommune har rutiner for å kartlegge den enkelte pasients behov. Hjemmesykepleien benytter seg av to sjekklister for å sikre at behov avdekkes og at relevante tiltak iverksettes.

Dokumentet «Sjekkliste 1 Medisinsk kartlegging av pasienten» benyttes for å kartlegge brukernes medisinske status. Denne kartleggingen skal utføres av sykepleier eller helsefagarbeider innen tre virkedager. Prosedyren sier at denne kartleggingen skal gjennomføres på alle nye pasienter som skrives inn i tjenesten. Det gis også retningslinjer om hvor denne kartleggingen skal journalføres.

Kartlegging i henhold til «Sjekkliste 1» innebærer at man ved siden av å sjekke medisinske status knyttet til for eksempel respirasjon og sirkulasjon (hjerte- og lungefunksjon) også skal kontrollere ernæringsmessig status og eventuelle behov knyttet til personlig stell og hygiene. Fallrisiko er et annet forhold som skal kartlegges og vurderes.

«Sjekkliste 2» er en prosedyre som skal gjennomføres av pasientens primærkontakt innen 6 måneder etter at pasienten er innskrevet. Denne prosedyren skal brukes på alle pasienter i hjemmesykepleien som er nye i tjenesten, og som skal motta tjenester utover fire uker. Det fremkommer også i denne prosedyren hvor kartleggingen skal dokumenteres og journalføres.

På samme måte som i «Sjekkliste 1» skal primærkontakten kontrollere medisinske forhold. I tillegg til dette skal pasientens grunnleggende behov knyttet til ernæring, mobilitet, hygiene og stell, kontrolleres og evalueres. En av punktene i sjekklisten omhandler hvordan man bør gå frem for å kunne gi pasienten hjelp på en individuelt tilpasset måte.

Årsrapporten for 2024 beskriver arbeidet med å møte brukernes grunnleggende behov som en kjerneoppgave i både hjemmesykepleien og omsorgssentrene, og dette knyttes tydelig til verdighet, trygghet, personsentrert omsorg og hverdagsmestring. Grunnleggende behov forstås bredt og omfatter ikke bare medisinsk og praktisk hjelp, men også behov for trygghet, ernæring, aktivitet, sosial tilhørighet, mestring og respekt for den enkeltes livssituasjon og verdier.

Rapporten understreker at tjenestene skal bidra til at brukerne kan leve et selvstendig og verdig liv lengst mulig, enten i eget hjem eller i institusjon. Dette kommer blant annet til uttrykk gjennom vektleggingen av hverdagsmestring som grunnleggende tilnærming i all tjenesteyting. Ansatte skal støtte brukerne i å bruke egne ressurser, delta i daglige aktiviteter og opprettholde funksjon, fremfor å overta oppgaver unødvendig. Tiltaksplaner skal beskrive både behov og ressurser, og oppdateres fortløpende for å sikre at hjelpen er tilpasset den enkeltes situasjon.

For brukere ved omsorgssentrene beskrives arbeidet med grunnleggende behov gjennom strukturerte rutiner, måltidsfokus, aktivitetsplaner og tilrettelegging for meningsfulle hverdager. Samtidig peker rapporten på at dokumentasjon av disse behovene i tiltaksplaner ikke alltid er tilstrekkelig, og at dette er et forbedringsområde.

For hjemmesykepleien beskrives grunnleggende behov i sammenheng med helhetlige pasientforløp og økt kompleksitet i pasientgruppen. Pasientene er ofte skrøpelige eldre med sammensatte behov, og rapporten fremhever betydningen av tidlig kartlegging, forventningsavklaringer og kontinuitet gjennom primærkontaktordning. Grunnleggende behov som trygghet i eget hjem, riktig legemiddelhåndtering, ernæring og forebygging av forverring ivaretas gjennom systematiske sjekklister, internkontroller og tverrfaglig samarbeid.

Rapporten legger også vekt på betydningen av pårørende i ivaretagelsen av brukernes grunnleggende behov. Pårørende sees som en ressurs og samarbeidspartner, og tidlig dialog, forventningsavklaringer og pårørendesamtaler trekkes frem som viktige for å sikre helhetlig omsorg. I demensomsorgen fremheves tiltak som pårørendeskoler, Demenskorset og dagtilbud som bidrag til både brukernes og pårørendes behov for støtte, fellesskap og mestring.

Samlet sett formidler årsrapporten at arbeidet med brukernes grunnleggende behov er tydelig forankret i verdigrunnlag, faglige metoder og strukturerte arbeidsprosesser. Samtidig synliggjøres utfordringer knyttet til økt pasientkompleksitet, høyt arbeidspress og dokumentasjonskvalitet, noe som innebærer at

arbeidet med å sikre en helhetlig og verdig ivaretagelse av grunnleggende behov må videreutvikles og styrkes.

Kommunalsjefen opplyser at tjenesten benytter seg av sjekklister som skal sikre at pasientens grunnleggende behov blir ivaretatt. Dette bekreftes av virksomhetslederne som også viser til at det finnes tydelige rutiner og prosedyrer som dekker kravene i kvalitetsforskriften. Alle virksomhetsledere fremhever betydningen av personsentrert omsorg. Verdigrunnlag og holdninger hos de ansatte trekkes også frem som viktige faktorer i denne sammenheng. Virksomhetslederne kontrollerer at rutiner og prosedyrer følges opp, blant annet ved systematiske gjennomganger av journaler.

De tre brukerrepresentantene revisjonen intervjuet ga alle uttrykk for at de fikk dekket sitt behov for pleie. De var også gjennomgående fornøyd med det tilbudet de fikk. Alle tre peker på at det fra tid til annen kan være forsinkelser knyttet til når de får tjenester. Dette oppleves som frustrerende og til tider krevende. Det opplyses også at det varierer i hvilken grad de får beskjed om at hjemmesykepleien er forsinket. Klarere og tydeligere tilbakemeldinger på dette er ønskelig.

4.2.6.1 Mappgjennomgang

Et sentralt element i internkontrollen til hjemmesykepleien i Fredrikstad er at alle virksomheter, to ganger per år, plukker ut et antall brukermapper som kontrolleres. Brukermappene kontrolleres for følgende:

- **ADL – dato**
Kartlegging av ADL brukes for å vurdere pasientens funksjonsnivå og behov for helsehjelp i hjemmet. Denne kontrollen sjekker altså om, og når denne kartleggingen er gjort
- **ADL – samsvar med tiltaksplan**
Under dette punktet kontrolleres det om det er samsvar mellom kartlegging og plan for tiltak
- **IPLOS – oppdatert**
IPLOS er et nasjonalt register over personer som søkte eller mottar kommunale helse- og omsorgstjenester. Her kontrolleres det altså om dette nasjonale registeret er oppdatert med opplysninger for den enkelte bruker
- **Ernæringskartlegging**
Her kontrolleres det om man har kartlagt ernæringsmessig status hos pasienten
- **Hvis ernærings situasjonen er kartlagt, er det samsvar mellom ADL og tiltaksplan**
Her kontrolleres det om det er planlagt og iverksatt tiltak i de tilfeller hvor det avdekkes ernæringsmessig risiko.
- **Er det behov for endringsmelding**
Her kontrolleres det om det er behov for endringsmelding. Dette vil skje dersom pasientens behov har endret seg over tid.
- **Er sjekkliste 1 utført?**
Her kontrolleres det om man har gått gjennom sjekkliste 1 for pasienten
- **Er sjekkliste 2 utført?**
Her kontrolleres det om man har gått gjennom sjekkliste 2 for pasienten.
- **Er det vurdert økt risiko for brannrisiko**
Her kontrolleres det om pasientens situasjon innebærer noen form for økt brannrisiko
- **Inneholder dokumentasjonen en rød tråd**
Her kontrolleres det om dokumentasjonen i brukermappen er konsistent og sammenhengende. Det som i denne sammenheng beskrives som en «Rød tråd».

Revisjonen har fått oversendt den siste internkontrollgjennomgang fra hver enkelt virksomhet i hjemme- sykepleien. Det oversendte materialet omhandler i alt 90 enkeltbrukere. Hver enkelt bruker er identifisert med sitt Gericas identifikasjonsnummer.

Gjennomgang viser at:

- Flere pasienter mangler ernæringskartlegging
- Flere pasienter har fått uriktig ADL-score
- Flere pasienter mangler sjekklister 1 og 2.
- Flere pasienter mangler sjekklister for brann
- Flere pasienter har manglende dokumentasjon

Revisjonen får opplyst at funn gjort i denne interne mappegjennomgangen følges opp av det enkelte team.

4.2.7 Føring av pasientjournal

Veileder i dokumentasjon og tiltaksplan med journaltyper

Fredrikstad kommune har utarbeidet dokumentet «Veileder i dokumentasjon og tiltaksplan med journaltyper». Dette er en faglig og operativ veileder for helse- og omsorgstjenester i Fredrikstad kommune. Formålet er å sikre korrekt, ensartet og lovpålagt dokumentasjon i elektronisk pasientjournal (Geric), samt god kvalitet i utarbeidelse, gjennomføring og evaluering av tiltaksplaner

Veilederen beskriver krav til dokumentasjon med utgangspunkt i gjeldende lovverk, herunder helsepersonelloven, pasientjournalloven og forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helsetjenesten. Dokumentet tydeliggjør at all helsehjelp utløser dokumentasjonsplikt, uavhengig av yrkesgruppe og autorisasjon.

Dokumentet beskriver hva som skal dokumenteres, herunder observasjoner, vurderinger, beslutninger, tiltak og oppfølging, samt krav om fortløpende og forståelig journalføring. Forskjellen mellom helsehjelp og tjenester som ikke er helsehjelp, og hvilke dokumentasjonskrav som gjelder i de ulike tilfellene forklares også. I tillegg til dette gjennomgås tiltaksplanens funksjon, innhold og struktur, inkludert status, ressurser, problem/utfordring, mål, tiltak/prosedyrer, tidsplan og evaluering.

Under pkt. 2 «Tiltaksplan» i veilederen fastslås det at tiltaksplanen skal beskrive pasient/brukers situasjon, mål og tiltak på en tydelig og konkret måte. Det skal komme frem konkrete datoer for evaluering av tiltakene. Det sies også at tiltaksplanen i så stor grad som mulig skal utformes og evalueres sammen med pasient/bruker, eller dennes pårørende og samarbeidende tjenester og instanser. Det er videre presisert at pasient/bruker er deltakende i utarbeidelsen av tiltak/prosedyre, på sine premisser og utfra helsepersonellens vurderinger. En forutsetning for en pasients samtykke er at denne er samtykkekompetent. Det vil si at bruker/pasient har forutsetninger for å forstå hvilke beslutninger som skal tas og kan ta stilling til dette.

Dokumentet legger også vekt på kvalitetsforbedring gjennom systematisk oppfølging og evaluering, illustrert ved Demings sirkel (planlegg–gjennomføre–evaluere–forbedre).

Prosedyre «Bruker og pasientjournal – Journalansvarlig»

Dokumentet beskriver rollen og ansvaret til journalansvarlig i Fredrikstad kommune knyttet til bruker- og pasientjournal. Formålet er å sikre at nødvendig informasjon om behandling og pleie blir dokumentert i

tråd med gjeldende lover, forskrifter og interne regler. Journalansvarlig, som i kommunen er virksomhetsleder, har et overordnet ansvar for den enkelte journal og for at journalføring skjer korrekt og i samsvar med lovkrav. Det innebærer også ansvar for å strukturere og samordne journalopplysninger, samt å sørge for at journalen blir opprettet, avsluttet og eventuelt rettet eller slettet etter gjeldende regler. Et viktig punkt i dokumentet er brukermedvirkning gjennom retten til innsyn: journalansvarlig skal sikre at pasientens og brukerens rett til innsyn i journalen blir håndtert i tråd med lovverket, noe som understøtter åpenhet og mulighet for aktiv deltakelse i egen oppfølging. Dokumentet viser også til sentrale lover som pasientjournalloven, pasient- og brukerrettighetsloven og helsepersonelloven, som samlet skal ivareta både forsvarlig dokumentasjon og brukernes rettigheter.

Kommunalsjefen opplyser at alle tilbakemeldinger fra pasient og pårørende blir journalført i Gerica. Alle avvik fra tiltaksplanen skal dokumenteres og journalføres.

To av brukerrepresentantene opplyser at de er usikre på om tilbakemeldinger fra dem til pleiepersonalet blir registrert. En av forteller at vedkommende har erfart at beskjeder som er gitt i forbindelse med hjemmesykepleien ikke har kommet videre.

Revisjonen viser for øvrig til funn knyttet til gjennomgang av brukermapper gjengitt under forrige overskrift (4.2.6).

4.2.8 Antallet pleiere som pasienter og brukere forholder seg til

Administrasjonen opplyser at det er svært vanskelig å gi et eksakt svar på hvor mange pleiere den enkelte bruker av hjemmesykepleie får besøk av i et gitt tidsrom. Hvor mange pleiere det vil være snakk om for den enkelte vil først og fremst avhenge av hva slags hjemmesykepleie man er i behov av, og deretter vil det avhenge av organisatoriske forhold som oppsett av arbeidslister og turnus. Administrasjonen understreker at alle pasientene har en primærkontakt. Dersom denne primærkontakten er på arbeid en gitt dag, er hensikten at vedkommende primærkontakt skal pleie «sine» pasienter. Dersom en primærkontakt er på jobb og ikke besøker en av «sine» pasienter kan det skyldes at den aktuelle pasienten ikke krever spesiell kompetanse av den som pleier. I slike tilfeller kan det skje at primærkontakten må besøke andre pasienter med spesifikke behov til pleierkompetanse. I tillegg til dette vil antallet pleiere som besøker en enkelt pasient være høyere enn det som er nødvendig som en konsekvens av opplæringsbehov. Administrasjonen opplyser at man er opptatt av at det alltid bør være en kjent ansatt hos pasienten. For å klare dette er det nødvendig med opplæring i forkant. Sykdom og fravær blant ansatte fører også til at arbeidslistene må omrokeres, med den mulige konsekvens at brukere kan oppleve å få besøk av pleiere de tidligere ikke har møtt.

På forespørsel fra revisjonen har administrasjonen plukket ut to tilfeldige pasienter for å kontrollere hvor mange ulike pleiere disse brukerne hadde i løpet av en uke. En pasient hadde behov for 2 pleiere og 3 besøk pr dag. Pasienten bor i bemannet omsorgsbolig med «faste» ansatte, men det må komme inn 1 ansatt fra arbeidslister ute i virksomheten for å bistå som pleier nr. 2. Denne brukeren hadde i løpet av en uke besøk av 16 forskjellige pleiere. En annen pasient, som bodde i privatbolig, med samme behov for antall pleiere og samme antall daglige besøk fikk i løpet av en uke besøk av 25 ulike pleiere.

Administrasjonen opplyser at hjemmesykepleien har tatt i bruk ruteoptimaliseringsverktøyet SPIDER, som hjelper til med å lage arbeidslister. Dette verktøyet skal optimalisere sammenhengen mellom kjøring mellom pasienter, kompetansebehovet til den enkelte pasient og primærkontaktfunksjonen. Selv om administrasjon per i dag ikke har eksakte tall å vise til, er inntrykket at dette verktøyet har bidratt til at antallet ulike pleiere som besøker en enkelt pasient har gått ned.

Et doktorgradsprosjekt som ble gjennomført noen år tilbake i tid bekrefter at brukere av hjemmesykepleie får besøk av mange forskjellige pleiere i et gitt tidsrom⁷. Denne studien av 79 eldre med langtids hjemmesykepleie i 12 forskjellige kommuner viste at pasientene i over en periode på fire uker forholdt seg til 17 ulike pleiere, og noen opptil 35. Forskningen viste også at pasientene det gjaldt sjelden klaget. De pårørende var derimot mot mer kritiske.

De tre brukerne som revisjonen har intervjuet i forbindelse med denne forvaltningsrevisjonen gjorde heller ikke noe stort poeng ut av antallet ulike pleiere som ga dem pleie. Alle tre brukere ga uttrykk for at de hadde forståelse for at antallet pleiere måtte bli høyt. Brukernes fokus var i all hovedsak rettet mot kvaliteten på tjenestene de mottok.

⁷ [Eldre hadde i snitt 17 ulike pleiere å forholde seg til](#)

4.3 Vurderinger

4.3.1 Mål, oppgaver og organisering

Revisjonens vurdering er at kommunen i hovedsak har etablert en struktur og et styringssystem som gir oversikt over hjemmesykepleiens mål, oppgaver og organisering. Tjenesteområdet er tydelig beskrevet i virksomhetsplan og organisasjonskart, og det foreligger delegasjonsreglement som klargjør ansvar og myndighet mellom nivåene i organisasjonen. Dette er i tråd med kravene i forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring om at virksomheten skal ha oversikt over mål, oppgaver og organisering.

Det fremgår også at kommunen har etablert møtearenaer, lederstruktur og faglige støttefunksjoner som skal bidra til styring og kvalitetsutvikling i tjenestene. Samtidig viser datagrunnlaget at tjenesteområdet står i en situasjon med økende oppgavepress, utfordringer med rekruttering av kvalifisert personell og et forventet merforbruk i budsjettet. Slike rammebetingelser kan påvirke kommunens evne til å sikre stabile og forsvarlige tjenester over tid.

Revisjonen merker seg også at flere virksomhetsledere beskriver utfordringer i samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien etter sentralisering av vedtaksmyndigheten. Det er revisjonens vurdering at dersom vedtak fattes uten tilstrekkelig innsikt i hjemmesykepleiens kapasitet eller brukerens faktiske behov, kan dette innebære risiko for at tjenestenivået ikke fullt ut samsvarer med behovet.

Samlet vurderer revisjonen at kommunen har etablert et overordnet styringsgrunnlag for tjenesten, men at samhandlingen mellom vedtaksnivå og utførerleddet fremstår som et område med forbedringspotensial. Revisjonen anbefaler derfor at kommunen vurderer om samhandlingen mellom tildelingskontoret og hjemmesykepleien er best mulig og at det eventuelt vurderes tiltak som sikrer at vedtak om hjemmesykepleie bygger på kunnskap om brukerens behov og tjenestens kapasitet.

4.3.2 Risikovurderinger

Revisjonens vurdering er at kommunen har etablert rutiner for gjennomføring av risikovurderinger i hjemmesykepleien. Datagrunnlaget viser at det gjennomføres ROS-analyser både på overordnet nivå for tjenesteområdet og på virksomhetsnivå. Det fremgår også at risikovurderinger utarbeides i forbindelse med organisatoriske endringer og i tilknytning til spesifikke risikoområder, blant annet vold og trusler mot ansatte. Arbeidet skjer med involvering av ledere, verneombud og tillitsvalgte, og i enkelte tilfeller med bistand fra bedriftshelsetjenesten. Dette tyder på at kommunen har etablert strukturer som legger til rette for å identifisere risiko for svikt i tjenestene.

Eksempelet på risikoanalyse knyttet til trusler og vold viser at kommunen gjennomfører systematiske vurderinger av både organisatoriske, menneskelige og tekniske risikofaktorer. Analysen identifiserer blant annet risiko knyttet til alenearbeid, informasjonsflyt, opplæring og bemanning. Slike analyser kan bidra til å gi ledelsen et grunnlag for å iverksette tiltak for å redusere risiko og styrke pasient- og brukersikkerheten.

Datagrunnlaget viser også at risikovurderinger følges opp gjennom daglig ledelse, intern rapportering og ledermøter hvor risiko og HMS er faste tema. Samtidig fremgår det at arbeidet med en mer helhetlig ROS-analyse for deler av hjemmesykepleien fortsatt er under utvikling, og at denne først forventes ferdigstilt i 2026. Dette indikerer at den samlede oversikten over risiko i tjenesten ikke er fullt ut etablert.

Som nevnt under forrige overskrift peker virksomhetslederne på utfordringer i samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien. Dersom vedtak om tjenester fattes uten tilstrekkelig innsikt i

pasientens funksjonsnivå eller tjenestens kapasitet, kan dette innebære en risiko for svikt i tjenestene, som også bør følges opp gjennom løpende risikovurderinger og tiltak.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen gjennomfører risikovurderinger og har rutiner for oppfølging av disse. Samtidig fremstår det som et forbedringsområde å sikre en mer helhetlig og systematisk oversikt over risiko i tjenesten. Revisjonen anbefaler at kommunen videreutvikler arbeidet med helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikrer at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.

4.3.3 Håndtering av avvik

Revisjonens vurdering er at kommunen i hovedsak har etablert et system for registrering og oppfølging av avvik i hjemmesykepleien. Avvik meldes i et elektronisk kvalitetssystem, og det kommer frem at både ansatte og ledere benytter systemet i praksis. Avvik behandles av nærmeste leder og følges opp i relevante avdelinger og virksomheter. Datagrunnlaget viser også at avvik gjennomgås i ledergrupper, kvalitetsteam og HMS-grupper, og at analysen av avvik brukes til å identifisere mønstre og iverksette forbedringstiltak. Dette indikerer at kommunen har etablert strukturer som bidrar til systematisk oppfølging av avvik.

Oversikten over meldte avvik viser at avvik rapporteres innen flere kategorier, særlig knyttet til legemiddelhåndtering og tjenestekvalitet. At det meldes et relativt høyt antall avvik tyder på at det eksisterer en viss meldekultur i tjenesten. Samtidig fremgår det at enkelte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering, ofte skyldes mangelfull dokumentasjon eller at tiltaksplaner ikke er oppdatert eller lest av ansatte. Dette kan indikere svakheter i etterlevelsen av etablerte rutiner.

Tilsynet fra Statsforvalteren i 2024 avdekket også mangler i ledelsens systematiske oppfølging av enkelte områder, særlig knyttet til egnethetsvurderinger, opplæring og evaluering ved bruk av elektronisk medisineringsstøtte. Kommunen har i etterkant etablert arbeidsgrupper for å revidere prosedyrer og styrke styringstiltakene. Revisjonen vurderer dette som et tegn på at kommunen benytter både interne og eksterne avvik som grunnlag for forbedringsarbeid.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen har etablert systemer og rutiner som legger til rette for systematisk håndtering av avvik. Samtidig viser funnene at det fortsatt er behov for å styrke arbeidet med oppfølging, dokumentasjon og læring fra avvik, slik at erfaringer i større grad omsettes til varige forbedringer i tjenesten. Revisjonen anbefaler at kommunen bør styrke oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon, slik at læringspunkter fra avvik i enda større grad fører til varige forbedringer i praksis.

4.3.4 Ansattes kompetanse

Revisjonens vurdering er at kommunen i hovedsak har etablert strukturer og systemer som bidrar til å sikre oversikt over ansattes kompetanse og tilrettelegger for kompetanseutvikling i hjemmesykepleien. Det foreligger funksjons- og tjenestebeskrivelser som tydeliggjør kvalifikasjonskrav til de ulike stillingene i tjenesten. Dette bidrar til å klargjøre hvilken kompetanse som kreves for å utføre oppgaver i hjemmesykepleien.

Det fremgår også at kommunen har systemer for å registrere og følge opp ansattes kompetanse gjennom HR- og turnussystemer, og at virksomhetslederne benytter disse oversiktene i planlegging av drift. Dette indikerer at kommunen har et grunnlag for å ha oversikt over tilgjengelig kompetanse i tjenesten.

Datagrunnlaget viser videre at kommunen gjennomfører flere tiltak for kompetanseheving. Kompetansehjulet for hjemmesykepleien gir en struktur for planlagte kompetanseutviklingsaktiviteter gjennom året, og det er gjennomført omfattende opplæringstiltak, blant annet innen observasjonskompetanse, ADL- og IPLOS-registrering. I tillegg benyttes fagutviklingssykepleiere, kvalitetsteam og eksterne samarbeidsarenaer som SimFredrikstad i arbeidet med fagutvikling. Dette tyder på at kommunen arbeider systematisk med kompetanseutvikling.

Samtidig fremgår det av intervjuene at rekruttering av personell med riktig kompetanse oppleves som en kontinuerlig utfordring. En brukerrepresentant peker også på at det kan være variasjoner i kompetansen blant ansatte, særlig i perioder med ferieavvikling eller i helger. Dette kan indikere at det i enkelte situasjoner kan være utfordrende å sikre tilstrekkelig kompetanse i den daglige tjenesteutøvelsen.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen har etablert systemer for oversikt over kompetanse og gjennomføring av kompetansehevende tiltak. Samtidig kan rekrutteringsutfordringer og variasjoner i kompetansetilgjengelighet innebære risiko for at kompetansen i tjenesten ikke alltid er tilstrekkelig tilpasset brukernes behov. Revisjonen anbefaler at kommunen videreutvikler arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemanning.

4.3.5 Brukermedvirkning

Revisjonens vurdering er at kommunen i stor grad har etablert rutiner og arbeidsformer som legger til rette for brukermedvirkning i hjemmesykepleien. Datagrunnlaget viser at brukermedvirkning er integrert i flere sentrale deler av tjenesteforløpet, blant annet gjennom kartlegging av behov, utforming av tiltaksplaner og oppfølging av pasienter. Bruken av sjekklister og metodikken knyttet til spørsmålet «Hva er viktig for deg?» tyder på at kommunen har etablert strukturer som skal sikre at brukernes egne behov og prioriteringer tas med i planleggingen av tjenestene.

Videre fremgår det at både ansatte og ledere legger vekt på dialog med brukere og pårørende i den løpende tjenesteutøvelsen. Ordningen med primærkontakt og faste evalueringer kan bidra til kontinuitet og til at brukernes erfaringer og behov fanges opp i oppfølgingen av tjenestene. Datagrunnlaget viser også at pårørende trekkes inn i samarbeidet der dette er relevant, og at kommunen har tiltak rettet mot pårørende, blant annet gjennom pårørendeskole i demensomsorgen.

Samtidig viser datagrunnlaget at det i liten grad har vært gjennomført systematiske brukerundersøkelser i hjemmesykepleien de siste årene. Brukerrepresentantene opplyser også at de ikke kan huske å ha blitt spurt på en systematisk måte om hvordan de opplever tjenestene etter at de har kommet hjem. Dette kan indikere at kommunen i begrenset grad har hatt et samlet og strukturert grunnlag for å innhente og analysere brukererfaringer på systemnivå.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen legger til rette for brukermedvirkning i den direkte tjenesteutøvelsen. Samtidig fremstår systematisk innhenting og bruk av erfaringer fra brukere og pårørende som et forbedringsområde. Revisjonen anbefaler at kommunen etablerer mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.

4.3.6 Brukernes grunnleggende behov

Revisjonens vurdering er at kommunen har etablert skriftlige rutiner og prosedyrer som skal bidra til å sikre at brukere av hjemmesykepleien får ivaretatt sine grunnleggende behov. Bruken av standardiserte kartleggingsverktøy, blant annet «Sjekkliste 1» og «Sjekkliste 2», legger til rette for systematisk kartlegging av pasientenes medisinske tilstand og grunnleggende behov knyttet til blant annet ernæring, hygiene, mobilitet og fallrisiko. Kartleggingen skal gjennomføres innen fastsatte tidsfrister og dokumenteres i pasientjournalen. Dette tyder på at kommunen har etablert strukturer som skal sikre at brukernes behov identifiseres og følges opp.

Datagrunnlaget viser også at arbeidet med brukernes grunnleggende behov er forankret i et faglig verdigrunnlag som vektlegger personsentrert omsorg, hverdagsmestring og respekt for den enkeltes livssituasjon. Tiltaksplaner skal beskrive både behov og ressurser hos brukeren, og oppdateres fortløpende for å sikre individuelt tilpassede tjenester. Videre fremgår det at primærkontaktordningen og dialog med pårørende skal bidra til kontinuitet og helhet i oppfølgingen av brukerne.

Samtidig peker årsrapporten på utfordringer knyttet til økende kompleksitet i pasientgruppen, arbeidspress og kvaliteten på dokumentasjon i tiltaksplaner. Dette kan innebære risiko for at etablerte rutiner ikke alltid etterleves fullt ut i praksis. Brukerintervjuene tyder på at brukerne i hovedsak opplever at deres behov for pleie blir ivaretatt, men at forsinkelser i tjenestene og manglende informasjon om dette kan påvirke opplevelsen av forutsigbarhet og trygghet.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen har etablert rutiner og arbeidsprosesser som legger til rette for at brukernes grunnleggende behov ivaretas i tråd med kvalitetsforskriften.

4.3.7 Førings av pasientjournal

Revisjonens vurdering er at kommunen har etablert skriftlige rutiner og veiledere som skal sikre at journalføring i hjemmesykepleien skjer i samsvar med kravene i helsepersonelloven §§ 39 og 40. Dokumentet «Veileder i dokumentasjon og tiltaksplan med journaltyper» gir føringer for hva som skal dokumenteres i pasientjournalen, herunder observasjoner, vurderinger, tiltak og oppfølging. Veilederen tydeliggjør også krav om fortløpende og forståelig dokumentasjon, samt hvordan tiltaksplaner skal utformes og evalueres. Dette bidrar til å legge et faglig og organisatorisk grunnlag for korrekt journalføring.

Videre fremgår det at kommunen har etablert en egen prosedyre for rollen som journalansvarlig, hvor virksomhetsleder har et overordnet ansvar for at journalføring skjer i tråd med gjeldende lovverk. Dette kan bidra til å sikre tydelig ansvars plassering og oppfølging av journalføringspraksis i tjenesten.

Datagrunnlaget viser også at tilbakemeldinger fra pasienter og pårørende, samt avvik fra tiltaksplaner, etter kommunens rutiner skal dokumenteres i pasientjournalen. Samtidig tyder brukerintervjuene på at det kan være usikkerhet knyttet til om alle tilbakemeldinger faktisk blir registrert og fulgt opp. Revisjonen viser også til funn fra gjennomgangen av brukermapper som indikerer mangler i dokumentasjonen. Dette kan tyde på at etablerte rutiner ikke alltid etterleves fullt ut i praksis.

Samlet sett vurderer revisjonen at kommunen har etablert relevante rutiner og systemer for journalføring i hjemmesykepleien. Samtidig indikerer funn fra mappegjennomgang og brukerintervjuer at det er behov for å styrke etterlevelsen av rutinene i den daglige praksisen. Revisjonen anbefaler at kommunen styrker oppfølgingen av journalføringspraksis i hjemmesykepleien, blant annet gjennom internkontroll, opplæring og systematisk gjennomgang av pasientjournaler, for å sikre at dokumentasjonen er i tråd med lovkravene.

4.4 Konklusjon og anbefalinger

Problemstillingen revisjonen har belyst har vært om kommunen sikrer at hjemmesykepleie ytes i tråd med kravet om forsvarlige tjenester i helse- og omsorgstjenesteloven.

Revisjonens vurdering er at kommunen i stor grad har etablert styringssystemer, rutiner og arbeidsprosesser som legger til rette for at hjemmesykepleietjenestene kan ytes på en forsvarlig måte. Tjenestområdet har et tydelig organisatorisk rammeverk, og det foreligger systemer for risikovurderinger, avvikshåndtering, kompetanseutvikling, brukermedvirkning, kartlegging av brukernes behov og journalføring. Datagrunnlaget viser at disse systemene i hovedsak er kjent i organisasjonen og benyttes i den daglige driften.

Samtidig viser revisjonen flere forhold som kan innebære risiko for svikt dersom de ikke følges opp. Dette gjelder særlig behovet for bedre samhandling mellom tildelingskontoret og hjemmesykepleien, en mer helhetlig oversikt over risiko i tjenesten, samt styrket oppfølging av avvik og dokumentasjon. Rekruttering av personell med riktig kompetanse fremstår også som en utfordring, og tilgjengeligheten av riktig kompetanse kan i enkelte perioder være varierende. Videre har kommuneområdet ikke gjennomført brukerundersøkelser de siste årene, og gjennomgangen av brukermapper tyder på at etablerte rutiner for dokumentasjon og journalføring ikke alltid etterleves fullt ut i praksis.

Samlet sett konkluderer revisjonen med at kommunen i hovedsak har etablert systemer og rutiner som kan bidra til å sikre forsvarlige hjemmesykepleietjenester. Samtidig er det behov for å styrke oppfølgingen og etterlevelsen av enkelte deler av styringssystemet for å redusere risiko for svikt i tjenestene.

Revisjonen anbefaler at kommunen:

- vurderer å styrke samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien
- videreutvikler helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikrer at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.
- styrker oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon
- videreutvikler arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemannning.
- etablerer mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.
- styrker internkontrollen med journalføringspraksis i hjemmesykepleien.

5 KILDER

Dokumentasjon fra Fredrikstad kommune

- Organisasjonskart tjenesteområdet 2025
- Gjennomføring av legemiddelhåndteringskurs
- Delegering Nivå 1
- Praktisk opplæring nivå 1
- Legemiddelopplæring for nivå 2 og 4
- Sjekkliste 1 Medisinsk kartlegging av pasienten
- Sjekkliste 2 Funksjonskartlegging av pasienten
- Veileder i dokumentasjon og tiltaksplan med journaltyper
- Bruker og pasientjournal Journalansvarlig
- Når kan du lese pasientens journal
- Risikoanalyse Trusler og vold
- Virksomhetsplan 2025
- Kompetanserapport
- Årsrapport 2024 - Hjemmesykepleie og Omsorgssentre
- Kommunedirektørens delegeringsreglement
- Funksjon og tjenestebeskrivelser
- Arbeidsreglement
- Målsetting og organisering av kvalitetsarbeid i HOV
- Kvalitetsgruppas organisering og oppgaver
- Nyansatt sjekklister
- Diverse dokumentasjon knyttet til internkontroll av brukermapper i hjemmesykepleien

Lover og forskrifter

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)
- Lov om pasient- og brukerrettigheter (pasient- og brukerrettighetsloven)
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten, FOR-2016-10-28-1250
- Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting (Kvalitetsforskriften), FOR-2003-06-27-792

6 VEDLEGG

6.1 Utledning av revisjonskriterier

Helse- og omsorgstjenesteloven

Formålsparagrafen til Helse- og omsorgstjenesteloven sier at det skal sikres at «den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse [...]». Videre skal det sikres kvalitet i tjenestetilbudet, og at tjenestetilbudet tilrettelegges med respekt for den enkeltes integritet og verdighet.

Loven presiserer at kommunen skal sørge for at alle som oppholder seg i kommunen skal tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Ansvarer omfatter alle pasient- og brukergrupper «herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne».

Kommunen skal planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at omfanget og innholdet i tjenesten kan ses i sammenheng med krav som er fastsatt i lov eller forskrift. For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby helsetjenester i hjemmet, jf. § 3-2.

Helse- og omsorgstjenester som tilbys eller ytes etter loven skal være forsvarlige. Dette innebærer blant annet at kommunen skal tilrettelegge slik at;

- a) Den enkelte pasient eller bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud
- b) Den enkelte pasient eller bruker gis et verdig tjenestetilbud
- c) Helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter
- d) Tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene

Videre sier § 4-2 at alle som yter helse- og omsorgstjeneste etter loven skal sørge for at virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

Lov om helsepersonell m.v. (helsepersonelloven)

I henhold til I§ 39 i helsepersonelloven, har helsepersonell som yter helsehjelp plikt til å føre journal for den enkelte pasient. Journalen skal føres i samsvar med god yrkesskikk og inneholde relevante og nødvendige opplysninger om pasienten og helsehjelpen. Formålet er å sikre forsvarlig behandling, kontinuitet i tjenestene og dokumentasjon av den helsehjelpen som er gitt.

§ 40 i samme lov beskriver kravene til journalens innhold. Her fremkommer det at journalen skal inneholde de opplysningene som er nødvendige for å gi pasienten forsvarlig helsehjelp. Den skal blant annet dokumentere pasientens identitet, bakgrunnen for helsehjelpen, observasjoner, funn, vurderinger, beslutninger, tiltak og informasjon gitt til pasient og pårørende. Også opplysninger om samtykke, samarbeid med annet helsepersonell og eventuelle avvik skal komme frem. Journalen skal føres fortløpende og være tilstrekkelig detaljert til å gi grunnlag for videre oppfølging.

Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten

Forskriftens formål er å bidra til faglig forsvarlig helse- og omsorgstjenester, kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet. I forskriften stadfestes det at internkontroll skal være en integrert og naturlig del av styringssystemet i virksomhetene. Den ansatte med overordnet ansvar for virksomheten (øverste leder) skal sørge for at det blir etablert og gjennomført systematisk styring av virksomhetens aktiviteter

i tråd med forskriften. Hvordan virksomheten etterlever pliktene i forskriften skal dokumenteres i den form og det omfang som er nødvendig ut ifra virksomhetens størrelse, risikoforhold og aktiviteter.

I forskriften fremkommer det at virksomheten har plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere driften.

Plikt til å planlegge

Plikt til å planlegge innebærer blant annet at virksomheten skal:

- ha oversikt over og beskrive virksomhetens mål, oppgaver, aktiviteter og organisering. I dette ligger det at det skal fremgå hvordan ansvar, oppgaver og myndighet er fordelt og hvordan det arbeides systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet i virksomheten
- ha oversikt over områder i virksomheten hvor det er risiko for svikt eller mangel på etterlevelse av myndighetskrav og områder hvor det er behov for vesentlig forbedring av kvaliteten på tjenesten og pasient- og brukersikkerheten
- ha oversikt over medarbeideres kompetanse og behov for opplæring
- ha oversikt over avvik, herunder uønskede hendelser, evalueringer, klager, brukererfaringer, statistikk, informasjon og annet som sier noe om virksomheten overholder hel-se- og omsorgslovgivningen, inkludert om tjenestene er faglig forsvarlige og om virksomheten arbeider systematisk for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

I veilederen til forskriften står det beskrevet at det bør settes mål til flere områder, blant annet pasient-, bruker- og pårørendetilfredshet, kvalitet og pasientsikkerhet, forbedring personal og drift/logistikk . Det er øverste leder som har ansvar for at målene operasjonaliseres, og at resultatene knyttet til målene følges opp. Veilederen presiserer at det ligger en plikt til å ha rutiner for systematisk gjennomgang av virksomhetens tjenester og resultater. Øverste leder skal sørge for at det gjennomføres systematiske risikokartlegginger slik at ledelsen kan identifisere aktiviteter og prosesser hvor det er fare for svikt eller brudd på regelverket.

Plikt til å gjennomføre

Gjennomføringsplikten innebærer blant annet at virksomheten skal:

- sørge for at medarbeidere i virksomheten har nødvendig kunnskap om og kompetanse i det aktuelle fagfeltet, relevant regelverk, retningslinjer, veiledere og styringssystemet
- utvikle og iverksette nødvendige prosedyrer, instruksjoner, rutiner eller andre tiltak for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av helse- og omsorgslovgivningen, inkludert brudd på krav til faglig forsvarlighet og systematisk arbeid for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet

Veilederen peker på at i kravet til at medarbeidere skal ha tilstrekkelig kunnskap og kompetanse, ligger det at det skal rekrutteres personell med nødvendig kompetanse og at alle ansatte får tilstrekkelig opplæring og etterutdanning.

Plikt til å evaluere

Plikten til å evaluere driften innebærer at virksomheten skal:

- vurdere om gjennomføringen av oppgavene, tiltakene og planene er egnet til å etterleve krav i helse- og omsorgslovgivningen, inkludert krav til faglig forsvarlighet og systematisk arbeid for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet
- vurdere virksomheten på bakgrunn av pasienter, brukere og pårørendes erfaringer
- gjennomgå avvik, herunder uønskede hendelser, slik at lignende forhold kan forebygges

Øverste leder har ifølge veilederen til forskriften ansvar for at «virksomheten vurderer om opp-gaver, tiltak, planer og målinger blir gjennomført på en forsvarlig og systematisk måte, i henhold til lovgivningen, og om det har ønsket effekt». Leder skal jevnlig gå igjennom avvik og uønskede hendelser. Informasjonen skal brukes får å avdekke årsaker til hendelser slik at avdelingen kan lære og forebygge tilsvarende hendelser. For at avdelingene skal lykkes med dette arbeidet er det viktig med en trygg kultur som fremmer åpenhet og læring av feil. Læringspunktene må tas med inn i relevante rutiner og prosedyrer.

Plikten til å korrigere

Basert på de erfaringer man gjort og de evalueringer som er gjennomført plikter virksomheten å gjøre de nødvendige korrigeringer. Virksomheten skal:

- rette opp uforsvarlige og lovstridige forhold
- sørge for korrigerende tiltak som bidrar til at helse- og omsorgslovgivningen etterleves, inkludert faglig forsvarlige tjenester, og at systematisk arbeid for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet gjennomføres.
- forbedre nødvendige prosedyrer, instruksjer, rutiner eller andre tiltak for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelse av helse- og omsorgslovgivningen, inkludert krav til faglig forsvarlighet og systematisk arbeid for kvalitetsforbedring og pasient- og brukersikkerhet.

I tillegg til kontinuerlig å forbedre og utvikle arbeidsprosesser, og gjennom dette kvaliteten på tjenestene, skal det jobbes med forutsetningene for å bli bedre. Virksomhetene må styrke evnen til å avdekke forbedringsområder, til å rette opp feil eller uønskede hendelser og til å spre læring og ny kunnskap. For å gjennomføre dette sier veilederen at ansatte har behov for tilstrekkelig kompetanse i forbedringsarbeidet. Det bør settes av tid og ressurser i daglig drift til å arbeide med dette. Medarbeidere som har særlige oppgaver innen kvalitetsforbedring bør være deltakende i regionale eller nasjonale nettverk.

Forskrift om kvalitet i pleie- og omsorgstjenestene for tjenesteyting (Kvalitetsforskriften)

Formålet med denne forskriften er å sikre at personer som mottar pleie- og omsorgstjenester får ivaretatt sine grunnleggende behov med respekt for det enkelte menneskets selvbestemmelsesrett, egenverd og livsførsel. Forskriften kommer i bruk ved gjennomføring av pleie- og omsorgstjenester. Forskriftens § 3 beskriver oppgaver og innhold i tjenestene. Kommunene skal etablere et system av prosedyrer for å sikre at blant annet «tjenesteapparatet og tjenesteyterne kontinuerlig tilstreber at den enkelte bruker får de tjenester vedkommende har behov for til rett tid, og i henhold til individuell plan når slik finnes». For å ivareta oppgavene skal kommunene utarbeide skriftlige prosedyrer for å sikre at brukere får tilfredsstillende grunnleggende behov som blant annet:

- oppleve respekt, forutsigbarhet og trygghet i forhold til tjenestetilbudet
- selvstendig styring av eget liv
- fysiologiske behov som tilstrekkelig næring (mat og drikke), variert og helsefremmende kosthold og rimelig valgfrihet i forhold til mat
- mulighet til selv å ivareta egenomsorg
- en verdig livsavslutning i trygge og rolige omgivelser
- nødvendig medisinsk undersøkelse og behandling, rehabilitering, pleie og omsorg tilpasset den enkeltes tilstand
- nødvendig tannbehandling og ivaretatt munnhygiene
- tilpasset hjelp ved måltider og nok tid og ro til å spise
- tilpasset hjelp ved av- og påklledning

For at kommunen skal legge til rette slik at brukere kan klare seg selv lengst mulig, bør kommunen tilby nødvendige hjelpemidler, for eksempel velferdsteknologi til hjemmeboende som kan ha nytte av det.

Pasient- og brukerrettighetsloven

Pasient- og brukerrettighetsloven gir pasienter/ brukere rettigheter med hensyn til helse- og omsorgstjenester. Formålet med loven er blant annet å sikre lik tilgang på tjenester av god kvalitet samt å ivareta respekten for den enkeltes liv, integritet og menneskeverd. Lovens kapittel 3 beskriver pasientenes rett til medvirkning og informasjon. En pasient/bruker har «.. rett til å medvirke ved gjennomføring av helse- og omsorgstjenester. Pasient eller bruker har blant annet rett til å medvirke ved valg mellom tilgjengelige og forsvarlige tjenesteformer og undersøkelses- og behandlingsmetoder».

Kommuneloven

Kommuneloven § 25-1 sier at interkontrollen skal være systematisk og tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Det skal utarbeides en beskrivelse av virksomhetens hovedoppgaver, mål og organisering. Det skal utarbeides nødvendige rutiner og prosedyrer, og kommunedirektøren skal avdekke og følge opp avvik og risiko for avvik.

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS
Larsen Frank Willy
Råkollveien 103
1664 ROLVSØY

Deres referanse

Vår referanse
2025/20486-10 (PALKLA)

Dato
14.04.2026

Oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet i hjemmetjenesten" til uttalelse

Vi viser til deres oversendelse av forvaltningsrevisjonsrapport "Kvalitet i hjemmetjenesten" til kommunedirektørens uttalelse.

Vi opplever et meget godt samarbeid gjennom revisjonsperioden og finner både prosessen og anbefalinger nyttige.

Vi har følgende kommentarer til rapporten, men bemerker at samtlige anbefalinger vil bli fulgt opp i sin helhet:

Vurdere å styrke samhandlingen mellom Helseforvaltningen og hjemmesykepleien

Dagens samhandlingspraksis mellom tjenesteområde Hjemmesykepleie og Helseforvaltning har vart siden mai 2024. For å styrke samhandlingen, vil en naturlig start være å evaluere dagens praksis. Vi bør se på hvilke forbedringspotensial som ligger i samarbeidet og hvilke tiltak som bør iverksettes. Målet må være å skape en felles forståelse av hjemmesykepleiens innhold og en tydeligere forventningsavklaring til tjenesten. Dette vil være avgjørende for gode og virkningsfulle hjemmetjenester til våre innbyggere i fremtiden.

Videreutvikle helhetlige risikovurderinger i hjemmesykepleien og sikrer at identifiserte risikoforhold systematisk følges opp gjennom konkrete tiltak.

Det er foretatt en overordnet ROS-analyse på arbeidet i hjemmesykepleien med fokus på trusler og vold (Høst 2025/vinter 2026). Arbeidet er utført i en av virksomhetene med bistand fra Bedriftshelsetjenesten. Denne skal nå deles og implementeres i HMS-gruppene i de tre andre virksomhetene.

Styrke oppfølgingen av meldte avvik, særlig innen legemiddelhåndtering og dokumentasjon

Vi oppfordrer våre ansatte til å skrive avvik og har fokus på at avvik behandles innen rimelig tid. Alle som melder inn avvik, får en tilbakemelding på avviket.

Legemiddelhåndtering:

Vi har et eget legemiddelteam som leser og gjennomgår alle innmeldte legemiddelavvik i kommuneområde Helse. Teamet ivaretar et overordnet perspektiv for å identifisere

Kommunesekretariatet

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Org.nr: 940 039 541 Bank:

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00

gjentakende avvik som krever tiltak på systemnivå. Dette kan innebære endring av prosedyrer, økt oppmerksomhet i en periode eller målrettet undervisning. Det planlegges for fire farmasøytiske revisjoner i 2026, hvorav én gjennomføres i hjemmesykepleien.

Vi planlegger for internkontroll innen legemiddelhåndtering x 2 pr år. Funnene i internkontrollen jobber vi kontinuerlig med. Ved behov endrer vi retningslinjen og praksis.

Dokumentasjon:

Det er utarbeidet en veileder for dokumentasjon i Fredrikstad kommune. Denne ligger tilgjengelig i Compilo.

I tillegg er det utarbeidet en opplæringspakke. Denne beskriver hva ansatte skal gjennomgå av opplæring i dokumentasjon. Opplæringspakken ble ferdig stilt i februar 2026.

Videreutvikle arbeidet med rekruttering og kompetanseplanlegging for å sikre tilstrekkelig fagkompetanse i alle deler av hjemmesykepleien, også i perioder med ferieavvikling og helgebemanning.

Tjenesteområde Hjemmesykepleie arbeider videre i 2026, med oppgavedeling og lik organisering av virksomhetene. Opplæring av nødvendig observasjonskompetanse for alle ansatte, er utarbeidet i egen plan for kommuneområde Helse. I tillegg har vi fokus på å styrke helsefagarbeiderens kompetanse.

Vi har en overordnet rekrutteringsplan for Helse som omhandler hvordan rekruttere og beholde høyskole personell. Denne skal revideres i løpet av 2026.

Etablere mer systematiske rutiner, for eksempel brukerundersøkelser eller samtaler med den enkelte pasient, for innhenting og oppfølging av brukeres og pårørendes erfaringer, slik at disse i større grad kan brukes i utviklingen og forbedringen av tjenestene.

Brukerundersøkelse skal gjennomføres i mai 2026. Dette vil gi oss verdifull e tilbakemeldinger på hvilke forbedringsområder vi har og hvilke tiltak vi evt. må iverksette fremover.

Styrke internkontrollen med journalføringspraksis i hjemmesykepleien.

Internkontroll og evaluering av egen praksis har stort fokus i vårt tjenesteområde. Vi ser behovet for en mer systematisk gjennomgang av resultatene av denne internkontrollen. Dette blir en oppgave for fagansvarlig og fagutviklingssykepleierne i samarbeid med lederne.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Pål Henning Klavenes

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/76
Dokumentnr.: 11
Løpenr.: 83611/2026
Klassering: 3004-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/21
---	-------------------------------	--------------------------------

Oppfølgingsrapport - Isegran Eiendom AS

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Isegran Eiendom AS», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering.
2. Kontrollutvalgets innstilling til bystyret:
 1. Bystyret tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Isegran Eiendom AS», til orientering.

Fredrikstad, 17.04.2026

Vedlegg

- Oppfølgingsrapport «Isegran Eiendom AS», datert den 15.04.2026.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Bystyre sak 253/2024, den 12.12.2024 – Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Isegran Eiendom AS».

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og bystyret behandlet en forvaltningsrevisjonsrapport som omhandlet Isegran Eiendom AS. I henhold til kommunelovens §23-2, e) skal kontrollutvalget sørge for at vedtak, som bystyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.

Kontrollutvalget følger opp vedtaket ved at revisjonen har utarbeidet en oppfølgingsrapport, denne ligger som vedlegg til saken.

Bystyrets vedtak i sak 253/2024 var følgende:

- «1. Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Isegran Eiendom AS» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de tre anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal selskapet:
 - utarbeide instruks for styret i selskapet.

- vurdere om det er hensiktsmessig at administrerende direktør godkjenner timesatser for selskapets styremedlemmer for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse.
- avklare med Fredrikstad kommune om det fremdeles er en eierforventning at eiendomsmassen i Isegran Eiendom AS skal takseres regelmessig. Dersom det skulle vise seg at dette fremdeles er en eierforventning så bør det etter revisjonens syn også avklares om det er eier, eller selskapet selv, som skal stå for kostnadene og gjennomføringen av en slik taksering.

2. Bystyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Bystyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til bystyret.»

Revisjonen har i sin oppfølgingsrapport kontrollert hvorvidt de tre punktene i bystyrets vedtak er fulgt opp av kommunen. Revisjonens vurdering og konklusjon er følgende:

«Revisjonen har i denne rapporten vurdert om og i hvilken grad bystyrets vedtak i sak 253/24, er fulgt opp. Revisjonen har konkludert med at bystyrets vedtak er fulgt opp på alle punkter.»

Kommunedirektøren har kommet med sin uttalelse til oppfølgingsrapporten. Dette ligger i sin helhet på side 9 i rapporten.

Kommunedirektøren skriver følgende:

«Kommunedirektøren har ingen merknader til oppfølgingsrapportens vurderinger og konklusjoner. Kommunedirektøren takker for et godt samarbeid med revisjonen i forbindelse med gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen.»

Vurdering

Samlet sett vurderer sekretariatet at dataene som er benyttet er tilstrekkelig som grunnlag for oppfølgingsrapportens vurderinger og konklusjoner. Siden dette er en oppfølgingsrapport er det ikke gjennomført kontrollhandlinger av kommunens praksis, det er kontrollert kommunens systemer og rutiner.

Sekretariatet vurderer at kommunedirektøren slutter seg til revisjonens konklusjon.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten og kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering.

Sekretariatet anbefaler videre at kontrollutvalget legger revisjonens vurderinger og konklusjon til grunn i sitt forslag til vedtak i bystyret.

Isegran Eiendom AS

Oppfølging av forvaltningsrevisjon for Fredrikstad kommune

Innhold

1	Innledning	1
2	Gjennomføring av undersøkelsen	2
	2.1 Oppfølgingskriterier.....	2
	2.2 Metode og datagrunnlag	2
3	Forvaltningsrevisjon Isegran Eiendom AS.....	3
	3.1 Bakgrunn for vedtaket.....	3
	3.2 Kulepunkt 1: Styreinstruks for Isegran Eiendom AS.....	3
	3.3 Kulepunkt 2: Godkjenning av timesats - styremedlemmer	5
	3.4 Kulepunkt 3: Taksering av eiendomsmassen	6
4	Konklusjon.....	8
5	Kilder og vedlegg	9
	5.1 Relevante dokumenter	9
	5.2 Kommunedirektørens uttalelse	9
	5.3 Redegjørelse for oppfølging av vedtak.....	10

1 Innledning

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 fastslår at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Revisjonen gjennomførte forvaltningsrevisjonen «Isegran Eiendom AS» i Fredrikstad kommune i 2024. Rapporten fra revisjonen ble behandlet i kontrollutvalget i sak 24/50, 27.11.2024, og i bystyret i sak 253/24 den 12.12.2024. Bystyret vedtok i saken at vedtaket skulle følges opp med en oppfølgingsrapport levert av revisjonen. Oppfølgingsrapporten skal behandles av kontrollutvalget og kommunestyret.

Revisjonen vil takke Fredrikstad kommune for samarbeidet i forbindelse med gjennomføring av oppfølgingsundersøkelsen.

2 Gjennomføring av undersøkelsen

2.1 Oppfølgingskriterier

Formålet med oppfølgingsundersøkelsen er å kontrollere om bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp.

Bystyret i Fredrikstad kommune fattet følgende vedtak i sak 253/24, 12.12.2024:

1. Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Isegran Eiendom AS» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de tre anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal selskapet:
 - utarbeide instruks for styret i selskapet.
 - vurdere om det er hensiktsmessig at administrerende direktør godkjenner timesatser for selskaps styremedlemmer for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse.
 - avklare med Fredrikstad kommune om det fremdeles er en eierforventning at eiendomsmassen i Isegran Eiendom AS skal takseres regelmessig. Dersom det skulle vise seg at dette fremdeles er en eierforventning så bør det etter revisjonens syn også avklares om det er eier, eller selskapet selv, som skal stå for kostnadene og gjennomføringen av en slik taksering.
2. Bystyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Bystyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til bystyret.

2.2 Metode og datagrunnlag

Revisjonen ba i e-post til kommunedirektøren datert 18.12.2025 om en redegjørelse for hvilke tiltak som er iverksatt som følge av bystyrets vedtak. Revisjonen ba også om at eventuelle iverksatte tiltak dokumenteres så langt det lot seg gjøre.

Kommunedirektøren ved Pål Henning Klavenes har i brev til revisjonen datert 20.01.2026 redegjort for hvordan bystyrets vedtak er fulgt opp.

Revisjonen har gjennomført vurderinger på bakgrunn av administrasjonens redegjørelse og oversendt dokumentasjon. Videre har kommunedirektøren fått anledning til å uttale seg om denne rapporten før den ble sendt til behandling i kontrollutvalget i Fredrikstad kommune. Uttalelsen er gjengitt i kapittel 5.2.

3 Forvaltningsrevisjon Isegran Eiendom AS

3.1 Bakgrunn for vedtaket

Forvaltningsrevisjonen omfattet en vurdering av den økonomiske utviklingen, styringen og etterlevelsen av eierforutsetningene i Isegran Eiendom AS.

Ved etableringen av selskapet i 2018 ble eiendommer til en verdi av 356,3 millioner kroner overført til selskapet som tingsinnskudd fra Fredrikstad kommune. Bystyret uttrykte på dette tidspunkt en forventning om årlig avkastning på om lag 6 % og utbytte over 20 millioner kroner fra 2023. Revisjonens gjennomgang viste imidlertid at både morselskapet og de fleste datterselskapene hadde underskudd frem til 2023. Morselskapet hadde et akkumulert underskudd på om lag 8 millioner kroner, mens datterselskapene samlet hadde et underskudd på over 4,5 millioner kroner. Samtidig økte lønnskostnadene i selskapet betydelig. Revisjonens nøkkeltallsanalyse viste lav lønnsomhet og svekket likviditet. Egenkapitalen i konsernet var redusert, og totalkapitalrentabiliteten var lav, noe som indikerte at selskapet i begrenset grad genererte inntekter fra eiendelene. Konsernet hadde derfor ikke vært i posisjon til å utbetale utbytte til Fredrikstad kommune frem til 2023. Utviklingen i 2024 viste tegn til bedring gjennom salg av eiendommer og aksjer, og det var planlagt en utbytteutbetaling på 20 millioner kroner, forutsatt at planlagte salg ble gjennomført.

Revisjonen vurderte at styre og administrasjon i hovedsak hadde etablert hensiktsmessige styrings- og rapporteringssystemer, inkludert tydelig rollefordeling, budsjett- og regnskapsrutiner og dokumentasjon av beslutninger. Samtidig manglet selskapet en formell styreinstruks. Revisjonen identifiserte også uklarheter knyttet til godkjenning av timesatser for styremedlemmer, samt knyttet til om eiendomsmassen skulle takseres regelmessig i tråd med slik eierforventningen var ved etablering av selskapet.

Revisjonen anbefalte at selskapet utarbeidet en styreinstruks, vurderte ordningen der administrerende direktør godkjente styremedlemmers timesatser, og avklarte med eier om det fortsatt var en forventning om regelmessig taksering av eiendommene, samt hvem som skulle ha ansvar for gjennomføring og kostnader.

3.2 Kulepunkt 1: Styreinstruks for Isegran Eiendom AS

3.2.1 Bakgrunn

Revisjonens kontroll viste at det ikke var utarbeidet instruks for styrets arbeid. Aksjeloven § 6-23 sier: «I selskaper hvor de ansatte har representasjon i styret, skal styret fastsette en styreinstruks som gir nærmere regler om styrets arbeid og saksbehandling».

Ettersom det ikke var valgt ansattrepresentant til styret i Isegran Eiendom AS, forelå det ikke et lovpålagt krav om å utarbeide styreinstruks. Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES) anbefalte imidlertid at det burde fastsettes instruks for styret, uavhengig av om de ansatte er representert i styret.

Revisjonens vurdering var at en styreinstruks kunne bidra til styrets arbeid på en positiv måte. En gjenomarbeidet styreinstruks ville for eksempel kunne gi retningslinjer og fastsette arbeidsrutiner for styret og daglig leder, i tillegg til å gi veiledning om rollefordeling og rolleforståelse, samt den enkeltes plikter og ansvar.

På denne bakgrunn anbefalte revisjonen at det ble utarbeidet instruks for styrets arbeid i Isegran Eiendom AS.

Bystyret vedtok derfor at selskapet skal:

- **utarbeide instruks for styret i selskapet.**

3.2.2 Administrasjonens redegjørelse

Administrasjonen opplyser at det utarbeidet en detaljert styreinstruks for Isegran Eiendom AS. Denne styreinstruksen er oversendt revisjonen.

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har fått oversendt og har gjennomgått styreinstruks for Isegran Eiendom AS.

Styreinstruksen for Isegran Eiendom AS regulerer styrets arbeid, ansvar og saksbehandling. Instruksen gjelder også for selskapets heleide datterselskaper og kan fravikes i enkeltsaker dersom det ikke strider mot lov eller vedtekter.

Styreinstruksen beskriver styrets overordnede ansvar for selskapets strategi, kontroll og arbeidsgiverrolle. Styret skal fastsette selskapets strategiske mål og planer, handlingsplaner og budsjett, samt legge langsiktige føringer for virksomheten. Når det gjelder kontroll, skal styret føre tilsyn med selskapets drift, økonomi og forvaltning av verdier. Dette innebærer å følge opp rapportering fra daglig leder, sikre forsvarlig egenkapital og likviditet, samt behandle og godkjenne årsregnskap og andre sentrale beslutninger av betydning for selskapet. I sin arbeidsgiverrolle ansetter styret daglig leder, fastsetter rammer for ledelsen og følger opp ledelsens arbeid. Styret skal også påse at virksomheten drives i samsvar med lover, vedtekter og vedtak fra generalforsamlingen, og bidra til et forsvarlig arbeidsmiljø i selskapet.

3.2.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen vurderer at styreinstruksen for Isegran Eiendom AS dekker flere sentrale elementer som følger av aksjeloven og anbefalinger om god eierstyring og selskapsledelse. Instruksen beskriver styrets ansvar for strategi, planlegging, økonomisk oppfølging og kontroll med virksomheten. Dette er i samsvar med aksjeloven § 6-12, som fastsetter at styret har ansvar for forvaltningen av selskapet, og § 6-13, som pålegger styret å føre tilsyn med daglig ledelse og selskapets virksomhet. Instruksen regulerer også styremøter, saksbehandling og protokollføring, noe som bidrar til strukturert styrearbeid og oppfyller lovens krav til forsvarlig behandling av styresaker.

Instruksen legger videre til rette for strategisk planlegging og økonomisk oppfølging gjennom krav om planer, budsjett og rapportering. Dette er i tråd med anbefalingene fra Norsk utvalg for eierstyring og selskapsledelse (NUES), som fremhever styrets ansvar for strategi, risikostyring og internkontroll (NUES-anbefalingen, kap. 2 og 10).

Basert på administrasjonens redegjørelse og revisjonens gjennomgang av styreinstruks for Isegran Eiendom AS er det revisjonens vurdering av bystyrets vedtak om at det skulle utarbeides en styreinstruks for Isegran Eiendom AS, er fulgt opp.

3.3 Kulepunkt 2: Godkjenning av timesats - styremedlemmer

3.3.1 Bakgrunn

Forvaltningsrevisjonen av Isegran Eiendom AS viste at selskapet åpnet for å trekke vekslere på styremedlemmenes kompetanse og erfaring utover det som kan regnes å komme inn under ordinært styrearbeid. Dette forholdet var regulert i dokumentet «Notat Hva anses som ordinært styrearbeid». Her kom det frem at styremedlemmenes arbeid utover det som kan regnes som ordinært styrearbeid, skulle godtgjøres etter markedsmessige timesatser, og skulle godkjennes av administrerende direktør. Revisjonen stilte spørsmålsteget ved at en underordnet, i dette tilfellet administrerende direktør, skulle godkjenne timesatsen for styrets medlemmer. Revisjonen viste også til § 8 i selskapets vedtekter der det fremgår at generalforsamlingen er gitt myndigheten til å fastsette styrets honorarer.

Bystyret vedtok derfor at selskapet skal:

- **vurdere om det er hensiktsmessig at administrerende direktør godkjenner timesatser for selskapets styremedlemmer for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse.**

3.3.2 Administrasjonens redegjørelse

Administrasjonen har i sin redegjørelse opplyst følgende:

«Styreinstruksen har satt timesatser som er på nivå med hva f.eks. kommunens rammeavtaler for kjøp av eksterne juridiske tjenester. Styreinstruksen gir detaljerte føringer og regulerer administrerende direktørs rolle for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse. Det er naturlig at dette må løses i selskapets egen organisasjon og organer. Styret har høy tillitt som må ivaretas som offentlig eiet selskap, og at det ser ut til være førende for styreinstruksen».

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har gjennomgått styreinstruksens retningslinjer for hvordan styremedlemmenes eventuelle arbeid for selskapet, utover ordinært styrearbeid, skal håndteres og godtgjøres.

Under overskriften «Arbeid utover ordinært styrearbeid» i styreinstruksen kommer det frem at styremedlemmer i utgangspunktet ikke skal utføre oppgaver for selskapet utover ordinært styrearbeid. Dette for å unngå interessekonflikter og habilitetsproblemer. Dersom styremedlemmer likevel bistår med arbeid utover styrevervet, må det avklares om oppgaven er en del av styrearbeidet eller et eget oppdrag. Oppdrag som ikke regnes som styrearbeid avtales mellom daglig leder og styremedlem, og må godkjennes av styret uten at det aktuelle styremedlemmet deltar.

Det skal vurderes om styremedlemmet har riktig kompetanse og kapasitet til oppgaven, og arbeidet skal rapporteres løpende. Oppdrag honoreres etter medgått tid med fastsatte timesatser, hvor styreleder har en sats fastsatt av generalforsamlingen og øvrige styremedlemmer en sats fastsatt av styret. Reisetid er fakturerbar, og nødvendige utlegg refunderes. Timelister skal sendes månedlig sammen med faktura og dokumentere arbeidets innhold.

Når styremedlemmer opptrer som rådgivere, arbeider de innenfor fullmakter avklart med daglig leder. Eventuelle saker bringes til styret av daglig leder. Under styrebehandling opptrer styremedlemmet i rollen

som styremedlem basert på saksgrunnlaget fra daglig leder, og må fratre behandlingen dersom habilitetsutfordringer oppstår.

3.3.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen registrerer at styreinstruksen åpner for at styremedlemmer kan utføre arbeid utover ordinært styrearbeid dersom dette avklares med daglig leder og godkjennes av styret. Instruksen fastsetter også timesatser for slikt arbeid, hvor styreleders sats besluttet av generalforsamlingen, mens timesatsen for øvrige styremedlemmer fastsettes av styret gjennom instruksen.

Bystyrets vedtak innebærer at selskapet skal vurdere om det er hensiktsmessig at administrerende direktør godkjenner timesatser for arbeid som ikke omfattes av ordinær styregodtgjørelse. Dette reiser et spørsmål om hvor beslutningsmyndigheten for slike satser bør ligge.

Etter gjeldende styreinstruks ligger fastsettelsen av timesatser i hovedsak hos selskapets organer (generalforsamlingen for styreleder og styret for øvrige styremedlemmer). Daglig leder har kun en rolle i å avtale oppdragets art og omfang, ikke i å fastsette honorarsatser. Instruksen er dermed i utgangspunktet konsistent med prinsippet om at styrets godtgjørelse normalt fastsettes av eier gjennom generalforsamlingen eller av styret selv innenfor gitte rammer. Basert på denne vurderingen er det revisjonens oppfatning at kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

Revisjonen vil likevel peke på at ordningen som er nedfelt i selskapets instruks kan skape styringsmessige utfordringer. Når styret selv fastsetter timesatser for oppdrag som styremedlemmer kan få fra selskapet, kan det oppstå risiko for interessekonflikter eller uklar ansvarsdeling mellom styret, daglig leder og eier. Det er revisjonens vurdering at styreinstruksens bestemmelser i hovedsak er i tråd med normal selskapsrettslig rollefordeling ved at honorarsatser fastsettes av generalforsamlingen og styret. Skulle bystyret likevel ønske en sterkere eierkontroll på dette området kan en mulig løsning være at generalforsamlingen, eventuelt bystyret gjennom eierstrategi eller eiermelding, fastsetter rammer eller maksimale satser for arbeid utover ordinært styrearbeid.

3.4 Kulepunkt 3: Taksering av eiendomsmassen

3.4.1 Bakgrunn

I den opprinnelige eierstrategien som ble vedtatt ved opprettelsen av selskapet i 2018, sto det følgende: «Verdien av selskapets aktiva skal takseres hver 3.-5. år og ha som formål å vurdere selskapets verdistigning i forhold til bokførte verdier. Kostnadene bekostes av selskapets verdistigning i forhold til bokførte verdier. Kostnadene bekostes av eier».

I «Eierskapsmeldingen 2022-2025» var denne formuleringen tatt ut av eierstrategien for selskapet. Det fremsto som uklart for revisjonen om fraværet av denne formuleringen om taksering av eiendomsmassen, skulle oppfattes dithen at dette ikke lenger er en eierforventning. Revisjonen anbefalte derfor selskapet å avklare dette med eierne.

Bystyret vedtok derfor at selskapet skal

- **avklare med Fredrikstad kommune om det fremdeles er en eierforventning at eiendomsmassen i Isegran Eiendom AS skal takseres regelmessig. Dersom det skulle vise seg at dette fremdeles er en eierforventning så bør det etter revisjonens syn også avklares om det er eier, eller selskapet selv, som skal stå for kostnadene og gjennomføringen av en slik taksering.**

3.4.2 Administrasjonens redegjørelse

Administrasjonen i Fredrikstad kommune har opplyst at selskapet har en portefølje med tomter som ikke er ferdig regulert. Det påpekes at den faktiske tomteverdien er avhengig av mange faktorer. Administrasjonen opplyser at det ikke vurderes å gi informasjon av betydning i forhold til kostnadene for eierskapsoppfølgingen å innhente nye verditakster. Administrasjonen viser også til at selskapet opplyser at det gjøres løpende verddivurderinger av deres tomteportefølje gitt ulike utfall. Dette er forretningssensitiv informasjon som vil svekke selskapet eventuelle fremtidige forhandlingsposisjon om det ble gjort offentlig kjent.

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har ikke gjennomført ytterligere kontroller.

3.4.3 Revisjonens vurderinger

Bystyret ba selskapet avklare med kommunen om regelmessig taksering av eiendomsmassen fortsatt er en eierforventning, samt eventuelt hvem som skal bære kostnader og ansvar for gjennomføring av slik taksering. Administrasjonens redegjørelse, som sier at «...at det ikke vurderes å gi informasjon av betydning i forhold til kostnadene for eierskapsoppfølgingen å innhente nye verditakster.», forstås av revisjonen dithen at spørsmålet er drøftet og avklart med selskapet.

I administrasjonens redegjørelse kommer det frem at eiendomsporteføljen består av tomter som i flere tilfeller ikke er ferdig regulert, og at verdien derfor er usikker og avhengig av fremtidige reguleringsutfall. Videre opplyses det at selskapet gjennomfører løpende interne verddivurderinger, og at nærmere informasjon om disse vurderingene anses som forretningssensitiv. Administrasjonen vurderer derfor at det ikke er hensiktsmessig å innhente nye eksterne takster.

Etter aksjeloven § 6-12 har styret ansvar for forsvarlig forvaltning av selskapet, og anbefalinger fra NUES understreker behovet for tilstrekkelig grunnlag for vurdering av verdier og risiko. Siden kommunen har avklart spørsmålet med selskapet, anser revisjonen at bystyrets vedtak er fulgt opp.

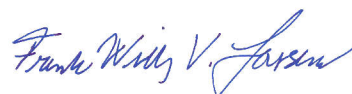
4 Konklusjon

Revisjonen har i denne rapporten vurdert om og i hvilken grad bystyrets vedtak i sak 253/24, er fulgt opp. Revisjonen har konkludert med at bystyrets vedtak er fulgt opp på alle punkter.

Østre Viken kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 15.04.2026

Casper Støten
oppdragsansvarlig revisor

Frank Willy Vindløv Larsen
forvaltningsrevisor

5 Kilder og vedlegg

5.1 Relevante dokumenter

- a) Redegjørelse for oppfølging av vedtak: «Oppfølging av forvaltningsrevisjon Isegran Eiendom AS», datert 21.01.2026 (vedlagt).
- b) Styreinstruks for Isegran Eiendom AS
- c) Aksjeloven §§ 6-12 og 6-13.
- d) NUES – Anbefaling om eierstyring og selskapsledelse (2021)

5.2 Kommunedirektørens uttalelse

Kommunerevisjonen mottok per e-post den 14. april 2026 følgende uttalelse fra kommunedirektøren i Fredrikstad kommune:

Kommunedirektørens høringsuttalelse – oppfølgingsrapport Isegran Eiendom AS

Kommunedirektøren har ingen merknader til oppfølgingsrapportens vurderinger og konklusjoner. Kommunedirektøren takker for et godt samarbeid med revisjonen i forbindelse med gjennomføringen av denne forvaltningsrevisjonen.

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS

Råkollveien 103
1664 ROLVSØY

Deres referanse

Vår referanse
2024/29664-7 (PALKLA)

Dato
20.01.2026

Oppfølging av forvaltningsrevisjon "Isegran Eiendom AS"

Vi viser til deres henvendelse av 18- desember 2025, med spørsmål som følger opp forvaltningsrevisjon av Isegran eiendom AS.

Bystyret vedtok følgende:

1. Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Isegran Eiendom AS» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de tre anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal selskapet:

- utarbeide instruks for styret i selskapet.

Svar: Selskapet har utarbeidet en detaljert styreinstruks for sitt styre som er vedlagt.

- vurdere om det er hensiktsmessig at administrerende direktør godkjenner timesatser for selskapets styremedlemmer for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse.

Svar: Styreinstruksen har satt timesatser som er på nivå med hva f.eks. kommunens rammeavtaler for kjøp av eksterne juridiske tjenester. Styreinstruksen gir detaljerte føringer og regulerer administrerende direktørs rolle for arbeid som ikke dekkes av ordinær styregodtgjørelse. Det er naturlig at dette må løses i selskapets egen organisasjon og organer. Styret har høy tillitt som må ivaretas som offentlig eiet selskap, og at det ser ut til være førende for styreinstruksen.

- avklare med Fredrikstad kommune om det fremdeles er en eierforventning at eiendomsmassen i Isegran Eiendom AS skal takseres regelmessig. Dersom det skulle vise seg at dette fremdeles er en eierforventning så bør det etter revisjonens syn også avklares om det er eier, eller selskapet selv, som skal stå for kostnadene og gjennomføringen av en slik taksering.

Kommunesekretariatet

Postadresse: Postboks 1405, 1602 FREDRIKSTAD
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Org.nr: 940 039 541 Bank:

Besøksadresse: Nygaardsgt. 16, 1606 Fredrikstad
E-postadresse: postmottak@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 30 60 00

Svar: Selskapet har en portefølje med tomter som ikke er ferdig regulert. Tomteverdien er avhengig av mange faktorer. Det vurderes å ikke gi informasjon av betydning i forhold til kostnadene for eierskapsoppfølgingen å innhente nye verditakster. Selskapet opplyser at det har løpende verdivurderinger av tomteporteføljen sin gitt ulike utfall, men at dette vil være forretningssensitiv informasjon som vil svekke eventuell fremtidige forhandlingsposisjon om det var offentlig kjent i forkant.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Pål Henning Klavenes

Vedlegg:

1 A2-013 Styreinstruks Isegran Eiendom_vedtatt 18.12.2024

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/76
Dokumentnr.: 12
Løpenr.: 83698/2026
Klassering: 3004-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/22
---	-------------------------------	--------------------------------

Oppfølgingsrapport - Barnevernsreformen

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Barnevernsreformen», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering.
2. Kontrollutvalgets innstilling til bystyret:
 1. Bystyret tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Barnevernsreformen», til orientering.
 2. Kommunedirektøren skal gi skriftlig informasjon til kontrollutvalget når administrasjonen anser at de har fått ferdigstilt dokumentet «Arbeidsbeskrivelse: Systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner i Fredrikstad barnevernstjeneste». Seneste frist settes til første møte i 2027.

Fredrikstad, 09.04.2026

Vedlegg

- Oppfølgingsrapport «Barnevernsreformen», datert den 08.04.2026.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Bystyre sak 254/2024, den 12.12.2024 – Forvaltningsrevisjonsprosjekt «Barnevernsreformen».

Saksopplysninger

Kontrollutvalget og bystyret behandlet en forvaltningsrevisjonsrapport som omhandlet kommunens etterlevelse av innholdet i Barnevernsreformen. I henhold til kommunelovens § 23-2, e) skal kontrollutvalget sørge for at vedtak, som bystyret treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp. Kontrollutvalget følger opp vedtaket ved at revisjonen har utarbeidet en oppfølgingsrapport, denne ligger som vedlegg til saken.

Bystyrets vedtak i sak 254/2024 var følgende:

«1. Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Barnevernsreformen» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de 4 anbefalinger som fremkommer av rapporten.

Herunder skal administrasjonen:

- formalisere samarbeidet mellom barnevernet og NAV.
- Vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.
- formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.
- igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

2. Bystyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Bystyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til bystyret.»

Revisjonen har i sin oppfølgingsrapport kontrollert hvorvidt de fire punktene i bystyrets vedtak er fulgt opp av kommunen. Revisjonens vurdering og konklusjon er følgende:

«Revisjonen har i denne rapporten vurdert om og i hvilken grad bystyrets vedtak i sak 254/24 er fulgt opp. Revisjonen har konkludert med at 3 av 4 kulepunkter er fulgt opp. Kulepunkt 2 vurderer vi som delvis fulgt opp.

Kommunen bør videre sørge for at dokumentet «Arbeidsbeskrivelse: Systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner i Fredrikstad barnevernstjeneste» blir ferdigstilt.»

Kommunedirektøren har kommet med sin uttalelse til oppfølgingsrapporten. Dette ligger i sin helhet på side 12 i rapporten.

Kommunedirektøren skriver blant annet følgende:

«Kommunedirektøren synes det er positivt at revisjonen i rapporten bekrefter at 3 av 4 anbefalinger er fulgt opp på en god måte. Kommunedirektøren tar samtidig på alvor at det gjenstår noe arbeide med punkt 2 og at samarbeidet (formaliserte rutiner) med de frivillige ikke fullt ut er ferdigstilt. Dette vil bli videre fulgt opp internt i linjen med de ansvarlige.»

Vurdering

Samlet sett vurderer sekretariatet at dataene som er benyttet er tilstrekkelig som grunnlag for oppfølgingsrapportens vurderinger og konklusjoner. Siden dette er en oppfølgingsrapport er det ikke gjennomført kontrollhandlinger av kommunens praksis, det er kontrollert kommunens systemer og rutiner.

Sekretariatet vurderer at kommunedirektøren slutter seg til revisjonens konklusjon.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å ta rapporten og kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering.

Sekretariatet anbefaler videre at kontrollutvalget legger revisjonens vurderinger og konklusjon til grunn i sitt forslag til vedtak i bystyret. Det bør der fremkomme at kommunedirektør skal gi kontrollutvalget skriftlig informasjon når administrasjonen anser at de har ferdigstilt bystyrets vedtak.

Barnevernsreformen

Oppfølging av forvaltningsrevisjon for Fredrikstad kommune

Innhold

1	Innledning	1
2	Gjennomføring av undersøkelsen	2
	2.1 Oppfølgingskriterier	2
	2.2 Metode og datagrunnlag	2
3	Barnevernsreformen	3
	3.1 Kulepunkt 1: Barnevernets samarbeid med Nav	3
	3.2 Kulepunkt 2: Systematisering av samarbeidet med frivillige organisasjoner	5
	3.3 Kulepunkt 3: Samarbeid mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet	6
	3.4 Kulepunkt 4: Tiltaksplaner, evalueringer og barnets stemme	8
4	Konklusjon	10
5	Kilder og vedlegg	11
	5.1 Relevante dokumenter	11
	5.2 Kommunedirektørens uttalelse	12
	5.3 Redegjørelse for oppfølging av vedtak	14

1 Innledning

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 5 fastslår at kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets vedtak om forvaltningsrevisjoner blir fulgt opp, og skal rapportere til kommunestyret om vedtaket er fulgt opp.

Revisjonen gjennomførte forvaltningsrevisjonen «Barnevernsreformen» i Fredrikstad kommune i 2024. Rapporten fra revisjonen ble behandlet i kontrollutvalget i sak 24/51 den 24.11.2024, og i bystyret i sak 254/24 den 12.12.2024. Bystyret vedtok i saken at vedtaket skulle følges opp med en oppfølgingsrapport levert av revisjonen. Oppfølgingsrapporten skal behandles av kontrollutvalget og bystyret.

Revisjonen vil takke kommunen for samarbeidet i forbindelse med gjennomføring av oppfølgingsundersøkelsen.

2 Gjennomføring av undersøkelsen

2.1 Oppfølgingskriterier

Formålet med oppfølgingsundersøkelsen er å kontrollere om kommunestyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjonsrapporten er fulgt opp.

Bystyret i Fredrikstad kommune fattet følgende vedtak i sak 254/24:

1. Bystyret tar forvaltningsrevisjonsrapport «Barnevernsreformen» til orientering, og ber administrasjonen følge opp de 4 anbefalinger som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

- formalisere samarbeidet mellom barnevernet og Nav.
- vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.
- formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.
- igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

2. Bystyret viser til kontrollutvalgets ansvar for å påse at bystyrets vedtak i forbindelse med forvaltningsrevisjon blir fulgt opp. Bystyret ber kontrollutvalget om å følge opp vedtaket med en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling av saken. Denne oppfølgingsrapporten skal også sendes til bystyret.

I denne oppfølgingsrapporten beskrives det hvordan vedtaket er arbeidet med, og revisjonen gjør en vurdering av i hvilken grad administrasjonen har fulgt opp vedtaket.

2.2 Metode og datagrunnlag

Revisjonen ba i e-post til kommunedirektøren datert 06.01.2026 om en redegjørelse for hvilke tiltak som er iverksatt som følge av bystyrets vedtak. Revisjonen ba også om at eventuelle iverksatte tiltak ble dokumentert så langt det lot seg gjøre. Kommunedirektøren ved direktør for oppvekst Marianne Bekker har i brev til revisjonen datert 03.02.2026 redegjort for fremdrift på kommunens oppfølging av kommunestyrets vedtak.

Revisjonen har gjennomført vurderinger på bakgrunn av administrasjonens redegjørelse og oversendt dokumentasjon. Videre har kommunedirektøren fått anledning til å uttale seg om denne rapporten før den ble sendt til behandling i kontrollutvalget i Fredrikstad kommune. Uttalelsen ligger som vedlegg til rapporten.

3 Barnevernsreformen

Kommunerevisjonen gjennomførte i 2024 en forvaltningsrevisjon av kommunens arbeid knyttet til å etterleve innholdet i barnevernsreformen. Revisjonen konkluderte at kommunens arbeid med forebygging var i tråd med barnevernsreformens intensjoner. Selv om planen for forebygging først ville være ferdig i 2026, forelå det flere andre oppdaterte planer i kommunen som avklarte roller for forskjellige tjenester, og som bidro til å reddykke barnevernets rolle. Barnekoordinatorer var på plass i kommunen, og det ble samarbeidet godt, i de aller fleste tilfeller, med andre instanser i kommunen.

Samtidig var revisjonen også av den formening at det var et forbedringspotensial knyttet til samarbeidet med Nav. Flere informanter opplevde det for eksempel vanskelig å få tak i riktig Nav-veileder til riktig tid. Vi opplevde også at barnevernets samarbeid med frivillige organisasjoner kunne bli enda bedre og mer omfattende enn det var på revisjonstidspunktet. Barnevernet i Fredrikstad samarbeidet riktignok med en rekke frivillige organisasjoner, men lite av dette samarbeidet var formalisert, og samarbeidet var ikke satt i system. Vi oppdaget også det vi mente var utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Flere informanter opplevde at det var lite fysisk kontakt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet, og at det var utfordringer med informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Til sist vurderte vi at vår mappegjennomgang viste noen mangler i tiltaksplanene og evalueringene. Manglene gjaldt blant annet situasjonsbeskrivelser og beskrivelser av sammenhengen mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene. Angående evalueringene viste mappegjennomgangen at noen evalueringer manglet helt, noen hadde gått over tidsfristen, og noen var lite utfyllende. I tillegg mente vi at barnets stemme framkom svært lite i de gjennomgåtte mappene.

3.1 Kulepunkt 1: Barnevernets samarbeid med Nav

3.1.1 Bakgrunn

Opplysninger fra intervjuene viste at noen ansatte i barnevernet tidvis kunne oppleve utfordringer i forbindelse med samarbeidet med Nav-veiledere. Utfordringen handlet om en opplevelse blant flere informanter om at Nav-systemet er vanskelig å trenge gjennom. Ofte måtte saksbehandlere i barnevernet ringe Nav sitt fellesnummer. I og med at Nav-veiledere har en frist på 48 timer for å svare på henvendelser, kunne det gå med mye tid for å få svar. I tillegg hendte det at Nav-veiledere ringte saksbehandlerne i barnevernet fra fellesnummeret til Nav, noe som gjorde det umulig for saksbehandlerne å vite hvem som faktisk har forsøkt å kontakte dem. Barnevernslederen informerte i intervjuet om at det kunne være hensiktsmessig å forsøke å få formalisert et samarbeid med Nav. Revisjonen delte barnevernslederens oppfatning. Et formalisert samarbeid mellom barnevernet og Nav kunne føre til en bedre forståelse hos begge parter for hverandres arbeidsoppgaver. Det kunne også føre til at ansatte fikk en bedre oversikt over hverandres virksomheter, samt at det ville legge samarbeidsforholdene bedre til rette for saksbehandlerne i barnevernet og veilederne i Nav. Vi anbefalte derfor kommunen burde formalisere samarbeidet mellom barnevernet og Nav.

Bystyret vedtok derfor at kommunen skal

- formalisere samarbeidet mellom barnevernet og Nav.

3.1.2 Administrasjonens redegjørelse

Dokumentet «Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Oppvekstreformen» beskriver Oppvekstreformen som en sektorovergripende reform med betydning for flere kommunale tjenester. Forvaltningsrevisjonens fokus har imidlertid vært begrenset til barnevernstjenestens forebyggende arbeid. Redegjørelsen tar derfor utgangspunkt i revisjonens mandat og bystyrets vedtak, og belyser oppfølgingstiltak innenfor barnevernstjenestens ansvarsområde samt relevante grenseflater mot samarbeidsinstanser.

I dokumentet redegjør direktør for oppvekst og barnevernleder for igangsatte tiltak for å formalisere samarbeidet mellom barnevernet og Nav. Det blir forklart at barnevernstjenesten og Nav har revidert samarbeidsavtalen fra 24.10.2022 og identifisert forbedringspunkter. Ny avtale med tydelige ansvar og kontaktpunkter ble ferdigstilt høsten 2025 etter møte 13.06.2025. Rutiner for informasjonsoverføring er justert, og endringer gjøres tilgjengelig for ansatte via fagsystemene. Det er etablert regelmessig gjennomgang av rutiner og oppdatering av kontaktlister. Ansvarsområder er avklart, og saksoverføringer på nivå 2 følges opp gjennom samarbeidsmøter mellom avdelingsledere. For å redusere risiko for fristbrudd er det innført direkte muntlig kontakt ved behov, i tillegg til skriftlige henvendelser. Disse tiltakene bidrar til bedre samhandling og tilgjengelighet mellom tjenestene.

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har fått oversendt samarbeidsavtalen mellom barnevernstjenesten og Nav Fredrikstad. I rutinen blir det skrevet at den skal revideres årlig innen 01.06, og at Nav Fredrikstad kaller inn til møte i begynnelsen av juni. I rutinen blir det beskrevet når og hvordan et samarbeid mellom saksbehandler i barnevernet og veileder i Nav skal igangsettes. For eksempel skal det inngås et samarbeid på individnivå ved opprettelse av barnevernssak. Videre skal Nav-kontoret og barnevernstjenesten opprette individuell plan der det er behov for langvarig og koordinerte tjenester. Det blir også beskrevet faste samarbeidsmøter mellom Nav og barnevernet. For eksempel skal Nav innkalle til operative møter på Teams hver tredje uke.

3.1.3 Revisjonens vurderinger

Bystyret vedtok at kommunen skulle formalisere samarbeidet mellom barnevernstjenesten og Nav. Formålet med et slikt vedtak må forstås som å sikre tydelige strukturer for samarbeid, herunder klare avtaler om roller, ansvar, kontaktpunkter og samhandlingsrutiner mellom tjenestene. Samlet sett viser administrasjonens redegjørelse at kommunen har gjennomført tiltak som bidrar til å tydeliggjøre og strukturere samarbeidet mellom barnevernstjenesten og Nav. Særlig ferdigstillingen av en revidert samarbeidsavtale fremstår som et sentralt element i formaliseringen av samarbeidet. På bakgrunn av administrasjonens redegjørelse vurderer revisjonen at kommunen har iverksatt tiltak som i stor grad svarer ut bystyrets vedtak om å formalisere samarbeidet mellom barnevernstjenesten og Nav. Det vil imidlertid være av betydning at samarbeidsavtalen og tilhørende rutiner implementeres i praksis og revideres etter behov for å sikre at samarbeidet fungerer etter hensikten over tid.

3.2 Kulepunkt 2: Systematisering av samarbeidet med frivillige organisasjoner

3.2.1 Bakgrunn

Revisjonen vurderte i forvaltningsrevisjonen at lite av barnevernets samarbeid med frivillige organisasjoner var formalisert. Informanter mente også at oversikten rundt samarbeidet med frivillige kunne bli bedre. Tidligere var det generelt bedre kunnskap, samt bedre informasjonsflyt knyttet til samarbeidet med frivillige organisasjoner. Vi anbefalte derfor at barnevernet burde vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige i større grad. Det vil sannsynligvis ikke være hensiktsmessig å inngå avtaler med alle de frivillige organisasjonene det samarbeides med, men en overordnet formalisering av samarbeidet i form av et internt dokument som viser en oversikt over frivillige organisasjoner i kommunen, kunne gjøre samarbeidet med frivillige organisasjoner enklere for de ansatte.

Bystyret vedtok derfor at kommunen skal

- vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.

3.2.2 Administrasjonens redegjørelse

I redegjørelsen skriver direktør for oppvekst og barnevernleder at det er igangsatt utviklingsarbeid for å styrke og systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner. Dette arbeidet er forankret i kommunens strategi for frivillighet, vedtatt av bystyret 24.10.2024, og inngår som del av barnevernstjenestens løpende kvalitets- og utviklingsarbeid. Følgende tiltak er igangsatt eller under arbeid.

- Samarbeid med frivillige organisasjoner er satt som fast tema på avdelingsmøter to ganger årlig, for å sikre at ansatte har kjennskap til aktuelle tilbud i kommunen og for å dele erfaringer med bruk av frivillige tilbud i enkeltsaker.
- Det skal utarbeides og vedlikeholdes en kontaktliste med navngitte kontaktpersoner i relevante frivillige organisasjoner, for å gjøre samarbeidet mer tilgjengelig, mindre personavhengig og enklere å ta i bruk i saksbehandlingen.
- Det planlegges kortere satsingsperioder, for eksempel i forbindelse med skolestart eller ved årsskifte, hvor barnevernstjenesten har særskilt oppmerksomhet på å knytte barn og familier til relevante frivillige tilbud og aktiviteter.
- Barnevernstjenesten har i januar 2026 igangsatt samarbeid med FFK samfunn. Avdeling ungdom igangsetter tiltaket deres, Samfunnsakademiet, som en del av barnevernstjenestens tiltak ovenfor ungdommer som har utfordringer med rus og kriminalitet. Målet er arbeid/aktivitet gjennom idretten.

Videre i redegjørelsen blir det påpekt at arbeidet med systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner ikke er ferdigstilt. Dette må ses i sammenheng med det pågående arbeidet med implementeringen av et nytt kvalitetssystem, hvor alle rutiner blir gjennomgått og omarbeidet fra det tidligere systemet til det nye. I overgangsperioden anvendes gjeldende rutiner som er tilgjengelige i Teams. Barnevernstjenesten har i 2025 gjennomført en omfattende prosess knyttet til anskaffelse av nytt fagsystem, og første halvår 2026 vil primært benyttes til datamigrering¹ og opplæring av ansatte i det nye systemet.

¹ Datamigrering er en prosess der man flytter store mengder data fra ett sted til et annet. Slike flyttinger blir ofte gjort på bakgrunn av oppgraderinger eller utskiftninger av systemer.

Denne samlede innsatsen har medført at fremdriften for revisjon og systematisering av rutiner på enkelte områder, inkludert samarbeidet med frivillige organisasjoner, har blitt påvirket. Arbeidet skal videreføres og ferdigstilles i takt med innføringen av både nytt kvalitetssystem og fagsystem.

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har fått oversendt dokumentet «Samfunnsakademiet – oversikt og tidsplan». I dokumentet blir det informert om at prosjektet er et strukturert aktivitetstilbud for ungdom som av ulike årsaker har behov for en alternativ arena i skolehverdagen. Prosjektet kombinerer fysisk aktivitet, sosial kompetanseheving og praktisk ansvar gjennom idrett. Ungdommene får tilbud om trenerkurs, dommerkurs og aktivitetslederkurs, og brukes aktivt i gjennomføring av aktivitetsdager for barneskoleelever.

Revisjonen har også fått oversendt dokumentet «Arbeidsbeskrivelse: Systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner i Fredrikstad barnevernstjeneste». Dokumentet beskriver arbeid knyttet til etablering og utvikling av samarbeid mellom kommunen og frivillige organisasjoner. Arbeidet innebærer å kartlegge aktuelle frivillige organisasjoner og etablere kontakt med disse. Det skal gjennomføres møter for å avklare forventninger, roller og ansvarsfordeling mellom kommunen og organisasjonene. Videre skal det utvikles rutiner for informasjonsutveksling, samarbeid og kommunikasjon mellom partene. Dette inkluderer avklaringer om kontaktpersoner, samarbeidsformer og hvordan saker skal følges opp. Det skal også legges til rette for jevnlig samarbeidsmøter for å sikre koordinering og god oppfølging. Arbeidet skal bidra til bedre samhandling mellom kommunen og frivillig sektor, tydeligere struktur i samarbeidet og mer effektiv oppfølging av aktiviteter og tiltak. Samarbeidet skal evalueres og justeres ved behov for å sikre at det fungerer etter hensikten.

3.2.3 Revisjonens vurderinger

På bakgrunn av administrasjonens redegjørelse vurderer revisjonen at kommunen har igangsatt tiltak for å vurdere og utvikle mer systematiske former for samarbeid med frivillige organisasjoner. Arbeidet fremstår imidlertid fortsatt som under utvikling, og det gjenstår å ferdigstille mer formaliserte rutiner og strukturer for samarbeidet. Etter revisjonens vurdering vil det være viktig at dette arbeidet fullføres for å sikre et mer forutsigbart og systematisk samarbeid med frivillig sektor. Revisjonen vurderer dette kulepunktet som delvis oppfylt.

3.3 Kulepunkt 3: Samarbeid mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet

3.3.1 Bakgrunn

Vi vurderte i forvaltningsrevisjonsrapporten at utvidelsen av tiltaksteamet var et positivt tiltak, men registrerte samtidig det vi mente var utfordringer i samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Flere informanter opplevde at det var lite fysisk kontakt mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet, og at det var utfordringer med informasjonsflyten mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Dette mente vi kunne skape risiko for at hjelpetiltakene ikke traff barnets og familienes behov så godt som mulig. Vi anbefalte derfor at kommunen formaliserte samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

Bystyret vedtok derfor at kommunen skal

- formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.

3.3.2 Administrasjonens redegjørelse

I redegjørelsen beskrives det at følgende tiltak er igangsatt eller under arbeid:

- Det er etablert faste samarbeidsmøter mellom fagkoordinatorer i tiltaksteam og barneteam, sammen med avdelingsledere, med møtefrekvens hver tredje måned. Ordningen ble igangsatt våren 2025.
- Det er utarbeidet ny mal for oppdragsbestillinger og rapportering fra tiltaksteam, som er lagt inn i fagsystemet.
- Avdelingsleder for Barn og avdelingsleder for Mottak & Tiltak møtes en gang per uke for å gjennomgå oppdragsbestillinger og jobbe med generelt samarbeid mellom de to avdelingene.
- Avdeling Barn og avdeling Mottak & Tiltak jobber sammen om å etablere et sped- og småbarnsteam.

Videre blir det beskrevet at det allerede er observert forbedringer i form av mer presise oppdragsbestillinger, hyppigere og tydeligere rapporteringer, samt lavere terskel for faglige drøftinger mellom saksbehandlere og tiltaksteam. Administrasjonen peker også på at det fortsatt er behov for utvikling. Tiltaksteamet må få tydelige rutiner og felles forståelse for hvilke saker de skal håndtere, og hvilke som skal henvises til andre hjelpetilbud i kommunen. Dette skal følges opp gjennom barnevernets fortløpende kvalitetsutvikling.

Revisjonens gjennomgang

Revisjonen har ikke gjennomført ytterligere kontroller.

3.3.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen har i sin vurdering lagt særlig vekt på at administrasjonen har iverksatt flere konkrete og strukturelle tiltak som samlet sett bidrar til å formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet. Det er etablert faste møtefora på ulike nivåer i organisasjonen, herunder regelmessige samarbeidsmøter mellom fagkoordinatorer og avdelingsledere, samt ukentlige møter mellom avdelingsledere i avdeling Barn og avdeling Mottak & Tiltak. Disse møtearenaene bidrar til mer forutsigbar samhandling, tydeligere ansvarsavklaringer og bedre koordinering mellom enhetene.

Videre har revisjonen lagt vekt på at det er utviklet og tatt i bruk nye strukturer for oppdragsbestilling og rapportering fra tiltaksteamet gjennom standardiserte maler i fagsystemet. Dette bidrar til å tydeliggjøre forventninger, roller og ansvar i samarbeidet, og reduserer risikoen for uklarheter i oppfølgingen av enkeltsaker. Opplysningene i redegjørelsen om at disse endringene allerede har gitt mer presise oppdragsbestillinger, hyppigere og tydeligere rapportering samt lavere terskel for faglige drøftinger, understøtter inntrykket av at samarbeidet er styrket også i praksis.

Revisjonen har også tillagt betydning at samarbeidet mellom saksbehandlere og tiltaksteamet er forankret på ledernivå, og at dette inngår som en del av barnevernstjenestens løpende arbeid med kvalitetsutvikling. Samlet sett vurderer revisjonen at disse tiltakene innebærer en tydeligere strukturering og formalisering av samarbeidet, i tråd med bystyrets vedtak. Revisjonen vurderer derfor at bystyrets vedtak på dette området er fulgt opp.

3.4 Kulepunkt 4: Tiltaksplaner, evalueringer og barnets stemme

3.4.1 Bakgrunn

I forvaltningsrevisjonen ble det avdekket forhold som tydet på at barnevernstjenestens praksis knyttet til utarbeidelse og oppfølging av tiltaksplaner og evalueringer hadde et forbedringspotensial. Revisjonen vurderte at det var behov for å styrke kvaliteten og systematikken i arbeidet med tiltaksplaner og evalueringer, blant annet for å sikre tydeligere sammenheng mellom mål og tiltak, bedre oppfølging over tid og mer konsekvent dokumentasjon av barnets medvirkning. På denne bakgrunn anbefalte revisjonen at kommunen iverksatte tiltak for å styrke praksis på området og redusere risikoen for mangler i planlegging, evaluering og oppfølging av hjelpetiltak.

Bystyret vedtok derfor at kommunen skal

- igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad i både tiltaksplanene og evalueringene.

3.4.2 Administrasjonens redegjørelse

I redegjørelsen blir det skrevet at «Avdeling ungdom» i 2026 vil arbeide med forbedringer av tiltaksplaner og evalueringer. Disse forholdene er prioriterte styrings- og kvalitetsutfordringer. Det fremgår av dokumentet «Prioriterings- og vurderingsnotat – oppfølging av ROS i Avdeling Barn» datert 19.12.2025. Her er manglende dokumentasjon av tiltaksplaner og manglende evaluering innen frist vurdert som kritiske risikoer (prioritet 1).

Ifølge redegjørelsen er risikoene vurdert samlet fordi de inngår i samme styrings- og oppfølgingskjede, og de forsterker hverandre gjensidig. Det er også identifisert behov for tydeligere og mer systematisk revisjon og skriftliggjøring av rutiner, samt bedre forankring av internkontroll på individnivå, for å kunne redusere risikoene på en varig måte.

Oppfølgingen av blant annet tiltaksplaner og evalueringer er innlemmet i barnevernstjenestens systematiske arbeid med kvalitet og styring. Det er også utarbeidet nye forslag til rutiner for gjennomføring av undersøkelser, samt en sjekklister for fremdrift i undersøkelsessaker. Disse dokumentene presiserer kravene til planlegging, dokumentasjon, evaluering og barnets deltakelse gjennom hele undersøkelsesprosessen.

Rutinen og sjekklister er utarbeidet som en del av oppfølgingen av identifiserte risikoer og er direkte knyttet til revisjonens funn, inkludert krav til sammenheng mellom vurderinger, aktiviteter, konklusjoner og dokumentasjon av barnets stemme. Dokumentene er foreløpig ikke ferdigstilt eller formelt godkjent. Det faglige innholdet er i hovedsak avklart, men endelig beslutning krever ytterligere avklaringer i ledergruppen for å sikre en ensartet og helhetlig struktur, felles mal for rutiner på tvers av tjenesten og integrering i nytt kvalitetssystem.

Videre oppfølging skjer gjennom prioriterte tiltak, løpende ledelsesoppfølging og internkontroll. Høsten 2026 vil det bli gjennomført et nytt egentilsyn for å vurdere effekten av tiltakene og om risikonivået er redusert for tiltaksplaner, evalueringer og dokumentasjon av barnets medvirkning.

Revisjonens gjennomgang

I dokumentet «Prioriterings- og vurderingsnotat – oppfølging av risikovurdering (ROS), avdeling barn» blir det blant annet skrevet at ROS-analysen har avdekket et betydelig antall risikoforhold med ulik alvorlighetsgrad, karakter og påvirkbarhet. Videre blir det forklart at det ikke er hensiktsmessig, og heller ikke i tråd med god praksis for risikostyring, å iverksette tiltak på alle risikoer samtidig. Risikovurderingen skal derfor brukes som et styringsverktøy for å prioritere innsats over tid, med særlig vekt på alvorlighet, lov-pålagte krav, kjerneoppgaver i tjenesten og avdelingens faktiske handlingsrom.

Følgende risikoer har blitt gitt prioritet 1. De vurderes som kritiske og prioriteres for umiddelbar oppfølging i Avdeling Barn.

- Manglende dokumentasjon av tiltaksplaner.
- Manglende evalueringer av tiltak.
- Manglende gjennomføring av evaluering innen frist.

Tiltak knyttet til risikoer i Prioritet 1 iverksettes først og følges opp systematisk gjennom lederlinjen. Tiltakene konkretiseres i egne oppfølgings- og tiltaksplaner, med tydelig ansvar, frister og kontrollpunkter, og med mål om gradvis reduksjon av risikonivå og lukking av avvik.

Ifølge dokumentet «Årshjul virksomhet barnevern» skal risikovurdering og analyse av virksomheten skje i desember og januar.

Dokumentet «Rutine for samarbeid mellom avdeling, barn, ungdom, omsorg og tiltak» er under utarbeidelse. Rutinen fastsetter at barnevernskonsulenten utarbeider tiltaksplanen i samarbeid med foreldre og barnet eller ungdommen. Tiltaksplanen blir utarbeidet i det første møtet, etter avsluttet undersøkelse.

Før evalueringsmøtet mellom foreldrene, barnevernskonsulenten og familieveilederen skal det holdes en samtale mellom familieveileder og barnevernskonsulent for å oppdatere status og gjøre vurderinger i saken. Evalueringsmøter gjennomføres etter plan cirka hver tredje måned, eller oftere ved behov. Barnevernskonsulenten har ansvaret for å innkalle til samtaler med familieveilederen og evalueringsmøtene. Ved behov skal familieveileder og barnevernskonsulent fortløpende informere hverandre om endringer i saken. Om nødvendig kan det også innkalles til drøftingsmøter med familieveileder, barnevernskonsulent og fagkoordinatorer, og slike drøftinger dokumenteres i saken.

Dokumentet «Rutine undersøkelse» er en sjekklister for barnevernet. For eksempel skal fagkoordinator og barnevernskonsulent som trinn 7. etter oppstartsmøte innhente opplysninger for barnets helhetlige omsorgssituasjon. I trinn 9. skal fagkoordinator og barnevernskonsulent gjennomføre midtveiseevaluering av undersøkelsen, og dokumentere denne evalueringen i et journalnotat i fagsystemet (Familia).

3.4.3 Revisjonens vurderinger

Revisjonen vurderer at kommunen har igangsatt et omfattende arbeid i forbindelsene med utfordringene som ble avdekket med tiltaksplaner, evalueringer og dokumentasjon av barnets stemme. Blant annet har det blitt utarbeidet et rutineutkast og en sjekklister for undersøkelsessaker, med klare krav til planlegging, dokumentasjon, evaluering og barns medvirkning gjennom hele prosessen. Videre oppfølging og ferdigstillelse av rutiner vil inngå i barnevernstjenestens ordinære styrings- og kvalitetsutvikling. Selv om rutinen per nå ikke er ferdigstilt, vurderer revisjonen likevel at kommunestyrets vedtak på dette punktet er fulgt opp.

4 Konklusjon

Revisjonen har i denne rapporten vurdert om og i hvilken grad bystyrets vedtak i sak 254/24 er fulgt opp. Revisjonen har konkludert med at 3 av 4 kulepunkter er fulgt opp. Kulepunkt 2 vurderer vi som delvis fulgt opp.

Kommunen bør videre sørge for at dokumentet «Arbeidsbeskrivelse: Systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner i Fredrikstad barnevernstjeneste» blir ferdigstilt.

Østre Viken kommunerevisjon IKS
Rolvøy, 08.04.2026

Frank Willy Vindløv Larsen
oppdragsansvarlig revisor

Pål Brekke
forvaltningsrevisor

5 Kilder og vedlegg

5.1 Relevante dokumenter

- a) Redegjørelse for oppfølging fra kommunen «Oppfølging av forvaltningsrevisjonen "Oppvekst-reformen», datert 03.02.2026 (vedlagt).
- b) Arbeidsbeskrivelse: Systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner i Fredrikstad barnevernstjeneste.
- c) Samarbeidsavtale mellom Barnevernstjenesten og Nav Fredrikstad.
- d) Samfunnsakademiet – oversikt og tidsplan.
- e) Prioriterings- og vurderingsnotat – oppfølging av risikovurdering (ROS), avdeling barn.
- f) Risikovurdering barnevern 0-12.
- g) Rutine for samarbeid mellom avdeling, barn, ungdom, omsorg og tiltak.
- h) Rutine undersøkelse.
- i) Tiltaksoversikt – Prioritet 1 (ROS) Avdeling Barn.
- j) Årshjul virksomhet barnevern.

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS

Råkollveien 103

1664 ROLVSØY

Deres referanse

Vår referanse 24/9033-21

Dato 07.04.2026

Kommunedirektørens uttalelse til «Barnevernsreformen» oppfølging av forvaltningsrevisjon for Fredrikstad kommune.

I forbindelse med forvaltningsrevisjonsrapport «Barnevernsreformen» ba Bystyret administrasjonen om å følge opp de 4 anbefalinger, som fremkommer av rapporten. Herunder skal administrasjonen:

1. Formalisere samarbeidet mellom barnevernet og Nav.
2. Vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad.
3. Formalisere samarbeidet mellom saksbehandlerne og tiltaksteamet.
4. Igangsette tiltak for å sikre at det er sammenheng mellom målene og hjelpetiltakene i tiltaksplanene, at tidsfrister for evalueringer holdes og at barnets stemme blir beskrevet i større grad, i både tiltaksplanene og evalueringene.

Revisjonen har i sin oppfølgingsrapport konkludert med at 3 av disse 4 anbefalingene fra Bystyret nå er fulgt opp av administrasjonen i tilstrekkelig grad, til at ytterligere kontroller ikke er nødvendig. Når det gjelder punkt 2 «å vurdere å systematisere samarbeidet med frivillige organisasjoner i større grad», er det revisjonens vurdering at dette bare delvis er fulgt opp av administrasjonen.

Kommunedirektøren synes det er positivt at revisjonen i rapporten bekrefter at 3 av 4 anbefalinger er fulgt opp på en god måte. Kommunedirektøren tar samtidig på alvor at det gjenstår noe arbeid med punkt 2 og at samarbeidet (formaliserte rutiner) med de frivillige ikke fullt ut er ferdigstilt. Dette vil bli videre fulgt opp internt i linjen med de ansvarlige.

Kommune direktøren vil takke revisjonen for det arbeidet og de undersøkelser som er gjort i forbindelse med oppfølgingsrapporten. Tilbakemeldingene vil kunne være nyttig i kommunens videre forbedringsarbeidet.

Med hilsen

Marianne Bekker

Direktør for oppvekst
Fredrikstad kommune

ØSTRE VIKEN KOMMUNEREVISJON IKS

Råkollveien 103
1664 ROLVSØY

Deres referanse

Vår referanse
2024/9033-19 (ANETTN)Dato
03.02.2026

Oppfølging av forvaltningsrevisjonen "Oppvekstreformen"

Oppvekstreformen – Fredrikstad kommune

Det vises til forvaltningsrevisjonens rapport *Barnevernsreformen* datert 08.11.2024, behandlet av bystyret i sak 254/24 den 12.12.2024. I vedtaket ba bystyret administrasjonen følge opp de fire anbefalingene som kommer frem av rapporten, og ba kontrollutvalget påse at vedtaket følges opp gjennom en oppfølgingsrapport fra revisjonen ett år etter bystyrets behandling.

Revisjonen viser at kommunen i hovedsak har innrettet arbeidet i tråd med oppvekstreformens intensjoner, samtidig som det avdekkes konkrete forbedringsområder knyttet til samhandling, systematikk og kvalitet i praksis. På bakgrunn av revisjonens funn og anbefalinger er det igangsatt og videreført tiltak for å styrke kvaliteten i barneverntjenesten, forbedre samarbeid og sikre mer systematisk oppfølging.

Oppvekstreformen er en sektorovergripende reform som berører flere tjenester i kommunen. Forvaltningsrevisjonen har imidlertid vært avgrenset til barneverntjenestens arbeid med forebygging. Denne redegjørelsen forholder seg til revisjonens mandat og bystyrets vedtak, og omhandler derfor oppfølgingstiltak innenfor barneverntjenestens ansvarsområde og relevante grenseflater mot samarbeidende tjenester.

Barneverntjenesten står i en periode med omfattende utviklings- og endringsarbeid knyttet til innføring av nytt kvalitetssystem og nytt fagsystem. Dette innebærer gjennomgang og omarbeiding av samtlige rutiner, samt datamigrering fra gammelt til nytt fagsystem, med deretter påfølgende opplæring av samtlige ansatte både i nytt fagsystem og kjennskap til nye rutiner. I en overgangsperiode benyttes eksisterende rutiner. Det samlede arbeidet har påvirket fremdriften i enkelte utviklingsområder, uten at arbeidet er stanset.

1. samarbeid mellom barneverntjenesten og nav

Revisjonen pekte på behovet for å formalisere og forbedre samarbeidet mellom barneverntjenesten og nav, særlig knyttet til tilgjengelighet, informasjonsflyt og rolleavklaringer.

Følgende tiltak er igangsatt eller under arbeid.

- Barneverntjenesten og nav har gjennomgått eksisterende samarbeidsavtale av 24.10.2022, og identifisert forbedringspunkter. Arbeidet med ny samarbeidsavtale, hvor ansvar, roller og kontaktpunkter tydeliggjøres ble gjennomført på et møte med tjenestene 13.06.2025. Avtalen ble ferdigstilt høsten 2025

Barnevernet

Postadresse: Postboks 1405, 1602 Fredrikstad
Webadresse: www.fredrikstad.kommune.no
Org.nr: 940 039 541 Bank: 5122 05 77000Besøksadresse: Wilbergjordet 1, 1605 Fredrikstad
E-postadresse: sbarnev@fredrikstad.kommune.no
Telefon: 69 95 90 00

- Rutine for skriftlig overføring av informasjon via fagsystem er gjennomgått og justert. Endringene gjøres tilgjengelige for ansatte i både nav og barneverntjenesten via fagsystemene.
- Det er etablert praksis for jevnlig gjennomgang og oppdatering av samarbeidsrutiner
- Kontaktlister oppdateres for å sikre at ansatte i begge tjenester har tilgang til relevante kontaktpunkter og ansvarlige veiledere
- Ansvarsområder for innhenting av informasjon og saksbehandling ble avklart i møte mellom nav og barneverntjenesten 13.06.2025.
- Saksoverføringer på nivå 2 (samhandlingsnivå for barn og unge) følges opp gjennom strukturerte samarbeidsmøter mellom tjenestene på avdelingsledernivå.
- For å redusere risiko for fristbrudd er det innført praksis for direkte muntlig kontakt ved behov for rask informasjonsinnhenting, i tillegg til skriftlig dialog i fagsystem.

Tiltakene vurderes samlet sett å bidra til mer forutsigbar samhandling og bedre tilgjengelighet mellom tjenestene.

2. Samarbeid med frivillige organisasjoner

Revisjonen anbefalte at kommunen i større grad systematiserer samarbeidet med frivillige organisasjoner. Som oppfølging er det igangsatt utviklingsarbeid for å styrke og systematisere dette samarbeidet. Arbeidet er forankret i kommunens strateg for frivillighet, vedtatt av bystyret 24.10.2024, og inngår som del av barneverntjenestens løpende kvalitets- og utviklingsarbeid.

Følgende tiltak er igangsatt eller under arbeid.

- Samarbeid med frivillige organisasjoner er satt som fast tema på avdelingsmøter to ganger årlig, for å sikre at ansatte har kjennskap til aktuelle tilbud i kommunen og for å dele erfaringer med bruk av frivillige tilbud i enkeltsaker.
- Det skal utarbeides og vedlikeholdes en kontaktliste med navngitte kontaktpersoner i relevante frivillige organisasjoner, for å gjøre samarbeidet mer tilgjengelig, mindre personavhengig og enklere å ta i bruk i saksbehandlingen.
- Det planlegges kortere satsingsperioder, for eksempel i forbindelse med skolestart eller ved årsskifte, hvor barneverntjenesten har særskilt oppmerksomhet på å knytte barn og familier til relevante frivillige tilbud og aktiviteter.
- Barneverntjenesten har i januar 2026 igangsatt samarbeid med FFK samfunn. Avdeling ungdom igangsetter tiltaket deres, Samfunnsakademiet, som en del av barneverntjenestens tiltak ovenfor ungdommer som har utfordringer med rus og kriminalitet. Målet er arbeid/aktivitet gjennom idretten.

Arbeidet med systematisering av samarbeid med frivillige organisasjoner er ikke ferdigstilt. Dette må ses i sammenheng med pågående arbeid med innføring av nytt kvalitetssystem, hvor samtlige rutiner gjennomgås og omarbeides fra tidligere system og over i nytt. I en overgangsperiode benyttes eksisterende rutiner som ligger tilgjengelig i Teams.

Videre har barneverntjenesten i 2025 hatt et omfattende arbeid knyttet til anskaffelse av nytt fagsystem. Første halvår 2026 vil i hovedsak benyttes til datamigrering og opplæring av ansatte i nytt fagsystem. Dette har samlet sett påvirket fremdriften i arbeidet med rutinegjennomgang og systematisering på enkelte områder, herunder samarbeidet med frivillige organisasjoner.

Arbeidet videreføres og ferdigstilles i takt med implementering av nytt kvalitetssystem og fagsystem.

3. Samarbeid mellom saksbehandlere og tiltaksteam

Revisjonen pekte på svakheter i informasjonsflyt, møteplasser og rolleavklaringer mellom saksbehandlere og tiltaksteam.

Følgende tiltak er igangsatt eller under arbeid.

- Det er etablert faste samarbeidsmøter mellom fagkoordinatorer i tiltaksteam og barneteam, sammen med avdelingsledere, med møtefrekvens hver tredje måned. Ordningen ble igangsatt våren 2025.
- Det er utarbeidet ny mal for oppdragsbestillinger og rapportering fra tiltaksteam, som er lagt inn i fagsystemet.
- Avdelingsleder for Barn og avdelingsleder for Mottak & Tiltak møtes 1 gang pr uke for å gjennomgå oppdragsbestillinger og jobbe med generelt samarbeid mellom de to avdelingene
- Avdeling Barn og avdeling Mottak & Tiltak jobber sammen om å etablere et sped- og småbarnsteam.

Det er allerede observert forbedringer i form av mer presise oppdragsbestillinger, hyppigere og tydeligere rapporteringer, samt lavere terskel for faglige drøftinger mellom saksbehandlere og tiltaksteam.

Gjenstående utviklingsbehov:

- Videre innarbeiding av rutiner og felles forståelse for hvilke saker som skal håndteres av tiltaksteamet og hvilke saker som bør henvises til øvrige hjelpetilbud i kommunen.

Dette arbeidet følges opp som del av barneverntjenestens løpende kvalitetsutvikling.

4. Tiltaksplaner, evalueringer og barnets stemme

Revisjonen avdekket mangler knyttet til sammenheng mellom mål og hjelpetiltak i tiltaksplanene, gjennomføring av evalueringer innen frist og dokumentasjon av barnets stemme. Revisjonsrapporten er datert 2024. Enkelte av disse utfordringene var fortsatt til stede i 2025, noe som ble bekreftet gjennom gjennomført risikovurdering (ROS) i Avdeling Barn (0–12 år) 17. november 2025.

Det er per i dag ikke gjennomført risikovurderinger for øvrige avdelinger eller for virksomheten som helhet. ROS for virksomheten er planlagt gjennomført 26. januar 2026. Avdeling ungdom vil i 2026 arbeide med forbedringer av tiltaksplaner og evalueringer, som oppfølging av fokusområder innen veiledning i 2025.

Som oppfølging av revisjonens funn er disse forholdene behandlet som prioriterte styrings- og kvalitetsutfordringer. Dette fremgår av *Prioriterings- og vurderingsnotat – oppfølging av ROS i Avdeling Barn, datert 19.12.2025*, hvor manglende dokumentasjon av tiltaksplaner og manglende evaluering innen frist er vurdert som kritiske risikoer (prioritet 1) og prioritert for oppfølging.

Risikoene er vurdert samlet, da de inngår i samme styrings- og oppfølgingskjede og gjensidig forsterker hverandre. Det er samtidig identifisert behov for tydeligere og mer systematisk revisjon og skriftliggjøring av rutiner, samt bedre forankring av internkontroll på individnivå, for å kunne redusere risikoene på en varig måte.

Oppfølgingen er organisert som del av barneverntjenestens systematiske kvalitets- og styringsarbeid. Det er utarbeidet nye utkast til rutine for gjennomføring av undersøkelser og tilhørende sjekkliste for fremdrift i undersøkelsessaker. Dokumentene konkretiserer krav til planlegging, dokumentasjon, evaluering og barnets medvirkning gjennom hele undersøkelsesforløpet (vedlagt).

Rutinen og sjekklisten er utarbeidet som ledd i oppfølgingen av identifiserte risikoer og er direkte knyttet til revisjonens funn, herunder krav til sammenheng mellom vurderinger, aktiviteter og konklusjon samt dokumentasjon av barnets stemme. Dokumentene er per nå ikke ferdigstilt eller formelt godkjent. Det faglige innholdet er i hovedsak avklart, men endelig fastsettelse forutsetter avklaringer i ledergruppen om en enhetlig og helhetlig struktur og felles mal for rutiner i hele tjenesten, samt innplassering i nytt kvalitetssystem.

Videre oppfølging vil skje gjennom implementering av prioriterte tiltak, løpende ledelsesoppfølging og systematisk internkontroll. Det planlegges gjennomført nytt egentilsyn høsten 2026 for å vurdere om iverksatte tiltak har hatt ønsket effekt, og om risikonivået knyttet til tiltaksplaner, evalueringer og dokumentasjon av barnets medvirkning er redusert.

1. Avsluttende merknad

Kommunen vurderer at oppfølgingen samlet sett følger opp revisjonens anbefalinger innenfor forvaltningsrevisjonens avgrensinger og bystyrets vedtak. Oppfølgingen inngår i barneverntjenestens ordinære styrings- og kvalitetsutvikling, og vil bli fulgt opp videre gjennom internkontroll, ledelsesoppfølging og planlagte egentilsyn.

Samtidig vil vi understreke at oppvekstreformen er en sektorovergripende reform, hvor langsiktig måloppnåelse forutsetter helhetlig og forpliktende samhandling mellom flere tjenester i kommunen. Videre utvikling av det forebyggende arbeidet vil derfor kreve fortsatt samhandling på tvers av tjenesteområder.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Marianne Bekker
Direktør for oppvekst

Torunn A. Sporsheim
Barnevernleder

Vedlegg:

- 1 Prioriterings- og vurderingsnotat – oppfølging av risikovurdering (ROS), Avdeling Barn (2)
- 2 Tiltaksoversikt prioritet 1 ROS avd Barn (2)
- 3 Risikovurdering_Barnevern 0-12 (3)
- 4 Årshjul virksomheten 2026 (1)
- 5 Rutine for samarbeid mellom avdelinger (002)
- 6 InfoskrivSamfunnsakademiet
- 7 Rutine undersøkelse
- 8 Arbeidsbeskrivelse-systematisering (1)
- 9 Samarbeidsavtale nav-barnevern

Kopi til interne mottakere:
Pål Henning Klavenes

Kommunesekretariatet

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/76
Dokumentnr.: 7
Løpenr.: 55640/2026
Klassering: 3004-188
Saksbehandler: Anita Rovedal

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/23
---	-------------------------------	--------------------------------

Prosjektplan - Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Prosjektplan «Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger», godkjennes.

Fredrikstad, 24.04.2026

Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:

1. Saken utsettes til neste møte 6. mai 2026.

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Leder foreslo å utsette saken til neste møte 6. mai, dette for å få litt mer tid til å gi innspill på fremlagte prosjektplan. Forslaget ble enstemmig vedtatt

Vedlegg

Prosjektplan «Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger», datert 23.02.2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- KU-sak 24/39, den 09.10.2024 (Bestilling av forvaltningsrevisjon)
- Bystyre sak 158/24, den 12.09.2024 (Forvaltningsrevisjonsplan 2024-2028)

Saksopplysninger

Det framgår av forvaltningsrevisjonsplanen hva som er bakgrunnen for dette prosjektet. Revisjonen har gjengitt de viktigste poengene i sin prosjektplan (jf. pkt. 1«Bakgrunnen for prosjektet»). På grunnlag av dette, foreslår revisjonen følgende hovedproblemstilling:

- Er arbeidet med informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom Fredrikstad kommune og innbygger i tråd med lovverk og nasjonale føringer?

Revisjonen antar at det vil gå med 400 timer +/- 10 % til dette prosjektet. Rapporten vil være klar til behandling i oktobermøtet.

Vurdering

Sekretariatet finner problemstillingen relevant i forhold til omtalen i forvaltningsrevisjonsplanen. Problemstillingen er også relevant sett opp mot kontrollutvalgets bestilling i saken, imidlertid er den noe mer avgrenset enn kontrollutvalget i utgangspunktet ga uttrykk for i bestillingsdokumentet. Kontrollutvalget ønsket også at det skulle sees på journalføring, mens revisjonen skriver at de har valgt å avgrense undersøkelsen til tjenester tilknyttet kommunens informasjonsflyt og dialog med sine innbyggere, som er i tråd med administrasjonens ønsker.

Samlet sett anser vi at metodevalget vil gi en tilfredsstillende pålitelighet (nøyaktighet) og gyldighet¹ til å trekke konklusjoner om temaet. Ellers har vi ingen kommentarer til metode og gjennomføring.

Vi anbefaler at prosjektplanen godkjennes.

PROSJEKTPLAN FOR FORVALTNINGSREVISJON
FREDRIKSTAD
23.02.2026

Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger

1 Bakgrunn for prosjektet

Østre Viken kommunerevisjon IKS utfører forvaltningsrevisjon på oppdrag fra kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjon er en lovpålagt oppgave for kommunene, og er kontrollutvalgets ansvarsområde jf. kommuneloven § 23-2 (1c). Forvaltningsrevisjon innebærer at det gjennomføres systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra kommunestyrets vedtak.

Plan for forvaltningsrevisjon juli 2024 – juli 2028 ble vedtatt i bystyret 12.09.2024 i sak 158/2024. Planen bygger på en risiko- og vesentlighetsvurdering av kommunen. «Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger» er den neste forvaltningsrevisjonen som skal gjennomføres i planperioden. I risiko- og vesentlighetsvurderingen nevnes det følgende om risiko på området: «I kontrollutvalgets workshop ble det sagt at informasjons- og kommunikasjonsflyten mellom kommune og innbygger kunne være en risiko, dette sett opp mot henvendelser fra innbyggerne. [...] Videre er kontrollutvalget opptatt av om GDPR er på stell.»

Kontrollutvalget hadde ifølge bestillingsdokumentet følgende innspill:

- Henvendelser til kommunen
- Effektivitet Forvaltningslovens tidsfrister
- Journalføring
- Klageadgang
- Klarspråk

Prosjektplanen er utformet på bakgrunn av beskrivelsen i risiko- og vesentlighetsvurderingen og innspill i kontrollutvalgets bestillingsdokument.

Revisjonen gjennomførte også et oppstartsmøte med administrasjonen 09.02.2026 der prosjektet ble presentert, og det ble gitt mulighet for å gi innspill til prosjektplanen. Administrasjonen ønsket en enda strammere avgrensning av prosjektet, slik at tjenestene til fagområdet rundt kommunens informasjonsflyt og innbyggerdialog er tydelig i fokus.

2 Premisser for prosjektarbeidet

Østre Viken kommunerevisjon IKS gjennomfører forvaltningsrevisjon i tråd med «Standard for forvaltningsrevisjon» (RSK 001/ god revisjonsskikk). Dette innebærer blant annet at rapporten skal skille klart mellom hva som er innsamlet data og hva som er revisjonens vurderinger. Det skal også være en tydelig sammenheng mellom problemstillinger, innsamlede data, vurderinger, konklusjoner og eventuelle anbefalinger.

Kontrollutvalgets vedtak legges til grunn for revisjonens videre arbeid med prosjektet.

Revisjonen kan gjøre mindre endringer i problemstillinger og avgrensninger. Større endringer avklares med sekretariatet og ved behov kontrollutvalget.

3 Problemstilling og avgrensninger

Revisjonen foreslår følgende problemstilling:

- **Er arbeidet med informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom Fredrikstad kommune og innbygger i tråd med lovverk og nasjonale føringer?**

Informasjonsflyt og innbyggerdialog

Ifølge Regjeringens nettsider er informasjon og dialog en viktig demokratisk verdi og rettighet.¹ For innbyggerne er det grunnleggende at kommunen gir god og lett tilgjengelig informasjon om rettigheter, hvilke tjenester kommunen gir og politikken som føres. Det bør være en lav terskel for å ta kontakt med kommunen. På lignende måte fastslår kommunelovens formålsparagraf (§ 1-1) at loven skal styrke lokaldemokratiet med aktiv innbyggerdeltakelse, samt legge til rette for effektive, bærekraftige og tillits- skapende tjenester og samfunnsutvikling.

I en Proba-rapport utarbeidet for KS i 2025 «Kartlegging av kommuner og fylkeskommuners kommunikasjonsarbeid» blir det informert om at kommunens informasjonsplikt omfatter alle av kommunens fire roller. De fire rollene er rollen som tjenesteyter, demokratisk arena, myndighetsutøver og samfunnsutvikler. I rapporten blir det derfor hevdet at kommunenes informasjonsplikt bør både handle om de ulike tjenestene kommunene yter, og også saker som blir behandlet i politiske organer og i administrasjonen. Ifølge kommuneloven § 4-1 skal kommuner «aktivt informere om egen virksomhet og om virksomhet som andre rettssubjekter utfører på vegne av kommuner og fylkeskommuner. De skal også legge til rette for at alle kan få tilgang til slik informasjon.» I Proba-rapporten blir det skrevet at hva som ligger i begrepet aktiv kan variere fra en kommune til en annen, og det er opp til kommunene selv å definere innholdet i aktiv informasjon. Det er også opp til kommunene å fylle informasjonsplikten med innhold.

Personvern og henvendelser

På Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet nettsider (sist oppdatert 26.09.2024) blir det skrevet at personvernet er under press, og at personvern i dag ikke blir vurdert helhetlig nok på tvers av sektorer.² Med en henvisning til NOU 2022: 11 *Ditt personvern – vårt felles ansvar* blir det skrevet at det er en gjennomgående tendens til at digitaliseringen av samfunnet skjer på bekostning av personvernet.³ Skal Norge lykkes med digitaliseringen, må innbyggerne være villige til å ta i bruk digitale tjenester. Innbyggerne må være sikre på at opplysninger om dem blir håndtert på en god måte. Godt personvern er derfor en forutsetning for å lykkes med digitalisering. I dette prosjektet avgrenses personvern til å kun omhandle kommunens tjenester innen informasjonsflyt og innbyggerdialog.

Ifølge forvaltningsloven § 11 har forvaltningsorganene innenfor sitt saksområde en alminnelig veiledningsplikt. Dersom noen henvender seg til urette myndighet, skal det forvaltningsorgan som mottar henvendelsen, om mulig vise vedkommende til rett organ. Inneholder en henvendelse til et forvaltningsorgan feil, misforståelser, unøyaktigheter eller andre mangler som avsenderen bør rette, skal organet om nødvendig gi beskjed om dette. Organet bør samtidig gi frist til å rette opp mangelen og eventuelt gi veiledning om hvordan dette kan gjøres.

¹ [Informasjon og kommunikasjon mellom kommune og innbyggerne - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no) (sist oppdatert 06.07.2018)

² [Sikre et godt og ivaretatt personvern for alle - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)

³ Norges offentlige utredninger 2022: 11 *Ditt personvern – vårt felles ansvar. Tid for en personvernpolitikk.*

I § 11 a i forvaltningsloven blir det skrevet at dersom det må ventes at det vil ta uforholdsmessig lang tid før en henvendelse kan besvares, skal det forvaltningsorganet som mottok henvendelsen, snarest mulig gi et foreløpig svar. I svaret skal det gjøres rede for grunnen til at henvendelsen ikke kan behandles tidligere, og så vidt mulig angis når svar kan ventes. Foreløpig svar kan unnlates dersom det må anses som åpenbart unødvendig.

Klarspråk

Klarspråk er en del av begrepet om universell utforming. Innen IKT handler universell utforming om å designe programmer og tjenester slik at de kan brukes av alle mennesker, uavhengig av funksjonsevne, alder og andre forskjeller. I «Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger» § 4b blir det skrevet at offentlige virksomheter skal sikre at nettløsninger er universelt utformet ved å gjøre de mulig å oppfatte, mulig å betjene, forståelige og robuste. I henhold til § 4e skal offentlige virksomheter avgi en tilgjengelighetserklæring om etterlevelse av kravene i § 4b. Offentlige virksomheter skal bruke Digitaliseringsdirektoratets sentrale løsning for tilgjengelighetserklæring. Tilgjengelighetserklæringen skal være detaljert, uttømmende og tydelig. Tilgjengelighetserklæringen skal oppdateres regelmessig, og minimum årlig. Tilgjengelighetserklæringen skal inneholde:

- a. En forklaring av innhold som ikke er universelt utformet, og en begrunnelse for hvorfor innholdet ikke kan følge kravene, samt en beskrivelse av universelt utformede alternativer, der det finnes.
- b. En beskrivelse av, og lenke til en tilbakemeldingsfunksjon, hvor enhver kan varsle virksomheten om mangelfull etterlevelse av kravene i forskriftens § 4b.
- c. Lenke til håndhevingsprosedyren og informasjon om klagerett.⁴

For nettsteder skal tilgjengelighetserklæringen publiseres på virksomhetens nettsted. For mobilapplikasjoner skal tilgjengelighetserklæringen enten publiseres på virksomhetens nettsted, eller sammen med nedlastingsinformasjon for mobilapplikasjonen.

Vi har valgt å avgrense undersøkelsen til tjenester tilknyttet kommunens informasjonsflyt og dialog med sine innbyggere.

4 Revisjonskriterier

Revisjonskriterier, også kalt «foretrukket praksis», er en samlebetegnelse for de krav eller forventninger som brukes som grunnlag for å vurdere kommunens virksomhet. Revisjonskriterier fastsettes normalt med basis i autoritative kilder. Også kommunens egne retningslinjer kan utgjøre revisjonskriterier. Revisjonskriteriene er et viktig grunnlag for å kunne dokumentere avvik/svakheter. Fakta vurderes opp mot revisjonskriteriene, og disse vurderingene danner grunnlaget for de konklusjoner som trekkes. I denne forvaltningsrevisjonen vil vi ta utgangspunkt i følgende kilder når vi utleder revisjonskriterier:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).
- Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).
- Lov om behandling av personopplysninger (GDPR)
- Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger
- Norges offentlige utredninger 2022: 11 *Ditt personvern – vårt felles ansvar. Tid for en personvernpolitikk.*

⁴ Klagerett i dette tilfellet er knyttet til klarspråk og tilgjengelighetserklæringen.

- Proba-rapport utarbeidet for KS i 2025 «Kartlegging av kommuner og fylkeskommuners kommunikasjonsarbeid».
- Regjeringens nettsider angående informasjon og kommunikasjon mellom kommune og innbygger.
- Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets nettsider angående personvern.
- Datatilsynets nettsider.

5 Metodisk tilnærming og gjennomføring

Databehov og hvordan forvaltningsrevisjonen tenkes gjennomført (metode), fremgår av analyseskjemaet nedenfor:

Problemstillinger	Kilder til revisjonskriterier	Databehov	Innhentings-/ analysemetode
Problemstilling: Er arbeidet med informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom Fredrikstad kommune og innbygger i tråd med lovverk og nasjonale føringer?	Kommuneloven Forvaltningsloven Forskrift om universell utforming av informasjons- og kommunikasjonsteknologiske (IKT)-løsninger NOU 2022: 11 <i>Ditt personvern – vårt felles ansvar</i> Regjeringens nettsider Digitaliserings- og forvaltningsdepartementets nettsider Datatilsynets nettsider	Informasjon om kommunens praksis. Aktuelle rutiner, retningslinjer og samarbeidsavtaler.	Intervjuer Dokumentanalyse

6 Prosjektorganisering, ressursbehov og fremdriftsplan

Prosjektdeltakere	Pål Brekke utførende forvaltningsrevisor Cecilie Engan oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor
Prosjektperiode	Mars 2026 – oktober 2026

Antall timer	400 +/- 10 % timer
Vedtaksorgan:	Kontrollutvalget i Fredrikstad kommune
Fremdrift	Ferdig
Prosjektplan godkjent i KU	11.03.2026
Rapport sendt til kommunedirektøren	16.09.2026
Rapport sendt til kontrollutvalgssekretariatet	23.09.2026
Rapport behandles i kontrollutvalget	07.10.2026

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/79
Dokumentnr.: 11
Løpenr.: 66206/2026
Klassering: 3004-192
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/24
---	-------------------------------	--------------------------------

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Vedlagte uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, tas til orientering

Fredrikstad, 17.04.2026

Vedlegg

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer:

- Jolanta Betker, datert 08.04 2026
- Cecilie Gjerløv Engan, datert 08.04 2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommuneloven, forskrift for kontrollutvalg og revisjon, Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og Kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) – sine veiledere for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor.

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel. I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi til kontrollutvalget en skriftlig egenvurdering av uavhengighet.

I sin skriftlige egenerklæring til kontrollutvalget i Fredrikstad kommune har oppdragsansvarlige revisorer på oppdraget avgitt sin egenvurdering om uavhengighet.

Vurdering

Kontrollutvalget har en oppgave å se til at kommunen har en betryggende revisjon, og som ledd i dette skal revisor avlegge uavhengighetserklæring. Kontrollutvalget påse-ansvar er også i tråd med FKT og NKRF sine veiledere. Sekretariatet kan ikke se at det er forhold som tilsier at revisors uavhengighet ikke er ivaretatt. Sekretariatet anbefaler derfor kontrollutvalget om at uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer tas til orientering.

Til kontrollutvalget i Fredrikstad kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet for Fredrikstad kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (2019) §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Østre Viken kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.

Rolvøy, 08.04.2026

Østre Viken kommunerevisjon IKS

Jolanta Betker (sign.)

oppdragsansvarlig revisor

Til kontrollutvalget i Fredrikstad kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet for Fredrikstad kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (2019) §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Østre Viken kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.

Rolvøy, 08.04.2026

Østre Viken kommunerevisjon IKS

Cecilie Gjerløv Engan (sign.)

oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/79
Dokumentnr.: 10
Løpenr.: 48784/2026
Klassering: 3004-192
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/25
---	-------------------------------	--------------------------------

Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar sekretariatets høringsuttalelse til «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», til orientering

Fredrikstad, 09.04.2026

Vedlegg

- Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.
- ØKUS KOF – Høringsuttalelse til «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», datert 18.03 2026

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2. Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon. Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak. Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e.

Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

Vedlagte høringsutkast til veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT.

Høringsfristen var satt til 22. april 2026 men er forlenget til 28. mai 2026. Høringsvar sendes til post@nkrf.no eller fkt@fkt.no. Høringsvarene vil bli publisert på nettsidene til både FKT og NKRF

Vurdering

Sekretariatet gjennomgått «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», samt deltatt på et høringsmøte med arbeidsgruppen 5. mars 2026. Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF har ingen spesifikke merknader eller innvendinger til veilederen slik den foreligger. Vi viser til vedlagt høringsuttalelse fra Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF datert 18.03 2026 i sin helhet.

Kontrollutvalget kan også på eget insentiv fremme egen høringsuttalelse til veilederen. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget kan bifalle sekretariatets høringsuttalelse, og ta denne til orientering.

Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. ...

Innhold

Forord	3
1. Innledning.....	3
2. Hva er økonomiforvaltning?.....	3
3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.....	4
4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar.....	5
5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll	5
6. Hvordan kan påseansvaret utøves?	6
6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget.....	6
6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget	6
7. Hovedområder i økonomiforvaltningen	7
7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.	7
7.1.1. Økonomisk bærekraft	7
7.1.2. Planlegging og budsjettering.....	8
7.1.3. Regnskap og rapportering.....	8
7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning.....	8
7.1.5. Låneopptak og avdrag	8
7.1.6. Garantier og pantsetting.....	8
7.1.7. Selvkostområder	8
7.1.8. Offentlige anskaffelser	9
7.1.9. Innkreving	9
8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget.....	9
8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.....	9
9. Risiko og vesentlighetsvurdering.....	10
9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering.....	10

Forord

Denne veilederen for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT. Det ble våren 2025 etablert en felles arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Utarbeide en veileder som beskriver og konkretiserer innholdet i kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen, jf. koml. § 23-2 første ledd bokstav b.

Arbeidsgruppa har hatt følgende sammensetning:

- Torbjørn Brandt, Konsek Trøndelag IKS (leder)
- Unn Helen Aarvold, Oslo kommune, Kommunerevisjonen
- Tor Arne Stubbe, Revisjon Midt-Norge SA
- Arnar Helgheim, Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM KO
- Anne-Karin Femanger Pettersen, FKT
- Bjørn Bråthen, NKRF (sekretær)

Knut Erik Lie, NKRF, har også bidratt med faglig bistand til arbeidsgruppa.

1. Innledning

Det følger av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b.

Denne veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven. Kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

For å ivareta påseansvaret med at kommunens økonomiforvaltning er systematisk og målrettet, skal kontrollutvalget gjøre seg kjent med økonomiforvaltningen og støtte seg til regnskaps- og forvaltningsrevisjonens arbeid. Innhenting av opplysninger fra dette arbeidet følger av kontrollutvalgets øvrige påseansvar, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a, c, d og e.

Kontrollutvalget kan også be kommunedirektøren redegjøre for områder innenfor økonomiforvaltningen og den økonomiske internkontrollen. Påseansvaret med økonomiforvaltningen må også derfor ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

2. Hva er økonomiforvaltning?

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14
Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne definisjonen for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover det å bevare, forbedre og øke kommunens verdier.

I tillegg er kapittel 16 i kommuneloven som gjelder rapportering til staten, vurdert å tilhøre økonomiforvaltningen. Kommunen har en plikt til å rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA).

Økonomiforvaltningen vil da være de aktiviteter som innebærer planlegging, styring, kontroll og rapportering av kommunens økonomiske midler som tar sikte på å bevare, forbedre og øke disse.

Kommunen har ansvar for å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning og effektiv bruk av ressursene, slik at innbyggerne får et best mulig tjenestetilbud over tid. Kommunen skal ha et realistisk budsjett, og kommunestyret har det overordnede ansvaret for å planlegge og styre økonomien innenfor kommunens inntektsrammer og i tråd med statlige føringer og regelverk.

Økonomiforvaltningen skal bidra til økonomisk balanse, langsiktig handleevne og etterlevelse av lover og forskrifter. Dette ivaretas blant annet gjennom kommunens internkontroll.

Økonomiforvaltningen kan deles inn i ni hovedområder.

- Økonomisk bærekraft
- Planlegging og budsjettering
- Regnskap og rapportering
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Låneopptak og avdrag
- Økonomiske garantier, begrensninger
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Innkreving

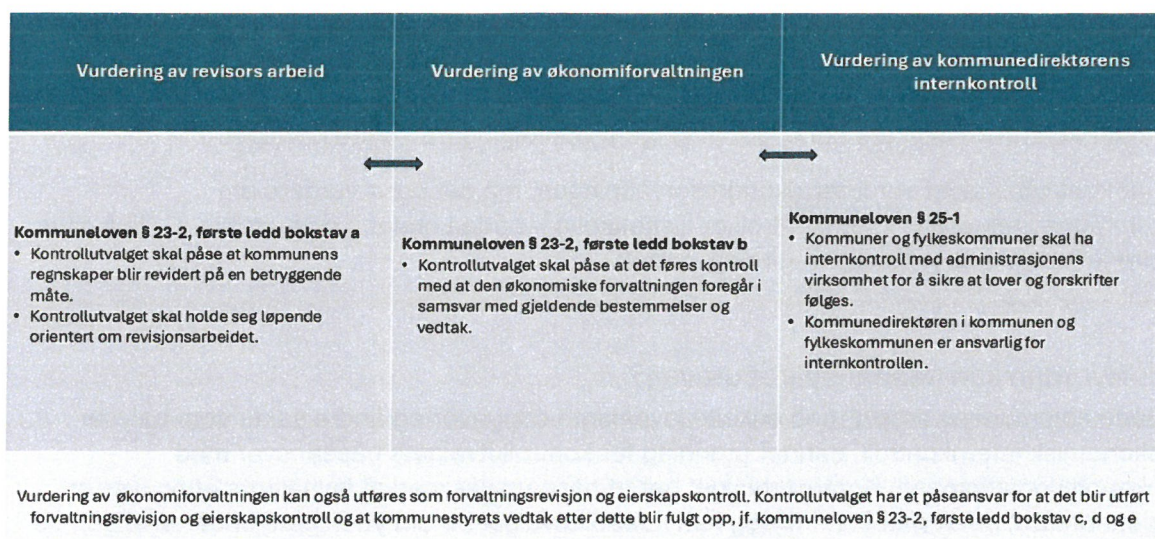
Det vises til avsnitt 7 for mer om hva som ligger til økonomiforvaltningen. For en mer utfyllende beskrivelse av innholdet vises det til notatet «Kommuners økonomiforvaltning».

3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv. Det er viktig å merke seg at kontrollutvalget ikke skal gjennomføre revisjon eller kontroll selv.

Påseansvaret utøves i kontrollutvalgets møter og gjennom behandling av saker som legges frem for utvalget. Dersom kontrollutvalget får opplysninger som tyder på at økonomiforvaltningen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, bør utvalget vurdere å påpeke dette.

Om nødvendig kan kontrollutvalget be om mer informasjon fra kommunedirektøren eller revisor. Slik kan kontrollutvalget bidra til at kommunen blir gjort kjent med eventuelle mangler og får mulighet til å rette dem opp. Ved å utøve påseansvaret kan kontrollutvalget bidra til både læring og forbedring.

Figur 1 Sammenhengen mellom påseansvaret for de ulike lovpålagte oppgavene kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2, og kommunedirektørens internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon.

Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e. Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll

Påseansvaret med kontroll av økonomiforvaltningen må ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen har en forsvarlig internkontroll som bidrar til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og etterlevelse av lover og regler. Internkontrollen er kommunedirektørens ansvar. Kontrollutvalget skal påse at kommunedirektøren har iverksatt forsvarlig kontroll med økonomiforvaltningen.

For å sikre at lover og forskrifter følges skal internkontrollen være systematisk, tilpasset virksomhetens størrelse og risiko, omfatte rutiner, avvikshåndtering og dokumentasjon på dette.

Kvaliteten på internkontrollen er et svært viktig grunnlag for omfanget av kontrollutvalgets arbeid. En velfungerende internkontroll gir kontrollutvalget trygghet for at økonomiforvaltningen er underlagt systematisk oppfølging og styring. Samtidig kan svakheter i internkontrollen indikere behov for ytterligere oppfølging fra kontrollutvalget.

Når kontrollutvalget vurderer økonomiforvaltningen, må det også vurdere om kommunedirektørens internkontroll er tilstrekkelig – både i omfang og innretning – til å sikre etterlevelse av økonomiske regler og vedtak.

6. Hvordan kan påseansvaret utøves?

Både kommunens arbeid med enkelte lovpålagte oppgaver og andre saker som belyser økonomisk internkontroll, danner grunnlag for kontrollutvalgets påseansvar med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget har et påseansvar med at lovpålagte oppgaver er gjennomført, se avsnitt 6.1. I tillegg kan kontrollutvalget be om ytterligere undersøkelser, se avsnitt 6.2.

6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget

Informasjon som gjelder økonomiforvaltningen og som utvalget får uten at kontrollutvalget har vedtatt at denne informasjonen skal innhentes er:

- Kommunens årsberetning, årsregnskap og i noter til årsregnskapet
- Lovpålagte oppgaver som oversendes fra revisor
 - Revisjonsberetning
 - Forenklet etterlevelseskontroll
 - Risiko og vesentlighetsvurderinger til forenklet etterlevelseskontroll,
 - Rapportering om misligheter og andre nummererte brev
 - Resultater av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, jf. avsnitt 6.2
- Andre saker fra revisor kan være
 - Årsoppgjørnotatet/revisjonsnotatet/tilbakemeldingsbrev eller lignende
 - Strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Flere av disse dokumentene inneholder informasjon som angår kontrollutvalgets påseansvar. Kontrollutvalget må ha kunnskap og kjennskap til hvilke opplysninger i disse dokumentene som angår økonomiforvaltningen spesielt. Det vises til avsnitt 7 i denne veilederen for hvilke konkrete opplysninger kontrollutvalget bør og skal ha kunnskap og kjennskap til.

6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget

Utover den informasjonen som kontrollutvalget får fra de dokumentene nevnt under avsnitt 6.1, må kontrollutvalget selv vedta hvordan denne informasjonen skal innhentes. Denne informasjonen kan innhentes ved at kontrollutvalget ber om eller bestiller:

- Orienteringer om spesifikke områder innenfor økonomiforvaltningen. For hvilke områder som spesifikt gjelder økonomiforvaltningen, se avsnitt 7.
- Orienteringen om internkontroll som gjelder kommunens risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til økonomiforvaltningen, blant annet kommunens delegeringsreglement, som legger føringer for de områder som nevnt i avsnitt 7.
- Forenklet etterlevelseskontroll – Kontrollutvalget kan bestille forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen utover den årlige kontrollen som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er pålagt å gjennomføre.

- Undersøkelser - Kontrollutvalget kan bestille undersøkelser fra forvaltningsrevisor, regnskapsrevisor eller andre relevante aktører, for å få belyst konkrete problemstillinger eller risikoområder knyttet til økonomiforvaltningen.
- Forvaltningsrevisjoner - Det kan gjennomføres forvaltningsrevisjoner av spesifikke områder innen økonomiforvaltningen, herunder den delen av internkontrollen som gjelder økonomiforvaltningen.
- Eierskapskontroller - Gjennom eierskapskontroll kan kontrollutvalget identifisere svakheter i styringen av kommunale selskaper, som kan ha direkte konsekvenser for kommunens økonomi – for eksempel garantier, lån, eller manglende rapportering.
- Gjennomgang av eierskapsmeldingen – Ved å skaffe seg oversikt over kommunens eierskap får kontrollutvalget bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske eksponering. Kommunens økonomi påvirkes ikke bare av egen drift, men også av selskaper den eier.

7. Hovedområder i økonomiforvaltningen

I denne veilederen har vi systematisert økonomiforvaltningen i ni områder:

1. Økonomisk bærekraft	Økonomisk handleevne, langsiktig styring
2. Planlegging og budsjettering	Økonomiplan, budsjett, revidering og måltall
3. Regnskap og rapportering	Årsregnskap, årsberetning, tertialrapportering
4. Finans- og gjeldsforvaltning	Finansreglement, likviditet, gjeldsgrad
5. Låneopptak og avdrag	Låneformål, minimumsavdrag og utlån
6. Garantier og pantsetting	Økonomiske garantier, begrensninger
7. Selvkostområder	Gebyrfinansierte tjenester, beregning selvkost
8. Offentlige anskaffelser	Statsstøttereglene og anskaffelsesregelverk
9. Innkreving	Tvangsfullbyrdelse, innkrevingsloven

Kontrollutvalg kan be om orienteringer knyttet til ett eller flere av områdene. På denne måten dokumenteres utøvelsen gjennom saksfremlegg, rapporter og andre vedlegg knyttet til det eller de områdene som kontrollutvalget får informasjon om. Det er utarbeidet forslag til spørsmål for hvert av de ni områdene som kontrollutvalget kan vurdere å stille kommunedirektøren, eventuelt til revisor, se avsnitt 7.1. For orienteringer fra kommunedirektøren vises det til egen anbefaling.

7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør kunne dokumentere at det har utøvd påseansvaret med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget må da vise til at det har fått kjennskap til eller kunnskap om de ulike områder innenfor økonomiforvaltningen.

I avsnittene under er det utarbeidet forslag til ulike spørsmål som kontrollutvalget kan velge å stille om det har bedt om en redegjørelse fra kommunedirektøren. Noen av disse spørsmålene besvares gjennom regnskapsrevisors lovpålagte arbeid, men for de spørsmål som regnskapsrevisor eller kommunens regnskapsdokumenter ikke besvarer direkte, må kontrollutvalget kunne etterspørre disse eller få svar for eksempel ved å be om redegjørelser fra kommunedirektøren eller ved å bestille forenklet etterlevelseskontroll, undersøkelser eller forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

7.1.1. Økonomisk bærekraft

- Er det redegjort for kommunen kommunens økonomiske bærekraft i årsberetningen?

- Er det gjennomført risikovurderinger knyttet til økonomisk bærekraft?
- Er det etablert lokale handlingsregler for langsiktig økonomisk styring?
- Er vedlikeholdsplaner realistiske og innarbeidet i økonomiplanen?
- Har revisor rapportert om svakheter i internkontrollen?
- Hvordan har netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond utviklet seg over tid?

7.1.2. Planlegging og budsjettering

- Er økonomiplanen og årsbudsjettet vedtatt i henhold til lovens frister?
- Er det samsvar mellom økonomiplanens mål og kommunens faktiske prioriteringer?
- Er budsjettet realistisk og i balanse?
- Har kommunedirektøren framlagt forslag til budsjettjusteringer?
- Er finansielle måltall vedtatt og fulgt opp?
- Har kommunestyret vedtatt økonomi- og finansreglement?
- Har revisor bemerkninger eller tidligere hatt bemerkninger til manglende redegjørelse for vesentlige budsjettavvik?

7.1.3. Regnskap og rapportering

- Er årsregnskap og årsberetning avlagt innen fristen?
- Er det redegjort i årsberetningen for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid?
- Har revisor rapportert vesentlige feil eller svakheter i regnskapet?
- Er det avdekket vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett?
- Gir økonomirapporteringen et forsvarlig beslutningsgrunnlag for budsjettjusteringer, jf. kommunedirektørens plikt til å foreslå endringer etter kommuneloven § 14-5-tredje ledd?
- Er konsolidert regnskap korrekt og fullstendig?
- Er KOSTRA-rapporteringen levert og i samsvar med forskrift?

7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning

- Er finansreglementet oppdatert og vedtatt av kommunestyret?
- Har kommunen tilstrekkelig likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser?
- Er det dokumentert at kommunen ikke tar vesentlig finansiell risiko?
- Er avkastningskrav definert og fulgt opp?
- Rapporterer administrasjonen tilstrekkelig om finansforvaltningen?

7.1.5. Låneopptak og avdrag

- Er låneopptak i tråd med lovens formål og kommunestyrets vedtak?
- Er lånefinansierte investeringer dokumentert i budsjettet?
- Er minimumsavdrag beregnet og innbetalt i henhold til reglene?
- Er lån vurdert med hensyn til økonomisk risiko?
- Er det avdekket brudd på lånebestemmelsene?

7.1.6. Garantier og pantsetting

- Har kommunen gitt garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko?
- Er garantier til næringsvirksomhet gitt i strid med loven?
- Er garantier over beløpsgrensen godkjent av statsforvalter?
- Har kommunen pantsatt eiendeler eller overdratt skattekrav?
- Er det etablert rutiner for vurdering og oppfølging av garantier?

7.1.7. Selvkostområder

- Er gebyrer fastsatt i tråd med selvkostregelverket?

- Er beregningene dokumentert og i samsvar med forskrift?
- Er det avdekket avvik mellom gebyr og faktisk kostnad?
- Er selvkostfond korrekt håndtert og rapportert?
- Er særlover og forskrifter fulgt for aktuelle tjenester?

7.1.8. Offentlige anskaffelser

- Er anskaffelser gjennomført i tråd med lov om offentlige anskaffelser?
- Har kommunen rutiner for kontroll og dokumentasjon av anskaffelser?
- Er det avdekket brudd på EØS-regelverket om offentlig støtte?
- Er det gjennomført revisjon eller kontroll av anskaffelsespraksis?
- Har kommunen fått pålegg fra KOFA eller andre tilsyn?

7.1.9. Innkreving

- Har kommunen rutiner for innkreving?
- Er det avdekket mangler i innkreivingsprosessen?
- Er kommunens innkreving i tråd med innkreivingsloven?
- Er det etablert systemer for tvangsfullbyrdelse og motregning?
- Har revisor vurdert innkreivingsrutinene?

8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget

Kontrollutvalget bør organisere utøvelsen av påseansvaret ved å utarbeide en systematisk oversikt over oppgaver som bør og skal gjennomføres i valgperioden. Kontrollutvalget kan f.eks. utarbeide en oversikt som viser hvilke oppgaver som kan gjennomføres. årlig, annet hvert år eller en gang i valgperioden.

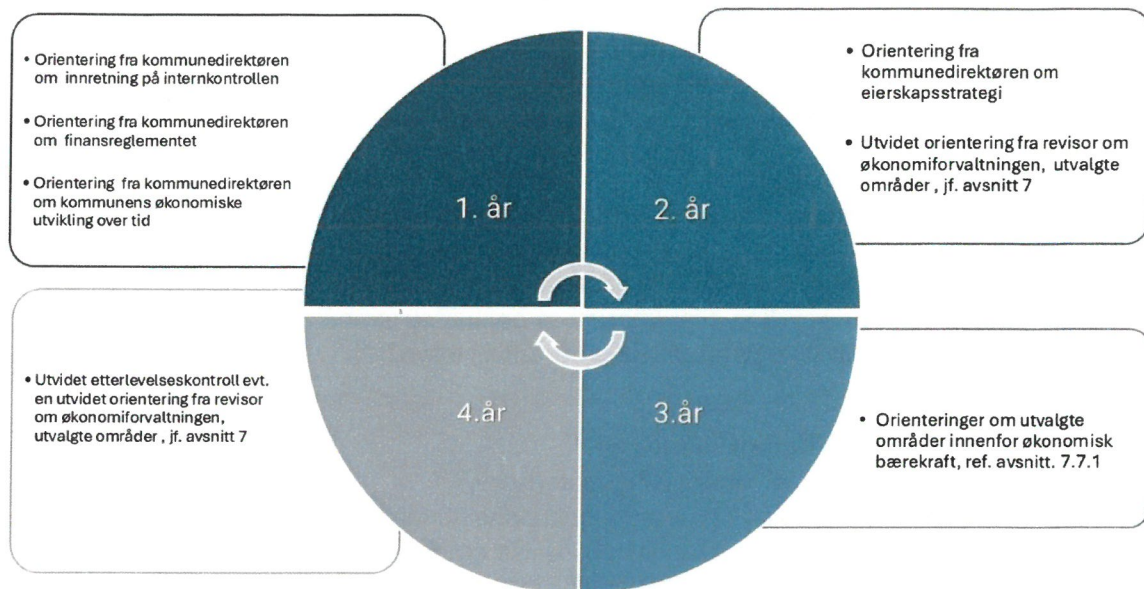
Hvor hyppig enkelte oppgaver bør opp til behandling kan være erfaringsbasert eller følge av risiko- og vesentlighetsvurderinger, se avsnitt 9.

I avsnitt 8.1 er det lagt med forslag til en oversikt i form av et 4-årshjul som viser ulike oppgaver og hyppigheten av disse gjennom valgperioden.

8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.

Kontrollutvalget bør vurdere å be kommunedirektøren om å orientere om hvordan kommunens internkontroll er bygd opp på overordnet nivå og hvordan denne bidrar og ivaretar en forsvarlig økonomiforvaltning. Videre bør kontrollutvalget vurdere å be om generelle orienteringer knyttet til internkontrollen og hvordan denne ivaretar og bidrar til de ulike områdene innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør vurdere å omtale hvordan påseansvaret med økonomiforvaltningen *har vært* utøvd for året som har vært i *årsmeldingen* og hvordan det *vil bli* utøvd i *årsplanen* for året som kommer.

Figur 2 viser et eksempel på ulike tema i et 4-årshjul for kontrollutvalgets påseansvar for økonomiforvaltningen. Eksempelet er ikke uttømmende. Kontrollutvalget vil også få seg forelagt faste årlige orienteringer og saker som revisjonsberetning, rapport om etterlevelseskontroll og kommunedirektørens årsberetning.

9. Risiko og vesentlighetsvurdering

Gode risiko- og vesentlighetsvurderinger gir kontrollutvalget et bedre grunnlag for å stille spørsmål og bidrar til en mer målrettet og systematisk tilnærming til påseansvaret.

Slike vurderinger kan finnes i arbeidet med planen for forvaltningsrevisjon. I tillegg leverer regnskapsrevisor en risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til forenklet etterlevelseskontroll og det området revisor velger å kontrollere.

Dersom kontrollutvalget mener at disse vurderingene ikke dekker utvalgets behov, kan det vurdere å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering for økonomiforvaltningen, eller bestille slike vurderinger som en del av arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Formålet med vurderingene er å prioritere hvilke deler av økonomiforvaltningen som bør følges opp nærmere.

9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering

Hvis kontrollutvalget ønsker å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering utover de som allerede finnes, kan følgende metode benyttes:

1. Kartlegg de 9 hovedområdene i økonomiforvaltningen.
2. Identifiser risikofaktorer innen hvert område.
3. Vurder vesentlighet ut fra økonomisk omfang, konsekvenser og politisk betydning.
4. Prioriter områder for videre oppfølging eller bestilling av revisjon.

Her bør kontrollutvalget nyttiggjøre seg både sekretariatets og forvaltningsrevisors kunnskap om de konkrete områdene i kommunen. Den risiko- og vesentlighetsvurderingen som regnskapsrevisor utarbeider i forbindelse med valg av område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og vurderingen bak denne vil også gi nyttige innspill til kontrollutvalget. Dersom regnskapsrevisor har skrevet brev om svakheter i

kommunens økonomiforvaltning vil dette også kunne gi innspill til en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Eksempel på kartlegging, risikofaktorer og vesentligheter satt inn i en tabell under.

Område	Risiko	Konsekvens	Vesentlighet
Økonomisk bærekraft	Svak økonomisk styring Manglende vedlikehold Uheldig demografisk utvikling	Svak utvikling i nøkkeltall, Lite økonomisk handlingsrom	Langsiktig handleevne
Regnskap og rapportering	Manglende rutiner og systemer for rapportering Manglende kompetanse Komplekse transaksjoner mv.	Feil i regnskap, tertial- og årsberetning/ rapportering, sen rapportering	Grunnlag for politiske beslutninger
Finans- og gjeldsforvaltning	Høyt investeringsnivå, kombinert med få andre finansieringskilder. Kompetansen i organisasjonen ikke tilpasset faktisk finans- og gjeldsforvaltning	Høy gjeldsgrad, svak likviditet Avtaler kan bli kjent ugyldige	Langsiktige konsekvenser
Låneopptak og avdrag	Feil budsjettering/ regnskapsføring mht. drift/ investering Låneopptak i strid med lov Manglende kompetanse på avdragsbestemmelsene Svak økonomi som gir press på å finne «løsninger»	Brudd på låneformål, manglende avdrag Ugyldige låneavtaler	Økonomisk risiko
Garantier og pantsetting	Uklare garantier, manglende dokumentasjon	Innfrielse av garantier	Potensiell risiko for kommunen
Selvkostområder	Feil gebyrberegning Mangler i oppfølging av over-/ under-skudd via fond	Innbyggerne betaler feil gebyrer Manglende finansiering av selvkosttjenester – kan gå utover andre kommunale tjenester («krysssubsidiering»)	Brukerbetaling og tillit
Offentlige anskaffelser	Manglende rutiner og kompetanse Ønske om å «handle lokalt»	KOFA-saker Erstatningsansvar	Risiko for omdømme og økonomisk tap

Innkreving

Manglende rutiner

Lav innkrevingsgrad

Tapte
inntekter

Manglende kompetanse om
regelverk

Forum for kontroll og tilsyn
NKRF

Deres referanse
«Ref»

Vår referanse
2026/146-12 (BJGU)

Dato
18.03.2026

Høringsuttalelse - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Vi viser til tilsendt høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen - hvor styrene i FKT og NKRF har ønsket en tilbakemelding.

Det vises til at veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven og at kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

Østfold kontrollutvalgssekretariat har gjennomgått veilederen samt vært tilhører på web møte (høringsmøte) 5. mars 2026 som arbeidsgruppen hadde om veilederen. Vårt helhetlige inntrykk er at veilederen vil være et nyttig verktøy slik den foreligger for å oppfylle kravene til kommunelovens § 23-2 første ledd bokstav b.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF har ingen spesifikke merknader eller innvendinger til veilederen slik den foreligger.

Påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen ivaretas som kjent også gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og etterlevelseskontroll, men enkelte forvaltningsområder kan over en periode oversees og utelates. Som vi ser det, kan veilederen være et viktig supplement for kontrollutvalget. Basert på risikobaserte vurderinger kan kontrollutvalget lettere på en systematisk måte velge forvaltningsområder som ikke blir omfattet i øvrige løpende revisjoner og planlagte kontroller. Eksempelvis vises det i veilederen til et årshjul eller fireårshjul som kan benyttes til å ivareta dette.

Vi mener at arbeidsgruppen har utført et godt og grundig arbeid som gir sekretariat og kontrollutvalgene et godt grunnlag for å ivareta kommunelovens § 23-2 første ledd bokstav b.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Bjørn Gulbrandsen
rådgiver

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/78
Dokumentnr.: 22
Løpenr.: 66845/2026
Klassering: 3004-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Fredrikstad	Møtedato 06.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/26
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Fredrikstad, 20.04.2026

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 11.03.2026.

Vedlegg via link:

- Rapport fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Grunnopplæring «Tilsyn med Elevundersøkelsen»:
<http://tilsynskalender.statsforvalteren.no/api/supervision?supervisionReference=f73416de-45fb-4fff-8ec8-eb8c1b8dfea9>

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 11.03.2026, protokollen er godkjent og legges frem til orientering.

- ✓ Rapport fra Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus, Grunnopplæring «Tilsyn med Elevundersøkelsen», se vedlagt lenke, til orientering

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll
Kontrollutvalget Fredrikstad

Dato: 11.03.2026
Møtested: Fredrikstad Rådhus, møterom Østfold
Tidspunkt: Fra kl. 15:00 til kl. 15:15

Frammøteliste

Navn	Funksjon	Repr.	Møtt for	Merknad
Victor Kristiansen	Leder	AP		
Rune Grundekjøn	Nestleder	H		Vara medlemmene kunne ikke møte
Mona Mathisen	Medlem	AP		
Annette Lindahl Raakil	Medlem	SP		
Lars Ketil Laabak	Medlem	FRP		

Møtende fra sekretariatet

Navn	Rolle/stilling
Bjørn Gulbrandsen	rådgiver ØKUS

Andre møtende

Daglig leder Jolanta Betker og forvaltningsrevisor Cecilie Gjerløv Engan

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
PS 26/8	Valg av representant til å signere protokoll	
PS 26/9	Prosjektplan - Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger	
PS 26/10	Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2025 - Fredrikstad kommune	
PS 26/11	Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen	
PS 26/12	Referater og meldinger	
PS 26/13	Eventuelt	

Kontrollutvalget hadde ingen merknader til innkalling eller saksliste

PS 26/8 Valg av representant til å signere protokoll

Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:

1. Til å godkjenne og signere protokollen sammen med leder av utvalget, velges Mona Mathisen og Annette Lindahl Raakil

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Enstemmig vedtatt

PS 26/9 Prosjektplan - Informasjons- og kommunikasjonsflyt mellom kommune og innbygger

Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:

1. Saken utsettes til neste møte 6. mai 2026.

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Leder foreslo å utsette saken til neste møte 6. mai, dette for å få litt mer tid til å gi innspill på fremlagte prosjektplan. Forslaget ble enstemmig vedtatt

PS 26/10 Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2025 - Fredrikstad kommune

Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:

1. Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for 2025, tas til orientering

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/11 Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen**Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:**

1. Saken utsettes til neste møte 6. mai 2026

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Leder foreslo å utsette saken til neste møte 6. mai, på grunn av at høringsfristen var utsatt til 28. mai. Forslaget ble enstemmig vedtatt

PS 26/12 Referater og meldinger**Kontrollutvalget Fredrikstads vedtak 11.03.2026:**

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/13 Eventuelt**Kontrollutvalget Fredrikstads behandling:**

Leder orienterte om NKRF kontrollutvalgskonferansen som var i januar 2026.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/78
Dokumentnr.: 21
Løpenr.: 66843/2026
Klassering: 3004-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Fredrikstad	06.05.2026	26/27

Eventuelt